

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Søren Balle og Niels Geert Bolwig

Christian III's Rentemesterregnskaber

Bind II – 1554

Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie 1999

Christian III's Rentemesterregnskaber

Kildeskriftselskabet har udgivet følgende regnskaber:

Danske Middelalderlige Regnskaber

1. Hof- og Centralstyre. Ved Georg Galster. 1944-53 [benævnt 1. Række 1. Bind]
2. Roskildekirkens Jordebøger og Regnskaber. Ved C.A. Christensen. 1956 [benævnt 3. Række 1. Bind]
3. Næsbyhoved lens regnskaber 1502-1511. Ved Haakon Bennike Madsen og Erland Porsmose. 1991

Regnskaber fra nyere tid

1. Koldinghus Lens Regnskab 1610-1611. Ved Birgitte Dedenroth-Schou i samarbejde med Anemette S. Christensen. I-II. 1984
2. Christian III's Rentemesterregnskaber. I-IV. Ved Søren Balle og Niels Geert Bolwig. 1999

Christian III's Rentemesterregnskaber

Bind II
1554

Ved Søren Balle og Niels Geert Bolwig

Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie 1999

© 1999 Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie

Sats: Institut for Økonomi, Aarhus Universitet

Tryk: Winds Bogtrykkeri A/S, Haderslev

ISBN Komplet: 87-7500-174-8

Bind II: 87-7500-176-4

Udarbejdet med støtte fra:

Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd

Statens humanistiske Forskningsråd

Aarhus Universitets Forskningsfond

G.E.C. Gads Fond

Det økonomiske Fagråd, Aarhus Universitet

Trykningen er bekostet af:

Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd

Statens humanistiske Forskningsråd

Aarhus Universitets Forskningsfond

Danmarks Nationalbank

Lise og Erik Balle

Hans Peter Balle

Forsiden af bindet gengiver Jost Verheidens maleri af den ældre Christian 3. Jost Verheidens maleri af Christian 3. må stamme fra kongens senere år, altså netop den periode, rentemesterregnskaberne dækker. Udlandsgælden efter Grevens Fejde var gradvis blevet afviklet, og den indenlandske statsgæld nedbragt, hjulpet af de gode landbrugskonjunkturer og fredspolitikken. [Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg, Hillerød]

Bagsiden af bindet viser forsiden og bagsiden af 8-skilling i forholdet 1,33:1 (se tavle II, fig. 4, bd. I indl.). En ugeløn for en ufaglært kunne dengang udgøre ca. 1/2 mark eller 8 skilling. Trods stigende fødevarerpriser i perioden synes pengelønningerne at have været uændrede, således at reallønnen må være faldet noget, afhængigt af, om pengelønnen suppleredes med kost, logi og hofklæde. [Nationalmuseet, Den kgl. Mønt- og Medaillesamling]

Indholdsfortegnelse

Indhold	v
<u>Rentemesterregnskab 1554</u>	1
<u>Indtægt</u>	3
Beholdning af sidste års regnskab	3
Daler og penge oppebåret af lensmænd og regnskabslen i Jylland samt af rentemester Jørgen Pedersen i Ribe	4
Af lensmænd og regnskabslen på Fyn og Langeland	8
Af lensmænd og regnskabslen i Skåne, Halland og Blekinge	10
Af lensmænd og regnskabslen i Norge	11
<Af lensmænd og regnskabslen i Slesvig og Holsten>	13
Af lensmænd og regnskabslen på Sjælland	14
Overført fra sekretær Hans Skovgård	15
Lån fra Rigsrådet og nogle lensmænd	16
Overført fra kongens kammer på Koldinghus	17
Pantesummer af len	18
Daler og penge oppebåret af byfogeder, sisemestre og toldere	19
Afgifter af lensmænd	28
Daler og penge oppebåret af toldere i Assens, Kolding og Ribe til okse- og hestetold	31
Årlige byskatter oppebåret af købstæderne til 11/11	33
Summa summarum på al indtægt	39
<u>Udgift</u>	40
Givet bøsseskytter deres besoldning til påske	40
Samme, til 29/9	41
Givet svendene <skytterne> i porten på København til påske	44
Samme, til 29/9	44
Givet superintendenten (Peder Palladius), skibshovedsmænd, harniskknægte og nogle andre til påske	46
Samme, til 29/9	46
Givet hofjtjenere til besoldning	47
Hingsteridere	51
Espændere <landsknægte uden for fænniker>	52
Staldknægte	54
Smede	55
<Falkefængere, skytter, jægere>	56
<Lakajer>	57
<Bude>	57
<Fiskere og finkefængere>	59
<Kælderknægte>	60
<Bagere?>	61
<Kokke m.v.>	61
<Vognknægte>	64
<Læger, bartskræver, prædikanter>	65
<Sekretærer, skrivere, tugtemestre, kontrafejere, buntmagere, snidere, snedkere, malere, vaskersker m.v.>	66
Dronningens tjenere	71
Givet landsknægte og drabanter til besoldning	74
Givet trompetere (<og trommeslager, lutenist, tårnmand> til besoldning	77
Nr. 2: Til hertug Frederik (kongens bror) <pensionen fra de- lingen af hertugdømmerne>	81
Overført til sekretær Hans Skovgård	82
Givet fremmede hovedsmænd og ritmestre <mfl.> til besoldning	83
<Til Kammerretten og tyske prokuratorer>	86

Til hertuginde Elisabeth af Mecklenburg (kongens søster)	90
Nr. 3: Givet apotekere for urter og asterdie	91
Givet nogle hoftjenere for hesteskade og for køb af heste	93
Daler og penge, som kgl. mt., min nådige frue, <hertug Frederik> og hertug Magnus har skænket bort til grimepenge, tavle- penge, og til at spille bort	95
Nr. 4: Givet til tærepenge og udkvitning af herberger	120
Nr. 5: Givet for vin, øl og fremmed drik, købt	147
Givet for okser købt til kongens underhold på Koldinghus .	149
Givet til renter og afdrag på kronens gæld	150
Nr. 6: Givet for engelst klæde, groft klæde, sardug og lærred, som er købt; deslige som er givet til mackerløn og til skræddere og overskærere for arbejde	152
Givet kræmmere og købmænd for det, der er udtaget af dem	156
Nr 7.: Givet buntmagere for arbejde	167
Givet for jern, som er købt, og givet grovsmede og klejnsmede for arbejde	168
Givet guldsmede for arbejde, og det, som er overladt dem at forar- bejde af	172
Nr. 8: Givet for bøger, og bogbindere for arbejde	178
Givet for hamp, og til rebslagere	182
Givet bøsseskytter til luntepenge (på skibstogter)	183
Overført til Laurids Hansen, slotsskriver på Københavns Slot <til slottet og til flåden>	184
Overført til Hans Iversen, slotsskriver på Koldinghus	185
Givet remmesnidere og sadelmagere for arbejde	186
Nr. 9: Givet for skjorter, sko og støvler til drenge, fyr- bødere og andre; tillige skomagere for arbejde	190
Givet Falentin hattemager	202
Givet platenlagere	203
Adskillig udgift i småpluk <lakune til slut>	204
<u><REKONSTRUKTION: Summa summarum på al udgift</u>	222
<u>Lignet og lagt forskrevne udgift imod samme indtægt, da beholdes på regnskab></u>	222
<u><Register på klæde> <lakune></u>	223
<u><Indtægt> <lakune></u>	223
Beholdendes af sidste regnskab	223
Modtaget af Søren Svendsen, Jørgen Pedersen rentemesters skriver	224
Modtaget af Oluf Pedersen, tolder i Ribe, og Søren Svendsen (m.fl.), købt til hofklædning	225
<u>Summa summarum på indtægt af klæde</u>	228
<u>Udgift på klæde, sardug og lærred</u>	229
Givet skytterne <svendene> i porten på København	229
Givet skippere og styrmænd	230
Givet bøsseskytter	231
Givet skibsbyggere	233
Givet landsknægte og drabanter	235
Givet sangere	237
Givet til hofklædning	240
Overladt Melcher snider, Peder, dronningens snider, og slots- skriver Laurids Hansen at udgive til hofklædning	244
Givet savskærere	245
Adskillig udgift på klæde	246
Islandsk vadmel	247

<u>Summarum over al udgift af klæde</u>	248
<u>Personregister</u>	251
<u>Stedregister</u>	293
<u>Skibsregister</u>	299

iiij mjs

Samme Dag vdi Kongens giffnit
for en fyrbæcken Omme naadig fæne
fick

v mjs iij ß

Jam giffnit mield mield vdi kongens
for xxxix east hører givne stycke vdi att
dog for xxx gamble skuff som dem ene
og iij skuff an vinder men som dem
framm skuffe

iiij znd

End giffnit vdi nyborg for skuff tude
sunn skuff

xiiij ß

Jam giffnit en bodecker i Kongens for
iiij fæde an ligger forskuff vdi vdi
Jost apotekers befaling

iiij mjs

Manndagen vdi th amigels dag ansvor
odet peder boldicks skuffit an
bodeck iiij og vdi men

iiij mjs

Manndagen vdi th francisidag vdi
nyborg giffnit en skuff som gonger
Jost apotekers befaling

vdi vatter vdi ß tuden
P. S.

Indbækket er mest vdi andris van
vdi bodeck befaling i nyborg giffnit
Jeronimus boldicks som gans gonger
vdi tuden vdi guderlyst for min
naadig fæne for skuff xiiij mjs tuden

Binna latur xiiii mjs iij ß
vatter — vdi vatter vdi ß tuden

Blandt de mange småudgifter ('småpluk') finder man på den angivne side fra 1554-regnskabet et fyrbæcken til 3 mark til dronningen i Odense, og skjorter for 12 mark lybsk, som hertug Hans den Ældres sekretær, Jeronimus Boldigk, i Haderslev havde lagt ud for dronningen. Peder køkkenskriver betalte 3 mark for 3 tønder æbler, og en karl fik 3 mark for at hænge jagtdugene op. De øvrige udgifter vedrører reb m.v. til 250 okser, der kom fra Ribe til Nyborg Slot (?) til hoffets behov, og 3 fade til at lægge svesker i, som en bødker efter Jost Apotekers befaling havde lavet for 12 skilling. [Rigsarkivet]

Rentemesterregnskab

1554

Rentemesterregnskab 1554

/Fol. 1r/*

Register och regenschaiff poo hues gulld, sølff, daller och danske penninge, som Eskell Oxe hafffuer poo koningelige maiestads wegne wborit och jgen wdtgiffuet fran nye aars dag 1554 och till nye aars dag 1555

Jndtegt

Først behollenndis aff sidste regenschaiff aff aar 1553:

Danske pennindinge	4706 mr. 6½ s. 5 d.
Daller	58½.
Swensk mønth	1849 mr. 5 s. 5 d.
Sølf	2840½ lotth 1½ quinthin.
Pauiment	13 lott.
Stemplet gylldene	23.
Goltt gylldene	20½.
Wngers gyldene	1.
Engelotther	64½.
Dubbelt ducather	21½.
Porthe galøyser	½.
Kronner	1.
Kiøpmendis gyldene	1.

/Fol. 1v/

---

* Regnskabet er i en ny hånd, som ikke er identisk med nogen af de to skriverhænder fra Rentemesterregnskab 1551

/Fol. 2r/

Daller och penninng, som erre wpborne aff konning^e maiett^s lennsmend
och regenskaffs hus wdj Nørre Jutland och aff Jørgenn Pedersenn, ren-
themester, anno 1554

Aff Jørgenn Pedersenn, renthemester

- 100 daller ..... Jtem nye aars dag wdj Koldinng anamett
aff Jørgenn Pedersenn poo regensschaff
att wdtgiffue poo konning^e maiett^s weg-
ne.
- 200 daller ..... End mandag ephther Stj. Anthoni dag
(22/1) annamett aff Jørgenn Pedersenn
wdj Colldinge poo regensschaff att wdt-
giffue, och fick handd een quittanse
poo for^{ne} 300 daller.
- Summa lateris: 300 daller.

/Fol. 2v/

Aff Wester Wiig

- 300 daller ..... Jtem fredagenn nest ephther søndagenn jn-
uocauitt (16/2) wdj Colldinng anamett
aff Eriick Rud, som er poo regensschaff
aff sagefalld och gordfestning aff We-
steruig Closters Leen frann Stj. Hannse
dag (24/6) 1552 och till same aars dag
1553.
- 94 daller ..... End torsdag nest ephther sönndagenn mise-
ricordia (12/4) annamett aff Eriick Rud,
som handd konning^e maiett. skylldig
bleff aff halff sagefalld och gordfest-
ning till Stj. Hannse dag (24/6) 1553.
- 5 daller ..... Ennd anamett aff hannum for 1 ox: 3
daller, och for $\frac{1}{2}$ t^{ne} heltt och $\frac{1}{2}$ t^{ne}
silld: 2 daller, som handd och skylldig
bleff aff same hans regensschaff, er:
- Summa lateris: 399 daller.

/Fol. 3r/

Aff Stj. Hannse Closters Leen wdj Hor-
senns

- 20 $\frac{1}{2}$ daller 12 s. danské ..... Jtem løffuerdagenn forre sönndagenn ocu-
lj (24/2) wdj Colldinng anamett aff,
Hans Stygge, som wor halluff parthenn
aff sagefalld och gordfestning wpborrit
aff Stj. Hannse Closters Leen wdj Hor-

senns frann juell 1552 och till same
aars dag 1553.

Aff Hanns Hiorttis* hustrue aff Aarhus

152 daller 3½ s. d^e,
1 lott 1½ quinthin sølff .... Jtem onsdagenn nest epther St^{orum} Phi-
lipj och Jacobj dag (2/5) wdj Colldingne
annamett aff Gertrud, Hanns Hiorttis
eptherleffuerske aff Aarhus, som hun
konning^e maiett. skyldig bleff aff
Hanns Hiorttis regenschaff, som wor
hørth aff her Otthe Krumpenn och Niels
Lanng, och fiick hun konning^e maiett^{is}
egenn endelige quittannse ther poo.

Summa latteris: 15½ s. danske.
Daller ..... 172½.
Sølff ..... 1 lott 1½ quinthin.

/Fol. 3v/

Aff Riiperhus

767½ daller 2½ s. 1 album ... Jtem løffuerdagenn exaudj (5/5) wdj
Colldinge anamitt aff Jesper Kraffse,
som hannd konning^e maiett. skyldig
bleff aff hanns regenschaff poo thiende
kornn, preste gesterii, subsidium wpbor-
ritt wdj Riiber Stichtt och for kornn,
solltd wdj thet aar anno 1552.

7½ daller 1 mr. 4 s. .... Jtem Stj. Botholphi dag (17/6) annamett
aff forskreffne Iesper Kraffse, som
hannd konning^e maiett. skyldig bleff
aff hans regenschaff poo thiende kornn,
preste gesterii och subsidium wpborrett
aff Riiper Stihct** anno 1553.

157½ mr. 6 s. 5 d. .... Ennd same tiid anamitt aff hannum, som
hannd och konning^e maiett. skyldig
bleff aff Riiperhuses Slottz regenn-
schaff, hannd giorde, och fiick hannd
konning^e maiett^{is} egen endeliige quit-
tannse poo same hans regenschaff.

Summa latteris: 159 mr. 5 s. 3 d.
Daller ..... 775.

/Fol. 4r/

---

* Han var i en årrække borgmester i Århus
** Sic -hct

Aff Skannderborg

- 40 mr. .... Jtem thenn 28. dag may wdj Colldinng annammit aff Albrett Giøye, høffuitz mannd poo Skannderborg, som er poo regensschaff aff restancie wpkraffuitt aff Tøsting Herrit aff thet, som jgienn stoedt epher Jørgenn Lycke, ther hannd haffde same slott wdj forlennigh.
- 538 mr. 6½ s. .... Jtem sönndagenn epher Stj. Bartolomej dagh (26/8) annamett aff Peder Schriifuere, som Albrett Giøye konning^e maiett. skylldig bleff aff Skannderborg<is> regensschaff frann Philipj och Jacobj dag (1/5) 1553 och till same aars dag 1554.

Suma lateris: 578 mr. 6½ s.

/Fol. 4v/

Aff Syllckeborg

- 818 mr. 2 s. .... Jtem manndagenn nest epher Stj. Bonifacij dag (11/6) wdj Colldinng annamitt aff Frands Byllde, som er poo regensschaff aff hanns rest, hannd konning^e maiett. skylldig bleff aff Siilckeborgis regensschaff frann Philipj oc Jacobj dag (1/5) 1553 och till same aars dag nu nest forledenn.
- 27 daller ..... Ennd same tiid anamett aff hannum for 3 t^r honning: 15 daller, och for 6 melcke kiør: 12 daller, hannd oc same tiid epher hanns regensschaffis lydellse skylldig bleff, er tiillsamenn:

Aff Wordtt Closter

- 142 daller 13 <s.> 1 album .. Jtem Vitj ett Modestj dag (15/6) wdj Colldinng annamett aff Albrett Giøye, som hanns fogiitt Hans Due skylldig bleff aff Wordt Closters regensschaff frann Philipj oc Jacobj dag (1/5) 1553 och tiill same aars dag 1554.

Summa lateris: 818 mr. 15 s. 1 album.

Daller ..... 169.

/Fol. 5r/

Aff Halld Slott

28 daller, . Jtem sönndagenn nest ephther Vitj ett Mo-
23 s. 2 d. danske ..... destj dag (17/6) wdj Colldinng annamett
aff her Otthe Krumpen, som handd kon-
ning^e maiett. skyllidig bleff aff Hallds
Slottz regensschaff frann Philippii och
Jacobj dag (1/5) 1553 och tiill same
aars dag 1554.

Aff Aarhus Gaard

1000 daller ..... Jtem sönndagenn ephther Stj. Bartholomej
dag (26/8) wdy Aarhus annamett aff Jens
Juell, som er poo regensschaff for kircke
kornn, handd haffuer soldtt aff Aarhus
Gaardt.

Aff Frannds Banner

450 daller ..... Jtem Stj. Michels affthenn (28/9) wdj
Otthens anamett aff Frans Banner, som er
poo regensschaff aff Holbeckis Lens*
jndkomst for nogle forledne aar.

Suma lateris: 23 s. 2 d.
Daller ..... 1478.

/Fol. 5v/

Sumarum poo hues som er wpborrit aff konning^e maiett¹⁵ lensmennd och
regenskaffs hus wdy Nørre Jutlanndt:

Danske penninge ..... 1559 mr. 1½ s. 3 d.
Daller ..... 3293½.
Sølf ..... 1 lott 1½ quinthin.

/Fol. 6r-v/

---

* På trods af overskriften må der være tale om Holbæk Len på Sjælland med Merløse og Tuse Herreder. Her var den årlige afgift 100 dr. plus halvdelen af de uvisse indtægter iflg. Kr. Erslev: **Danmarks Len og Lensmænd** s. 21 (Holbækgård i Rougsø Herred i Jylland var solgt bort fra kronen i 1544 - men måske har skriveren eller rentemesteren tænkt på denne jyske gård). Se også **Kanc. Brevb. 1551-55**, s. 309.

/Fol. 7r/

Anamett aff konning^e maiett^{is} lennsmenn och regensschaffis hus wdj
Fyenn och poo Lanngelann anno 1554

Aff Wernner Swalle, lanndzdomere y Fyenn

64 daller ..... Jtem tiissdagenn nest ephther hellige tre konningers dag (9/1) wdj Colldinge annamett aff Werner Swalle, lanndisdomere wdj Fyenn, som handd ephther hans regiisters lydellse haffde wpborritt aff nogle sannde mend och andre for wpreysningh.

Aff Nesby Hoffuittz Leenn

532 mr. 3 s. 1 d. .... Jtem torssdagenn nest ephther hellige thre konningers dag (11/1) wdj Colldinge annamett aff Jørgenn Skinckell, som handd konning^e maiett. skylddig bleff aff hans regensschaff aff Nesbyhoffuittz och Stj. Hannse Closther Leenn frann Stj. Laurentij (10/8) 1552 och tiill Stj. Martinj (11/11) 1553.

Aff Rudtgaardt

283 mr. 4 s. 2 d. .... Same tiid anamett aff Jørgenn Skinckell, som handd konning^e maiett. skylddig bleff aff Rudgaardtz regensschaff fran Stj. Laurentij dagh (10/8) 1552 och tiill Martinj (11/11) 1553.

Suma lateris: 815 mr. 7 s. 3 d.
Daller ..... 64.

/Fol. 7v/

1400 daller ..... Thenn 22. dag nouembris wdj Nyborg wpborritt aff Jørgenn Skinckell, konning^e maiett^{is} beffalningis manndt wtj Stj. Hannse Closther wdj Otthens, som er poo regensschaff for kornn solld och anddenn wpbyring, handd poo konning^e matt^{is} wegne wpborritt haffuer y Stj. Hanse Closther wdj thette aar 1554.

230 daller ..... Ennd same dag annamett aff hannum, som er poo regensschaff for kornn solldt oc andden wpbyring paa konning^e maiett^{is} wegne aff Rudtgaards jndkomst wdj thette aar 1554.

Aff Werner Swalle, lanndsomere wdy
Fyenn

90 daller ..... Jtem mandagenn nest epher Lucie viriginis dag (17/12) wdy Nyborg annamett aff Werner Swalle, lanndisdomere wdj Fyenn, som hannd epher hanns regiisthers lydellse haffde wpborritt aff nogle bønder for reysning wdj thette aar 1554.

Summa lateris: 1720 daller.

/Fol. 8r/

Summarum poo hues som er annamett aff konning^e maiett^{is} lensmend och regenskaffs hus wdy Fyenn thette aar:

Danske penninge ..... 815 mr. 7 s. 3 d.
Daller ..... 1784.

/Fol. 8v-9v/

/Fol. 10r/

Annamett aff konning^e maiett^{is} lennsmenn och regenschaffs hus wdy
Schonne, Halland och Bleginne 1553

Aff Lunde Gaardt

33 mr. 7½ s. 1 d. .... Jtem fredagenn nest epher Stj. Paulj
conersionis dag (26/1) wdj Colldinne
annamett aff Styg Porses schriffuere,
Hanns Jennsenn, som hannd konning^e
maiett. schylldig bleff aff Lunde Gaar-
dis regenschaff frann Philipi och Ja-
cobj dag (1/5) 1552 och tiill same aars
dagh 1553.

74 lott sølff ..... Ennd same tiid annamett aff hannum, som
hannd haffde fundett hoes enn kircke,
som wor fordultt thenn tiid, kircke
sølff wptogis: Ethh brudett, forgyltt
manstrands,* weyde 55½ lott, och en
bruden huid kalck, weyde 18½, er tiill-
samenn:

Suma lateris:
Dannse penning ..... 33 mr. 7½ s. 1 d.
Sølff ..... 74 lott.

/Fol. 10v/

Aff Malmøhus Leenn

2062 daller 2 s. 3 d.
och 105½ lott sølff** ..... Jtem Stj. Michels dag (29/9) wdj Ot-
thenns annamett aff her Mogenns Gyll-
dennstierne, som hannd konn^e maiett.
skyllig bleff aff Malmøhus Leen aff
sagefalld och wuise rennthe wpborritt
tiill Philipj och Jacobj dag (1/5) nest
forledenn, hannd same leen quitt bleff,
som wor 980 daller 1 ortt 4 s., 3011 mr.
5 s. oc 261 lott 1 quinthin sølff,***
som hannd affbetallde mett:

/Fol. 11r-v/

---

* mar-

** Omregnet ca. 2114,797 dr.

*** Omregnet ca. 2114,729 dr.

/Fol. 12r/

Annamett aff konning^e maiett^{is} lennssmennd* och regenskaffs hus wdj
Norriige anno 1554

Aff Agers hus

9½ lott 1½ quinthin guld,	Jtem onsdagenn nest epther pooske
921½ daller ½ ortt,	(28/3) wdj Collinge annamett aff Mattz
251 lott sølff,	Christensenn, slottz schriiffuer poo
84 mr. 4½ s. 1 d. danske	Agershus, som Jesper Friis bleff kon-
	ning ^e maiett. skyldig epther hanns re-
	genschaffis lydellse frann alle hell-
	genns dag (1/11) 1552, ther hannd siidst
	giorde regenschaff, och tiill alle
	hellgenns dag nest forleden 1553.

Aff Stenwiigis Hollm

2 goltt g ^{ne} ,	Jtem sönndagenn misericordia (8/4) wdj
1130 daller,	Collinge annamett aff Effuertt Bylls
112½ lott 1 quinthin sølff,	schriiffuer Søffrenn, som Effuertt bleff
18 s. 2 album danske	konng ^e maiett. skyldig aff Stenwiigis
	Holms Slotz regenschaff frann Stj. Mi-
	chells dag (29/9) 1552, ther hannd först
	same slott anamett, och tiill same aars
	dag 1553, som er ett helltt aars regenn-
	schaff.

Summa lateris:	85 mr. 7 s. 3 d.
Daller	2051½ daller ½ ortt.
Sølff	363½ lott ½ quinthin.
Goltt gylldene	2.
Gulld	9½ lott 1½ quinthin.

/Fol. 12v/

Aff Bergennhus

7 dubbeltt ducatherr,	Jtem Str ^{um} Vitj ett Modestj dag (15/6)
10 enngelotther,	wdj Collinge annamett aff Chriistopher
4 kronner,	Huitfelds schriiffuere, Thomes Søffrenn-
1 goltt gyllene,	senn, som hand konning ^e maiett. skyll-
3791½ daller 1 ortt,	dig bleff aff Bergennhusens regenschaff
444 lott 1½ quinthin sølff ..	frann Stj. Michells dag (29/9) 1552 och
	tiill same aars dagh 1554.

---

* Lennssmandd

/Fol. 13r/

Sumarum poo hues som er wpborritt aff konning^e maiett^{is} lennsmennd och regensschaffis hus wdy Norrige thette aar:

Danske penninge	85 mr. 7 s. 3 d.
Daller	5843 daller 1½ orth.
Sølff*	808 lott.
Goltt gylldene	3.
Guldt	9½ lott 1½ quinthin.
Dubbelt ducather	7.
Engelotther	10.
Kronner	4.

/Fol. 13v/

---

* **Sølff**

/Fol. 14r/

Aff Seyberg Slott anno 1554

323 daller 4½ s. lub. .... Jtem poske affthenn (24/3) wdj Colldinngge annamett aff Claus Writth Holtt, fोगiitt tiill Seyberg, som hannd effther hanns regensschaffis lydellse haffde wpborritt ther for skoug, hannd haffde solldtt wdj thette forledne aar 1553, som beløff seg: 626 mr. 1 s. 7 d. lub.,* giortt wdj daller:

Aff Ouffue Ranndsou

344½ daller 6 s. lub. .... Jtem torsdagenn nest epther Stj. Hannse baptiiste dag (28/6) wdj Colldinngge annamett aff Ouffue Ransow, som hannd konning^e maiett. skylldig bleff aff eth thusinnd daller, hannd haffde wpborriitt poo thenn reyse tiill greffue Anthonij van Olldenborg, som hannd giorde** regensschaff <for>, oc fiick konning^e maiett^{is} egen quittanse.

Summa lateris: 667½ daller 10½ s. lub.

/Fol. 14v/

Aff Bartrum vann Annefelldtt

27 daller 4½ s. lub. .... Jtem løffuerdagenn nest epther Stj. Jacobs dag (28/7) wdj Colldinngge annamett aff Bartrum van Annefelldt, som hannd konng^e maiett. skylldig bleff aff hanns affgiifftt oc halff sagefalld oc gordfestning aff Nørborgh epther hanns regiisthers lydellse frann pintze dag (21/5) 1553 oc tiill pinse dag 1554: 52 mr. 9½ s. lub., och fiick hannd konning^e matt^{is} quitanse aff Tydske Canselerij.

---

* = ca. 323 dr. 4,58 s. lyb., når 1 dr. = 31 s. lyb.

** som hannd giorde gentages

/Fol. 15r/

Annamett aff konning^e maiett^{is} lennsmend och regenschaffis hus wdy
Siellannndt anno 1554

Aff konning^e matt^{is} gordt y Roskylle

434½ mr. 2½ s. 1 album ..... Jtem fredagenn nest epher sönndagenn misericordia dominj (13/4) wdj Colldinge annamett aff Hanns Barnekow, som handd konning^e maiett. skyldig bleff aff konning^e maiett^{is} gords regenscaff aff Roskylle frann poske (29/3) 1551 och tiill poske (17/4) 1552.

/Fol. 15v/

Aff Wordinnborg

1265 mr. 1 s. 1½ d. .... Jtem St^{orum} Vitj ett Modestj dag (15/6) wdj Colldinng annamett aff Iørgenn Bra-de, som handd konning^e maiett. skyldig bleff aff thuennde aars regenscaff aff Wordinnborg fran Philipj oc Iacobj dag (1/5) 1552 oc tiill Philipj oc Jacobj dag 1554, som er 2 aars regenscaff.

Aff Draxholm

788½ mr. 1½ s. 5 d. .... Jtem Stj. Lambertj dag (17/9) wdj Ot-thenns annamett aff Eyller Hardennbiørg, som handd* konning^e maiett. skyllig bleff aff Draxholms regenscaff frann Philipj och Jacobj dag (1/5) 1552 oc tiill Philipj och Jacobj dag 1554, som er 2 aars regenscaff.

Suma lateris: 2053½ mr. 3 s. ½ d.

/Fol. 16r/

Sumarum poo hues som er wpborritt aff konning^e maiett^{is} regenschaffis
hus wdy Siellannndt thette aar:

Danske penninge ..... 2488 mr. 5½ s. 4½ d.

/Fol. 16v/

---

* som hand gentages

Annamett aff Hanns Skougaardt 1554

- 400 daller 27 s. 4 d. lub. .. Jtem løffuerdagenn jubilate (14/4) wdj Colldinngge annamett aff Hanns Skougaardt, som hannd bleff konning^e maiett. skyllidig aff the daller, hannd haffde wpborritt aff skatten,* hannd giorde regnenschaff forre.
- 4193 daller
24 s. 10½ d. lub. .... Jtem thenn 7. dag junij wdj Colldinngge annamett aff Hanns Skougaardt, som hand konng^e maiett. skyllidig bleff aff the daller, hannd wpbar att skulle wttgiifue wdj Renndersborg, epther hanns regnenskaffs lydellse, hannd same tiid giorde, och fick konng^e maiett^{is} egen quittannse.**

Suma lateris: 4594½ daller 5½ s. 2½ d. lub.

/Fol. 17v/

-
- * Kongens sekretær Hans Skovgård havde af 1553-landeskattens provenue modtaget 12.000 dr. af rigsråd Erik Banner (lensmand på Kalø) og 20.000 dr. af rigsråd Otte Krumpen (lensmand på Hald). 22/7 1553 var der udskrevet en almindelig landeskat, og disse 2 jyske rigsråder skulle oppebære skatten i Nørrejylland (**Kanc. Brevb. 1551-55**, s. 242). Hertil kom å conto betalinger eller lån (?) på 14.200 dr. fra Søren Svendsen, den jyske rentemester Jørgen Pedersens tjener, og 4.000 dr. fra Christoffer Molner. Af den samlede indbetaling på 50.500 dr. udbetaltes et lån på 50.000 dr. til kurfyrst August af Sachsen gñnem dennes fuldmægtig Jürgen Winckler, medens der medgik 97 dr. 1 mk. lyb. 13 s. 6 d. til tæring fra Kolding til Segeberg og retur og 1 dr. 8 s. dansk til fjerdinge og andet. Udbetalingerne var således i alt 50.099 dr. 3 s. lyb. 8 d., og 13/4 fik Hans Skovgård i Kolding kongens kvittering på de 400 dr. 27 s. lyb. 4 d. (**Kanc. Brevbøger 1551-55**, s. 309)
- ** 7/6 får sekretær Hans Skovgård kvittering på 1000 rosenobler (å 103 s. lyb., dvs. 3.322 dr. 18 s. lyb.), som han havde modtaget af Eskild Oxen 13/5 (se s. 17 og 82), 2.190 dr. 17 s. lyb. af Christoffer Molner, 29 dr. 9 s. lyb. 8½ d. af Hertug Hans den Ældres sekretær Jeronimus Boldigk og 5 s. lyb. 4 d. af hertug Hans den Ældres sekretær Jørgen Beyer, i alt 5.542 dr. 19 s. lyb. ½ d. I Rendsborg må han have udbetalt 1.348 dr. 25 s. 2 d. (til befæstningsarbejder eller andre rustningsudgifter (?), jfr. **Kanc. Brevb. 1551-55**, 15/5, s. 314-315), der modregnedes, og differensen 4.193 dr. 24 s. 10½ d. lyb. er så indbetalt til Eskild Oxen. (**Kanc. Brevb. 1551-55**, 7/6, s. 317)

/Fol. 18r/

Daller, som er wpbornne aff Raadett och nogle lennsmennd, som the skul-
le forstrecke konng^e maiett. mett anno 1554, och wpbar Jørgenn Peder-
senn the andre, som lontis

1000 daller ..... Jtem onssdagenn nest ephther nye aars dag
(3/1) poo Colldinng annamett aff Johan
Friis, candseles, som hannd forstrackthe
konng^e maiett. mett.

400 daller ..... Jtem tredie poske dag (27/3) wdj Coll-
dinng annamett aff Stenn Rosennspar,
som hannd wor taxeriitt forre att skulle
lenne konng^e maiett.

Suma lateris: 1400 daller.

/Fol. 18v/

/Fol. 19r/

Annamett aff konningliige maiestads cammer poo Colldinng anno 1554

2000 rosen nobele	Jtem piinse dag (13/5) poo Colldinnghus annamett aff konning ^e maiett ^{is} cammer ther samesteds: 2000 rosenn nobele,* thet enne thusinnde fick Hans Skougaard, och thet anditt thusinnd bleff behollett.
1032 daller 8 s. lub.	Jtem anddenn pinse dag (14/5) annamett aff konning ^e maiett ^{is} cammer poo Colldinng: 2000 mr. lub., som Claus Ranndsou aff Stennborg haffde ladett leffuere indy kameriitt poo Colldinng hus, er:
314 rosen nobele	Jtem thenn 4. dag junij wdj Colldinng annamett aff konning ^e maiett ^{is} cammer ther samesteds, som Eriick Walckenndrup wdtalld.
200 goltt g ^{ne}	Jtem torssdagenn epher Wor Frue dag visitationis (5/7) poo Colldinng annamett aff konning ^e maiett ^{is} cammer ther samesteds, som Eriick Walckendrop wd-tog.
Summa lateris: 1032 daller 8 s. lub.	
Rosenn nobele ... 2314.	
Goltt gylldene .. 200.	

/Fol. 19v/

---

* Rosenn no nobele

/Fol. 20r/

Daller wpbornne aff nogle lennsmenndt, som the haffue panthett lenn
forre anno 1554

1500 daller	Jtem sönndagenn remeniscere (18/2) wdj Colldinge annamett aff Jffuer Lycke, som handd panthede W<r>eyløff Closter for.
1000 daller	Onnssdagenn ther nest (21/2) wdj Collding anamitt aff Axell Niellsenn tiill Pals gaard, som handd panthede nogiitt aff Stj. Hanse Closters godtz forre wdj Horsenns.*
2000 daller	Jtem Stj. Michells dag (29/9) wdj Otthens annamett aff Eriick Biillde, som handd panthede Saling Herriit forre aff konning ^e maiett.
800 daller	Jtem manndagenn ther nest (1/10) wdj Otthens annamett aff** Albrett Mus kiøgemesther poo Hartug Thomesens wegne, som handd forhøiett sitt pantt mett poo Lund wdj Mors.

Suma lateris: 5300 daller.

/Fol. 20v/

-
- * Dette bestod af 12 bondegårde i omegnen. Selve klosteret havde han i 1552 afgivet til Hans Stygge Rosenkrans, mens de 12 gårde først blev overtaget af denne i dec. 1558 (eller i begyndelsen af 1559) (se Erslev: **Danmarks Len** s. 154 og **Kanc. Brevb. 1551-55**, s. 295)
- ** **eriick biillde** overstreget (dvs. fejlafskrift af posten ovenfor)

/Fol. 21r/

Daller och pennindinge wpborne aff byfogether, tollere och sisemestere wdj thette aar 1554

- 30 mr. 6 s. .... Jtem hellige tre konningers dag (6/1) wdj Colldinge annamett aff Christiernn Iude, byffogett wdj Asens, som konning^e matt. tiillkom aff hans* regensschaff poo tolld, sageffalldtt och førloff, som handd same tiid gjorde rede forre, frann sønndagenn jnuocauitt (6/3) 1552 och tiill nye aars dag 1553, beløff:
- 44 mr. .... Ennd same tiid annamett aff hannum poo regensschaff aff told och sagefalldtt wpborritt y Asenns y thette forledne aar 1553.
- 111 mr. 2½ s. .... Jtem onssdagenn nest epther sønndagenn judica (14/3) wdj Colldinge annamett aff Jacop Esbernsen, byfogett wdj Faaborg, som hand konng^e matt. skyllig bleff aff hanns regensschaff poo øxen, heste told och sagefalld, hand gjorde regensschaff forre frann Stj. Anthonij dag (17/1) 1553 och tiill same aars dag nest forledenn 1554.

Suma lateris: 185½ mr. ½ s.

/Fol. 21v/

- 151 daller 20 s. 2 d. .... Jtem onssdagenn nest epther Philipj och Jacobj dag (2/5) wdj Colldinngge annamett aff Matz Søffrennsenn, som wor byfogett wdj Weylle, som handd konning^e maiett. skyllig bleff aff tolld, sise, sageffalld och førloff wpborritt epther hanns regiisters lydellse, frann thet aar 1546 och tiill Stj. Ollufs dag (29/7) 1553, ther handd bleff same byfogetherj quith.
- 773 mr. krigis,**
8 daller,
1 golt g^{ne},
10½ mr. 1 huid goed mynth ... Jtem fredagenn nest epther sønndagenn exaudj (11/5) wdj Colldinngge epther konning^e maiett^{is} befallinng bleff wptagett mester Thomeses skrin, som wor slottz schriiffuer poo Kolldinghus, som stod besegliitt wdj sakerstieth y Colldinngge Kircke, och fands ther wdj thette eptersc^{ne}:

---

* **hanns** gentages

** Små klippinge, se s. 39 og s. 222. Formodentlig den underlødige krigsmønt, som blev slået under og efter Grevens Fejde.

Wdj smaa 4 kanthe clippinge wdj en seck:
4 støcker for 1 mr. beregnitt.*

Ennd 3 mr., som konning^e maiett.
skienckte Jep Stafffning ther samesteds.

Jtem fands** oc nogle Coldinghuses regi-
sther poo aar 1551.

Thuende skatt regiisther poo aar 1539.

Suma lateris: ... 11½ mr. 4½ s. danske.
Daller ..... 159.
Golt g^{ne} ..... 1.
Smo clippinge .. 773 mr. krigis.

/Fol. 22r/

4 daller ..... Jtem Str^{um} Witj ett Modesti dag (15/6)
wdj Colldinge annamett aff*** Bodell
Schriiffuere wdj Skourupe y Fyenn, som
hannd gaff konng^e maiett. for wpreys-
ning.

133 mr. 13 s. 2 d.,
1 engelott ..... Jtem fredagenn nest epther Wor Frue dag
visitationis (6/7) wdj Colldinge anna-
mett aff Peder Bannng, byfogett wdj Rann-
ders, som hannd konning^e mait. skyllig
bleff aff 6 aars regenschaff aff thold,
sagefalld oc førloff wpborritt.

24 daller 8 s. danske ..... Jtem annamett aff Niels Hannsenn, som
wor by fogett wdj Wordingborg, som hannd
konn^e maiett. skyllidig bleff aff hanns
regenschaff poo hues tolld, sise, sa-
gefalld oc førloff, som hannd poo kon-
ning^e maiett^{is} wegne haffde wpborrit wdy
Wordingborgis Bye fran Stj. Morthenns
dag (11/11) 1548 oc tiill Stj. Morthenns
dag 1550.

238 mr. 5 d. .... Same tiid annamett aff Hanns Bertell-
senn, byfoget wdj Wordingborg, som hannd
poo konning^e maiett^{is} wegne haffde wp-
borrit tiill told, sise, sagefald oc
førloff wdj Wordingborgis Bye fran Phi-
lip<j> och Jacobj dag (1/5) 1552 oc
tiill same aars dag 1554.

Suma lateris: 372 mr. 5½ s. 1 d.
Daller ..... 28.
Engelotther .. 1.

---

* Formentlig 1-mark-stykker, som ellers i 1540 sattes til kursen 3/8 af god mønt, så 4 stk. her egentlig skulle have værdien 1½ mr.

** frands

*** peder bang overstreget (fejlafrskrift af den efterfølgende poste-
ring)

/Fol. 22v/

- 738 mr. 7 d. .... Jtem tiisdagenn nest epher Stj. Egiidij dag (4/9) wdj Otthens annamett aff Niels Matzenn, byfogett wdj Trelborg, som hannd konning^e maiett. skylldig bleff aff hans regennschaff poo told, sise, sagefalld och førloff, wpborrit wdj Trelborgis By frann alle helgens dag (1/11) 1551 oc tiill alle helgenis dag 1553.
- 288 mr. 4 s. 2 d. .... Same dag annamett aff Anders Knudtzen, sisemester wdj Skiellskøer, som hannd konning^e maiett. skylldig bleff aff hanns regennschaff poo told, sise,* wpborritt wdj** Skellskøre Bye frann then 6. dag may 1549 och tiill Ste. Margrette dag (13/7) 1554.
- 112 mr. 1 s. .... Jtem Stj. Michells dag (29/9) wtj Otthens annamett aff Jacop Esbernsenn, byfogitt wdj Faaburg, som hannd konning^e maiett. skylldig bleff aff hanns regennschaff poo told oc sise wpboritt siiden poske (25/3) tiill thenne dag.
- 88 mr. 3 s. 2 alb. .... Same dag annamett aff Niels Thomesenn, byfogett wdj Boense, som hannd konning^e maiett. skyldig bleff aff hanns regennschaff poo told, siise, sagefalld oc førloff, wpborritt frann juell 1552 och tiill thenne dagh.

Suma lateris: 1226½ mr. 1 s. 5 d.

/Fol. 23r/

- 135 mr. 5 s. 2 alb.,
14 daller ..... Jtem same dag annamett aff Jens Niell-senn, byfoget wdj Aarhus, som hannd konning^e maiett. skylldig bleff aff hanns regennschaff poo toll och sagefalld, wpborrett frann nye aars dag 1554 och tiill thenne dag.
- 11 mr. 3 s. 2 alb. .... Jtem manddagenn epher Sti. Michells dag (1/10) wdj Othens annamett aff Chriistenn Iude, byfogett wdy Asenns, som hannd konning^{e***} maiett. skyllig bleff aff hans regennschaff poo told, sagefalld och førloff, wpborrit y Asenns frann sønndagenn jnuocauitt (19/2) 1553 och tiill same aars dag (11/2) 1554.

---

* Sagefalld, oc førloff overstreget

** trelborg(is) overstreget

*** konnnig(is)

- 45 mr. .... Ennd same tiid annamett aff hannum poo regenschaff aff told oc sageffalld wpborrett y Asenns y thette aar.
- 70 daller ..... Same dag wdj Otthenns annamett aff Michell Jensen, byfogett wdj Horsenns, poo regenschaff aff told, siise oc sageffall, wpborrett wdy Horsenns By sydenn nye aars dag 1554.
- Suma lateris: 191½ mr. 4 alb.
Daller ..... 84.

/Fol. 23v/

- 61½ mr. 5 alb. .... Jtem tiisdagenn nest epther Stj. Frandsicij dag (9/10) wdy Nyborg annamett aff Jep Bonnde, byfogett wdj Nykiøppning y Mors, som hannd konng^e maiett. skyllig bleff aff hans regenschaff aff sageffalld och førloff, wpborritt frann nye aars dag 1552 och tiill Michaelis (29/9) 1554.
- 46½ mr. 7½ s. 2 d. .... Jtem fredagenn nest epther Stj. Dionisj dag (12/10) wdj Nyborg annamett aff Jørgenn Beske, byfogett wdj Kiertellminde, som hannd konning^e maiett. skyllidig bleff aff hanns regenschaff aff sageffalld och førloff, wpborritt frann Stj. Laurentij dag (10/8) 1552 och tiill Stj. Michells dag (29/9) 1554.
- 1 mr. 3 s. 9 d. .... End same dag annamett aff Peder Schriiffuer, siise mester wdj Kiertellminde, som hannd oc konning^e maiett. skyllidig bleff aff hanns regenschaff poo tollid och siise wpborritt y Kiertellminde fran Stj. Petrj dag advincula (1/8) 1552 och tiill Stj. Michels dag (29/9) 1554, oc haffde hannd wdgiffuitt tiill Nyborg Slottz behoff saa ner som thette, hannd nu frann seg antworde.

Suma lateris: 109½ mr. 5 s. 1 d.

/Fol. 24r/

- 1506 mr. .... Jtem annamett aff Jenns Kieldsens, told schriiffuere wdj Malmø, som er poo regenschaff aff told och siise wpborritt ther wdj byenn.
- 3486 mr. 6 s. 2 d. .... Jtem annamett aff Frands Willumsenn, thollere for Kiønehaffnn Slott, som er poo regenschaff aff told och siise wpborritt ther poo tolboenn fran Stj. Michells dag (29/9) 1553 och tiill Stj. Michels dag 1554.

61 mr. 3 s. 1 alb.,
7½ mr. for 4 t^r saltt ..... Jtem mandagenn nest ephther Sti. Luce e-
uangeliste dag (22/10) wdj Nyborg anna-
mett aff Christiernn Brixenn, byfogett
wdj Warde, som hannd konning. maiett.
skylldig bleff aff hanns regensschaff
poo sagefalld, salt, told och enngeleye
wpborriitt y Warde y thette aar 1554,
epther hanns regiisters lydellse, hannd
frann seg ther poo antworde.

Suma lateris: 5061 mr. 1½ s.

/Fol. 24v/

6 marc. .... Jtem onssdagenn nest ephther Stj. Seue-
riinj dag (24/10) wdj Nyborg annamett
aff Peder Thuesenn, byfogett wdj Rind-
kiøpping, som wor toffte penning: 3 mr.,
och 3 mr. sageffalld.

385 mr. 2½ s. 5 d. .... Jtem tiissdagenn nest ephther Simonis ett
Jude dag (30/10) wdj Nyborg annamett aff
Annders Eriicksenn, byfogett wdj Naskou,
som hannd konng^e matt. skylldig bleff
aff hanns regensschaff poo told, siise
och sageffalld wpborritt y Naskou frann
Stj. Michells dag (29/9) 1553 och tiill
same aars dag 1554.

91 marc. 1 alb. .... Fredagenn forre Stj. Morthens dag (9/11)
wdj Kiøpnehaffnn annamett aff Olluff
Gulldsmedt, byffogett wdj Kallundborg,
som hannd konning. maiett. skyllig bleff
aff hanns regensschaff poo tolld, siise
och sageffalld wpborritt y Kallundborg y
thette aar.

116 mr. 2 s. 1 alb. .... Jtem annamett aff Effuert Løg, byfogett
wdj Halmstede, som er poo regensschaff
aff tolld, siise oc sageffalld wpborritt
ther wdj byenn.

Suma lateris: 597½ mr. 5½ s. 1 d.*

/Fol. 25r/

700 mr. .... Torsdagenn ephther Stj. Gallj dag (18/10)
wdj Kiøffnehauffnn annamett aff Mauris
Jensenn, byfogett wdj Landiskrone, som
er poo regensschaff aff tolld, siise och
sageffalld wpborritt y thette aar.

33½ mr. 4 s. .... Same tiid annamett aff Boo Siersenn, by-
fogiitt y Heddinge, som er poo regenn-
schaff aff tolld, førloff, siise och sa-
geffalld wpborritt.

---

* Skal være: 598 mr. 5½ s. 1 d.

- 368 mr. .... Stj. Luce dag euangeliiste (18/10) wdj Kiøpnehaffn annamett aff Peder Niell-senn, byfogett wdj Aarhus, som er poo regensschaff aff toll, siise och sagefalldt wpboritt ther y byen wdj thette aar.
- 69 mr. .... Same dag annamett aff Lauris Matzenn, byfogett wdy Nysted, som er poo regensschaff aff told, siise och sagefalld wpboritt ther wdj byenn y thette aar.

Suma lateris: 1170½ mr. 4 s.

/Fol. 25v/

- 143 mr. .... Jtem fredagenn ephther Stj. Luce euangeliiste dag (19/10) wdj Kiøpnehaffn annamett aff Rasmus Morthenssen, byfogett y Holbeck, som er poo regensschaff aff told, siise och sagefalld wpboret ther y thette aar.
- 228 mr. .... Jtem annamitt aff Rasmus Michellsenn, byfogett y Falckenberg, som er poo regensschaff aff toll, siise och sagefalld wpborritt ther y byenn* y 3 aar.
- 31 daller ..... Same tiid wdj Kiøpnehaffn annamett aff Bertell Jennsen, byfogett wdj Sømers-haffn, som er poo regensschaff aff toll, siise oc sagefalld wpboret ther wdj byenn.
- 16 mr. 4 s. .... Fredagenn neste epthter Stj. Morthens dag (16/11) wdj Kiøpnehaffn annamett aff Jep Jennsen, byfogett wdj Siøborg, som hand haffde wpborritt tiill sagefalld wdj thet aar 1553: 5½ mr. 6 s. Thisligeste wpborret y thette aar 1554: 10 mr. 6 s., er tiillsamen:

Suma lateris: 387 mr. 4 s.

Daller ..... 31.

/Fol. 26r/

- 690½ mr. 5 alb. .... Jtem same dag wdj Kiøpnehaffn annamett aff Peder Willumsenn, byfogett wdj Hellsingør, som hand konning^e maiett. skyldig bleff aff hanns regensschaff poo told, siise och sagefalld wpborritt wdj Hellsingør frann Stj. Olauj dag (29/7) 1552 och tiill Stj. Olauj dag 1554.
- 133 mr. 4 s. 2 alb. 3 d. .... Jtem sønndagen ephther Stj. Morthens dag (18/11) annamitt aff Olluff Michellsenn,

---

* y byenn wdj byenn

byfogett wdj Roschyllde, som hand konning. maiett. skyldig bleff aff hans regenschaft poo sagefalld, tollt och bruncke brudt wpborit y Rosk^e Bye frann Wor Frue dag natiuitatis (8/9) 1553 och tiill alle hellgenns dag (1/11) 1554.

206 mr. 12 s. .... Jtem mandagen eptther alle helgens dag (5/11) wdy Nyborg annamed aff Michell Kaadt, som wor thollere y Rudkiøpping, som handd konn^e matt. skyldig bleff eptther hans regenschaftis lydellse aff tollt och sise wpborritt wdj Rudkiøpingis Bye frann Stj. Anthonj dag (17/1) 1553 och tiill Philipj och Jacobj dag (1/5) 1554.

Suma lateris: 1030½ mr. 2½ s. 1 d.

/Fol. 26v/

28½ mr. .... Jtem onsdagenn eptther alle hellgenns dag (7/11) wdj Nyborg annamitt aff Jens Mattzen, byfogett wdj Rudkiøping, som handd poo konning^e maiett^s wegne haffde wpborritt tiill tollt oc sagefalld wdj Rudkiøppingis By eptther hans registhers lydellse frann Philipj och Jacobj dag (1/5) 1553 och tiill thenne dagh.

54 mr. .... Same dag wpborritt aff Søffrenn Kneuell, byfogett wdj Wiiborg, poo regenschaft aff hans wpbyring aff tollt oc sagefalld, handd wpborritt haffuer wdj Wiiborg wdj thette aar 1554.

15 alne engelst,
20 alne hollands leruitt .... Sameledis och wpborritt aff hannum suortt engelst: 7 alne 1 quarther, askefarue engelst: 7½ alne 1 quarther, och hollands tuebrett leruett: 20 alne, som wor wdlagt tiill landboed, eptther som hand siiger: For Willum Sadelmagers død, som Jacop Sinckelmager y hiell sloo. Oc er nu tiill thenne dag 1½ aar siidenn, same boed er wdlagtt och warderitt for 18 daller, oc jcke rett eptther mols mend wille anname same boed.

Suma lateris: ..... 82½ mrc.
Engelst ..... 15 alne.
Hollands leruitt .. 20 alne.

/Fol. 27r/

100 daller ..... Thenn 22. dag nouembris wdj Nyborg wpborritt aff Lauris Fogh, borgemester wdj Aarhus, och Christienn Temermænd, raadmand ther samstedes, som the haffde wptinngett hoes konning^e maiett. for nogle theris mettborgere wdj Aarhus, som

haffde wptagitt nogen humble och sagtt
then falst att werre, och dog wor goed
humble.

33 mr. 1 s. .... Jtem thenn 23. dag nowembris wdj Nyborg
annamett aff Jenns Schriiffuere, byfo-
gett wdj Tydsted, som handd epher hanns
registher och regensschaffis lydellse
haffde wpborrett y Tydsted frann sonda-
genn trinitatis (28/5) 1553 och tiill
Stj. Morthens dag 1554.

400 daller ..... Stj. Andree apostolj dag (30/5) wdj Ny-
borg annamett aff Jørgenn Brade, høf-
fuitzmand poo Wordingborg, som Knud Mat-
zen, borgere y Nestwed, gaff kong^e
maiett. for hanns hals, handd løste j-
gienn, som handd haffde forkast wdinden
then thrette, som hannum och burgeme-
sther ther wdj byenn wor emellom.

Suma lateris: 33 mr. 1 s.
Daller ..... 500.

/Fol. 27v/

114 daller 8 s. .... Jtem fredagenn epher Stj. Nicolauj dag
(7/12) wdj Nyborg annamett aff Bertell
Lauritzenn, byfogett wdj Skellskør, som
handd konning. maiett. skyldig bleff
aff hanns regensschaff poo sagefald och
haffue leye wpborrett y Skelskøre Bye
frann thett aar 1551 och tiill Stj.
Morthens dag (11/11) 1554.

5½ daller ..... Jtem Stj. Thome apostolj dag (21/12) wdj
Nyborg annamett aff Annders Jude, kon-
ning. maiett^{is} salthere wdj Nybe, som
handd konning. maiett. skyllig bleff aff
hanns regensschaff poo jndtegtt och wd-
giffitt y Nybe. Thiisligest aff siilld,
som handd haffde soltt wdj Rig y faste*
nest forledenn, epher hanns regensschaf-
fis lydellse.

Suma lateris:
Danske penning ..... 8 s.
Daller ..... 119½.

---

* Fastelavn faldt 4/2

/Fol. 28r/

Sumarum poo hues som er wpborritt aff byfogetther, sysemestere och tollere wdy thette aar 1554:

Danske penninge	10.461 mr. 5 s. 2 d.*
Daller	921½.
Goltt g ^{lenn}	1.
Enngelotther	1.
Smoo clippinge	773 marck krigis.

/Fol. 28v/

---

* Skal være: 10.461½ mr. 5 s. 1 d. (altså +1 d. fejl i sammentællingen ud over fejlen på -½ mr. i sidesummen på fol. 24v)

/Fol. 29r/

Affgiffther vpbornne aff lensmend wdj thette aar 1554

Aff Hamers Gords Lenn vdj Norige

100 daller ..... Jtem onssdagenn nest epher sönndagenn judica (14/3) wdj Colldinngge annamett Christiernn Munck, som hannd loed sennde mett Matz Schriiffuere* aff Agershus, som er hanns affgifftt aff Hamers gords Leen for thette forledne aar 1553.

Aff Hinnds Gaffuell

400 daller ..... Jtem ffredagenn nest epher sönndagenn jubilate (20/4) wdj Coldinge annamett aff Hans Jehannsen, som er hans affgifftt aff Hinsgaffuell for 2 aar, regnendis frann Philipj och Jacobj dag (1/5) 1552 och <tiill> same Philipj och Jacobj dag nu komendis 1554.

Suma lateris: 500 daller.

/Fol. 29v/

Aff Ferøø

475½ daller 4½ s. lub. .... Jtem sönndagenn wocem jocunditatis (29/4) wdj Colldinngge annamett aff Hermen Wecke,** borgere wdj Hamborg, poo Magdalene Thomes Kiøppingis wegne: 921 mr. 9 s. lub., som wor rest aff Thomes Kiøppingis affgiifftt*** aff Ferøø for thett aar, som konning^e maiett. haffde wndt for^{ne} Magdalene Thomes Kiøppingis epher hanns død#. Oc fick hun konning^e maiett^{is} egen endelige quittance, er wdj daller:

Aff Frids Gords och Halsnes Leen

48 mr. .... Jtem fredagenn nest epher pintze dag (18/5) wdj Kiøpnehaffnn annamett aff frue Ellene Mauris Skauffuis, som er hennis affgifftt for thette aar.

---

* Mads Christensen

** Eller wetke

*** affgifftt gentages

Døde før 21/2 1553 (Kanc. Brevb. 1551-55, s. 220)

Aff Lyste Lenn wdy Norrige

150 daller ..... Jtem onssdagenn nest ephther sönndagenn trinitatis (23/5) wdj Colldirnge annamett aff Otthe Stiigsen, som <hand> loed fremsennde mett Thomes Søffrensen, Christopher Huitfeldts schriiffuere, som er hanns affgifftt aff Lyste Leenn for thette forledne aar 1553.

Suma lateris: 48 mr.

Daller ..... 625½ daller 4½ s. lub.

/Fol. 30r/

Aff Elmelunde

100 mr. .... Jtem onssdagenn forre poske dag (21/3) annamett aff Claus Eggertzenn, som er hanns affgifftt aff Elmelunde, hannd konning^e maiett. ther aff pligtig wor tiill poske (25/3).

Aff Froste Herritt

100 mr. .... Jtem sönndagenn jubilate (15/4) annamett aff her Lauge Brade, som er hanns affgifftt aff Froste Herritt, hannd konning^e maiett. pligtig wor tiill poske (25/3) nest forledenn.

Aff Wiigenn

350 mr. .... Jtem tiissdagenn nest ephther Stj. Egedij dag (4/9) wdj Otthenss annamett aff her Claus Biilde, som wor hanns affgiifft aff Wiigen for thette aar, och bleff aff korthett mett hanum: 150 mr. danske penninge, som er renthe penninge aff 1000 golt g^{ne}, som konning. mait. hanum skyllidig er. Och ther mett er 500 mr. danske fyllist giortt.

Suma lateris: 550 mr.

/Fol. 30v/

Aff Beckeskoug Closters Lenn

337 daller ..... Jtem Stj. Michells dag (29/9) wdj Otthenss annamett aff Jørgenn Biille: 337 daller, som er hanns affgifftt aff Bec-

keskoug, och bleff affquittid mett han-
num: 50 daller, 2 aars renthe penninge
aff 500 daller, som hand haffde lonnt
konning^e maiett. Och ther mett er 375
goltt g^{lene*} fyllist giortt, som er
hanns affgiffth aff Becke skoug for 2½
aar nu tiill Stj. Mathej dag (24/2?**)
nest forleden.

Aff Skiolldenes

250 marck ..... Jtem onssdagenn nest ephther Stj. Lucie
wirginis dag (19/12) wdj Nyborg annamett
aff frue Ellene her Mauris Oellsenns,
som er hennis affgiffth aff Skiolldenes
Leen for thette aar 1554.

/Fol. 31r/

Sumarum poo affgiffther wpborne aff lennsmend thette aar:

Danske penninge ..... 848 mr.
Daller ..... 1462½ daller 4½ s. lub.

/Fol. 31v/

-
- * Altså 337 dr. + 50 dr. = 375 goltgld., hvilket giver 1 gld. = ca.
31,99 s. lyb., når 1 dr. = 31 s. lub.
- ** Idet der formentlig er tale om en fejl for 'Mathie' (24/2) (det an-
førte 'Mathei' ville give datoen 21/9). J. B. fik nemlig sit følge-
brev til klosteret 21/2 1552 (Erslev: **Danmarks Len** s. 144, og **Kanc.
Brevb. 1551-55**, s. 122 og 124). (En forskel mellem en termin 21/2
iflg. kancellioptegnelser og datoen 24/2 nævnt her ville slet ikke
være usædvanlig). I modsat fald fastholdes 21/9 1554, men så er der
gået 2½ år + 1 måned siden 21/2 1552.

/Fol. 32r/

Daller och penninngē wpborne aff konning^e maiett^{is} tollere wdj Asenns, Colldinngē och Riipe, som er wpboritt tiill øxenn och heste told anno 1554

Aff Asens

- 3150 mr. .... Jtem onssdagenn nest ephther sōnddagenn misericordia (11/4) wdj Colldinngē annamett aff Poffuell Bang, tollere wdj Asenns, som er poo regenschaff aff øxenn och heste told wpboritt ther wdj byenn y thette aar, beregnett for 1050 daller.
- 4558 mr. 4 s. .... Ennd siidenn frann onssdagenn ephther Philipj och Jacobj dag (2/5) och tiill onssdagenn ephther Wilhelmj (30/5) er poo 4 tiider wpborritt aff Pouell Bang poo regenschaff aff øxen och heste told wpborritt y Asenns aar etc. 1554.
- 1200 mr. .... Jtem tiissdagenn ephther Stj. Egedij dag (4/9) wdj Otthens annamett aff Poffuell Bang poo regenschaff aff øxenn told.

Summa lateris: 8908 mr. 4 s.

/Fol. 32v/

Aff Riipe

- 806 daller,
8 s. 1 alb. danske ..... Jtem løffuerdagenn jubilate (14/4) wdj Colldinngē annamett aff Olluff Pedersenn, konning^e maiett^{is} thollere y Riipe, som hannd kong^e maiett. skyllig bleff aff 3 aars regenschaff for øxenn och heste told, som er frann Wor Frue dag natiuitatis (8/9) 1551 och tiill Wor Frue dag 1553.*
- 787½ daller 20 s. d^e ..... Jtem fredagenn nest ephther Stj. Dionisj dag wdj Nyborg annamett aff Olluff Pedersenn, konning^e maiett^{is} thollere wdj Riipe, som hannd konning^e maiett. skyllig bleff aff heste och øxenn told wpborrett wdj Riipe frann Wor Frue dag natiuitatis (8/9) 1553 och tiill same aars dag nest forleden 1554.

Suma lateris: 1½ mr. 4 s. 1 album.
Daller ..... 1593½ daller.

---

* Tilsyneladende aflægges der regnskab for 2 år og ikke for 3

Aff Colldinngæ

- 1412 mr. 5 s. 1 album ..... Jtem sönndagenn jubilate (15/4) annamett aff Søffrinn Schriiffuere,* burgemesther wdj Colldinge, som er poo regenschaff aff øxenn och heste toll d wpborenn wdj thet aar 1553.
- 161½ mr. 6 s. 2 alb. 2 d. ... Jtem Str^{um} Vitj ett Modestj dag (15/6) wdj Colldinngæ annamett aff Søffrenn Schriiffuere, burgemesther wdj Colldinge, som hann konning^e maiett. skyldig bleff aff hanns regenschaff for øxenn told, heste toll d, sise och andenn smaa told wpborrenn anno 1553.
- 8000 marc. .... End annamitt aff hannum wdj Colldinngæ poo adskillige tiider poo regenschaff aff øxenn och heste toll d wpboren wdj Colldinngæ y thette aar 1554.

Summa lateris: 9574 mr. 4 s. 2 d.

/Fol. 33v/

Sumarum poo hues som er wpborritt aff tollerne wdj Colldinngæ, Riipe och Asens aff øxen och heste told thette aar:

Danske penninge ..... 18.484 mr. 4½ s.
Daller ..... 1.593½.

/Fol. 34r-v/

---

* Søren Kjær

/Fol. 35r/

Aarliige byskatther wpbornne aff kiøffstederne tiill Stj. Martinj
(11/11) anno 1554

Jutlandtt

100 marck	Jtem wdj Otthens tiissdagenn epher Wor Frue dag natiuitatis (11/9) annamett aff burgemestere oc raadtmend aff Nykiøpping wdj Mors theris aarliige byskatt.
80 marck	Jtem fredagenn epher Stj. Lambertj dag (21/9) wdj Otthens annamett aff burgemestere og raadmend aff Weyle theris aarliige byskatt, som Niels Michellsenn fremførde.
200 marck	Annamett aff burgemestere och raadmendtt aff Aalborg theris aarlige byskatt, som Jørgenn Knudtzenn fremførde.
200 marck	Jtem annamett aff burgemestere och raadmendt aff Aarhus theris aarliige byskatt, som Jens Nielsenn, byfogett, fremførde.
200 marck	Annamett aff burgemesthere och raadmendt aff Horsenns theris aarlige byskatt, som Michell Jennsenn, byfogett, fremførde.
Suma lateris: 780 mr.	

/Fol. 35v/

50 marck	Jtem wdj Nyborg annamett aff burgemestere och raadmend aff Sæby theris aarliige byskatt: 30 mr., och for 2 t ^r siild: 20 mr., som Franns Jensenn fremførde.
78 mrc. 4 s.	Same steds annamett aff burgemesthere och raadmend aff Grynou theris aarliige byskatt, som Mauris Søffrennsenn fremførde.
40 marck	Jtem annamett aff burgemesthere och raadmennd aff Hørringe theris aarligh byskatt, som Niels Matzenn fremførde.
22½ mrc. 5 s.	Annamett aff burgemesthere och raadmend aff Holstebro theris aarliige byskatt: 20 mr., och 1 lødige marck leding, som Jffuer Huid fremførde.
237½ mrc.	Jtem annamett aff burgemesthere och raadmend aff Riipe theris aarliige byskatt, som Olluff Pedersenn, burgemesther, fremførde.

Suma lateris: 428½ mr. 1 s.

/Fol. 36r/

- 34 marck ..... Jtem annamett aff burgemesthere och raadmendt aff Ebbeltoffte theris aarliige byskatt: 30 mrc., oc tiill affgiiffitt, som kallis forre skatt: 4 mr., er tiillsammen:
- 30 marck ..... Annamett aff burgemestere och raadmenndtt aff Lemwig theris aarliige byskatt, som Peder Schriffuer fremførde.
- 100 marck ..... Jtem annamett aff burgemesthere och raadmend aff Warde theris aarliige byskatt, som Frannds Jpsenn fremførde.
- 100 marck ..... Annamett aff burgemesther och raadmennd aff Colldinng, som Hans Dyricksenn fremførde.
- 30 marck ..... Jtem annamett aff burgemesther och raadmennd aff Rinndkiøpping theris aarlige byskatt, som Jesperr Thomesenn fremførde.
- 200 marck ..... Jtem annamett aff borgemesther och raadmendt aff Wiiborg theris aarliige byskatt, som Søffren Kneffuell, byfogett ther samesteds, fremførde.
- 224 marck ..... Annamett aff borgemesther och raadmenndt aff Tydsted theris aarliige byskatt, som Jenns Krabbe, borgere ther samesteds, fremførde.

Suma lateris: 718 marck.

/Fol. 36v/

Jtem byskattenn aff Randers och Hoffbro annamett Hans Styge tiill Dronning Borg.

Jtem byskattenn aff Skiffue annamett Jffuer Krabbe tiill Skiffhus.

Jtem for byskattenn aff Skaffuenn giffuitt aarliigenn 18 worde cabbelaug tiill Kiøpnehaffnn Slott.

/Fol. 37r/

Fyenn

Jtem Otthense byskatt fannger mester Jørgenn,* superintendenns, tiill besolding.

50 marck	Annamett aff burgemestere oc raadmennd aff Faaborg theris aarlige byskatt.
100 marck	Jtem annamett aff burgemestere och raadmend aff Asenns theris aarliige byskatt.
200 marck	Annamett aff burgemesther och raadmendtt aff Swinborg theris aarliige byskatt.
40 marck	Jtem annamett aff burgemestere och raadmend aff Rudkiøpping theris aarliige byskatt.
40 marck	Annamett aff burgemesthere och raadmennd aff Bogennse theris aarliige byskatt.
56 mr. 4 s.	Annamett aff borgemesthere och raadmend aff Kiertelminde theris aarliige byskatt, som Hanns Niellsenn fremførde.
Summa lateris: 486 mr. 4 s.	

/Fol. 37v/

Aff Smolanndene

281 mr. 4 s.	Jtem tiissdagenn epher Simonis ett Jude dag (30/10) wdj Nyborg annamett** aff burgemestere oc raadmend aff Naskou theris aarliige byskatt.
90 mr.	Annamett aff borgemesthere och raadmend aff Nysted theris aarliige byskatt, som Lauris Matzenn fremførde.
189 mr. 6 s.	Jtem annamett aff borgemesthere och raadmend aff Stubbekiøpping aff theris aarliige byskatt, som Heming Hansen fremførde.

Och bleff affkorthed mett thennum for 3 thønder øll, 2 siider flesk oc nogenn fiisk, som Jørgenn van Stetthin fick jnd poo Bonnden,*** beregnitt for 10½ mr. 2 s.

---

* Jørgen Sadolin

** annamett gentages

*** En jagt i kongens flåde

30 mr. .... Jtem annamett aff burgemesthere och raadmennd aff Saxkiøpping theris aar-
liige byskatt, som Niels Cleminsen frem-
førde.

Suma lateris: 590½ mr. 2 s.

/Fol. 38r/

Aff Siellandt

337½ mrc. .... Jtem annamett aff burgemesthere och
raadmennd aff Kiøpnehaffn theris aarlii-
ge byskatt.

56 mr. 4 s. .... Annamett aff burgemesthere och raad-
menndt aff Helsingør theris aarligge
byskatt, som Eeffuert Ollsenn fremførde.

80 marck ..... Jtem annamett aff burgemesthere oc raad-
mend aff Heddinge theris aarligge by-
skatt, som Hans Knudtzenn fremførde.

56 mr. 4 s. .... Annamett aff burgemesthere och raadmend
aff Nykiøpping y Odisherritt theris aar-
liige byskatt, som Jep Jensenn fremfør-
de.

50 marck ..... Jtem annamett aff burgemesthere och
raadmend aff Riingstede theris aarligge
byskatt, som Matz Jensenn fremførde.

80 mrc. .... Annamett aff burgemesthere och raadmend
aff Slingerup theris aarligge byskatt,
som Rasmus Willumsen fremførde.

Suma lateris: 660 marck.

/Fol. 38v/

56 mr. 4 s. .... Jtem annamett aff burgemesthere och
raadmend aff Holbeck theris aarligge by-
skatt, som Jens Jude fremførde.

200 mr. .... Annamett aff burgemesthere och raadmend
aff Stege theris aarligge byskatt, som
Lauris Hansen* fremførde.

150 mr. .... Jtem annamett aff burgemesthere och
raadmend aff Slagellse theris aarligge
byskatt, som Lauris Schriffuere* frem-
førde.

100 mr. .... Annamett aff burgemesthere och raadmend
aff Kallundborg theris aarligge byskatt,
som Olluff Guldsmed fremførde.

---

* Måske i begge tilfælde slotsskriver Laurids Hansen, Københavns Slot

30 mr. .... Jtem annamett aff burgemesthere oc raad-
mend aff Prestø theris aarliige byskatt,
som Jacop Skinder fremførde.

28 mr. 2 s. .... Annamett aff burgemesthere och raadmend
aff Siøborg theris aarlige byskatt, som
Rasmus Jørgensen fremførde.

Suma lateris: 564 mr. 6 s.

/Fol. 39r/

200 mr. .... Jtem annamett aff burgemesthere oc raad-
mend aff Roskylle theris aarliige by-
skatt, som Peder Jensenn fremførde.

100 mr. .... Annamett aff burgemesthere och raadmend
aff Skellskør theris aarliige byskatt,
som Bertell Lauritsenn fremførde.

300 mr. .... Jtem annamett aff burgemesthere oc raad-
mend aff Nestued theris aarlige byskatt,
som Walther Jacopsen, burgemesthere,
fremførde.

112½ mr. .... Jtem annamitt aff burgemesthere och
raadmend aff Wordingborg theris <aarlige
byskat>, som the konning^e maiett. pliig-
tige wore* for 2 aar nu tiill Stj. Mort-
henns dag (11/11) nest forledenn, som
Lauris Andersenn, borgemesthere, frem-
førde.

Suma lateris: 712½ mr.

/Fol. 39v/

Aff Schonne

300 mr. .... Jtem annamett aff burgemesther oc raad-
mend aff Malmø theris aarliige byskatt,
som Christen Remesnyder fremførde.

100 mr. .... Annamett aff burgemesthere och raadmennd
aff Halmstede theris aarliige byskatt.

56 mr. 4 s. .... Jtem annamett aff burgemesthere oc raad-
mend aff Helsingborg theris aarliige by-
skatt, som Effuert Olsenn fremførde.

60 mr. .... Annamett aff burgemesthere oc raadmend
aff Trelborg theris aarliige byskatt,
som Poffuell Jude fremførde.

100 mr. .... Jtem annamett aff burgemesthere och
raadmend aff Landiskrone theris aarlii-

---

* wor(er)

ge byskatt, som Anders Schriiffuer fremførde.

50 mr. .... Annamett aff burgemesthere och raadmend aff Ydsted aff theris aarliige byskatt, som Jørgenn Ericksenn fremførde. Och fanger nogen aff adelen y Schonne thett halluff hundrit marck aarligenn.

Suma lateris: 666 mr. 4 s.

/Fol. 40r/

133 mr. 7 s. .... Jtem annamett aff burgemesthere oc raadmend aff Aarhus theris aarliige byskatt, som Peder Nielsenn fremførde.

84 mr. 6 s. .... Annamett aff burgemesther oc raadmend aff Wee theris aarliige byskatt, som Jesper Søffrensenn fremførde.

56 mr. 4 s. .... Jtem annamett aff burgemesthere oc raadmend aff Falsterbo theris aarliige byskatt, som Peder Kieldsenn fremførde.

50 mr. .... Annamett aff burgemesthere oc raadmend aff Schannør theris aarliige byskatt, som Mogenss Jennsenn fremførde.

100 mr. .... Jtem annamitt aff burgemesthere och raadmend aff Lund theris aarliige byskatt, som Lauris Michelsen fremførde.

75 mr. .... Annamitt aff burgemesthere oc raadmend aff Raadneby theris aarlige byskatt, som Hogenn Knut fremførde.

Suma lateris: 499 mr. 1 s.

/Fol. 40v/

33½ mr. 4 s. .... Jtem annamitt aff burgemesthere och raadmennd aff Sømershaffn theris aarlige byskatt, som Berthell Jennsen, byfogett ther samesteds, fremførde.

/Fol.41r/

Sumarum poo aarlige byskatter wpborne wdy thette aar:

Danske penninge ..... 6139 mr. 6 s.

/Fol. 41v/

Suma sumarum poo all forskreffne indtegt 1554:

Danske peninge	45.621 mr. 6½ s. 4½ d.*
Daller	30.040½ daller 1½ orth 2 s. 2½ d. lub.
Swensk mønth	1.849 mr. 5 s. 5 d.
Søloff	3.829 lott 3 quinth.
Pauimenth	13 lott.
Guld	9½ lott 1½ quinthin.
Stemplit gyldene	23.
Golt gyldene	224½.
Wngers gyldene	1.
Engelotther	75½.
Dubbelt ducather	28½.
Porthegaløyser	½.
Rosen nobele	2.314.
Kroner	5.
Kiøpmends gyldene	1.
Smo clippinge	773 mr. kriigis.

---

* Skal være: 45.621½ mr. 6 s. 5½ d. Omregnet udgør den korrekte totalsum for denne side ca. 56.186,00 dr. (mod den her anførte sum: ca. 56.185,84 dr.)

/Fol. 42r/

Wdtgiffitt aff forskreffne indtegt anno 1554

Giffuitt bøseskytter therris besolldning tiill poske (25/3) 1554

Mester Hermenn, arckeliemesther	50 mr.
Mester Frederiick, krudmager	30 mr.
Tiill hus hyre	12 mr.
Søffrinn Hallindisfaer	15 mr.
Henrick van Minden	15 mr.
Las Swenske	15 mr.
Jacop Fytting	15 mr.
Claus Seler	15 mr.
Gamle Niels Christensen	15 mr.
Dauidt Falch	15 mr.
Lauris Otsing	15 mr.
Tiill bardskere lønn	3 mr.
Jørgenn Skonning	15 mr.
Claus Theme	15 mr.
Rasmus Skaubo	15 mr.
Wnge Niels Christensen	15 mr.
Jochim Jgstede	15 mr.
Tønns LiffleNDER	15 mr.
Dynes Frandsøus	15 mr.
Jacop Skotte	15 mr.
Hening Holst	15 mr.
Dyrick van Hamborg	15 mr.

Suma lateris: 365 mr.

/Fol. 42v/

Niels Gode Rede	15 mr.
Niels Glendse	15 mr.
Hans van Lochum	15 mr.
Niels Lundby	15 mr.
Eriick Jeger	15 mr.
Petter Smett	15 mr.
Carsten Prus	15 mr.
Hans Meyer	15 mr.
Heming Oelsen	15 mr.
Hans Snedtker	15 mr.
Søffren Matzen	15 mr.
Anders Ølender	15 mr.
Claus van Rodstock	15 mr.
Gamble Niels Ebeltofft	15 mr.
Thøghe Jude	15 mr.
Abraham Heyell	15 mr.
Olluff Bagge	15 mr.
Matz Himelskytte	15 mr.
Engelbrett Oelsen	15 mr.
Augustinus Pomerening	15 mr.
Berthell LiffleNDER	15 mr.
Petter LiffleNDER	15 mr.
Hormen Krøger	15 mr.
Kunse Beme	15 mr.

Suma lateris: 360 mr.

/Fol. 43r/

Annders Ramse	15 mr.
Søffrin Jensen	15 mr.
Las Jude	15 mr.
Kundse Kolhogers	15 mr.
Tønnius Wolthermand	15 mr.
Frederiick van Dyren	15 mr.
Jochim van Kiill	15 mr.
Olluff Swenske	15 mr.
Jørgenn Holst	15 mr.
Thomes Jude	15 mr.
Jørgen Kieldsen	15 mr.
Eyller Pape	15 mr.
Hans Skonning	15 mr.
Jacop Hallindisfaer	15 mr.
Jacop Pomerening	15 mr.
Wnge* Niels Ebeltofft	15 mr.
Henrick Høier	15 mr.
Thomes Alexander	15 mr.
Hans van der Becke	15 mr.
Jochem Snedtkier	15 mr.
Christopher Prus	15 mr.
Hans Fuell	15 mr.
Hans de Meer	15 mr.

Suma lateris: 345 mr.

/Fol. 43v/

/Fol. 44r/

Bøszeskytters lønn tiill Micaelis (29/9) anno 1554

Mesther Hermen, arckeliemesther	50 mr.
Jacop Krudmager, tiill Micaelis angenomen	30 mr.
Barthell Lifflender	15 mr.
Henrick van Minde	15 mr.
Las Swenske	15 mr.
Jacop Witte	15 mr.
Gamle Niels Jude	15 mr.
Anders Ølennder	15 mr.
Lauris Odsing	15 mr.
Jørgenn Skonning	15 mr.
Claus Teme	15 mr.
Rasmus Skaubo	15 mr.
Jochim Jgstede	15 mr.
Tønnius Lifflender	15 mr.
Dynis Frandsous	15 mr.
Dyrick van Hamborg	15 mr.
Jacop Skotte	15 mr.
Henning Holst	15 mr.
Niels Gode Rede	15 mr.
Niels Glendse	15 mr.

---

* wngne

Hans van Lochum	15 mr.
Niels Lundby	15 mr.

Suma lateris: 380 mr.

/Fol. 44v/

Eriick Jeger	15 mr.
Petter Smett	15 mr.
Carsten Prus	15 mr.
Hans Meyer	15 mr.
Henning Oelsen	15 mr.
Hanns Snedtker	15 mr.
Søffrenn Matzen	15 mr.
Wnge Niels Jude	15 mr.
Claus van Rodstock	15 mr.
Gamle Niels Ebeltofft	15 mr.
Thyghе Jude	15 mr.
Abraham Heyell	15 mr.
Olluff Bagge	15 mr.
Mattz Himellskytte	15 mr.
Engelbrett Oelsenn	15 mr.
Augustinus Pomerening	15 mr.
Pether Liifflender	15 mr.
Hermann Krøger	15 mr.
Kundse Bemne	15 mr.
Anders Ramse	15 mr.
Søffrenn Jennsen	15 mr.
Kundtze Kolhagers	15 mr.
Thønius Wolthermand	15 mr.

Suma lateris: 345 mr.

/Fol. 45r/

Frederick van Dyren	15 mr.
Claus Seler	15 mr.
Jochim van Kiill	15 mr.
Dauitt Fallch	15 mr.
Olluff Suennske	15 mr.
Søffrenn Hallindisfaer	15 mr.
Thomes Jude	15 mr.
Jørgenn Kielldsen	15 mr.
Eyller Pape	15 mr.
Hanns Skonning	15 mr.
Jacop Hallindisfaer	15 mr.
Jacop Pomerening	15 mr.
Wnge Niels Ebeltofft	15 mr.
Hanns van der Becke	15 mr.
Jochim Snedtker	15 mr.
Christopher Prus	15 mr.
Hans Fuell	15 mr.
Hanns Demeer	15 mr.
Frans Liffender	15 mr.
Frederick krudtmager, som hand haffde forth<ient> tiill Micaelis (29/9)	30 mr.

Suma lateris: 315 mr.

/Fol. 45v/

Sumarum paa bøseskøtters lønn thette aar:

Danske penninge ..... 2110 mr.

/Fol. 46r/

Giffuitt swennen wdj porthenn poo Kiøpnehaffn theris løn tiill poske
(25/3) 1554

Mauris Matzenn	10 mr.
Michell Jude	10 mr.
Peder Fønbo	10 mr.
Christen Jude	10 mr.
Peder Winther	10 mr.
Jens Haslingg	10 mr.
Mauris Jude	10 mr.
Niels Jude	10 mr.
Peder Siellindisfaer, kom y thienste Stj. Andree dag (30/11) ..	10 mr.
Lauris Jude	10 mr.
Søffrenn Nielsen	10 mr.
Olluff Jude	10 mr.
Peder Jensen, kom y thienste Stj. Nicolauj dag (6/12)	10 mr.
Knud Giøye	10 mr.
Rasmus Angordt	10 mr.
Hans Siellindisfaer, kom y thienniste Stj. Paulj dag (25/1?) ..	10 mr.
Søffrenn Jensen	10 mr.
Morthin Jude	10 mr.
Peder Jørgensen	10 mr.
Jens Laalicke	10 mr.
Matz Jude, kom y thienst jubilate søndag (15/4)	10 mr.
Søffrin Poffuilsen, tegelgaarsfogit	10 mr.
Hans Schreder	10 mr.
Niels Christensen	10 mr.
Jacop Porthener	10 mr.
Christenn Jensen, kom y faste (4/2-17/3) y thienniste	10 mr.
Mogens Raffn, ladegordis fogitt	10 mr.
Mester Matz Hesteleege	9 mr.

Suma lateris: 279 mr.

/Fol. 46v/

Swenne lønn til Micaelis (29/9) 1554

Mauris Matzen*	
Mauris Jude	10 mr.
Peder Jørgensen	10 mr.
Rasmus Angord	10 mr.
Las Jude	10 mr.
Knud Giøye	10 mr.
Niels Jude	10 mr.
Michell Jude	10 mr.
Olluff Søffrensen	10 mr.
Niels Christensen Jude	10 mr.
Christenn Jude	10 mr.

---

* Intet beløb anført. Da beløbet til påske og Mikkelsdag samt antallet af personer er det samme, er der sikkert tale om den samme person som i næste linie, evt. kombineret med en fejl for 'Michell Jude' (se listen til påske). Michell Jude optræder imidlertid nedenfor

Matz Pedersen, dansk karll	10 mr.
Hans Siellindisfar	10 mr.
Peder Siellindisfaer	10 mr.
Peder Fønbo	10 mr.
Peder Winther	10 mr.
Peder Thomesen	10 mr.
Hans Schreder	10 mr.
Søffrin Poffuilsen, tegellgords fogett	10 mr.
Jacop Porthener	10 mr.
Peder Jensenn	10 mr.
Peder Schonning	10 mr.
Christenn Plegisfogitt	10 mr.
Mester Matz Hestelege	9 mr.
Hans Buck	10 mr.
Jens Dyensen	10 mr.
Morthin Jude	10 mr.
Søffrin Nielsen Jude	10 mr.
Jens Hasling, som tiilbagestoed for ½ år: thet første hannd kom y thieniste, och fiick nu forloff	10 mr.

Suma lateris: 279 mr.

Sumarum poo thette aars løn: 558 mr.

/Fol. 47r/

Giffuitt superintendentenn, skiffs høffuitzmenn, harrinsk<n>ecte och
nogle andre tiill besolddinnq tiill poske (25/3) aar 1554

Doctor Peder Paladius	300 mr.	
Jacop vann Meydeburg	40 mr.	
Michell Wiiborg	20 mr.	] skiiffs høffuitzmend [
Jacop Jude	20 mr.	
Jørgen Grøn	20 mr.	
Hanns Harrinsknect	18½ mr.	
Henrick Gøricke	12 mr.	] harrinsknecte [
Walther Skotte, wrthegaardis mand	30 mr.	
Michell Finnckefenger	15 mr.	
Jacop Finckefenger	15 mr.	
Lauris Tystøll	15 mr.	
Anders Fønbo	10 mr.	
Jørgenn Iserneider	60 mr.	
Matz Hiullmand	50 mr.	
Claus Ericksen	12 mr.	] harinsknecthe [
Henrick Hinckelmand	15 mr.	

Suma lateris: 652½ mr. 4 s.

/Fol. 47v/

Tiill Micaelis (29/9) 1554

Doctor Peder Paladius	300 mr.	D. P.
Jacop vann Meydeburg	40 mr.	
Michell Wiiborg	20 mr.	] skiiffs høffuitzmend [
Jacop Jude	20 mr.	
Jørgenn Grøn	20 mr.	
Hans Harinsknect	18½ mr.	
Henrick Gøricke	12 mr.	] harrinsknecte [
Tiil steffle	3 mr.	
Claus Albritze ...	12 mr.	
Tiil steffle	3 mr.	
Henrick Hinckellmand	15 mr.	
Jørgenn Iserneider	60 mr.	
Lauris Tystøll	15 mr.	
Anders Fønbo	10 mr.	
Walther Skotte, wrtegaardis mand	30 mr.	
Thomes Skotte, wrthe gaardis mand, kom y thienniste tiill Michaelis (29/9) poo Coldinge	10½ mr.	
Michell Finckefenger	15 mr.	
Jacop Finckefenger	15 mr.	
Marckus Kopper Decker, kom y thienniste om Johannis (24/6)	20 mr.	
Matz Hiuellmand	50 mr.	
Rasmus Hensenn, sangere	18 mr.	
Anders Jude, salthere y Niibe, for eth heltt aar	30 mr.	

Suma lateris: 737 mr. 4 s.

Sumarum poo thette aars løn: 1390 mr.

/Fol. 48r/

Giffuett hoffthiennere tiill besollding aar 1554

Claus Dørknecht

30 daller ..... Jtem Stj. Anthonj dag (17/1) poo Colldinge giffuitt hannum hanns besollding, som hannd haffde forthientt for ett aar nu tiill poske (25/3) først kommenndis.

Thenn frandsouske beriider

133 daller 1 mr. d^e,
40 rosenno bele ..... Jtem tiissdagenn epther søndagenn jnuocauitt (13/2) wdj Colldinngge giffuitt hannum hanns besolldinngge for ett aar, som hand haffde fortherriid tiill juell nest forleden. Beregnitt for 100 kroner, er:*

End giffuitt hannum tiill juell 1554, beregnitt for ett hundritt kroner:**

Wincentius Lunge

83 daller 1 mr. d^e ..... Jtem wdj Colldinngge giffuitt hannum hans besollding for 2½ aar. Och ther mett affbetaltt tiill Stj. Michels dagh (29/9) nu kommendis.

Suma lateris: 2 mr. danske.
Daller ..... 246.
Rosenn no bele .. 40.

/Fol. 48v/

Jørgenn Marswinn

66 daller 2 mr. .... Jtem wdj Colldinge giffuitt hannum hans besollding. Och ther mett affbetaltt** for 2 aar nu tiill poske (25/3) 1554 poo 4 heste.

10 daller ..... End giffuitt hannum for ½ aars thienniste, som konng^e mt. hannum skylldig wor poo 3 heste.

---

* Med 133 1/3 dr. à 31 s. lyb. samt 40 rosenobel à 103 1/3 s. (se note nedenfor), ville summen blive 8266 2/3 s. lyb., så 1 kr. = 41 1/3 s. lyb. (kurserne i **Jørgen Pedersens rentemesterregnskab 1546** er 1 ros. = 105 s. og 1 kr. = 40 s.)

** **affbetaltt** gentages

Jehann Gøswinn

- 33 daller 1 mr. .... Jtem fredagenn ephther sönndagenn misericordia (13/4) wdi Colldinng giffuitt hannum hanns besolldinng for ett aar nu tiill poske (25/3) nest forledenn.
- 50 mr. .... End giffuitt hannum hans besollding wdj Nyborg tiill Michaelis (29/9) for ½ aar.

Knud Stennsenn

- 50 mr. .... Jtem onssdagenn nest ephther søndagen judica (14/3) wdj Colldinng giffuitt hannum hanns besolldinng for ½ aar nu tiill poske (25/3) <først> kommenndis poo 4 heste.

Suma lateris: 103 mr.
Daller ..... 109.

/Fol. 49r/

Holler Thønnesenn

- 100 mr. .... Jtem fierde poske dag (28/3) wdj Colldinng giffuitt hannum poo hanns besolldinng.

Torbernn Niellsenn

- 50 mr. .... Jtem løgerdagenn misericordia (7/4) wdj Colldinng giffuitt hannum hanns besolldinng tiill poske (25/3) for ½ aar.

Jørgenn Walckenndrop

- 20 daller ..... Jtem løgerdagenn exaudj (5/5) wdj Colldinng giffuitt hannum poo hanns besolldinng.
- 6 rosen nobele oc
20 mr. danske ..... Jtem wdj Colldinng giffuitt hannum poo hanns besolldinng, som hannum restedt for 2 aar tiill poske (25/3) nest forledenn: 26 daller 2 mr., som wor:*

Suma lateris: 170 mr.
Daller ..... 20.
Rosenn nobele .. 6.

---

* Med 1 dr. = 31 s. lyb. bliver 1 rosenobel = 103 1/3 s. lyb.

/Fol. 49v/

Niels Trolle

150 mr. .... Jtem manddagenn epther Wor Frue dag natiuitatis (10/9) wtj Otthenns giffuitt hanum hans besollding for 1½ aar nu tiill Stj. Michels dag (29/9) først komendis.

Ewalt Beloff

30 daller ..... Jtem manddagenn epther Stj. Michels dag (1/10) wdj Otthenns giffuitt hannum poo hans besollding.

Jørgen Sitzwis

25 daller ..... Jtem manddagenn epther Simonis et Jude (29/10) wdy Nyborg giffuitt hannum, som hannum restedt aff hans besollding tiill Stj. Michells dag (29/9) 1553 for ½ aar, hand wor kiøgmester.

75 mr. .... End same tiid giffuitt hannum poo regenschaff aff hans besollding siidenn Stj. Michels dag (29/9) 1553, beregnitt for 25 daller.

Suma lateris: 225 mr.
Daller ..... 55.

/Fol. 50r/

Lauge Brock

100 mr. .... Jtem wdj Nyborg epther Jens Truedsen marskalckis befalling giffuitt hannum, som wor hans besollding for thette aar.

Eskell Giøye

100 mr. .... Jtem wdj Nyborg giffuitt hannum hans besollding for eth aar, hand haffde forthientt tiill juell 1554.

Eskell Oxe

100 daller ..... Jtem giffuitt hannum hans besoldding for thette aar 1554.

Suma lateris: 200 mr.
Daller ..... 100.

/Fol. 50v/

/Fol. 51r/

Jørgenn Hartuigszenn

37 mr. .... Jtem torsdagenn ephther trinitatis sønndag (24/5) wdj Colldinge giffuitt hannum poo thre tiider. Och ther mett affbetaltt tiill Stj. Michells dag (29/9) nu først kommenndis.

Morthinn Griis

8 daller 1 mr. .... Jtem sønndagenn jubilate (16/4) wdj Colldinge giffuitt hannum hans besoldding, som hannd haffde forthientt tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

8 daller 1 mr. .... Ennd giffuitt hannum tiill Michaelis (29/9) hans besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

Jehann Domstrup

50 mr. .... Stj. Morthinns affthen (10/11) wdj Kiøpnehaffn giffuitt hannum hans besoldding for ett heltt aar, hannd haffde forthientt tiill Stj. Michells dag.

Suma lateris: 89 mr.
Daller ..... 16.

/Fol. 51v/

Frannds Rottloff

75 mr. .... Stj. Thome apostolj dag (21/12) wdj Nyborg giffuitt hannum hans besoldding for $1\frac{1}{2}$ aar, som hannd haffde forthientt tiill Stj. Michells dag (29/9) nest forledenn.

Stygge Rosenkrannds

150 mr. .... Same tiid giffuitt hannum hanns besol-
ding, som hannd haffde forthientt for 3
aar nu tiill poske (25/3) først kommen-
dis poo 2 heste.

Suma lateris: 225 mr.

/Fol. 52r/

Hinnngstridere

Barloff

16 daller ..... Jtem hellige threkoningers dag (6/1)
wdj Colldinge giffuitt hannum hanns be-
sollding for ett heltt aar, beregnitt
frann Stj. Michels dag (29/9) nest for-
leden oc tiill Michaelis nu kommendis,
oc for steffle, er:

Wendzell Wulff

9 daller ..... Jtem tiissdagenn nest epther hellige
thre konningers dag (9/1) wdj Colldinn-
ge giffuitt hannum hanns besollding for
eth aar, beregnitt fran poske nest for-
ledenn (2/4 1553) oc tiill poske nu kom-
mendis (25/3 1554), och for steffle.

4 daller ..... End giffuitt hannum tiill Michaelis
(29/9) hans besollding for $\frac{1}{2}$ aar.

Reynoltt vann Boynelberg

3 daller ..... Jtem torssdagenn nest epther hellig thre
koningers dag (11/1) wdj Colldinge gif-
fuitt hannum poo hans besollding.

6 daller ..... End wdj Nyborg giffuitt hannum, och ther
met affbetaldt tiill Michaelis (29/9)
1554.

Suma lateris: 38 daller.

/Fol. 52v/

Søffrenn Byld

4 daller ..... Jtem manddagenn epther søndagenn miseri-
cordia (9/4) giffuitt hannum wdj Coll-
dinge poo hanns besollding.

5 daller ..... Jtem wdy Nyborg giffuitt hannum hans besolding for $\frac{1}{2}$ aar tiill Micaelis (29/9), och for steffle.

Niels Løcke

10 daller ..... Jtem torssdagenn nest epher Stj. Erasmj dag (7/6) wdj Coldinge giffuitt hannum poo hans besolding.

Jenns Kaaes

9 daller ..... Jtem wdj Nyborg giffuitt hannum hans besollding for ett aar, som hannd haffuer forthientt nu tiill faste lagenn først kommendis (24/2 1555), och for steffle.

Jørgenn Daa

9 daller ..... Jtem wdj Nyborg Stj. Gallj dag (16/10) giffuitt hannum hans besollding for ett aars thienniste, oc for steffle, tiill fastelagen nu kommenndis (24/2 1555) affbettaiddt.

Suma lateris: 37 daller.

/Fol. 53r/

Ennspenndere

Marthinn Sander

24 daller ..... Jtem thenn 4. dag januarij wdj Coldinge giffuitt hannum hans besolding for etth aar, som hannd haffde forthient tiill juell nest forledenn.
M. T.

12 daller ..... End giffuitt hannum tiill Stj. Hannse dag (24/6) hans besollding for $\frac{1}{2}$ aar.

12 daller ..... Jtem giffuitt hannum hans besollding tiill juell for etth halfft aar.
M. S.

Matz Fritthoff

18 daller ..... Jtem mandagenn epher sönndagenn jubilate (16/4) wdj Coldinge giffuit hannum hans besolding, som konng^e matt. hanum

skyldig wor tiill poske (25/3) for 3
fierdinng aar.

24 daller ..... Jtem mandagenn epher Stj. Michels dag
(1/10) wdy Otthenns giffuitt hannum hans
besollding, oc ther met affbetalt tiill
poske nu kommendis (14/4 1555).

Hanns Hesze

16 daller ..... Jtem onsdagenn epher pinse dag (16/5)
giffuitt hannum hans besolldinng, som
hand haffde forthientt tiill poske
(25/3) nest forleden for 1 aar.

8 daller ..... End giffuitt hannum tiill Micaelis
(29/9) hans* besollding for $\frac{1}{2}$ aar.

Suma lateris: 114 daller.

/Fol. 53v/

Knud Alffsenn

8 daller ..... Jtem wdj Colldinng giffuitt hannum hans
besolldinng, hannd haffde forthientt
tiill poske (25/3) nest forledenn for $\frac{1}{2}$
aar.

8 daller ..... End giffuitt hannum hans besollding
tiill Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

Hanns vann Brunswig

16 daller ..... Jtem thenn 11. dag juni giffuitt hanum
wdj Colldinng hanns besollding, hand
haffde forthientt for ett aar nu tiill
poske (25/3) nest forledenn.

Hanns van Barwth

24 daller ..... Jtem onssdagenn nest epher Stj. Botol-
phi dag (20/6) wdj Colldinng giffuitt
hannum hanns besollding, hannd haffde
forthientt tiill poske (25/3) nest for-
ledenn for 1 aar.

Suma lateris: 56 daller.

/Fol. 54r/

---

* hanns gentages

Theme Portfellder

16 daller ..... Jtem alle helgenns affthen (31/10) wdj Nyborg giffuitt hannum hans besollding for ett heltt aar nu tiill juell først komendis, hannd haffde forthientt.

Jørgenn Ennsponder

24 daller ..... Jtem wdj Nyborg giffuitt hannum hans besollding for ett heltt aar tiill juell 1554, hannd haffde forthientt, epther Anthonj befalling.

Suma lateris: 40 daller.

/Fol. 54v/

Stalknecht

Fallenenthinn Sadelknecht

8 daller ..... Jtem wdj Colldinge giffuitt hannum hanns besollding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar, och tiill steffle.

7 daller ..... End giffuitt hannum tiill Michaelis (29/9) hanns besollding for $\frac{1}{2}$ aar.

Niels Jude, stalknecht

5 daller ..... Jtem giffuitt hannum hans besollding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar, och tiill steffle.

Jenns Wnnger

10 daller ..... Jtem fredagenn nest epther søndagenn misericordia (13/4) giffuitt hannum hans besollding, hannd haffde forthient tiill poske (25/3) nest forleden for $\frac{1}{2}$ aar.

10 daller ..... Jtem giffuitt hannum tiill Micaelis (29/9) hanns besollding for $\frac{1}{2}$ aar.

Suma lateris: 40 daller.

/Fol. 55r/

Niels Friitthoff, stalknecht

- 4 daller ..... Jtem same tiid giffuitt hanum hans besoldning, hannd haffde forthientt tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.
- 5 daller ..... Jtem giffuitt hannum tiill Micaelis (29/9) hans besoldning for $\frac{1}{2}$ aar, oc tiill steffle.

Christiernn Stalknecht

- 9 daller ..... Jtem Stj. Luce euangeliiste dag (18/10) wdj Nyborg, epther staldmesthers befalling, giffuitt hannum hans besoldning for ett helt aar nu tiill Micaelis (29/9), hannd haffde forthientt, oc for steffle.

Effuertt van Hamershussen, staldknecht

- 4 daller ..... Same tiid giffuitt hannum, epther staldmesters befalling, poo hans besolding. Oc kom hannd y thienniste tiill Micaelis (29/9).

Suma lateris: 22 daller.

/Fol. 55v/

Smeder

Henning Smedt

- 13 daller ..... Jtem tiissdagenn nest epther medfaste (6/3) wdj Colldinge giffuitt hannum hans besoldning tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.
- 13 daller ..... End giffuitt hannum tiill Micaelis (29/9) hans besoldning for $\frac{1}{2}$ aar, hannd haffde forthient.

Annders van Møllen, smedt

- 2 daller $\frac{1}{2}$ mr. .... Jtem wdj Colldinge giffuitt hannum poo hans besoldning.
- 10 $\frac{1}{2}$ daller 1 mr. .... End giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) wdj Nyborg, och ther mett

affbetaltt hanss besollding for ett
heltt aar tiill thenne dag.

Hanns van Vrset, falckefenger

5 daller ..... Jtem sönndagen epher Stj. Jacobj dag
(29/7) wdy Kiöpnehaffnn giffuitt hannum
poo hanss besollding.

Suma lateris: 1½ mr.

Daller ..... 43½.

/Fol. 56r/

Mattis Swann, falckefenger

5 daller ..... Jtem wdj Colldinng thenn 7. dag junij
giffuitt hannum hanss besollding, hann
haffde forthientt tiill poske (25/3)
nest forledenn for ½ aar.

Henrick Wiilldskytte

12 daller ..... Jtem anddenn pinse dag (14/5) giffuitt
hannum hanss besollding, som hand haff-
d<e> forthientt tiill poske (25/3) for ½
aar.

13 daller ..... End giffuitt hannum hanss besollding
tiill Micaelis (29/9) for ½ aar, oc
tiill steffle.

Jesper Jegere

25 mr. .... Jtem mandagenn epher sönndagenn jubila-
te (16/4) wdj Colldinng giffuitt han-
num, epher Borckortt Jegermesthers bef-
falling, hans besollding for 2 aar,
hann haffde forthient: 10 g^{ne} mønth,
er:*

Suma lateris: 25 mr.

Daller ..... 30.

/Fol. 56v/

---

* Som så ofte efter den gamle takst: 1 gld. mønt = 2,5 mr. dansk
(= 25 5/6 s. lyb., hvilket ikke længere passer helt med den anden
gamle omregning: 1 gld. mønt = 1,5 mr. lyb. = 24 s. lyb.; se mod-
sat f.eks. s. 77)

Daniell Lackee

- 10 daller ..... Jtem fredagenn nest epher poske (30/3) giffuitt hannum hans besollding, hannd haffde forthientt for $\frac{1}{2}$ aar tiill poske (25/3).
- 10 daller ..... Jtem giffuitt hannum hans besollding tiill Micaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

Marthenn Lackee

- 7 daller ..... Jtem onssdagenn epher søndagenn cantate (25/4) wdj Colldinge giffuitt hannum hans besollding tiill Stj. Jacobj (25/7) nu kommendis.
- 7 daller ..... End giffuitt hannum hans besollding tiill fastelagenn (24/2 1555) for $\frac{1}{2}$ aar.

Hanns Lackee

- 2 daller ..... Jtem thenn 11. dag juni wdj Coldinge giffuitt hannum poo hans besolding, och wor hannd angenomen om pinse dagis (13/5) tiide.
- 8 daller ..... End giffuitt hannum tiill juell, och ther mett affbettaltt for $\frac{1}{2}$ aar, hannd haffde forthientt.

Suma lateris: 44 daller.

/Fol. 57r/

Fallthenn Wildskytte, rydebud*

- 8 daller ..... Jtem løgerdagenn misericordia (7/4) wdj Coldinge giffuitt hannum hans besollding, som hannd haffde forthientt nu tiill poske (25/3) nest forledenn for $\frac{1}{2}$ aar.
- 8 daller ..... End giffuitt hannum hans besollding tiill Stj. Michels dag (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.

---

* Der findes dog vist også samtidig en vildtskytte Falten, se **Rentemesterrsk. 1551** s.63 og 134

Anndris Riidebud*

- 8 daller ..... Jtem wdj Colldinng giffuitt hannum hans besolldinng tiill poske (25/3) for ½ aar.
- 8 daller ..... Giffuitt hannum tiill Micaelis (29/9) hans besolldinng for ½ aar.

Casper Riidebud

- 16 daller ..... Jtem torssdagenn nest ephther trinitatis sønndag (24/5) wdj Colldinng giffuit hannum hans besolldinng, hannd haffuer forthientt for ett aar nu tiill Stj. Hanse dag (24/6) først kommendis.

Laurens Bud**

- 16 daller ..... Jtem wdj Nyborg*** giffuitt hannum hans besolldinng for 1 aar tiill Stj. Michels dag (29/9).

Suma lateris: 64 daller.

/Fol. 57v/

Claus Weylant, fodbud

- 4 daller ..... Jtem manddagenn ephther medfaste søndag (5/3) wdj Colldinng giffuitt hanum hans besolldinng for ½ aar nu tiill poske (25/3) kommendis.
- 4 daller ..... End giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) hans besolldinng for ½ aar.

Jørgenn Fobud

- 4 daller ..... Jtem# giffuitt hannum hans besolldinng for ½ aar nu tiill Stj. Hannse dag (24/6).

---

* Uvist, om der er tale om Anders Torsen eller Anders Fynbo eller en tredje (sm). **Rentemesterregnskab 1551**

** D.s.s. Lauris Tystøl?

*** Rettet fra **nybyrg**

haffuer overstreget

Lyder Fobudtt

8 daller ..... Jtem fredagenn nest ephther Stj. Dionisj dag (12/10) wdy Nyborg, ephther Andriis van Eylenous befallinng, giffuitt hannum hans besolldinng for ett aar nu then 20. dag. augustj 1554.

A. E.

Suma lateris: 20 daller.

/Fol. 58r/

Peder Fiiskere

12½ mr. .... Jtem wdj Colldinng giffuitt hannum* hans besolldinng, som hannd haffde forthientt tiill poske (25/3) for ½ aar.

12½ mr. .... Giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) hans løen for ½ aar.

Peder Mørck, fiiskere

6 mr. .... Same tiid giffuitt hannum hans besolldinng tiill poske (25/3) for ½ aar.

4½ mr. .... Giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) hans løen for ½ aar.

1½ mr. .... Giffuitt same fiiskere huer 12 s. tiill ett par skoo.

7½ mr. .... Giffuitt Asmus Kousou hans lønn for ½ aar tiill Micaelis (29/9).

6 mr. 4 s. .... Giffuitt same fiiskere tiill 3 par skoo, oc Peder fiiskere tiill steffle.

Jørgenn Wulff, fincke fenngør

5 daller ..... Jtem Stj. Paulj conuersionis dag (25/1) giffuitt hannum hans besolldinng for ½ aar, och kom hand wdj thieniste om pinse dagis (13/5) tiide.

3 daller ..... End torssdagenn ephther jubilate sønndag (19/4) giffuitt hannum, ephther Jenns Truedsens befallinng, och ther met affbetaltt, oc fiick forloff.

---

* hannum gentages

Suma lateris: 50½ mr. 4 s.
Daller ..... 8.

/Fol. 58v/

Dinis Kiellerknecht

- 20 daller ..... Jtem løgerdagenn exaudj (5/5) wdj Coll-
dinnge giffuitt hannum hans besoldding
for 2 aar nu tiill poske (25/3) nest
forledenn.
- 5 daller ..... End giffuitt hannum hans besoldding
tiill Micaelis (29/9) for ½ aar, och
fiick hannd forloff.

Jasper Kiellerknecht

- 20 daller ..... Same tiid giffuitt hannum hans besoldding
for 2¹* aar tiill poske (25/3) nest
forleden, som hannd haffde forthientt.

Hanns Kiellerknecht

- 10 daller ..... Same tiid giffuitt hannum hans besoll-
ding for eth aar tiill poske (25/3)
1554.
- 20 daller ..... End for ett aars thienniste fran poske
(2/4) 1553 och tiill poske (25/3)
1554.**

Petther Kiellerknecht

- 10 daller ..... Same tiid giffuitt hannum hans besoll-
ding, hannd haffde forthientt tiill po-
ske (25/3) for eth aar.
- 2 daller ..... Same tiid giffuitt kiellerdrenge for 2
aars thienste tiill poske (25/3).

Suma lateris: 87 daller.

/Fol. 59r/

---

* **eth** overstreget

** Der er åbenbart en fejl - måske dækker de 10 dr. lønnen fra påske 1553 til påske 1554 og de 20 dr. lønnen siden påske 1551 (i **Rentemesterregnskab 1551** nævnes i øvrigt ingen Hans Kælderknægt).

Andris Becker

- 12 daller ..... Jtem wdj Coldinge giffuitt hannum poo hans besollding. Oc nar som Stj. Jacobj dag (25/7) komer, haffuer hannd thientt 3 aar, oc skall tha haffue 10 daller, och fiick nu:
- 10 daller ..... Ennd wdy Nyborg giffuitt hannum tiill Micaelis (29/9), oc ther mett affbetaltt poo 3 aar.*

Bennt Becker

- 3 daller 1 mr. .... Jtem same tiid giffuitt hannum hans besollding, som hannd haffde forthientt tiill poske (25/3) for eth aar: 4 g^{ne}, er:**

Christoffer Semelbager

- 12 daller ..... Jtem torssdagenn epher Stj. Hannse dag (28/6) wdj Coldinge giffuitt hannum hans besollding for eth aar, hand haffuer forthientt otthe dage epher pinse dag (20(21?)/5) nest forledenn.

Suma lateris: 1 mr.
Daller ..... 37.

/Fol. 59v/

Cockenne

- 13½ mr. 4 s. .... Jtem tredie poske dag (27/3) wdj Coll-dingge giffuitt Effuertt Kock hans besollding, hannd haffde forthientt tiill poske (25/3) for ½ aar: 5½ g^{ne} mønt, er:
- 13½ mr. 4 s. .... Jtem tiill Stj. Michels dag (29/9) giffuitt hannum hanns besollding for ½ aar: 5½ g^{ne}, er:
- 13½ mr. 4 s. .... Same tiid giffuitt Hans Kock, Assmus Friises swend, hanns besollding for ½ aar tiill poske (25/3): 5½ g^{ne}, er:

---

* Kendes da heller ikke i **Rentemesterregnskab 1551** (men er åbenbart antaget allerede omkring 25/7 1551)

** 4 gld. mønt à 2,5 mr. dansk = 10 mr. dansk = 3 dr. 1 mr. dansk

- 13½ mr. 4 s. .... End giffuitt hannum hanns besollding
tiill Stj. Michels dag (29/9) for ½ aar:
5½ g^{le}, er:
- 13½ mr. 4 s. .... Giffuitt Lydke, Assmus Friises swend,
hanns besollding, hand haffde for-
thientt tiill poske (25/3) for ½ aar: 5½
g^{lene}, er: 'Fick forloff.'
- 13½ mr. 4 s. .... Giffuitt Niels Kock, som kom wdj Lydkis
sted, hanns besollding tiill Micaelis
(29/9): 5½ g^{ne}:
- 18 mr. 12 s. .... Giffuitt Petther Postee Bagere hans be-
sollding, som hand haffde forthient
fran Stj. Michels dag (29/9) oc tiill
poske (25/3) nu forledenn for ½ aar: 6
daller 1 orth:
- 18 mr. 12 s. .... Giffuitt hannum hanns besollding tiill
Stj. Michels dag (29/9) for ½ aar: 7½
g^{ne}, er:

Suma lateris: 120 mr.

/Fol. 60r/

- 13½ mr. 4 s. .... Giffuett Effuert Kock hans besollding,
hand haffde forthientt tiill poske
(25/3) for ½ aar: 5½ g^{ne} mønth, er:
'Fick forloff.'
- 13½ mr. 4 s. .... Wdj thenne sted giffuitt Petther Michel-
borg hans besollding for ½ aar tiill
Stj. Michels dag (29/9): 5½ g^{ne}, er:
- 5 mr. .... Giffuitt Rasmus Kockis drenng, Jesper,
hanns besollding for ½ aar: 2 g^{ne}, er:
- 5 mr. .... Giffuitt Anders, Michell Pomereningis
drenng, hans besollding for ½ aar tiill
Stj. Michels dag (29/9): 2 g^{ne}, er:
- 10 mr. .... Giffuitt fiiskebløderen hans besollding
for ½ aar: 4 g^{ne}, er:
- 10 mr. .... Giffuitt hannum hans besollding tiill
Stj. Michels dag (29/9) for ½ aar: 4
g^{ne}, er:
- 15 mr. .... Giffuitt Petter Køckensschriffuere hans
besollding tiill poske (25/3) for ½
aar: 6 g^{ne}, er:
- 15 mr. .... Giffuitt hannum hanns besollding tiill
Stj. Michels dag (29/9) for ½ aar: 6
g^{ne}, er:

- 25 mr. .... Giffuitt Laurens Kock hans besollding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar: 10 g^{ne} mynth, er:
- 6 daller ..... End giffuitt hannum hans besollding frann poske (25/3) oc tiill løgerdagen effther Stj. Jacobj (28/7), som er en fierding aar. Och kom hand tiill hertug Frederick.

Suma lateris: 112 $\frac{1}{2}$ mr.
Daller ..... 6.

/Fol. 60v/

- 25 mr. .... Giffuitt Michell Pomerening hans besollding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar: 10 g^{ne} mynt, er:
- 25 mr. .... Giffuitt hannum hans besollding tiill Stj. Michels dag (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.
- 5 mr. .... Giffuitt hans knecht Andris tiill besollding for $\frac{1}{2}$ aar: 2 g^{ne} mynt, er:
- 5 mr. .... Giffuitt Eyler, Bertell Kockis drenng, hans besollding tiill Michaelis (29/9): 2 g^{ne}, er:
- 25 mr. .... Giffuitt Hanns Salthere hans besollding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar: 10 g^{ne} mønt, er:
- 25 mr. .... Oc tiill Michaelis (29/9): 10 g^{ne}, er:
- 22 $\frac{1}{2}$ mr. .... Giffuitt Asmus Friis hans besollding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar: 9 g^{ne}, er:
- 22 $\frac{1}{2}$ mr. .... Giffuitt hannum hans besollding tiill Michaelis (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar: 9 g^{ne}, er:
- 21 mr. .... Giffuitt Michell Slagther hans besollding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar: 7 daller, er:
- 21 mr. .... Giffuitt hannum tiill Michaelis (29/9) hans* besollding for $\frac{1}{2}$ aar.
- 12 $\frac{1}{2}$ mr. .... Jtem giffuitt Bertell Kock hans besollding** for et fierding aar tiill Michaelis (29/9): 5 g^{ne}, er:

Suma lateris: 209 $\frac{1}{2}$ mr.

---

* hans gentages

** hans besollding gentages

/Fol. 61r/

Egertt Wogenknecht

- 3 daller ..... Jtem wdj Colldinng giffuitt hannum
hans besolldinng tiill poske (25/3) for
 $\frac{1}{2}$ aar.
- 3 daller ..... Giffuitt hannum tiill Michaelis (29/9)
hans besollding for $\frac{1}{2}$ aar.

Søffren Pedersenn, wogenknecht

- 3 daller ..... Wdj Coldinng giffuitt hannum hans
besollding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$
aar.
- 3 daller ..... Tiill Stj. Michels dag (29/9) giffuitt
hannum hans besolldinng for $\frac{1}{2}$ aar.

Claus Wogennknecht

- 3 daller ..... Same tiid wdj Coldinng giffuitt hannum
hans besolldinng tiill poske (25/3) for
 $\frac{1}{2}$ aar.
- 3 daller ..... Giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag
(29/9) hans besolldinng for $\frac{1}{2}$ aar.

Hanns Tylesenn, wogennknecht

- 3 daller ..... Jtem wdj Colldinng giffuitt hannum hans
besollding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

<Anders Pedersenn, wogenknecht>

- 3 daller ..... Giffuitt Anders Pedersenn, wogenknecht,
hans besolldinng tiill Michaelis (29/9)
for $\frac{1}{2}$ aar; kom y thienniste tiill poske
(25/3).

Suma lateris: 24 daller.

/Fol. 61v/

Doctor Carnelius*

103 daller 7 s. lub. .... Jtem søndagenn jubilate (15/4) wdj Colldinng giffuitt hannum hans besolldinng, som hannd haffde forthientt for thette forledne aar 1553: 200 mr. lub., er:
D. C.

Mester Henrick Predicant

100 daller ..... Jtem manddagenn nest epther søndagen cantate (23/4) wdj Colldinng giffuitt hanum poo hans besolldinng tiill Micaelis (29/9) nu kommendis.
M. H.

30 rosen nobele ..... Jtem mandagenn epther Stj. Michels dag (1/10) giffuitt hannum som y gienstoed aff hans besaalldinng tiill Michaelis, som foruedislidis for 100 daller:**
M. H.

Mester Jacop Wnthartt

50 daller ..... Jtem manddagen nest epther søndagen oculj (26/2) wdj Colldinng giffuitt hannum hans besollding for ½ aar tiill poske (25/3) først kommendis.
M. J.

20 daller ..... End same tiid antworditt hannum, som mesther Hanns Stensnider skulle haffue poo regenschaff.
M. J.

15 rosen nobelle ..... Ennd wdj Nyborg giffuitt hannum hans besollding for ½ aar, som foruedisledis for 50 daller.
M. J.

Suma lateris: 273 daller 7 s. lub.
Rosen nobbel .. 45.

/Fol. 62r/

Poske Barsker***

50 daller ..... Jtem wdj Colldinng giffuitt hannum hanns besolldinng, hannd haffde forthientt for 1 aar tiill poske (25/3) 1554.
M. J.

---

* Cornelius Hamsfort den Ældre, en af kongens livlæger

** Altså: 1 rosenobel = 103 1/3 s. lyb. (som på s. 48) = 10 mk. dansk

*** Han kendes også som "Poske Barber(er)" og lgn.

Doctor Bernitt Friis

- 150 daller ..... Jtem tiissdagenn nest ephther Stj. Bøtholphi dag (19/6) wdj Colldinng giffuitt hannum poo hans besollding.
- 45 rosenobele ..... Jtem manddagenn nest ephther Stj. Michels dag (1/10) wdj Otthenns giffuitt hanum hans besollding for $\frac{1}{2}$ aar, som foruedisledis for 150 daller.*

Anthoni Hanisk, secrethere

- 31 daller ..... Jtem tredie poske dag (27/3) wdj Colldinng giffuitt hannum hans besollding, som hand haffde forthientt for thette forledne aar 1553 tiill Stj. Nicolauj (6/12) nest forledenn.
- A. H.
- 30 $\frac{1}{2}$ daller 14 $\frac{1}{2}$ s. lub. .... Jtem wdj Otthenns manddagenn ephther Stj. Mathej apostolj dag (24/9) giffuitt hannum hanns besollding for thette aar 1554, och ther mett betaltt tiill Stj. Nicolauj dag (6/12) nu komendis.

Suma lateris: 261 $\frac{1}{2}$ daller 14 $\frac{1}{2}$ s. lub.
Rosenn nobbele .. 45.

/Fol. 62v/

Andriis vann Eylenou, schriber

- 10 daller ..... Jtem wdj Colldinng giffuitt hannum hanns besollding for $\frac{1}{2}$ aar.
- A. E.
- 10 daller ..... Jtem wdj Nyborg giffuitt hannum hans besollding tiill juell for $\frac{1}{2}$ aar.

Christoffer Møller, schriber

- 16 daller ..... Jtem wdj Colldinng giffuitt hanum poo regenschaaff aff hans besollding.
- C. M.
- 24 daller ..... End siidenn giffuitt hanum och ther mett affbetaltt hanns besollding for 2 aar, 1553 oc 1554.
- C. M.

---

* 1 rosenobel = 103 $\frac{1}{3}$ s. lyb.

Wulff Hopmann, schriiber

- 10 daller ..... Jtem wdy Colldinng giffuitt hannum
hans besolldinng for $\frac{1}{2}$ aar nu tiill Stj.
W. H. Hanse dag (24/6).
- 10 daller ..... Jtem giffuitt hannum hans besolldinng,
som hannd haffde forthientt tiill juell
W. H. nest forledenn for $\frac{1}{2}$ aar.

Niels Pedersenn, schriffuere

- 5 daller ..... Jtem giffuitt hannum hans besolldinng
tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.
- 5 daller ..... End tiill Michaelis (29/9) giffuitt han-
num hans besolldinng for $\frac{1}{2}$ aar.

Suma lateris: 90 daller.

/Fol. 63r/

Casper Mule, tuqtmester

- 40 daller ..... Jtem mandagenn epther sönndagenn remi-
niscere (19/2) poo Coldinng giffuitt
C. M. hannum hans besolldinng, som hannd
haffde forthientt tiill nyaars dag nest
forledenn for ethh aar.

Jost Contrafeyer

- 20 daller ..... Jtem tiissdagenn nest epther Stj. Paulj
conuersionis dag (30/1) wdj Colldinng
giffuitt hannum, epther min naadigste
frues beffalling, som Hans Skeell hen-
te.
- 20 daller ..... End torssdagenn epther sönndagenn exaudj
(10/5) wdj Colldinng giffuitt hannum
poo regenschaff, som liile Marchus* hen-
te.
- 30 daller ..... Jtem løffuerdagenn nest epther visitatio
Marie (7/7) giffuitt hannum, epther min
naadigste frues beffalling.

Suma lateris: 110 daller.

---

* En af kongens dvæрге

/Fol. 63v/

Casper Buntmager

6 daller ..... Jtem fredagenn nest ephther midfaste
(9/3) wdj Colldinngge giffuitt hannum poo
hanns besolldinng.

Och haffde hannd wdj forgangne aar
wpborrett poo regenschaaff: 4 daller.

3 daller 1 mr. .... Ennd giffuitt hannum wdj Colldinngge, och
ther mett affbetaltt tiill Stj. Hanse
dag (24/6) 1554.

Steffenn Seyrmacker

81 daller 6 s. d^e ..... Jtem Wor Herre himmelffars dag (3/5) wdj
Colldinngge regnitt mett hannum, hues som
konng^e maiett. hannum skylldig wor frann
søndagenn nest ephther Ste. Hanse midso-
mers dag (25/6) 1553, ther hand wor
siidst affbetaltt, oc tiill pinnse dag
(13/5) nu kommendis, som er 46 wger,
huer wge 2 g^{ne}, regnenndis 15 `pas`*
for huer g^{ne}, och 17 pas for 1 daller,
beløff tiillsamenn:**

Suma lateris: 1 mr. 6 s. danske.
Daller ..... 90.

/Fol. 64r/

Melcker Sniider

20 daller 2 mr. danske ..... Jtem fierde poske dag (28/3) wdj Coll-
dinngge giffuitt hannum, som gjienn stoed
aff hanns besollding, hannd haffde for-
thientt tiill juell nest forledenn.

Wernner Sølffuerpape

4 daller ..... Jtem giffuitt hannum hanns besolldinng
tiill pooske (25/3): 3 daller, och hans
høstrue en daller, er:

1 daller ..... Jtem giffuitt Wernners hustrue tiill Stj.
Michells dag hennes lønn.

---

* dag overstreget

** Tidligere regnedes 1 guldgylden (eller gld. mønt) til 15 pas (batzer).
Her er 1 'gld.' = 15/17 dr. = ca. 27,353 s. lyb. (sml. **Rentemesterregnskab 1551** s. 71). Da er 92 gld. = ca. 81 dr. 8,47 s. dansk

Petther Perlestiicker

40 daller ..... Jtem løgerdagenn misericordia (7/4) wdj
Coldinge giffuitt hannum hans besoll-
dinnng, som hannd haffde forthientt tiill
juell for ett aar.

Suma lateris: 2 mr.

Daller .... 65.

/Fol. 64v/

Mattis Yttalianer

20 daller ..... Jtem torssdagenn nest epther søndagenn
misericordia (12/4) wdj Colldinng giff-
fuit hannum hans besolldinng, epther
minn naadigste frues beffallingng, som
hannd haffde forthientt tiill Sti. Mi-
chels dag (29/9) nest forledenn.

Loduig Gulldueffuere*

30 daller ..... Same dag wdj Colldinge giffuitt hanum
hanns besoldning, hannd haffde forthient
tiill poske (25/3) nest forleden for 1
aar.

15 daller ..... Torssdagenn epther Stj. Michels dag
(4/10) wdj Nyborg giffuitt hannum hans
besolding tiill Michaelis (29/9) for ½
aar.

Dorretthe Waskers

1 daller ..... Jtem fredagenn epther søndagenn miseri-
cordia (13/4) poo Colldinng giffuitt
hennde sinn besolldinng tiill poske
(25/3) for ½ aar.

Suma lateris: 66 daller.

/Fol. 65r/

Greger Snedker

20 daller ..... Jtem thenn 28. dag julij wdj Colldinng,
epther Erick Walckendrops befallinng,
giffuitt hannum aff hanns besolldinng.

---

* I **Rentemesterregnskab 1551** optræder Ludvig Possementmager og Ludvig Bortevirker, vist samme person. Endvidere optræder en Ludvig Væver

Niels Hoffdugesuennd

12 mr. .... Jtem epther Jens Truedsenns, marskalkis, beffalling giffuitt hannum hans besollding, hannd haffde forthientt for thette aar.

Hans Dreyer*

20 daller ..... Same dag, epther Eriick Walckenndrops beffalling, giffuitt hannum wdj Colldinng poo hanns besollding.

Lucus Backmester, wndertugtimesther

12 daller ..... Jtem wdj Colldinng, epther Casper Mulis beffalling, giffuitt hannum hanns besollding, som hannd haffde forthientt tiill trinitatis sönndag (20/5) for eth aar.

L. B.

Suma lateris: 12 mr.
Daller ..... 52.

/Fol. 65v/

Helias Armbøster

6 daller ..... Jtem Stj. Bartolomej dag (24/8) wdj Randers, epther Eriick Walckenndrups beffalling, giffuitt hannum poo hanns besollding.

Doctor** Jehan Holtt

30 rosenn nobbele ..... Jtem Stj. Mathej apostolj dag (21/9) y Otthenns giffuitt hannum hanns besolldingh, beregnitt for 100 daller.***

D. J.

---

* Indkøber i **Rentemesterregnskab 1551** (fol. 230r, s. 214) rosiner og mandler til marekattene

** **Donor.** Der anføres dog også en dr. Johan Goltt af Leipzig, se s. 100, så måske er der også fejl i navnet

*** 1 rosenobel = 3 1/3 dr. = 10 mr. dansk = 103 1/3 s. lyb. (som før)

Blasius Schriiffuere

30 mr. .... Jtem giffuitt hannum hans besolldinng
tiill Michaelis (29/9) for ett heltt
aar.

Mester Hanns Malere

37½ daller ..... Jtem wdj Nyborg giffuitt hannum hans
besolldinng for 1½ aar, hannd haffde
forthientt tiill jueill 1554.

Suma lateris: 30 mr.
Daller ..... 43½.
Rosenn nobele .. 30.

/Fol. 66r/

Minn naadige frues thiennere

Peder Byld

8 daller 1 mr. .... Jtem løgerdagenn jubilate (14/4) wdj
Collidinge giffuitt hannum hans besoll-
ding, som hannd haffde forthientt tiill
poske for ½ aar.

Palli Wulffelldt

16 daller 2 mr. .... Jtem giffuitt hannum hans besolldinng,
som hand haffde forthientt tiill poske
(25/3) nest forledenn for 1 aar.

Godske Brochennhus

16 daller 2 mr. .... Jtem Stj. Botolphj dag (17/6) giffuitt
hannum wdj Collidinge hans besolldinng
for eth aar, hand haffde forthientt
tiill Michaelis (29/9) nest forleden
1553.

50 mr. .... End giffuitt hannum tiill Stj. Michels
dag (29/9) 1554 hans besolldinng for ½
aar.*

Suma lateris: 55 mr.
Daller ..... 40.

---

* Da årslønnen i 1553 var 50 mr., drejer det sig vel for 1554 om besolldinng for 1 år og ikke som angivet for ½ år?

/Fol. 66v/

Hartuick Høyckenn

- 8 daller 1 mr. .... Jtem same tiid giffuitt hannum hans besolldinng, som hannd haffuer forthientt tiill Michaelis (29/9) nest forledenn 1553.
- 25 mr. .... End giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) 1554 hans besolldinng for ½ aar.

Axell Walckenndrop

- 8 daller 1 mr. .... Same tiid giffuitt hannum hans besolldinng, hannd haffde forthientt tiill Michaelis (29/9) nest forledenn, for eth aar, 1553.
- 25 mr. .... End giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) 1554 hanns besolldinng for eth aar.

Suma lateris: 52 marck.

Daller ..... 16.

/Fol. 67r/

Jehann Staldknechtt

- 11 daller .... Jtem torssdagenn nest epther sönndagenn misericordia (12/4) wdj Colldinng giffuitt hannum hanns besolldinng, som hannd haffde forthientt nu tiill poske (25/3) for ett aar, och for steffle.
- 5 daller .... End giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) 1554 hans besolldinng for ½ aar.

Petter Snyder

- 28 daller .... Jtem onnsdagenn nest epther sönndagenn jubilate (18/4) wdj Colldinng giffuitt hannum hans besolldinng, som hannd haffde forthientt tiill poske (25/3) nest forledenn for eth aar.

Claus Smett

8 daller ..... Jtem wdj Nyborg giffuitt hannum hans besolding tiill Stj. Michells dag (29/9) for ½ aar.

Suma lateris: 52 daller.

/Fol. 67v/

Stume Smeett

13½ daller ..... Jtem alle hellgenns dag (1/11) wdj Nyborg, ephther Eriick Rosenkrans beffalling, giffuitt hannum hans besolding, som hannum jgienstoed for 1½ aar tiill Micaelis (29/9) 1554.

Claus Sølffuerpape

2 daller ..... Jtem wdj Nyborg giffuitt hanum, som er hans besolding for thette aar.

Mette Lyders, waskerske

2 daller ..... Jtem wdj Nyborg giffuitt henne sinn lønn for eth aar tiill Micaelis (29/9).

Diirick Skeffuerdecker*

10 daller ..... Jtem onssdagenn ephther alle helgenns dag (7/11) wdj Kiøffnehaffn giffuitt hannum hans besolding for ½ aar. Och nar fastelagenn (24/2 1555) komer, tha er koning^e maiett. hannum ½ aars besolding skyllig.

Suma lateris: 27½ daller.

---

* Dirick Diricksen, dronningens skiferdækker (tagdækker)

/Fol. 68r/

Giiffuett lanndisknecthe och trabannther therris besolldinng wdj thette aar 1554

4257 mr.
och 671 alne engelst ..... Jtem mandagenn nest epher pinse dag (14/5) wdy Coldinge munstred och betaldt alle the landisknecthe, som haffue liiggett wdy Nørre Jutland, och giffuit thennum theris besolldinng, som the haffue forthientt fran Stj. Martinj (11/11) 1553 och tiill Philipj och Jacobj dag (1/5) 1554, som er ett halfft aars besolldinng, som beløff seg, epher Jacop Winsis quittance:

549½ mr. 1½ s. d° ..... End giffuitt same knecthe huer 1 g^{ne} mōnth, som the schulle haffue tiill therrinng frann Kollidinng oc tiill Krempen tiill Claus Randsou, beløff seg tiillsamen:

509½ daller ..... Jtem Wittj ett Modestj dag (15/6) wdj Colldinng, epher konning^e maiett^{is} beffalling, bleff giffuitt alle the knecthe, som haffde liggitt y Nørre Jutland, oc wor nu komenn fra Krempen, theris besolldinng for ½ fierding aar, bode for cleder och pennindinge, som wor poo huer sold* 1 daller, oc poo 3 quarter cleder: ½ daller. Tiisliigeste som konning^e maiett. skenckte befelldis menndene tiill ett afftug, beløff tiillsamenn epher muste<reg> regiister och Jacop Winsis quittance:

Suma lateris: 4806½ mr. 1½ s.
Daller ..... 509½.

/Fol. 68v/

J. W. Jtem fredagenn nest epher pinse dag (18/5) wdj Kiøpnehaffnn mustred oc betaltt alle Jacop Winsis knecthe, som haffue liiggitt wdj Kiøpnehaffn och wdj Siellannd, och ther aff betaltt enn partt theris besolldinng for ethh heltt aar och enn partt, som wore døde,** oc nogle, som worre jgienn angenomen, theris besolldinng for ½ aar, och nogle for 1 f^{ring} aar, epher som musther sedelenn wiidere jnndehollder. Och beløff same

---

* Alle lønninger var regnet i enheder af 'solde'. Normalt fik en (harniskklædt) almindelig landsknægt 2 solde som 'Doppelsöldner' og forskellige underofficerer og officerer et større antal solde

** Deres sold blev nemlig fordelt blandt de øvrige

besolldinngh seg offuer altt, epther Jacop Windsis quittanses lydellse
..... 5095½ marck da<n>ske
och ..... 844½ alne enngelst

Ennd same tiid antworditt for^{ne} Jacop Winds att betalle the knechte mett, som liige poo Kallundborg, theris halffue aars besolldinng, som the haffue forthient tiill Philipj och Jacobj dag (1/5) nest forledenn for ½ aar, som beløff seg ..... 897 mr.
och ..... 157½ alne enngelst

106 daller,
52½ alne enngelst .....

End poo 9 knechte, som laae wdj Ydsted, theris besolldinng for eth helt aar, beløff wdj daller, beregnitt epther Jacop Windsis quittanse:

Suma <lateris>: 2103½ daller.*

/Fol. 69r/

18 mr.,
3 alne clede .....

Ennd same tiid wor giiffuitt en knecht, wor kommen tiill hertug Augustus, wed naff<n> Hanns van Ythhin, hans halffue aars besolldinng, hand haffde forthient tiill Martinj (11/11) nest forleden.

J. W.

450 daller,
222½ alne enngilst .....

Jtem Stj. Jacobj apostolj dag (25/7) wdj Kiøpnehaffnn mustred oc betaltt alle Jacop Windsis knechte, som haffue liggitt wdj Kiøpnehaffnn, Sielland och Schonne, for, hues som konng^e maiett. thennum skyllidig wor frann Str^{um} apostolorum Philipj och Jacobj dag** (1/5) 1554 och tiill Stj. Jacobj apostolj dag (25/7), som er en fierdinng aars thienniste. Oc finnge the same tiid forloff. Oc beløff seg same theris besolldinng epther muster registher och Jacop Winnds ses quittance:

J. W.

6 daller .....

End same tiid giffuitt Hans van Weymer, muster schriiffuere, tiill forering.

336 daller .....

Jtem tiissdagenn nest epther Wor Frue dagh natiuitatis (11/9) wdj Otthenns betaltt alle konng^e matt^{is} trabanther theris besolldinng, som the nu tiill Stj. Hannse dag (24/6) nest forledenn haffde forthient for ½ aar, som beløff tiillsamen:

Suma lateris: 18 mr.
Daller ..... 792.

---

* Bemærk, at mark og daler for en gangs skyld blot regnes sammen
** dag gentages

/Fol. 69v/

77½ mr. dansk ..... End same tiid giffuitt 31 trabanther
huer 1 g^{ne} mønt tiill boneth, som the
schulle hafft tiill juell nest forle-
denn, som beløffuer:

75 mr.,
9 alne engilst ..... Jtem Stj. Luce euangeliiste dag (18/10)
wdj Nyborg giiffuitt thise 5 knecthe,
som erre Ploch van Munster, Hans Holm,
Jacop Riigther,* Klyenn van Stottell och
Lubber Hes, huer 4 daller, oc Casper van
Butlinng: 5 daller, som wor theris be-
solldinng for 1 fierdinng aar. Och skall
the her epther werre wdj aars penninge
frann Stj. Michells dag (29/9) tiill po-
ske (14/4 1555), er tiillsamen:

897 mr.,
157½ alne engelst ..... Thenn 21. dag nouembris mustred och be-
talddt the landisknecthe, som liigge
poo Kallundborg, oc betaltt thennum
theris besolldinng, the haffue for-
thient frann Philipj och Jacobj dag
(1/5) 1554 och tiill Stj. Morthenns dag
(11/11) nest forleden, som er ½ aar, be-
løff seg tiill samen:

S. H.**

Suma lateris: 1049½ mr.

/Fol. 70r/

324 daller ..... Jtem wdj Nyborg giffuitt alle konning^e
maiett^s trabanther theris besolldinng,
som the haffue forthientt tiill juell
for ett halfftt aar, epther Anthonij van
Olldennburgis, hopmands, quittance, be-
løff seg:

A. V. O.

Sumarum poo huis, som er giffuitt lanndisknecthe och trabanther tiill
besolldinng wdy thette aar:

Danske penninge ..... 5874 mr. 1½ s.
Daller ..... 3729 daller.

/Fol. 70v/

---

* riigth(er)

** Måske hovedsmanden Svarte Hans

/Fol. 71r/

Giffuitt trometthere tiill besolddingh thette aar 1554

Jørgenn Heyde, trometthere

16 daller 2 mr. .... Jtem giffuitt hannum hans besoldding
tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

Och bleff affquittid mett hannum y thenn
sum, hann konning^e maiett. skyldig er:
5 g^{ne}.*

Ernnt Trometthere

12 $\frac{1}{2}$ daller ..... Jtem giffuitt hannum hans besoldding
tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

12 $\frac{1}{2}$ daller ..... End giffuitt hannum tiill Micaelis
(29/9) for hans lønn for $\frac{1}{2}$ aar.

Hennrick Trometthere

12 $\frac{1}{2}$ daller ..... Giffuitt hannum hans besoldding, som
hann haffde forthientt tiill poske
(25/3).

12 $\frac{1}{2}$ daller ..... Giffuitt hannum tiill Micaelis (29/9)
hans besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

Suma lateris: 2 mr.

Daller ..... 66.

/Fol. 71v/

Jacop Trometthere

10 daller ..... Jtem giffuitt hannum hans besoldding
tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

10 daller ..... Giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag
(29/9) hans besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

Dauidt Trometthere

10 daller ..... Giffuitt hannum hans besoldding tiill
poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

---

* Sikkert gld. mønt à 2 $\frac{1}{2}$ mr. = 5/6 dr., så kongen i alt skyldte ham
20 dr. 2 $\frac{1}{2}$ mr. = 25 gld. mønt i den halvårige løn

10 daller ..... End giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) hans besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

Claus Tromethere

8 daller 1 mr. .... Jtem giffuitt hannum hans besoldding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

8 daller 1 mr. .... Giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) hans besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

Lasarus Trometther

8 daller 1 mr. .... Giiffuitt hannum hans besoldding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

8 daller 1 mr. .... Giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) hans besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

Suma lateris: 4 mr.

Daller ..... 72.

/Fol. 72r/

Oldermand Trometthere

8 daller 1 mr. .... Jtem giffuitt hannum hans besoldding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

8 daller 1 mr. .... End giffuitt hannum tiill Micaelis (29/9) hans besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

Petther Trometthere

8 daller 1 mr. .... Jtem giffuitt hannum hans besoldding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

8 daller 1 mr. .... Giffuitt hannum tiill Micaelis (29/9) hans besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

Hanns Suer, trometthere

8 daller 1 mr. .... Giffuitt hannum hans besoldding tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.

8 daller 1 mr. .... Giffuitt hannum tiill Stj. Michels dag (29/9) hans besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

Frederick Trometthere

- 8 daller 1 mr. .... Jtem giffuitt hannum hans besoldding
tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.
- 8 daller 1 mr. .... Giffuitt hannum hanns besoldding tiill
Stj. Michels dag (29/9) for $\frac{1}{2}$ aar.
- Suma lateris: 8 mr.
Daller ..... 64.

/Fol. 72v/

Jacop Støre, trometthere

- 6 $\frac{1}{2}$ daller 8 s. .... Jtem giffuitt hannum hanns besoldding,
hannd haffde forthiennt tiill poske
(25/3).
- 6 $\frac{1}{2}$ daller 8 s. .... End giffuitt hannum tiill Micaelis
(29/9) hanns besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

Taske

- 4 daller 8 s. .... Giffuitt hannum hanns besoldding tiill
poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.
- 4 daller 8 s. .... End giffuitt hannum tiill Micaelis
(29/9) hans besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.

<Petter Liiflennder>

- 5 mr. .... Jtem giffuitt Petter Liiflennder poo en
tromslaer, hanns besoldding for $\frac{1}{2}$ aar.
- 2 $\frac{1}{2}$ daller ..... Ennd giffuitt hannum tiill Michaelis
hans besoldding oc mackerløn for hanns
cleningh.

Hanns Pusbach, tornmandd

- 20 mr. .... Jtem giffuitt hannum hans besoldding
tiill poske (25/3) for $\frac{1}{2}$ aar.
- Suma lateris: 27 mr.
Daller ..... 23 $\frac{1}{2}$.

/Fol. 73r/

Sumarum poo tromettheres besolldinng thette aar:

Danske penninge	41 mr.
Daller	225½.*

/Fol. 73v/

---

* Vistnok rettet fra 222½ (ulæseligt); den korrekte sum er 225½

/Fol. 74r/

Antwordett hertug Frederick anno 1554

N. 2

2000 dr. .... Jtem fredagenn nest epher søndagenn
misericordia (13/4) poo Colldinng ant-
wordett hertug Frederick, som wor hanns
H. F. pension, hans naade skulle haffue tiill
poske (25/3) nest forledenn.*

/Fol. 74v/

---

* Kongens halvbror, hertug Frederik, fik intet ved delingen af hertugdømmernes len i 1544, men skulle i stedet have en pension fra kongen, hertug Adolf og hertug Hans, indtil han kunne blive forsørgt med et bispedømme (hvor han til slut kom til at besidde indtægten af både Hildesheim og Slesvig)

/Fol. 75r/

Antwordett Hans Skougaard anno 1554

1000 rosen nobel ..... Jtem pinse dag (13/5) poo Colldinng
antwordett Hanns Skougord, som bleff
H. S. wdtagne aff konning^e maiett^{is} camer*.

/Fol. 75v/

---

* Se også noterne s. 15 og s. 17

/Fol. 76r/

Giffuett fremede rytkestere och høffuitzmennd tiill besollding anno 1554

Pauell Hyrs Felldt

77 daller 13 s. lub. .... Jtem Stj. Paulj conuersionis affthenn
(24/1) wdy Colldinge giffuitt hannum
P. H. hanns besollding for thette forledne
aar: 100 g^{ne} mønth, er:*

Jachim Wtthermark

81½ daller 1½ s. lub. .... Jtem Stj. Paulj conuersionis affthenn
(24/1) wdj Colldinge giffuitt hannum
J. W. hans besollding for thette forledne aar:
158 mr. lub., er:

Anthonj vann Waldeck

50 daller ..... Jtem sønndagenn oculj (25/2) epther An-
thonj Hanisk** befalling bettalddt An-
thonj van Waldeck hans besollding, som
A. V. V. handd haffde forthiennt for thette for-
ledne aar, som Anthonj vann Olldenburg
annamett, epther hanns bestiilningis ly-
dellse.

Suma lateris: 208½ daller 14½ s. lub.

/Fol. 76v/

Wilhelm Waltherdom

200 daller ..... Jtem løgerdagenn letare (3/3) wdj Coll-
dinge giffuitt hannum hans besollding,
W. V. T. som konning^e maiett. hannum pligtig wor
for thette forledne aar 1553, epther
hans bestiillningis och quittanses ly-
dellse.

Mester Hanns Bøgebinndere***

100 daller ..... Jtem mandagenn nest epther sønndagenn
M. H. misericordia (9/4) wdy Colldinge gif-

---

* Her regnes 1 gld. mønt = 24 s. lyb. (og 1 dr. = 31 s.); sml. s. 56

** harnsk

*** I Rentemesterregnskab 1551 betegnes han: af Antwerpen ('Androp')

fuiitt hannum hanss besolldinng, som
hannd haffde forthient for thette for-
ledne aar 1553.

Doctor Baldtzer Clamer*

154½ daller 10½ s. lub. .... Jtem løgerdagenn jubilate (14/4) ant-
wordett Christopher Møller, som wor
D. C. doctor Baltzer Clamers besolldinng, kon-
ning^e maiett. hannum skylddig wor for
thette forledne aar 1553: 200 gylden
mønth, er:**

Suma lateris: 454½ daller 10½ s. lub.

/Fol. 77r/

Doctor Johann Strubenn***

40 daller ..... Jtem tiisdagenn nest epther sønndagenn
jubilate (17/4) wdj Colldinng giffuitt
D. S. hannum hans besollding for thette for-
ledne aar 1553, epther Anthonj beffal-
linng.

Wulff van Eysenberck

30 daller ..... Jtem onssdagenn nest epther Philipj och
Jacobj dag (2/5) poo Colldinnghus epther
W. V. J. Anthonj beffalling# antwordett Andriis
bud, som hannd schulle førre forskreff-
ne Wulff van Eysenberg hanss besolldinng
for thette forledne aar.

Morthenn Barnisk, schriiber

37 daller ..... Jtem onssdagenn epther sønndagenn exau-
dj (9/5) wdj Kollidinng giffuitt hannum
M. B. hans besolldinng, hannd haffde for-
thientt nu tiill Philipj och Jacobj dag
(1/5) nest forleden for eth aars thien-
niste.

---

* Ofte benævnt: 'den unge lüneburgske kansler', 'den lüneburgske li-
centiat' og lgn.

** 1 gld. mønt = 24 s. lyb. (og 1 dr. = 31 s.); sml. s. 56

*** Johann Straub, diplomatisk udsending i dansk tjeneste (navneformen
anført her kan i øvrigt godt være misforstået af 'Strube' i en
plattysk dativ, som almindeligt anvendes i sådanne udbetalingsli-
ster)

beffalling gentages

10 daller ..... End giffuitt hannum same tiid for 15 al-
ne engelst, som och konning^e matt. han-
num skyllig wor, for huer alne 2 mr.,
er:

Suma lateris: 117 daller.

/Fol. 77v/

Dyttløff van Annefelldt

77 daller 13 s. lub. .... Jtem Stj. Botolphi dag (17/6) wdj Coll-
dinng giffuitt hannum hans besolldinng,
D. V. A. som konning^e maiett. hannum skyllidig wor
for thette forledne aar 1553: 100 gylde-
ne mynth, er:

Petther Breckennfellder

30 daller 30 s. lub. .... Jtem løgerdagenn epther Petrj ett Paulj
dag (30/6) wdj Colldinng, epther Antho-
nj Hanisk befallinng, giffuitt hannum
hans besolldinng, som hannd haffde for-
thient for thette forledne aar 1553,
epther hanns bestiillninngis lydellse:
40 g^{ne}, er:

Doctor Jehann Rudell*

40 daller ..... Jtem torssdagenn nest epther Wor Frue
dag visitationis (5/7) wdj Colldinng,
D. R. epther Anthonj befallinng, giffuitt
hannum hans besollding for thette for-
ledne aar 1553.

Suma lateris: 148 daller 12 s. lub.

/Fol. 78r/

Wulff Deffstetther**

154½ daller 10½ s. lub. .... Jtem torssdagenn nest epther Stj. Knud
konningis dag (12/7) epther Anthonj Ha-
W. D. nisk befallinng giffuitt hannum hans
besolldinng, som Andris Bud førde hannum
widt: 200 g^{ne} mønt, er:

---

* Omtales som syndicus i Lübeck, jfr. note i **Rentemesterrsk. 1551**

** Sic; på s. 135 derimod: **-sletter**

Gert Henricksenn

38½ daller 6½ s. lub. .... Jtem thenn 17. dag julii wdj Colldinng
epther Anthonij Hanisk beffalling gif-
fuitt hannum, som ygien stoed aff hans
G. H. besolldinng for thette forledne aar
1553, som Kilian Fux poo hanns wegne an-
namitt: 50 g^{ne} mønth, er:

Tiill Camer Retthens wnderhollinng*

54 daller ..... Jtem thenn 12. dag augustj wdj Em Clo-
ster epther Anthonij beffalling antwor-
dett Casper Bud, som handd schulle** før-
re*** tiill Spiir tiill Cammer Retthens
wnderhollinng for thenn 10. oc 11.
deell.

Suma lateris: 247½ daller 1½ s. lub.

/Fol. 78v/

Doctor Bruning#

50 daller ..... Same tiid antwordett for^{ne} Casper bud,
som handd skulle førre tiill Spiir til
2 doctor Bruning, som wor hanns besoll-
dinng frann thet aar 1553 wdj januarj
maanitt och tiill same aars dag 1554,
epther Anthonj beffalling.

Lycenciatt Helffmandd

30 daller ..... Same tiid epther same beffalling ant-
wordett Casper bud, som hand skulle før-
3 re tiill licentiatt Helffmandd, hans be-
solldinng fran thett aar 1553 in aprilj
och tiill same aars dag 1554.

---

* Det Tyske Riges Kammerret i Speyer. (Der verserede flere til dels sammenhængende sager om Holstens skattebetalinger til kejseren og om Slesvigs status som dansk eller tysk len, hvor i øvrigt Adolfs og Hans' forleningsvilkår over for Christian 3. ikke nåede at blive afklaret i dennes levetid)

** som hand skulde gentages

*** fore

Prokurator ved Kammerretten, Wolfgang Brüning (Breuning), som bl.a. i 1549 procederede for Slesvigs tilhørsforhold til Danmark (se f. eks. Emilie Andersen: **De hansborgske Reg.** 2 s. 637ff). Sammedets optræder også den anden prokurator, Johann Helffman, som nævnes i den følgende postering

- 10 daller ..... Same tiid antwordett hannum, som doctor
Bruningers subsistut* skulle haffue
4 tiill forering.
- 10 daller ..... Same tiid antwordett for^{ne} Casper Bud,
5 som hannd skulle førre doctor Bruningers
procurator tiill Spiir.

Hermen Blanckebiell

- 50 daller ..... Jtem mandagenn nest epher Wor Frue dag
natiuitatis (10/9) wdj Otthenss epher
H. B. Barbj befallinng giffuitt hannum hans
besolding for thette forledne aar, oc
jgien anamitt hans bestilning.

Suma lateris: 150 daller.

/Fol. 79r/

Johann Fursters** hustrue

- 77 daller 13 s. lub. .... Jtem løgerdagenn epher Stj. Mathei***
apostolj dag (22/9) wdj Otthens antwor-
dett Ebber Møller, doctor Balzer Clamers
E. M. secretere, som wor Jehan Fursters be-
sollidning, som konning^e maiett. wnthe
hans hustrue for thette aar: 100 g^{ne}
mønth, er:

Arnt van Elffuerfelt#

- 23 daller 7 s. lub. .... Jtem Stj. Seueriinng dag (23/10##) wdj
Nyborg giffuitt hannum hanns besoll-
A. V. E. dinng, som konning^e maiett. hannum
skylldig wor for thette forledne aar
1553: 30 g^{ne}, er:

* Sic!

** Blev ofte omtalt som 'den gamle lüneburgske kansler' el. lgn. Han er sandsynligvis død nu i 1553 eller 1554. (Balthasar Clammer er 'den unge lüneburgske kansler'. Begge var i Christian 3.s tjeneste siden 1530'erne - og altså samtidig i hertugen af Braunschweig-Lüneburgs)

*** Blandes ofte sammen med 'Mathie'. Lørdag efter Matthiae = 3/3, hvor rentemesteren dog vistnok var i Kolding. Men han var ganske rigtigt i Odense det meste af september, så dateringen anvendes altså her sandsynligvis korrekt

Omtales i **Rentemesterregnskab 1551** (s. 57) som grev Anthonius van Oldenburgs tjener

Skt. S. bisp, næppe Skt. S. abbed (8/1), hvor rentemesteren vist var i Kolding, mens han derimod var i Nyborg både 22. og 24. oktober

Greffue Anthonius van Oldenburg

774 daller 6 s. lub. .... Fredagenn epher Stj. Seuerinj dag
(26/10) wdy Nyborg giffuitt hannum, som
G. A. wor hanns besollding for thette aar:
1000 g^{ne} mōnth, er:

Kort van ther Hude

30 daller 30 s. lub. .... Same dag wdj Nyborg giffuitt hannum
hanns besollding, hannd haffde for-
thient for thette aar: 40 g^{ne} mōnth,
K. V. H. er:

Suma lateris: 905 daller 25 s. lub.

/Fol. 79v/

Henrick Honhorst

46 daller 14 s. lub. .... Jtem løgerdagenn nest epher Stj. Ni-
colauj dag (8/12) epher Christophers
Møllers beffallingn forskickett met Jør-
genn Fodbud, som Henrick Honhorst skulle
haffue tiill besollding: 60 g^{ne} mōnth,
er:

Jachim Holst

200 daller ..... Jtem mandagenn epher Stj. Nicolauj dag
(10/12) wdy Nyborg giffuitt hannum hans
J. H. besollding, som konng^e matt. hannum
skyllig wor for tiise thuende aar 1553
oc 1554.

Jørgenn van der Wiisk

154 daller 26 s. lub. .... Tiissdagenn ther nest (11/12) epher
Christoffer Møllers beffallingn giffuitt
hanum hans besollding for thise tuende
B. J. W. aar 1553 oc 1554: 200 g^{ne} mōnth, er:

Bendictus Poo Wiisk

154 daller 26 s. lub. .... Same tiid giffuitt hannum epher same
beffallingn hans besollding for thise
thuene aar 1553 oc 1554: 200 g^{ne} mōnth,
er:

Suma lateris: 556 daller 4 s. lub.

/Fol. 80r/

Wesell van Dockum

38½ daller 6½ s. 1ub. .... Jtem Stj. Thome apostolj dag (21/12) wdy
Nyborg epher Anthonj beffalling gif-
fuit hannum hans besoldinnq for thette
aar 1554, epher hans bestiillingis och
quittanses lydellse: 50 g^{ne} mønth, er:

Sumarum poo hues som er giffuitt fremede rytkestere och høffuitzmend
tiill besoldinnq wdy thette aar:

Daller ..... 2827 daller 12 s. 1ub.

/Fol. 80v/

/Fol. 81r/

Anthwordett hertuginndenn aff Mechelborg* anno 1554

313 rosen nobele oc 3 daller 9 s. lub.**	Jtem thenn 5. dag junij wdj Colldinng epther konning ^e maiett ^{is} beffallning antwordett matt ^s søsther, hertuginndenn aff Michelborg: 313 rosenn nobele och 5½ mr. 6 s. lub.**
H. A. M.	
1000 daller	Jtem wdj Nyborg epther konning ^e maiett ^{is} beffallinnng forskickett tiill hertuginn- denn aff Michelborg, konning ^e maiett ^{is} søster, som henndis naadis thiennerere, Dønius Bucken, anamitt.
H. A. M.	

/Fol. 81v/

-
- * Christian 3.s søster Elisabeth, som 1543 vār blevet gift med hertug Magnus af Mecklenburg (død 1550), og som senere, i 1556, blev gift med hertug Ulrik af Mecklenburg
- ** 5½ mr. 6 s. lyb. = 94 s. lyb. = 3 dr. 1 s. lyb., hvis 1 dr. = 31 s. lyb. som ellers overalt i dette regnskab. Der er sandsynligvis tale om en skrivefejl af ix for i (eller måske i en kladde: 9 for 1). (Regner man direkte ud fra de her anførte tal, får man derimod: 1 dr. = 28 1/3 s. lyb.)

Giffuitt apoteckere for wrther och asterdie wdj thette aar 1554

N. 3

150 daller ..... Jtem sönndagenn jubilate (15/4) wdj
Collidinng giffuitt doctor Carnelius*
D. C. C. poo regenschaff for hues wrther och a-
sterdie, som haffuer werrett wdtagitt
aff hannum tiill konning^e maiett. oc min
naadigste frue y thette forledne aar.

81 daller 5 alb. .... Jtem onssdagenn nest epher Stj. Bo-
tholphi dag (20/6) giffuitt for^{ne} doctor
D. C. Carnelius, och ther mett affbetaltt for
hues wrther och asterdie, som haffuer
werritt aff hannum wdtagett, epher
hanns regenschaffis lydellse, hannd same
tiid frann seg leffuerede.

95 rosen nobele
5 mr. 1½ s. danske ..... Jtem onssdagenn nest epher Wor Frue dag
visitationis (4/7) vdj Collidinng be-
W. A. taltt Vellum Appotecker** aff Kiøffne-
haffn for hues wrther och asterdie, som
haffde werrid wdtagitt aff hannum tiill
konning^e maiett^{is} behoff och wor wbe-
taltt, epher hanns register och regenn-
schaffs lydelse, beløff: 318 daller 17½
s. danske, som hannum affbetalldis mett
rosenn nobele, huer nobell for 10 mr.
danske, beløff:***

Suma lateris: 5 mr. 3 s. 2 d.
Daller ..... 231.
Rosenn nobele .. 95.

7 rosen nobele
och 2 mr. danske ..... End epher doctor Carnelius befalning
giffuitt for^{ne} Willum Appotecker for 8
W. A. pund jngemackett muskatt, som doctor
Carnelius haffde ladett wdtaget, epher
konning^e maiett^{is} beffalling, och for-
senndis tiill hertuginde aff Lanthemis-
senn:# 24 daller, som hanum betaldis
mett:

4 daller ..... Jtem epher Petther Køckenn Schriiffue-
res beffalling betaltt Jacop, schriif-
fuere poo Collidinng, for 1 kurff rusin-
ner, som kom wdj kiøckenett, ther Jacop

---

* Cornelius Hamsfort, en af kongens livlæger

** Willom Unno

*** Dvs. 1 rosenobel = 103 1/3 s. lyb. (den normale kurs)

Hertuginde af 'Land Meissen' er kongens datter Anna, der var ble-
vet gift med hertug August af Sachsen i 1548

Sestedis och Poffuell Huitffellds brøl-
lup wor*.

/Fol. 83r/

Sumarum, som er giffuitt apoteckere:

Danske penninge	7 mr. 3 s. 2 d.
Daller	235.
Rosenn nobele	102.

/Fol. 83v/

---

* Dobbeltbrylluppet fandt sted Fastelavnssøndag, 4. februar 1554, på Koldinghus, idet indbydelserne er dateret 18. dec. 1553 (**Kancelliets Brevbøger 1551-55**, s. 278)

/Fol. 84r/

Giffuett nogle hoffthiennere for heste skade 1554

- 12 daller ..... Jtem kiønndermøse affthenn (1/2) wdj
Collidinng giffuitt Annders Bud* poo re-
genschaff for thuende heste, som er
wordenn forderffuede for hannum.
- 100 mr. .... Jtem løgerdagenn jnuocauitt (10/2) wdj
Collidinng giffuitt Eskell Gøye, som
hannum rested for heste skade for thuen-
ne hans lifthingste, hand haffde wpant-
wordett.
- 24 daller ..... Jtem løgerdagenn trinitatis (19/5) wdj
Collidinng epher Jenns Truedsens, mar-
skalckis, beffalling giffuitt Theme
Enspennder for en hest, som bleff for-
derffuitt for hannum.
- Suma lateris: 100 mr.
Daller ..... 36.

/Fol. 84v/

- 20 daller ..... Jtem løgerdagenn epher Wor Frue dag
visitationis (7/7) wdj Collidinng epher
Jens Truedsens, marskalckis, beffal-
linng giffuitt Theme Enspennder for 1
hest, som konning^e maiett. skienckte the
geskicht aff Lanthemisenn.
- 25 daller ..... Jtem Stj. Knud konningis affthenn (9/7)
antwortett min naadigste frue, som hen-
dis naade gaff for en hest, Jørgenn Bar-
nekou kiøpthe.
- 24 daller ..... Same tiid epher Jens Truedsens, mar-
skalckis, beffalling giffuitt Hans van
Brunswig, enspennder, for en hest, som
konning^e maiett. skencthe the geskicht
aff Lanthemisenn.
- 20 daller ..... Jtem Ste. Marie Magdalene affthen (21/7)
wdj Collidinng epher Jens Truedsens,
marskalckis, beffalling giffuitt Hans
van Bronswig for en hest, hand haffde
wpantwordett.
- 12 daller ..... Jtem torssdagenn nest epher Stj. Jacobj
dag (26/7) wdj Collidinng giffuitt Jør-
genn Ennspennder epher Jens Truedsens,
marskalckis, beffalling for heste ska-
de.

---

* Måske Anders Fynbo (eller evt. Anders Tordsen eller evt. en tredje)

Suma lateris: 101 daller.

/Fol. 85r/

- 9 rosen nobele ..... Jtem løgerdagenn epher Stj. Jacobj dag
wdj Colldinge giffuitt Jffuer Krabbe,
epther Korfytz Wulffeldis beffalling,
for 1 hest, som minn naadigste frue
fiick aff hannum och skiencte hertug
Ollff,* beregnitt for 30 daller.
- 7 rosen nobele
och 2 mr. danske ..... Jtem wdj Otthenns thenn 19. dag septem-
bris epher minn naadigste frues beffal-
ling betaltt Melcker Snyder for 1 hest,
som min naadigste frue skenck<t>e thenn
guldsmed Hans Wesell, beregnitt for 24
daller.
- 33 daller 1 mr. .... Jtem søndagenn epher Stj. Nicolauj dag
(9/12) wdy Nyborg, epher Jens Trued-
sens, marskalckis, beffalling, gif-
fuitt Morthen Griis for hans liiff
hingst, som wor for hannum forderffuitt.
- M. G.
- 30 daller ..... Jtem fredagenn epher jule dag (28/12)
wdj Nyborgh betaltt Jenns Truedsen, mar-
skalch, for en hest, som min naadigste
frue haffde faaett aff hannum.

Suma lateris: 3 mr.
Daller ..... 63.
Rosenn nobele .. 16.

/Fol. 85v/

- 33 daller 1 mr. .... Jtem fredagenn nest epher jule dag
(28/12) wdj Nyborg, epher Jenns True-
sens, marskalckis, beffalling, betaltt
Jehann Domstrup for enn forderffuitt
hest, hand haffde wpantwordett.
- J. D.

Sumarum, som er giffuitt for heste kjøpt oc for heste skade:

Danske penninge ..... 104 mr.
Daller ..... 233.
Rosenn nobele ..... 16.

/Fol. 86r-v/

---

* Hertug Adolf af Gottorp (kongens halvbror)

/Fol. 87r/

Penninng oc daller, som erre antwordett konning^e maiett., min naadeste frue, <hertug Frederick* och> hertug Magnus, som the haffue skenchtt bortt tiill grimme penninge, taffle pennge och att spelle bortth anno 1554

- 7 daller ..... Jtem nyaars dag poo Colldinng antwordett min naadigste frue, som henndis naade skienckte bortt tiill nye aars gaffue.
- 1 daller ..... Same dag antwordett konning^e maiett. poo Colldinng, som hans naade lagde poo tafflen och tiill the arme.
- 1 mr. .... Och same tiid antwordett hertug Frederick* att legge poo tafflenn.
- 2 daller ..... Same dag antwordett konng^e maiett., som hans naade skencthe en karll, som førde 1 wiildswin tiill koning^e maiett. poo Colldinng.
- Suma lateris: 1 mr.
Daller ..... 10.

/Fol. 87v/

- 3 daller ..... Jtem anddenn nye aars dag antwordett konning^e maiett., som Samuell henthe, som hanns naade skenckte thenn gamle prest, her Michell, tiill ett afftug.
- 10 daller ..... Jtem onssdagenn nest epher nye aars dag (3/1) antwordett Eriick Rosenkranss stald mester, som konning^e maiett. skienck<t>e enn aff hanns naadis drenng, Eggertt.
- 1 daller ..... Jtem hellige tre konningers affthenn (5/1) poo Colldinnghus antwordett hertug Magnus, som hans naade skencte bort tiill nye aars gaffue.
- 2 mr. .... Jtem søndagenn ther nest (7/1) poo Colldinnghus antwordett konning^e maiett. att legge poo tafflenn, som Spedt** henthe.
- 2 daller ..... Jtem fredagenn nest epher hellige thre konningers dag (12/1) poo Colldinng antwordet doctor Carnelius, som min naa-

---

* At Frederik skulle have været nævnt, fremgår af posteringerne nedenfor, men også af det tilsvarende afsnit i **Rentemesterregnskab 1551** s. 151, hvor derimod Magnus endnu ikke nævnes

** Hans Spedt, kongens dreng

dige frue skenckte een fattig piige
tiill brøllups kost.

Suma lateris: 2 mr.
Daller ..... 16.

/Fol. 88r/

- 2 mr. .... Jtem søndagenn forre Stj. Anthonj dag
(14/1) antwordett konng^e maiett. att
legge poo tafflenn tiill the arme wdj
Collidninge.
- 1 kronne ..... Mandagenn ther nest (15/1) antwordett
hertug Magnus, som hanns naade skenckte
Melcker Snider tiill nytt aar.
- 1 mr. .... Jtem tiissdagenn ther nest (16/1) ant-
wordett konning^e maiett., som min naadi-
ge frues dreng henthe, Jachim.*
- 9 mrc. .... Torssdagenn nest epher Stj. Anthonj dag
(18/1) poo Collidninge antwordett konng^e
maiett., som Hans Skougaard henthe, wdj
smaa mønth, som hanns naade lagde wdj
hanss taske: 3 daller, er 9 mrc.
- 2 mr. .... Jtem sønndagenn nest epher Stj. Anthonj
dag (21/1) antwordett konning^e matt. att
legge poo tafflenn tiill the arme, som
Spedt henthe.

Suma lateris: 14 marck.
Kronner ..... 1.

/Fol. 88v/

- 10 daller ..... Jtem thenn 22. dag januarij wdj Collidin-
ge epher Anthonj beffallingng giffuitt
Karl Skorff van Friiborg, hertugens bud
aff Prutzenn, som konning^e maiett.
skienck<t>e hannum, som haffde førddt
breff hiidtt.
- 3 mr. .... Jtem Stj. Paulj conuersionis dag (25/1)
poo Collidninge antwordett minn naadige
frue, som henis <naade> wille haffue att
spelle bortt, som hennes dreng Hanns
Skeell henthe.
- 2 daller ..... Jtem løgerdagenn ther nest (27/1) ant-
worde<t> minn naadige frue poo Collidin-
ge, som henis naadis drenng Skeel hent-
the, som hennes naade skenck<t>e hertug-
indens bud aff Mechelborg.

---

* Joachim Lapenou (sml. dog note s. 220)

1 mr. .... Jtem sönndagenn nest epher Stj. Paulj
conuersionis dag (28/1) poo Colldinng
antwortet konning^e maiett. att legge poo
tafflen tiill the arme, som Puch* hen-
the.

Suma lateris: 4 mr.
Daller ..... 12.

/Fol. 89r/

5 daller ..... Jtem Wor Frue affthenn kynndermøse (1/2)
wdj Colldinng giffuett Jacop Skotte,
sanngere, som konning^e maiett. skiencte
hannum, epher Reynoltt van Boynelbergis
beffalling.

1 mr. .... Jtem fastelagenns sönndag (4/2) poo
Colldinng antwordett konning^e maiett^{is}
drenng Puch, som konning^e maiett. skulle
legge poo tafflenn: 2 mr. danske, ther
aff antwordett hand hertug Frederiick
then ene marck, och thenn andenn marck
fiick drengenn fran seg jgien, ther gic-
kis jcke met tafflen szame dag.

2 mr. .... Jtem sönndagenn jnuocauitt (11/2) anth-
wordett kong^e matt. och hertug Frede-
riick att legge poo tafflenn, som Eriick
Wa<l>ckenndrup annamett.

1 daller ..... Jtem manndagen reminiscere (19/2) poo
Colldinng giffuitt enn fulle fennger,
som min naadige frue skienckte hannum.

1 daller ..... Same tiid giffuitt Dorrethe Fadeburs
Quinne poo Coldinge, som min naadige
frue skienckte henne.

Suma lateris: 3 mr.
Daller ..... 7.

/Fol. 89v/

12 marck ..... Same dag antwordett konning^e maiett. poo
Colldinng, som hans naade wille haffue
att spelle bortt: 4 daller y mynt, er:

9 mrc. .... Tiissdagenn ther nest (20/2) antwordett
konning^e maiett., som min naadige frues
drenng Hanns Skell henthe, som konning^e
maiett. wille haffue att spelle bortt:
3 daller, er:

12 marck ..... Jtem onssdagenn ther nest (21/2) antwor-
dett** konning^e maiett., som hanns naa-

---

* Frederick Puch, kongens dreng
** sp.. overstreget (dvs.: Spedt)

dis dreng Spedt hente, som hans konning^e maiett. wille haffue att spelle bortt: 4 daller y mynth, er:

- 15 marck ..... Jtem torssdagenn (22/2) ther nest antwordett konning^e maiett. att spelle bortt: 5 daller y mønth, er:
- 100 daller ..... Jtem fredagenn nest epher Stj. Petrj ad chatedra dag (23/2) wdj Colldinng epher Johan Friises, candselers, beffalling antwordet Anders Barbj, som konning^e maiett. skienckte Anthonius Hanisk att giffue Barbj for thet canonj* wdj Aarhus, hand loed hannum wp.
- A. B.

Suma lateris: 48 marck.
Daller ..... 100.

/Fol. 90r/

- 20 mr. .... Jtem torssdagenn nest epher sønndagenn oculj (1/3) antwordett Eyller Hardennbiere poo Coldinng for 2 rosenn nobele, hannd haffde wdlagtt och skienckte bortt epher hertugh Frederickis beffalling tiill fader gaffue.
- 1 daller ..... Jtem sønndagenn letare (4/3) wdj Colldinng antwordett hertug Magnus, som hans naade wille haffue att giffue tiill fadder penninge.
- 18 mr. .... Same dag antwordett konning^e maiett. poo Colldinge, szom hans naade wille haffue att spelle bortt: 6 daller y mønth, er:
- 10 daller ..... Mandagenn ther nest (5/3) epher Anthonj Hanisk beffalling giffuitt Dytloff van Effuentyr,** som konning^e matt. skienckte hannum.
- D. V. E.
- 18 mr. .... Jtem tiissdagenn nest epher medfaste (6/3) antwordett konning^e maiett. att spelle bortt, som hanns naadis dreng Spiidt hente poo Candzelerj: 6 daller, er:

Suma lateris: 56 mr.
Daller ..... 11.

/Fol. 90v/

-
- * Sagen har muligvis en sammenhæng med opgivelsen af købstædernes pligt til at deltage i udrustningen af flåden mod til gengæld at aflevere deres skyts
- ** Landsknægtshovedsmand, som var i Christian 3.s tjeneste allerede under krigen mod kejseren 1543-44 (se **Danske Magazin** 4. rk. 1 s. 10)

- 12 s. lub. .... Jtem fredagenn epher sönndagenn letare
(9/3) wdj Colldinng epher Anthonij
2 beffalling giffuitt ett hertug Frandsis
budt aff Saxenn, szom konning^e maiett.
skiencte hannum tiill dricke penninng.
5 daller ..... Jtem sönndagenn judica (11/3) poo Coll-
dinng antwordett min naadige <frue>,
som hennis naade wiille giffue tiill fa-
dere penning, som Puch henthe.
10 daller ..... Jtem tiissdagenn ther nest (13/3) poo
Coldinge antwordett konning^e maiett.,
som hans naade wiille haffue att spille
bortt, som Sten Bilde wdlagde.
50 daller ..... Jtem tiissdagenn nest epher palme sön-
dag (20/3) wdy Colldinge epher Anthonij
H. F. beffalling giffuitt hertug Augustj før-
rirer Hans, som konning^e maiett. skien-
cte hannum for the thiennde, hand førde
hans naade, ther hertugindenn haffde
faaett en wng sön.
- Suma lateris: 65 daller 12 s. lub.

/Fol. 91r/

- 2 daller ..... Same dag anthwordett konng^e maiett^{is}
drenng Sped, som hand sagde att kon-
ning^e maiett. skiencte enn siug stal-
drenng, laa y byen.
2 daller ..... Same tiid giffuitt greffue van Barbj
bud epher Anthonj beffalling, som
G. V. B. konng^e matt. skiencte hannum.
10 daller ..... Jtem skiertorssdag (22/3) wdj Colldinng epher
Eriick Rosenkrans, staldmester,
beffalling giffuitt Hans van Lusum,
hi<n>gst riider, som konng^e maiett.
skiencte hannum tiill ett afttug.
1 daller ..... Same dag antwordett konning^e maiett^{is}
drenng Wiillum Leest, som hand sagde, att
konning^e maiett. skienckte en siug
staldrenng.
1 daller ..... Same tiid epher Andriis van Eylenous
beffalling* giffuitt greffindens bud
G. O. aff Oldenborg, som min naadige frue
skiencte hannum tiill driicke penning.

Suma lateris: 16 daller.

/Fol. 91v/

---

* beffall Linng (delt, på 2 linier)

- 3 mr. 4 s. .... Jtem poske dag (25/3) giffuitt alle
jomffruerne tiill offer penninge poo
Collidinng.
- 3 daller ..... Jtem onssdagenn nest ephther poske dag
(28/3) wdj Collidinng giffuett ett bud
aff Lubeck wed naffn Henriick van Camel-
berg, som konning^e maiett. skiencte han-
num ephther doctor Carnelius beffalling.
- 30 daller ..... Jtem fredagenn nest ephther poske dag
(30/3) giffuitt enn doctor wed naffn Jo-
han Goltt aff Liipsis, som konning^e
D. B. matt. skiencte hannum, ephther doctor
Bernis* beffalling.
- 2 daller ..... Same dag giffuitt Melcher basist, som
konng^e maiett. skiencte hannum, ephther
mesther Poffuell Predicanders** beffal-
ling.
- 2 daller ..... Jtem tiissdagenn nest ephther søndagen
quasimodogenitj (3/4) wdj Collidinge
S. V. V. giffuit etth bud <wed> naffn Skerff van
Wittenberg, som konning^e maiett. skiencte
hannum, ephther Christoper Mølers bef-
faling.

Suma lateris: 3 mr. 4 s.

Daller ..... 37.

/Fol. 92r/

- 2 daller ..... Jtem søndagenn misericordia (8/4)
antwortett konning^e maiett^{is} drenng
Speth, som konning^e maiett. oc minn
naadige frue wille giffue skipper Amun-
dis*** barn tiill fadergaffue.
- 1 daller ..... Ennd same dag antwordett hertug Magnus,
som Børie Jensens sønn hentthe, som her-
tug Magnus gaff tiill fader gaffue.
- 17 daller ..... Jtem løgerdagenn jubilate (14/4) wdj
Collidinng antwordett Peder Biilld, som
P. B. hannd haffde faaett minn naadige frue
tiill at spelle bortt och att skiencke
hedenn, ephther thette hans registers
lydellse, som beløff:
- 1 daller ..... Jtem søndagenn jubilate (15/4) poo
Collidinng antwordett hertug Magnus att
giiffue tiill fadder penninng, som Sa-
muell hentthe.

---

* Bernit Wigbolt Friis

** Paulus Noviomagus, hofprædikant

*** Ca. 18/2-22/2 1553 omtales 'den Brandjagt, som Amund følger' (**Kanc. Brevbøger 1551-55**, s. 220)

1 mr. 6 s. .... Same dag antwordett hanns naade att leg-
ge poo tafflenn: 1 mr., oc greffuind:* 6
s., er:

5 daller ..... Manddagenn ther nest (16/4) giffuitt
Tønnius Sueskou, een aff konng^e maiett^{is}
drenge, som hanns naade skiencte hannum
tiill ett afftug, epther Eriick Rosenn-
krans beffalling.

Suma lateris: 1 mr. 6 s.
Daller ..... 26.

/Fol. 92v/

½ daller ..... Jtem mandagenn ther nest (16/4?) gif-
fuitt ett bud aff Seyberg, epther An-
thonj beffaling, som konning^e maiett.
skiencte hannum.

B. S.

4 daller ..... Torssdagenn nest epther jubilate søndag
(19/4) epther Anthonj beffallingnng gif-
fuet ett bud fran greffue van Oldenburg
wed naffn Hanns Englicke, som kong^e
maiett. skiencte hannum.

G. O.

12 s. .... Jtem fredagenn ther nest (20/4) giffuitt
Jasper Rannsous bud tiill dricke penning
for nogle kreffis,** hannd haffde førddt
min naadige frue.

1 ort ..... Løgerdagenn cantate (21/4) wdj Colldinng-
ge epther Anthonj Hanisk beffaling gif-
fuet Andris Wackers, bud, tiill drick
penndinge.

1 daller ..... Same dag giffuitt Jørgenn Lyckis suend,
epther min naadige frues beffallingnng,
som henndis naade skienckte hannum for
nogle wrther, som Jørgenn Lycke skienck-
<t>e min naadige frue.

Suma lateris: 12 s.
Daller ..... 5½ oc 1 ortt.

/Fol. 93r/

200 daller ..... Jtem fredagenn nest epther sønndagenn
cantate (27/4) wdj Colldinngge antwordett
hertug Wilhelms thiennere aff Brunswig,
som konning^e maiett. skiencte for^{ne}
hertug Wilhelm.

H. W.

8 s. .... Jtem fredagenn nest Str^{um} Philiipj oc
Jacobj dag (4/5 el. 27/4***) epther minn

---

* Vist den lille grev Johan af Oldenburg

** Eller **kreff(er)**. Sml. dog fol. 96r, s. 105: **krefftt** (pluralis)

*** 'Næst efter' eller 'næst for'?

naadige frues beffalling giffuitt enn
quinnde, som henddis naade skienckte
hennde for nogle wngge hønns, hun baar
wp.

- 1 mr. .... Jtem same tiid ephther Anthonj beffal-
ling giffuitt ett bud, som bar konn^e
A. B. maiett. nogle breffue; som hans naade
skienckte hannum.
- 20 daller ..... Jtem to<r>ssdagenn nest ephther sønnda-
genn exaudj (10/5) wdj Colldinng gif-
fuitt ett bud aff Deffuenthen ephther
D. M. Anthonij beffalling, som wor hans bode
lønn: 10 daller, och som hannd skulle
førre doctor Magirus, hannd hagde wd-
lagtt baade lønn. Er tiillsamenn:

Suma lateris: 1½ mr.
Daller ..... 220.

/Fol. 93v/

- 50 daller ..... Jtem torssdagenn nest ephther søndagenn
exaudj (10/5) wdj Coldinng giffuitt
W. W. Wilhelm Waltherdom, som koning^e matt.
skienckte hannum.
- 6 daler ..... Fredagenn ther nest (11/5) giffuitt doc-
tor Baldzer Clamers bud, ephther doctor
D. B. Bernitz beffalling, som konning^e maiett.
skienckte hannum tiill baade lønn.
- 10 daler ..... Jtem same dag ephther Anthonj Hanisk bef-
faling giffuitt en gatthener, som wor
B. A. forskreffuinn aff Lanthe Prusenn, som
konning^e maiett. skienckte hanum.
- 18 daler ..... Jtem piinse dag (13/5) wdj Colldinng
antwortett konn^e maiett^{is} dreng Samuell,
som konning^e maiett. skienckte predi-
cantherne paa slottett tiill offer pen-
ninge.
- 1 daler ..... Same dag antwordett hertug Magnus, som
hans naade gaff tiill fader penninng.

Suma lateris: 85 daller.

/Fol. 94r/

- 3½ mr. .... Same dag giiffuitt alle jomffruerne
tiill offer penninng.
- 4 alb. .... Och same tiid giffuitt Elline Natuagers
tiill offer penninng poo Colldinng.
- 2 daller ..... Jtem mandagenn nest ephther trinitatis
sønndag (21/5) antwordett minn naadige
frue, som henddis naade skenckte enn

quinde aff Pres.

- 1 daller ..... Same dag ephther Anthonj beffallning giffuit thenn romerske konningis* bud, som kong^e maiett. skienckthe hannum.
R. K.
- 1 daller ..... Tiissdagen ther nest (22/5) wdj Coll-dinng ephther Andris van Eylenous beffallning giffuitt ett meckelborgis bud, som min naadige frue skienckthe hannum tiill driicke penninge.
A. E.
- $\frac{1}{2}$ daller ..... Same dag ephther Christoffers Møllers beffallning giffuitt hertug Frederickis, konning^e maiett^{is} broders, budtt, som hanns naade skienckte hannum.
H. B.

Suma lateris: $3\frac{1}{2}$ mr. 4 alb.
Daller ..... $4\frac{1}{2}$.

/Fol. 94v/

- 10 daller ..... Same dag ephther Anthonj Hanisk beffallning giffuitt greffue Anthonj bud aff Olldenburg, som konning^e maiett. skienckte hanum.
G. A.
- 10 daller ..... Jtem thenn 31. dag may ephther Johan Friises, candzellers, beffallning wdj Coldinng giffuitt** Jørgen Erstenn, greffue van Olldenburges thienner, som konng^e maiett. skienckthe hannum.
- 2 daller ..... Jtem then 4. dag junij wdj Colldinge ephther Anthonj beffallning giffuitt Knnofflog, hertugens drenng aff Prusenn, som konning^e maiett. skienckthe hanum.
K. K.
- 1 daller ..... Jtem torssdagenn nest ephther Stj. Erasmj dag (7/6) antwordett konning^e maiett., som Samuell hentthe, som hans naade lagde wdj sinn taske att giffue fattige folck.
- $1\frac{1}{2}$ daller ..... Same dag giffuitt 3 quinder aff Warde, som wor brendtt forre, som konning^e maiett. skienckthe thennum tiill brandstød.

Suma lateris: $24\frac{1}{2}$ daler.

/Fol. 95r/

- 1 daller ..... Jtem fredagenn ther nest (8/6) antwordett jomfrue Regise, som minn naadigste

---

* Kejser Karl 5.
** giffuitt gentages

frue skienckte enn quinde, som sagde seg
att werre aff adell.

- 1 daller ..... Jtem thenn tredie sönndag epher trini-
tatis (10/6) antwordett konning^e maiett.
att legge paa tafflenn tiill the arme
wdj Coldinng, som Hans Skougaard wdt-
fick.
- 1 daller ..... Same dag antwordett Peder Nar, som min
frues naade skienckte enn karll, som
haffde lerdtt Peder att fange wagteler.
- 3 mr. .... Tiissdagenn ther nest (12/6) antwordett
min naadige frue, som hendis naade wille
haffue att giffue fattige folck.
- 30 daller ..... Jtem then 12. dag juniij wdj Colldinng
epther Anthonij beffallingn forschickett
tiill doctor Jonas Justus* wdj Wittem-
berg, som konning^e maiett. skienckte
hannum for en bog, hannd haffde schref-
fuitt konning^e maiett. tiill.**
- 2 daller ..... Giffuitt budett tiill skienck, som førde
hannum same penninge.

Summa lateris: 3 mr.
Daller ..... 35.

/Fol. 95v/

- 1 daller ..... Jtem Witi*** ett Modesti dag (15/6) ant-
wordett min naadige frue, som hendis
naade skienckte enn fattig quinde.
- 1 daller ..... Løgerdagenn ther nest (16/6) antwordett
hertug Magnus, som hans naade wille haf-
fue att giffue tiill fader penninge.
- 1 golt gyllene ..... Jtem sönndagenn, som wor Stj. Botholphj
dag (17/6), antwordett minn naadigste
frue, som hendis naade gaff Michell Ta-
pet Macker tiill fader penninge.
- 4 daller ..... Mandagenn ther nest (18/6) giffuitt
Jacop Wrthegaards Mannd, som min naadige
frue skenckthe hannum.
- 4 daller ..... Same dag giffuitt Pallj Wlldfeld, som
hannd haffde wdlagtt for min naadige
frue tiill grime penninge.

---

* Teologen Justus Jonas = Jobst Koch = 'dr. Jonas'

** Et ord overstreget (ca. 3 bogstaver)

*** Wiri

1 daller ..... Jtem tiissdagenn ther nest (19/6) gif-
fuit hertug Ottis bud aff Lyneborg, som
H. O. konning^e maiett. skienckthe hannum tiill
dricke penninge.

Suma lateris: 11 daller.
Goltt g^{ne} ... 1.

/Fol. 96r/

20 daller* ..... Jtem tiissdagen nest ephther Stj. Boto-
phi dag (19/6) wdj Colldinng giffuitt
sanngerne, som konning^e maiett. skienck-
te thennum.

4 mr. .... Onssdagenn ther nest (20/6) wdj Coll-
dinng giffuitt Anders Fønbo, som minn
naadigste frue skienckthe hannum.

2 daller ..... Jtem løgerdagenn ephther St^{orum} Petrj ett
Paulj dag (30/6) wdj Colldinng ephther
H. A. Anthonj beffalling giffuitt hertug
Olffs bud, som haffde førtt nogle
krefftt oc nederlandis brød tiill kon-
ning^e maiett.; som hanns naade skiencte
hannum.

12 s. lub. .... Jtem tiissdagenn ephther Wor Frue dagh
visitationis (3/7) wdj Colldinng ephther
H. P. Anthonj beffalling giffuitt hertug Phi-
lipus bud aff Pomernn, som konning^e
maiett. skiencte hannum: ½ gyldene
mynt, er:

13 daller ..... Jtem same dag ephther Eriick Walckindrops
beffalling giffuitt Fredrick Puch, kon-
ning^e maiett^{is} dreng, som hans naade
skienckthe hannum att kiøffue en klip-
perr forre.

Suma lateris: 4 mr.
Daller ..... 25. 12 s. lub.

/Fol. 96v/

1 daller ..... Jtem same tiid antwordett hertug Magnus
drenng Blome,** som hanns naade wille
haffue att giffue tiill fadder penning.

5 daller ..... Torsdagenn ephther Wor Frue dag visitati-
onis (5/7) giffuitt Rasmus Heensenn,
sanngere, som konning^e <maiett.>
skienckte hannum.

---

* Et antal prikker og små lodrette streger i margen (ikke tekst)

** I **Rentemesterregnskab 1551** optræder en Joachim Blomendal som en af hertug Magnus' drenge; måske er han identisk med Blome?

- 3 daller ..... Ennd same tiid antwordett hannum, som konning^e maiett. skiencte the 3 sangere drennge att wdquittere thennum aff herberge mett.
- 1 daller ..... Fredagenn ther nest (6/7) giffuitt doctor Jehann Rudels bud aff Lubeck, ephther Anthonj beffallingn, som konning^e maiett. skienckthe hannum.
- 2 daller ..... Same tiid ephther Andriis van Eylenous beffallingn giffuitt greffindens bud aff A. E. Olldennborg, som min naadige frue skienckte hannum.
- 2 daller ..... Løffuerdagenn nest ephther Wor Frue dag visitationis (7/7) wdj Colldinng antwordett Christenn Skram, som hertug Magnus wille haffue tiill fadder penninge.

Suma lateris: 14 daler.

/Fol. 97r/

- 1 daller ..... Same dag antwordett jomffru Riigise, som minn naadige frue skienckte en quinde aff Hadersleff, som haffde thientt hennis naade, oc wor kommitt armod tiill.
- 12 s. danske ..... Same dag giffuitt frue Sitzillis swendt aff Hønborg, som haffde førddt minn naadige frue grøne erther oc nogen andenn dell; som hennis naade skienckthe hannum tiill dricke penninge.
- 20 daller ..... Jtem Stj. Knud konningis dag (10/7) wdj Colldinng antwordett minn naadige frue, som henndis naade gaff mesterinndenn.*
- ½ daller ..... Onsdagenn ther nest (11/7) ephther Anthonj beffallingn giffuitt Frands van Husum, hertug Olffs bud, som konning^e maiett. skiencte hannum.
- 8 daller ..... Same dag ephther Korfiitz Knudzens beffallingn giffuitt Hanns Knudtzenn studenth, som konning^e maiett. oc minn naadigste frue skienckthe hannum att studere met.

Suma lateris: 12 s. danske.

Daller ..... 29½.

/Fol. 97v/

---

* Måske fejlskrift for 'hofmesterinden'

- 4 daller ..... Torsdagenn ther nest (12/7) epther mester Henrick Predicanthers beffalling giffuitt en studenth wed naffn Arnoldus Benedictus, som konning^e maiett. skienchte hanum.
- A. B.
- 15 daller ..... Jtem løgerdagenn epther Margarethe (14/7) wdj Colldinng epther konning^e maiett^{is} befaling giffuitt mester Jørgenn Sangemesthers hustrue, som hanns naade skienchte hennde for nogle dyscantz bøger.
- 2 daller ..... Jtem sønndagenn epther Ste. Margrethe dag (15/7) antwordett Samuel, konning^e maiett^{is} drenng, som hans konning^e maiett. skiencthe greffuenn oc Claus Sø<l>ffuer Pape.
- 2 mr. danske ..... Same dag antwordett hertug Magnus och greffuenn aff Olldenburg att legge paa tafflenn.
- 10 daller ..... Jtem thenn 17. dag julij antwordett min naadige frue, som hennis naade wille haffue att holle poo, nu hennis naade drog frann Kollidinng och tiill Dronningborg.
- Suma lateris: 2 mr.
Daller ..... 31.
- /Fol. 98r/
- 24 mr. .... Same dag antwordett konning^e maiett^{is} dreng Samuel, som hanns naade wille haffue y sinn <taske> att giffue fattig folck, wdj 2 alb. stycke.
- 3 mr. .... Jtem sønndagenn, som wor Ste. Marie Magdalenis dag (22/7), antwordett hertug Magnus poo Colldinng, som Christienn Schram henthe, som hans naade wille giiffue tiill fader penninge.
- 2 mr. .... Same dag antwordett hanns naade oc greffuen att legge poo tafflenn, som och same dreng henthe.
- 1 daller ..... Jtem mandagenn ther nest (23/7) epther Anthonij beffaling giffuitt 1 bud aff Lubeck, som haffd førddt konning^e maiett. nogle nye thiender och bøger ther frann, som konning^e maiett. skiencthe hannum.
- L. L.
- 5 daller ..... Same dag giffuitt Jørgenn Grøn, som konng^e maiett. skiencthe hannum, epther Eriick Walckendrups beffalling.

1 ortt ..... Same dag antwordett Melcher Sniider, som konning^e maiett. skienchte en møllere wed Colldinng for 4 ender, hand førde hans naade.

Suma lateris: 29 mr.

Daller ..... 6 oc 1 orth.

/Fol. 98v/

2 daller ..... Thenn 22. dag julii ephther Anthonj befallinng giffuitt hertug Olffs bud, som A. H. konning^e maiett. skienckthe hannum.

2 daller ..... Same dag antworditt min naadiss frue, som henndis naade skienckte ett bud aff Lanthe Me`c'helborg.

2 daller ..... Same tiid antwordett hennis naade, som hun gaff Hans Styges drenng tiill grime penninge.

1 daller ..... Sønndagenn nest ephther Stj. Jacobj dag (29/7) ephther Anthonij beffallinng giffuitt hertug Olffs bud, som konning^e maiett. skienckthe hannum. H. F.

4 mr. .... Same dag antwordett Eriick Walckindrop, som konning^e maiett. wille haffue at legge wdy sinn taske tiill fattige, nu hans kong^e maiett. drog aff Kollidinng.

2 mr. .... Same dag ephther konning^e maiett^{is} befallinng giffuitt en mand och 2 quinnder aff Warde, som konning^e matt. skienckthe thennum tiill brand stød.

2 daller ..... Sønndagenn ephther Stj. Jacobs dag (29/7) antwordet minn naadige frue oc hertug Magnus poo Colldinng att giffue till fadder penning.

Suma lateris: 6 mr.

Daller ..... 9.

/Fol. 99r/

8 s. .... Jtem løgerdagenn ephther dyre Wor Frue dag (18/8)* wdj Aarhus giffuitt Berthell liggere aff Kiøpnehaffnn, som hannum bleff skiencht tiill hielp, for hans røer bleff borthe, ther hannd førde thenn wnderliig fiisk tiill konning^e matt.

---

* Efter tidsrækkefølgen kunne man fristes til at tro, at dateringen skulle have været lørdagen forinden, 11/8, også fordi Kongen 18/8 er i Alling Kloster, jfr. s. 109.

- 1 daller ..... Jtem thenn 12. dag augustj wdj Em Clo-
sther giffuitt hertug Frederickis bud,
som konng^e mat. skienckte hannum.
- 1 daller ..... Thenn 13. dag augustj antwordit Vincen-
tius Lunge ther samestedis, som konng^e
maiet. skienchte nogle landisknecte.
- 1 daller ..... Same tiid wdj Windinge giffuitt ett aff
hertug Olffs bud, som konning^e maiett.
skiencthe hannum.
- 1 daller ..... Same tiid antwordett konning^e maiett.
att legge wdj hans pung, wdy møntt.
- 1½ mr. .... Jtem thenn 17. dag augustj poo Silcke-
borg giffuitt fattige folck.
- 1 daller ..... Then 18. dag augustj antwordett kon-
ning^e mat. wdj Allinng Closther att
legge wdj hans naadis taske.
- 2½ mr. .... Then 19. dag augustj poo Bedstrup gif-
fuitt fattige folck och en gall quinn-
de.

Suma lateris: 4½ mr.

Daller ..... 5.

/Fol. 99v/

- 2 daller ..... Jtem thenn 20. dag augustj antwordet konning^e maiett. wed hans naadis dreng Wiillum Leest, som hans kong^e maiett. lagde wdj hanns pung y 4 alb. stycke.
- ½ daller ..... Same tiid giffuitt ett lubis bud, som konning^e maiett. skienchte hannum.
- 1 daller ..... Thenn 21. dag augustj antwordett Albrett Mus, kiøgemesther, som handd haffde lonnt konning^e maiett. att giffue fattige folck.
- 10½ daller ..... Thenn 22. dag augustj wdj Marriager antwordett Erick Walckenndrup, som konning^e maiett. skienckte kock, kiellersuend* oc fyrbøther wdj Mariager.
- 6 daller ..... Jtem thenn 23. dag augustj wdj Alling Closther antwordett Eriick Walckendrup, som konning^e maiett. gaff tiill dricke penning ther samestedis.
- 1 daller ..... Thenn 24. dag augustj antwordett konning^e maiett. wdj Lange Skou,** som hans naade lagde wdj sinn pung.
- 1 daller ..... Same tiid giffuitt werdinnen ther samestedis, som konning^e maiett. skienchte hende tiill dricke penninge.
- Suma lateris: 22 daller.

/Fol. 100r/

- 2 daller ..... Jtem løgerdagenn nest epther Stj. Bartholomej dag (25/8) wdj Aarhus antwordett konning^e maiett. att legge wdy hans pung.
- 1 daller ..... Tiisdagenn nest epther Stj. Bartolomej dag (28/8) wdy Aarhus antwordett mester Pouell predicant, som konning^e maiett. skienchte nogle degne wden for Aarhus gaardt.
- 13 s. .... Onsdagenn ther nest (29/8) giffuitt fattige folck `y Aarhus' ther same stedis epther kong^e maiett¹⁵ beffallingg.

---

* **kiell lersuend** (delt, på 2 linier)

** Sandsynligvis enten Langskov ved Hald (Nørlyng Hd.) eller ved Hadsten (Sabro Hd.) eller evt. ved Hevring (Sønderhald Hd.), da rentemesteren samme dag også optræder i Randers og kommer fra Alling Kloster dagen før

- 21 s. .... Torssdagenn ther nest (30/8) giffuitt
fattige folch ther same stedis ephther
konning^e maiett^{is} beffalling.
- 1½ daller ..... Same dag ephther konning^e maiett^{is} bef-
falling giffuitt Christen Michelsenn,
Søffren Degn och Christopher Søffrensen,
styre mend poo konning^e maiett^{is} egit
skiff Løuen fran Aarhus och tiill Fyens
land, som konning^e maiett. skiencthe
thennum.
- 2 daller ..... Same tiid giffuit Jens Lauritzen och
Lauris Jensen aff Ebbeltoffte, som førde
konning^e maiett^{is} heste fran Aarhus och
tiill Fyen, som konning^e maiett. skiencthe
thennum.
- 1 daller ..... End same tiid faaett Jørgen Grøn att
giffue thenn skiper, som førde thet
jacth leruit frann Aarhus och wnder
Fyens lanndt.

Suma lateris: 2 mr. 2 s.
Daller ..... 7½.

/Fol. 100v/

- 12 mr. .... Jtem Stj. Egedij dag (1/9) poo Eskeberg
antwortett konning^e maiett. att legge
wdy hans pung tiill the arme, wdy 4 alb.
støcke.
- 30 daller ..... Thenn 19. dag septembris wdy Otthens ep-
ther konning^e maiett^{is} beffalling gif-
fuit Anndris Barbiildh, studenth, som
konning^e maiett. skiencthe hannum att
studere mett.
A
- 30 daller ..... Same tiid giffuitt Rasmus Søffrensen,
studenth, ephther same beffalling, som
konning^e maiett. skiencthe hannum att
studere mett.
B
- 30 daller ..... Same dag antwordett forschreffne Rasmus
Søffrensenn, som konning^e maiett.
skiencthe en anden studenth wed naffn
Hans Frandsen wdy Wittemberg att studere
mett.
C
- 20 daller ..... Same tiid wdy Otthens ephther doctor Ber-
nit<s> beffalling giffuitt en mand aff
Reffuell, som konning^e maiett. skiencthe
hanum aff naade.
D
- 20 daller ..... Thenn 20. dag septembris wdy Otthens ep-
ther Johann Friises candzelers beffal-
ling giffuitt Hans Mogennsen, studenth,
som konning^e maiett. skiencthe hannum
att studere mett.
E

Suma lateris: 12 mr.
Daller ..... 130 daller.

/Fol. 101r/

- 4 daller ..... Stj. Mathej apostolj dag (21/9) wdj Otthens antwordet Peder Nar, som min naadigste frue wille skiencke eth bud, som skulle jnd wdj Lanthemisenn.
- 90 rosen nobele ..... Same dag wdj Otthens antwordett jnd wdj konning^e maiett^{is} camer,* som Erick Walckendrup annamett, som konning^e maiett. skienckthe doctor Baldzer: 300 daller, som bleff foruedisled** forre:
- 12 rosen nobele ..... Løgerdagenn ther nest (22/9) wdj Otthens giffuitt Ebbertt Møller, doctor Baldzer Clammers secretere, som konning^e maiett. skienckthe hannum: 40 daller, som foruedisledis for:
- 3 rosen nobele ..... End same tiid antwordett for^{ne} Ebbert Møller, som konng^e maiett. skienckthe then themermandis hustrue aff Zell, som faltt neder och slo seg jhiell y Collidynge: 10 daller, som foruedisledis for:
- 6 rosen nobele ..... Jtem mandagenn epher Stj. Mathej apostolj dag (24/9) y Otthens giffuitt Iørgen Jsersniider aff Kiøpnehaffn, som konning^e maiett. skienckthe hannum: 20 daller, som foruedisledis for:

Suma lateris: 4 daller.
Rosenn nobele .. 111.

/Fol. 101v/

- 3 daller ..... Jtem torssdagenn `ther' nest epher (27/9) wdj Otthens giffuitt her Olluff Stud epher Borckkortt jege<r>mesters beffallingg, som wor konng^e maiett^{is} lanndgiilde.
- 1 daller ..... Same dag giffuitt abbeditzens swend aff Maribo, som kong^e maiett. skienckthe han-

---

* Bemærk anvendelsen af begrebet: Blot et rum på Odensegård eller snarere et andet udtryk for: 'modtaget af E. W. på kongens vegne og videregivet til dr. B.'. Bemærk endvidere, at alle disse rose-nobler sikkert stammer fra Sundtoldens provenu, der altså ikke behandles som kongens "private" indtægt. S. 17 overføres således 2314 rosenobel til Eskild Oxe fra kongens kammer på Koldinghus. Christian 3. kom ikke til at residere fast på Københavns Slot før omkring 1555/56

** **forued(is)led(is)** (egl. en passiv form, hvilket må være en fejl)

num for nogle queder oc quede krudtt,
hand førde konning^e maiett., epher
Hans Spethis beffalling.

- 8 s. .... Jtem Stj. Michels affthenn (28/9) wdj
Otthens giffuitt ett bud `af' Ydzhou,
B. J. som minn nadige frue skencthe hannum,
epther Andris van Eylenous beffalling.
- 2 daller ..... Jtem mandagenn ther nest (1/10) y Ot-
thens epher Andriis van Eylenous befa-
A. E. ling giffuitt doctor Jonnas bud, som
konning^e maiett. skiencthe hannum, och
ett bud frann hertugen aff Mechelborg,
som oc min naadige frue skienckte han-
num.
- 5 daller ..... Same tiid giffuitt thenn kircke`herre'
aff Aabenraa, som konning^e maiett.
skiencthe hannum, epher doctor Carnel-
lius beffalling.

Suma lateris: 8 s.
Daller ..... 11.

/Fol. 102r/

- 3 mr. .... Jtem torssdagenn epher Stj. Michells
dag (4/10) wdj Nyborg antwordett minn
naadige frue wed hennis dreng Jochim,
som henndis naade wiille giffue y Gudtz
naffn.
- 3 mr. .... Giffuitt Mauris Søffrensen aff Grinnou,
som konng^e maiett. skiencthe hannum for
hans naadis hunde oc jegere, hand førde
tiill Engelaue frann Aarhus.
- 20 daller ..... Jtem fredagenn nest epher Stj. Dionisi
dag (12/10) wdj Nyborg epher doctor
O. A. Bernitz beffalling giffuitt Otthe van A-
skenborg, hertugens thiennere aff Prut-
zen, som konning^e maiett. skiencte han-
num.
- 2 daller..... Same dag giffuitt Anders Beckers epher
doctor Carnelius beffalling, som kong^e
maiett. skiencte hanum for Guds skyll.
- 6 daller ..... Jtem sønndagenn nest epher Stj. Dioni-
sj dag (14/10) epher Chriistoffer Møl-
lers beffalling giffuitt Wilhelm Kall-
reytther, som wor forskreffuin fran
hertug Augustus, som konning^e maiett.
skienckte hannum.

Suma lateris: 6 mr.
Daller ..... 28.

/Fol. 102v/

- 2 daller ..... Manddagenn ther nest (15/10) epther doctor Carnelius befalling giiffuett mester Rubers swennnd Arnth, som konning^e maiett. skiencte hanum for nogle roer oc rødder, hand haffde førdt konning^e matt.
- 2 daller ..... Jtem tiissdagenn, som wor Stj. Gallj dag (16/10), wdj Nyborg giiffuitt hertug Frederick konn^e* maiett^{is} broders bud, som konning^e maiett. skiencthe hannum, epther Christoffer Møllers beffalling.
- H. F.
- 1 daller ..... Jtem onsdagenn ther nest (17/10) <giiffuitt> Henrick, mesther Albrett Wrthe-gaards Mand<s> søn aff Dronningborg, som minn naadige frue skienckte hannum.
- 1 daller ..... Same tiid giiffuitt Jasper Randsous swennnd, som førde en nar tiill Nyborg, som min naadige frue skiencthe hannum.
- 1 daller ..... Jtem giiffuitt Knud Gylldenstiernis swend, epther Erick Walckenndrops befalling, som konning^e maiett. skiencthe hannum tiill grime penninge.

Suma lateris: 7 daller.

/Fol. 103r/

- 10 daller ..... Stj. Luce euangeliste dag (18/10) wdj Nyborg giiffuitt her Hanns Hennricksenn, epther min naadige frues befalling, som hennis naade skienckte hannum; hun hagde hannum hiid forskreffuitt.
- 3 mr. .... Sønndagenn epther Stj. Luce dag (21/10) wdj Nyborg epther Eriick Walchenndrups befalling giiffuitt her Laughe Bradis suend tiill dricke penning for en ost, hannd førde konning^e maiett.
- 4 daller ..... Stj. Seuerinj dag (23/10) antwordett Olldermann wdj Nyborg, som hannd epther konning^e maiett^{is} befalling skulle gif-fue hus arme folch.
- 20 daller ..... Jtem same dag epther Christoffer Møllers befalling forskickitt tiill Wulff van Eysenberg, som konning^e maiett. skiencthe hannum.
- C. M.
- 1 daller ..... Same tiid epther same befalling giiffuitt doctor Jonas bud, som haffde førtt konning^e maiett^{is} breff, tiill dricke penninge.

---

* konning^e gentages

Suma lateris: 3 mr.
Daller ..... 35.

/Fol. 103v/

- 50 daller ..... Jtem torsdagenn ther nest (25/10) wdj Nyborg giffuitt Wendsell Wulff, hingst-rider, som konning^e maiett. skiencthe hannum tiill ett afftug.
- 15 daller ..... Jtem fredagenn nest epther Stj. Seuerinj dag (26/10) wdj Nyborg epther doctor Bernittz befalling giffuett ett bud wed naffn Melcker Cleen Gem, som konng^e matt. skiencthe hannum tiill baade lønn.
- D. B.
- 10 daller ..... Same tiid antwordett same bud, som en kunstener skulle haffue for doctor Morthen Luthers contrafeye, hannd haffde skicket konng^e maiett.
- 1 engelott ..... Jtem Str^{um} Simonis ett Jude dag (28/10) wdj Nyborg antwordett konng^e maiett^{is} drenng Clappenborg, som konning^e maiett. gaff Lüder Buds hustrue tiill fadder penninge.
- 1 daller ..... End antwordett hertug Magnus, som hans naade oc gaff tiill fadder penning tiill same barn.

Suma lateris: 76 daller.
Engelotther .. 1.

/Fol. 104r/

- 2 daller ..... Same dag epther Christoper Møllers befalling giffuitt hertug Olffs bud, som haffde fø`r'dtt konning^e maiett. noget nederlendis brødt, som hans naade skienckte hannum tiill dricke pennindinge.
- C. M.
- 8 daller ..... Jtem alle helgens dag (1/11) giffuitt Hans Sperling, bud, som greffinnden aff Mantzfeld haffde forskickitt hiid tiill konning^e maiett., som hans naade skiencthe hannum.
- 4 daller ..... Same dag giiffuitt Stume Smed epther Eriick Walchenndrups befalling, som konning^e maiett. skiencthe hannum tiill ett afftug.
- 4 daller ..... Stj. Morthenns affthenn (10/11) antwordett Reynolt, konning^e maiett^{is} camer juncker, som hans naade loed giffue skolemesterenn oc pefflinge wdj Nyborg same affthenn.

10 daller ..... Mandagenn epther Sti. Morthenns dag
(12/11) epther doctor Bernitt Frises
H. P. seddell giffuitt enn aff hertugen aff
Prusens dreng, som førde brøllups breff
tiill konning^e maiett., som hans naade
skiennthe hannum.

Suma lateris: 28 daller.

/Fol. 104v/

1 daller ..... Same dag epther Christoffer Møllers bef-
falling giffuitt hertugens bud aff
H. B. Brunsuig, som konning^e maiett. skienck-
te hannum tiill dricke penning.

10 daller ..... Onssdagenn epther Stj. Morthenns dag
(14/11) epther Johann Friises candzellers
G. R. beffalling giffuitt Godskalch Rinckell
Kraade, som wor wdj Liiffland, som
kong^e maiett. skienckthe hannum wdj Ny-
borg.

2 daller ..... Løffuerdagenn epther Stj. Morthens dag
(17/11) poo Nyborg antwordett minn naa-
dige frues dreng, Jachim Lopenou, som
hendis naade wille giffue tiill grime
penninge for enn walahc, som hertug
Frederiick skienckte hendis naade.

2 daller ..... Sønndagenn ther nest (18/11) antwordett
Jachim Lopenou och Peder Lanndisknecht
som min naadige frue<s> sendte bud, ep-
ther som hennis naade loed giffue Bye
Suensens hustru tiill fader penninge.
Och en daller, hendis naade skienckte
Gabriell Gylldenstiernis suend, som før-
de hendis naade nogle breffue oc anden
dell, hennis naade wor sendtt.

Suma lateris: 15 daller.

/Fol. 105r/

5 daller 1 ort ..... Thenn 18. dag nouembris wdj Nyborg ant-
wordett Christoffer Møller, som Fallent-
L. M. tin Bud skulle wdgiffue tiill baade lønn
for nogle breffue, bleff forskickede
tiill greffinndenn aff Mansfeldtt: 1
daller, och 4 daller 1 ort, som ett bud
aff Lønneborre haffue skulle, som førde
konng^e maiett. nogle breffue och en bog,
som skolemesteren aff Lønneborg sendte
hans konng^e maiett., er:

1 daller ..... Jtem thenn 22. dag nouembris wdy Nyborg
epther doctor Bernnett Frises beffal-
P. F. ling giffuitt doctor Strubbis bud,
Petther Fincke, som konning^e maiett.
skienchte hannum tiill dranck gieltt.

1 daller ..... Thenn 25. dag nouembris antwordit Jachim Lappenou, som min naadige frue haffde bud ephther och loed giffue thenn gamle borgemesthers steffsøns hustrue y Nyborg tiill fadder pennindinge.

2 daller ..... Jtem Stj. Andree apostoli dag (30/11) antworditt min naadige frue, som hennis naade gaff Jacop Sø<l>ffuerpape, som hand haffde bekosted poo then tyff, hand loed henge for Hadersløff, som haffde stollitt thet sølff begere.

Suma lateris: 9 daller 1 ortt.

/Fol. 105v/

4 daller ..... Løgerdagenn ther nest (1/12) ephther doctor Bernes befalling giffuitt hertug Hanses drenng aff Mechelborg, som haffde førdt konning^e maiett^{is} brøllups breffue hiid tiill Nyborg, som hans naade skiencthe hannum.

1 daller ..... Aduenthe søndag (2/12) wdj Nyborg antworditt hertug Magnus att giffue tiill fadder penning, som Blome henthe.

6 daller ..... Same dag antworditt min naadige frue, som Jacop Lappenou hentthe, som hennis naade gaff tiill bardskierlønn for en staldreng, som haffde liggitt y Otthens.

1 daller ..... Tiissdagenn ther nest (4/12) ephther Johan Frises candzellers befalling giffuitt Eriick Krabbis swend, som haffde førdt konng^e maiett. nogle ferske laxe; som hans naade skencte hannum.

4 daller ..... Stj. Nicolauj dag (6/12) wdj Nyborg ephther Christopher Møllers befalling giffuitt en drenng, som wor en vicarius sønn aff Slesuig, som konning^e maiett. skiencthe hannum att studere mett.

Summa lateris: 16 daller.

/Fol. 106r/

1 daller ..... Jtem sønddagenn ephther Stj. Nicolauj dag (9/12) antwordett minn naadige frue, som hennis naadis drenng Jochim Lappenou hentthe, som hennis naade gaff enn bøse smet tiill fadere penning.

2 daller ..... Jtem mandagenn ephther Sti. Lucie dag (17/12) wdj Nyborg ephther Andris van Eyllenous befalling giffuitt hertuginndens bud aff Mechellborg, som min naadige frue skienckte hannum.

- 2 daller ..... Tiissdagenn ther nest (18/12) giffuitt
Jacop van Meydeburg, som konning^e
maiett. skiencthe hannum wdj Nyborg.
- 4 daller ..... Jule affthenn giffuitt skollemesteren
och pefflingene wdj Nyborg, som sang
discanth for konning^e maiett., som hans
naade skiencthe thennum, epher hans
naadis egenn befallinng.
- 1 daller ..... Same affthenn giffuitt alle kocke dren-
gene och wegtherne, som konning^e maiett.
skiencthe thennum tiill offer penninge,
som Samuel befallitt.
- 3 mr. 4 s. .... Jtem jule dag giffuitt 13 jomfruer huer 4
s. tiill offer penninge.
- Suma lateris: 3 mr. 4 s.
Daller ..... 10.
- /Fol. 106v/
- 2 daller ..... Anden jule dag (26/12) antwordet hertug
Magnus, som hans naade wille giffue
tiill fader penninge.
- 4 daller ..... Jtem nye aars affthen (31/12 1554) ep-
ther konng^e maiett^{is} befallinng giffuit
skolemesterenn och alle pefflingene y
Nyborg, som sang discant for kong^e
maiett., som hans naade skiencthe then-
num, epher Matz Fyrbøthers befallinng.
- 2 daller ..... Same affthen giffuitt alle kocke drenn-
gene, som konning^e maiett. skiencthe
thennum tiill offer penninge, epher
Speds befallinng.
- ½ daller ..... Same tiid giffuitt* wegterne, porthener
och brøger suennen tiill offer penning
epther konng^e matt^s befallinng wed Bor-
ckort.
- ½ daller ..... End giffuitt alle kocke drengene, som
min naadige frue och hertug Magnus
skiencthe thennum tiill offer penninge.
- 6 daller ..... Same dag epher Anthonj Hanisk befallinng
giffuitt Petther Strichmand bud, som
doctor Balltzer Clamer haffde skickett
tiill konng^e maiett., som wor hans baade
løn: 5 daller, och som konning^e < matt. >

---

* giffuitt gentages

skiencthe hannum tiill nyeaar: 1 daller,
er:

Suma lateris: 15 daller.

/Fol. 107r/

Giffuitt tiill there penninge och wdquitning aff herberge anno 1554

N. 4

- 25 daller ..... Jtem torsdagenn nest epher nye aars dag
(4/1) wdj Coldinng epher Anthonij be-
A. B. fallinng giffuitt Casper Bud there pen-
ning tiill hertug Augustus.
- 10 daller ..... End same tiid giiffuitt hannum tiill enn
clipper epher same befallinng.
- 24 s. lub. .... Jtem hellige thre konningers dag (6/1)
epther Andris van Eylenous beffalling
A. E. giffuitt Hans Wogn Knecth there penninge
fran Colldinng mett 2 heste oc tiill
Flensborg epher en wogen.
- 1 daller ..... Jtem mandagen ther nest (8/1) poo Coll-
dinge giffuitt thuenne broleggere aff
Sleswiig, som konning^e maiett. skiencthe
thennum tiill thering.
- Suma lateris: 36½ daller 8½ s. lub.

/Fol. 107v/

- 20 daller 7 s. danske ..... Jtem onsdagenn nest epher hellige thre
konningers (10/1) betalutt Søffrenn Chri-
A. D. stensen, borgere wdj Colldinge, for hues
mad, øll och heste foder, som Lucus Møl-
ler, hertug Frederickis konning^e
maiett^{is} broders thiennere, haffde ther
fortherritt, som beløff:
- 300 daller ..... Jtem fredagenn nest epher hellige thre
konningers dag (12/1) wdj Colldinge ant-
A wordett Morthin Sander, ennspennder, ep-
ther Anthonj befalling, som hand skulle
føre Andris Wacker tiill thering wdj
rickis dagenn tiill Ausborg.
- 40 daller ..... Same tiid giiffuitt for^{ne} Morthinn Enn-
spennder tiill thering poo same reyse,
epther Anthonj befallinng.
- 60 daller ..... Jtem torsdagenn epher Stj. Anthonj dag
(18/1) poo Colldinng antwordett Anthonj
B Hanisk*, `som' kong^e maiett. skiencthe
Jørgen Putkamer, som bød konning^e
maiett. sin thienniste.
- Suma lateris: 7 s.
Daller ..... 420.

---

* dag poo Colldinge antwordett overstreget

/Fol. 108r/

- ½ mr. 6 s. .... Jtem fredagenn nest epther Stj. Anthonj dag (19/1) wdj Colldinge antwordet Anthonj Hanisk att betalle wdj herberge for hues mad, øll och heste foder, som Hanip, hertuginde bud aff Lanthemisen, haffde fortherritt wdj sex dage, beløff:
- A. B.
- 2 daller ..... Same tiid giiffuitt Lyder, konning^e maiett^{is} fod bud, therring jnd wdj Lantheholstenn mett breffue, epther same befalling.
- 9 mr. 7 alb. .... Jtem thenn 22. dag januarij betaldtt mester Dinis Bardskier wdj Colldinge epther Anthonj Hanisk befalling for hues mad, øll, win och heste foder, som Karl Skorff aff Prutzenn fortherritt ther wdj 6 netther.
- ½ daller ..... Jtem søndagenn nest epther Stj. Paulj conuersionis dag (28/1) wdj Colldinge giiffuitt Claus, min naadige frues smedt, tiill therre penning tiill Hadersleff poo thuende reyse tiill Siuert Randsou.
- 1 mr. .... Mandagen epther Stj. Paulj conuersionis dag (29/1) wdj Colldinge giiffuitt Jørgen Foed Bud there penninge jnd y Fyenn mett konning^e maiett^{is} breffue.

Suma lateris: 16 mr. 1 alb.
Daller ..... 2½.

/Fol. 108v/

- 27½ mr. 4 s. .... Jtem kynndermøse affthenn (1/2) wdj Colldinge epther Claus Dørknectis befalling betalt* Peder Chlemittzen, borgere wdj Kollinge, for hues mad, øll och heste foder, som Henrick Platthen Slaere aff Slesuig selff andenn mett 2 heste haffde ther fortherrid wdj 15 dage, kong^e maiett. holtt hannum wppe, beløff 9 daller 1 orth, er:
- 1 mr. .... Same dag antwordett mester Poffuell Predicanther, som hand haffde wdlagtt for doctor Machabej drenng thiill therinng, epther konning^e maiett^{is} befalling.
- 3 mr. 4½ s. 1 alb. .... Jtem fastelagens søndag (4/2) giiffuitt Olluff Nielsen, ligger aff Kiøpnehaffnn, som hand haffde wdlagtt och fortherritt poo atskillige reyser, epther hans registers lydellse, beløff:
- O. R.

---

* betaltt gentages

24 daller ..... Jtem tiisdagenn nest epther søndagenn
inuocauitt (13/2) wdj Colldinng gif-
fuit Christoffer Møller, som hand
skulle haffue tiill there penninge tiill
Kiill och att giffue tiill wogn lye.

Suma lateris: 32 mr. 10 d.
Daller ..... 24.

/Fol. 109r/

28 s. .... Jtem onnsdagenn epther søndagenn in-
uocauit (14/2) wdj Colldinng betaltt
H. H. Jens Jonnsen ther same stedis for hues
mad oc øll, hertugh Hanses thienner
aff Meckelborg haffde ther fortherritt,
som beløff:

9½ mr. 2 alb. .... Jtem løffuerdagenn misericordia (7/4)
betaltt Jørgenn Berger, bagere wdj Coll-
dinng, for huis mad, øll, win och heste
foer, som Bartrum van Annefeld haffde
`ther' fortherrid, som beløff tiillsa-
men.

2½ daller ..... Same dag epther Anthonj Hanisk befal-
ling giffuitt Meyne<r>tt Pam,* som
M. P. hand haffde wdlaggt tiill foder lønn och
wnnkost for 1 t^{te} beffuer suandze, som
wor sendtt tiill konning^e maiett.

8 daller ..... Jtem mandagenn nest epther søndagenn
reminiscere** (19/2) poo Colldinng ep-
ther min naadige frues befalling gif-
fuit Claus Veylantz fodbod therre pen-
ning jnd wdj Lanthemisen.

Suma lateris: 11 mr. 4 s. 2 alb.
Daller ..... 10½.

/Fol. 109v/

2 daller ..... Same dag giffuitt Jørgenn foed Bud ep-
ther Anthonj befalling there penninge
J. F. tiill Casper Fux mett breffue.

5½ mr. .... Jtem lögerrdagenn forre søndagen oculj
(24/2) betaldt Hanns Pedersenn, bagere
wdj Colldinge, epther Jens Truedsenns
J. R. marskalckis befalling, for hues mad oc
øll, som Jeronimus Randsou fortherrid
ther wdj husitt, beløff:

---

* Svært læseligt pga. blækklæt; måske: peyn. Mynort Peyn, borger i Braunschweig, fik 22/10 1551 lov til at udføre to store heste (**Kanc. Brevb. 1551-55**, s. 88). Meynert Pein fra Braunschweig blev på en rejse i Holsten i sommeren 1556 dræbt og udplyndret (**Kanc. Brevb. 1556-60**, s. 36)

** -erer (skrevet helt ud, endelsen skyldes ikke opløsning af en forkortelse)

13 mr. 9 s. 1 alb. .... Jtem mandagenn epther søndagenn oculj
(26/2) betalitt Jens Matzenn, borgere wdj
H. V. A. Colldinge, epther Iens Truedsens, mar-
skalckis, befallinng, for hues mad, øll
oc hestefoder, som Hans van Annefeldtt,
som hand haffde ther fortherrid mett
hans methoffuendis folck, som beløff:

17 mr. .... Same dag epther Jens Truesens befallingh
betaldtt Chriistenn Kielllsen, borgere
S. G. wdj Colldinge, for hues mad oc øll, som
then suenske geskicth haffde ther for-
therrid poo 3 vgers tiid, som beløff:

Suma lateris: 36 mr. 4 album.
Daller ..... 2.

/Fol. 110r/

3 daller ..... Jtem tiissdagenn nest epther søndagenn
oculj (27/2) epther Anthonj beffalling
F. R. giffuitt Fallenthin Riidebud there pen-
ninge tiill Seyberig.

½ daller ..... Same dag giffuitt Claus Weylannt, fod-
bud, therre penning tiill Flensborg,
C. W. epther Anthonj befallinng.

20½ daller 11 s. 1 alb. d^e .. Jtem løgerdagenn letare (3/3) wdj Col-
dinge epther kong^e maiett^{is} beffalling
betaldt Mattz Jtalianer for huis mad,
øll och malmersie, Wilhelm Waltherdom
haffde ther poo 8 dagis tiid fortherridt
ther y husett, som beløff tiillsamenn:

18 daller 22 s. d^e ..... Jtem same dag epther Jens Truedsen, mar-
skalckis, befalling betald Per Clemit-
zen, borgere wdj Colldinge, for huis
B. R. mad, øll och heste foder, som Breyde
Randsou haffde ther fortherritt, som be-
løff:

Suma lateris: 2 mr. 4 album.
Daller ..... 42.

/Fol. 110v/

2 daller ..... Løgerdagenn judica (10/3) wdj Colldinge
giffuitt Jørgen Fodbud epther Anthonj
J. F. befallinng therre penninge mett breffue
jnd wdj Lantheholstenn.

2 daller ..... Jtem onssdagenn ther nest (14/3) epther
Anthonj befallinng giffuitt Lyder Fod-
L. B. bud therre penning tiill Casper Fux mett
breffue.

1 marck ..... Same dag giffuitt en aff liggerne poo
Kiøffnehaffn Slott, epther Korfitz Wll-
fellldis befallninng, som hand haffde

wdlagtt tiill wogn leye wdj Fyen, hand henthe nogle hest skoo frann Nyborg och haffde jngenn pasbordt.

2 daller 11 s. lub. .... Same tiid epher `Peder'* Biildis befaling giffuitt Eggert Wogenknecht, som hand poo thuende tiider haffde fortheritt wdj Hadersleff wdindenn min naadige frues errinde.

Suma lateris: 1 marck.
Daller ..... 6. 11 s. lub.

/Fol. 111r/

5 daller ..... Jtem fredagenn nest epher sönndagen judica (16/3) wdj Colldinng epher Anthonj beffalling giffuet thuenne bud,** then enne fran doctor Jehan Rudell, och thenn anden fran Jehan Vthermarck, som the skulle haffue tiill bode løn, huer 2½ daller.

20 daller ..... End same tiid antwordett thet enne bud wed naffn Fallenthinn Hermen, som doctor Rudell skulle haffue tiill therinng poo nøgenn errinde att wdrette.

14 daller ..... Jtem palme manndag (19/3) epher Anthonj Hanisk befaling giffuitt then rome<r>-ske kønningis bud, som fordrett thenn turckis skatt,*** tiill therring: 10 daller, och eth bud met breffue tiill bispenn aff Magdeborg: 4 daller, er tiillsamen:

16 daller 1 mr. 1 s. d^e ..... Jtem tiisdagenn ther nest (20/3) epher Anthonj befalingh betalutt Jørgenn Berger wdj Colldinge for hues mad, øll och win, som hertug Augusthj forirer haffde ther fortherritt poo 14 dagis tiidt, som belloff:

Suma lateris: 1 mr. 1 s.
Daller ..... 55.

/Fol. 111v/

37 mr. 13½ s. 2 d. .... Jtem aske onssdag (21/3?#) wdj Colldinge

---

* p(er)d(er)

** fran overstreget

*** Kejser Karl 5. Han opkrævede rigsskatter af Holsten til krigen mod tyrkerne. Disse skatter blev allerede opkrævet af Holsten i 1544 og 1546 (og kejseren ønskede at opkræve dem også af Slesvig; heraf den verserende sag ved Kammerretten) (se note s. 86)

Nemlig sikkert fejlagtigt anvendt om onsdag i påskeugen (21/3); jfr. den kronologiske rækkefølge af posterne (sml. s. 172 m.fl.). Ellers ville den korrekte datering blive 7/2

- P. H. ephther Jens Truedsens, marskalckis, befalning betaltt Søffrenn Christiensen, borgere ther same stedis, for høø, strøellse och haffre, som Poffuell Huitfeld haffde faaitt poo 5 heste wdj 7 wger oc 3 dage, beløff:
- 10 daller ..... Jtem poske affthenn (24/3) poo Colldinng giffuitt Claus Weylanntt, fodbud, ephther Anthonj befallinng there penninge tiill Ausborg tiill Anders Wacker met breffue.
- C. W.
- 500 daller ..... Jtem andenn poske dag (26/3) wdj Colldinge antwordett Claus Windsen, amptmand poo Seyberg, som hand skulle leffuere Frands Friis wdj Hamborg, som Peder Oxe oc doctor Bernnitt haffde wdtagitt ther tiill therrinng.
- C. V. S.
- 12 daller ..... Jtem tredie poske dag (27/3) wdj Colldinge giffuitt Claus Dørknecht, ephther Erick Walckendrupps befallinng, there penninge tiill Stade, Lubeck och Hamborg att hente thenn begreffnise, hand skall lade wpsette y Sleswig.*

Suma lateris: 37 mr. 13½ s. 2 d.
Daller ..... 522.

/Fol. 112r/

- 2 daller ..... Onnsdagenn nest ephther poske (28/3) ephther Christoffer Møllers befallinng giffuitt eth budt aff Prusenn thiill therrinng.
- C. M.
- 31 daller minus 1 st^r ..... Jtem same dag wdj Colldinng giffuitt Claus Dørknecht, ephther konning^e maiett^{is} befallinng, som handd mere haffde wdlagt poo en reyse wdj Tyskelanndt, end hand wpbar, som beløff: 29 goltt gylldene 28 stüffuer,** facitt:
- 100 daller ..... Jtem løgerdagenn nest ephther poske dag (31/3) wdj Coldinng giffuitt Jørgenn Marswinn there penninge ind wdj Lanthemisenn.
- J. M.

---

* Der er sikkert tale om Cornelis Floris' gravmæle over Frederik 1. i Slesvig Domkirke

** Eller, om man vil, **stiiffuer** (hollandske styver). Ligningen er altså: 31 dr. = 29 goltgld. 29 styver (hvor 1 styver = 1/30 hollandsk goltgld.). Her bliver 29 29/30 gld. = 31 x 31 s. lyb., og dermed 1 gld. = ca. 32,07 s. lyb.; med god nøjagtighed altså den gængse gyl-denkurs på 32 s. lyb. Denne "-1 styver" (som ikke er til stede!) forsvinder regneteknisk senere i sammentællingen som -1 s. lyb. (jfr. fol. 129v, s. 146)

6 daller ..... Same dag ephther Christoffer Møllers befalling giffuitt abbedens wogn swendt aff Reynefeldtt, som och* Petter Sadelmagere tiill Kollidninge, och skulle aghe 8 mallere til Rug Closter,** fiick same wogenknect tiill therring:

Suma lateris: 139 daller minus 1 str^{er}.

/Fol. 112v/

3½ mr. 4 s. .... Same dag giffuitt for^{ne} abbethens suend aff Reynefeldtt, som hand haffde fortherritt her wdj Colldinng mett 4 heste, ephther same Christoffer Møllers befallning.

AB

3 daller ..... Jtem fredagenn ephther quasi modogenitj (6/4) ephther Chriistoffers Møllers befallning giffuitt Jørgenn Foed Bud there penninge met breffue tiill hertug Olff oc her Johan Randsou.

AC

2 daller ..... Jtem same dag giffuett Casper Bud tiill therre penninge tiill hertug Olff och tiill Henrick Randsou, ephther Christoffer Møllers befallinng.

AD

14 daller 8 s. .... Same dag betaltt Arn<t> Falkam, borgere wdj Colldinng, ephther doctor Bernitz befalling, for, hues som doctor Jehann Goltt haffde ther fortherrid wdj husett, som beløff:

AE

Suma lateris: 4 mr. 4 s.

Daller ..... 19.

/Fol. 113r/

5 daller ..... Jtem løgerdagenn jubilate (14/4) ephther doctor Bernitz befallinng giiffuitt ett bud frann Seell fran doctor Baldzer Clamer, som hand skulle haffue tiill bode lønn.

AF

1 daller ..... Jtem sønddagenn jubilate (15/4) giiffuitt lille Marckus therring tiill Flenn<s>-borg, ephther min naadige frues befallinng.

2½ daller ..... Tiissdagenn ther nest giiffuitt ett bud aff Hamborg, ephther Anthonj befalling, som wor hans bode lønn hiid tiill konning^e matt.

AG

---

* NB: Ikke konjunktionen 'og', men præteritum af verbet 'age'

** Ryd Kloster (med den ikke sjældne g/d-forveksling og den uskrevne umlaut på ü)

- 10 s. 1ub. .... Same dag giffuitt Theme* Enspennder, epther Jens Truedsens befalling, som hand haffde fortherridt wdj Hadersløff, hand fortøffuitt hertug Olrick aff Lanthemichelborgh.
- 2 daller ..... Jtem tiissdagenn nest epther sønndagenn jubilate (17/4) wdj Colldinng giffuitt Lyder Fodbodt, epther Anthonj befalling, therre penning tiill hertug Hans och hertug Olff mett breffue.
- AH

Suma lateris: 10½ daller 10 s. 1ub.

/Fol. 113v/

- 15 daller ..... Same dag giffuitt Casper Bud, som hand skulle haffue tiill therre penninge tiill hertug Hans aff Michelborg och tiill konning^e maiett¹⁵ brødre, epther Anthonj befalling.
- AJ
- 10 daller ..... Jtem løgerdagenn cantate (21/4) wdj Colldinng giffuitt Melcher Snider, som hand skulle haffue tiill therrinng tiill Hamborg om hoff clenning ther att bestille.
- 5½ daller ..... Jtem fredagenn epther søndagenn cantate (27/4) betaltt Arnth Falcham, borgere wdj Colldinng, for hues mad, øll och heste foder, som hertug Wilhelms bud aff Brunswig haffde ther fortherridt wdj 9 netther, beløff:
- AK
- 3 daller ..... Jtem onssdagenn nest epther Philipj oc Jacobj dag (2/5) wdj Colldinng giffuitt Jørgenn Enspennder, epther Anthonj befalling, there penninge tiill Kyll och nogenn anden stedis mett konning^e maiett¹⁵ breffue.
- AL

Suma lateris: 33½ daller.

/Fol. 114r/

- 5 daller ..... Same dag epther Anthonj befalling giffuit Anders Bud there penninge fran Colldinge tiill Seyberg, Brandsted oc Hamborg mett konning^e maiett¹⁵ breffue.
- 2 daller ..... Same dag giiffuitt Hans Lythemagere, som min naadige frue skiencthe hannum tiill att holle sin egen therrinng mett wdj Colldinge.

---

* **thenne** (der er sikkert tale om Themme Portfelder)

- 50 daller ..... Jtem Wor Herre himmerfars dag (3/5) gif-
fuit Matz Frithoff, enspennder, epther
AM Anthonj befalling there penninge tiill
konningen aff Wngeren.
- ½ daller ..... Jtem løgerdagenn ther nest (5/5) gif-
fuit ett bud epther Anthonj befalling
AN there penninge jnd wdj Lantheholsten
tiill Claus Randsou.
- 26 daller ..... Mandagenn ther nest (7/5) wdj Colldinge
epther Anthonj Hanisk befalling betaltt
A0 Søffrenn Christensenn, borgere ther same
steds, for hues mad, øll och heste fo-
der, som hertug Frederickis, kong^e
maiett^{is} broders, folch haffde ther for-
therritt, som Lucas Møller haffde mett
hannum affregnit, beløff:

Suma lateris: 83½ daller.

/Fol. 114v/

- 144½ daller 4 alb. .... Jtem torssdagenn nest epther sønndagenn
exaudj (10/5) wdj Colldinng betaltt
LF Matz Jtalianer for hues mad, øll, win oc
heste foder, som the lifflendske ge-
skictht haffde fortherrid wdj husett poo
3 wgers tiid, som beløff:
- 7 daller 1 mr. 4 album ..... Same dag betaldtt forskreffne Matz Ita-
lianer for hues mad, øll och win, som
Wilhelm Waltherdom haffde ther forther-
ridtt, beløff:
- 2 daller ..... End betaltt hannum for 18 kander Hambor-
ger øll, som Thønnius Ransou haffde faa-
ett oc wor wbetaltt, epther Christoffer
C. M. Møllers befalling.
- 14 daller ..... Jtem pinse dag (13/5) giffuitt Casper
Bud therre penninge tiill greffue Antho-
nius van Olldennburg, epther Anthonj be-
fallingh.
- 3 daller ..... Annden pinse dag (14/5) wdj Colldinng
epther Anthonj befalling giffuitt Jør-
genn Enspennder there penninge tiill
B. W. A. Bartrum van Annefeld.

Suma lateris: 1 mr. 2 s. 2 alb.

Daller ..... 170½.

/Fol. 115r/

- 15 daller ..... Jtem pinse dag (13/5) wdj Colldinng ep-
ther Anthonj befalling giiffuitt An-
dris Bud therre penninng tiill hertu-
genn aff Bronsuig och tiill konning^e
A. B. maiett^{is} brødre met breffue.

2 daller	Same dag ephther Anthoni beffalling giiffuitt ett bud frann hertug Henrick aff Brunsuig, som konning ^e maiett. skiencthe hannum tiill therrinnq.
H. H.	
2½ mr. 4 alb., 125 daller	Jtem onssdagenn nest ephther pinse dag (16/5) betaldt Jørgenn Berger wdj Colldinngge for hues mad, øll, win och heste foder, som hertuginndenns folch aff Lanthemichelborg haffde ther fortherrid, ephther hans regiisters lydelse, beløff seg tiilsamen:
J. B.	
½ daller	Jtem torssdagenn nest ephther pinse dag (17/5) wdj Colldinngge giiffuitt Claus Weylantt, foedbud, therre penning tiill Flensborg, ephther Christoffer Møllers beffallingh.
C. W.	
Suma lateris: 2½ mr. 4 alb. Daller ..... 141½.*	
<u>/Fol. 115v/</u>	
7 daller 21 s. danske	Jtem same dag betaldtt Rasmus Søffrinnenn, borgere wdj Colldinge, ephther Jens Truesens, marskalckis, beffalling, for hues som hertuginndens schredere aff Michelborg haffde ther fortherrid, som beløff:
23½ daller 23 s. d ^e	End same tiid ephther same beffalling betalt Niels Christennsenn, borgere wdj Colldinge, for hues mad, øll och heste foder, som nogle aff hertuginndens folck aff Michellborg haffde och ther fortherritt, som beløff:
6 daller 8 s.	End betaldt Peder Hannsenn ther samesteds for hues som oc nogle aff hertuginndens folch haffde och ther fortherritt.
6 mr.	Jtem giiffuitt Peder Fønbo, skipper poo Falckenn, som hand fortherritt fran Kollinge och tiill Kiøpnehaffn, hand henthe thet redskaff tiill Falcken, och tiill bage jgien.
2 daller	Jtem tiissdagenn nest ephther trinitatis søndag (22/5) wdj Colldinngge giiffuitt Morthen Ensponder, ephther Anthonj beffalling, there penninge tiill Bartrum van Anne Feldt.
M. E.	

---

* Skal være: 142½ dr.

Suma lateris: 9 marck 4 s.
Daller ..... 38½.

/Fol. 116r/

- 1½ daller 3 s. 1 alb. .... Jtem fredagenn epher trinitatis (25/5)
epther Christoffer Møllers beffalling
bettaidt Arnth Kremere wdj Colldinge
for hues som thet oldenburgis bud haffde
ther fortherritt, som beløff:
- O. B.
- 10 daller ..... Jtem then 30. dag may wdj Colldinge
anthwordet Anthonj Hanisk, som greffue
van Olldenburgis thiennere Jehan van der
Lunde skulle haffue tiill therring.
- J. L.
- 4 daller ..... Same dag antwordett Anthonj, som Lauris
Bud skulle haffue tiill therring tiill
Bartrum van Annefeldt.
- 9 daller 9 s. 1 alb. .... Jtem betaltt Matz Jtalianer for hues
mad, øll, win och heste foder, som Bar-
trum van Annefeld, Keye Randsou och God-
ske Randsou haffde ther fortherritt, som
beløff seg:
- B. K. G.
- 3 daller ..... Jtem then anden dag junj wdj Colldinge
epther Anthonii befaling giffuitt Andris
van Eyleneu there penninge tiill Kiøpne-
haffn epher nogle breffue och handell
och strax hiid tiill bage gjienn.
- A. V. E.

Suma lateris: 12 s. 2 alb.
Daller ..... 27½.

/Fol. 116v/

- 4 daller ..... Same dag giffuitt Jørgen Fodbud, epher
Anthonj beffalling, there penninge mett
breffue tiill hertug Hans, hertug Olff
och tiill Vilhelm Waltherdom.
- J. F.
- 10 daller ..... Jtem thenn 6. dag junij wdj Coldinge
antwordett konning^e maiett^{is} dreng
Spedt, som hand sagde, att konning^e
maiett. skiencthe mester Jacop Byggeme-
ster tiill therring.
- 2 daller ..... Same dag epher Anthonj beffalning gif-
fuitt Claus Weylanth, fodbodt, there
penninge jnd wdj Lantheholsten och tiill
Bartrum van Annefeldt.
- C. W.
- 6½ daller 4 alb. .... Same dag wdj Coldinge giffuitt Oluff
Nielsenn, liiggere aff Kiøpnehaffn, som
hand haffde mere fortherritth poo en
reyse tiill Bergenn, end hand wp bar
tiill therring; oc gaff tiill bardt
skierre løn, hand slo sitt ben sønder
poo same reyse.
- O. N.

3 daller ..... Jtem thenn 8. dag junij wdj Colldinge
epther Anthonij befalling giffuitt Cas-
C. B. sper Budt there penninge tiill hertug
Oloff och Bartrum van Annefeldtt.

Suma lateris: 4 alb.
Daller ..... 25½.

/Fol. 117r/

19½ daller 1 s. .... Jtem sønndagenn ther nest (10/6) epther
Anthonj befalling betalt Jørgenn Berger
H. H. wdj Colldinge for hues mad, øll och he-
ste foder, som hertug Augustj thiennere
Hans haffde ther poo 6 wgers tiid for-
therritt, som beløff seg:

10 daller ..... End same tiid giffuitt hannum, som kon-
ning^e maiett. skiencthe hannum thiill
therring poo hiem reysenn her fran
Colldinng.

206½ marck 3½ s. .... Jtem mandagenn nest epther Stj. Bonifa-
cij dag (11/6) wdj Colldinng epther
B. M. konning^e maiett^{is} beffalning betalddt
burgemester och raadmend aff Medelffar
for hues mad, øll och heste foder, som
konning^e maiett^{is} folch haffde ther for-
therritt, som beløff: 2½ holdt, epther
theris regiisther oc quittanses lydelse.

10 daller 2 mr. d^e ..... Same dag bettaltd Søffrenn Christenn-
senn, borgere wdj Colldinng, for hues
D. K. mad, øll, win och heste foder, som doc-
tor Karl1 aff Lanthemichelborg haffde
ther fortherridt met 4 heste, som be-
løff:

Suma lateris: 208½ mr. 4½ s.
Daller ..... 39½.

/Fol. 117v/

4 mr. 4 album ..... Jtem torssdagenn ther nest (15/6) wdj
Coldinng bettaltd Søffrenn Christenn-
S. B. senn ther same stedis for hues mad, øll
och heste foder, som ett suenst bud
selff anden haffde ther fortherridt, som
beløff seg:

20 daller ..... Jtem mandagenn nest epther Stj. Botolphj
dag (18/6) giiffuitt Casper Bud, epther
G. N. Anthonj befalling, there penninge jnd
wdj Nederlandene tiill Gundj Norueger.

6½ `daller' 7 s. lub. .... Same dag giffuitt Jørgenn Barnekou, som
hannd haffde fortherritt mett hertuginn-
J. B. den aff Mechelborg, hannd fullde paa
weyenn frann Colldinng.

- 51 daller 13 s. lub. .... Jtem tiissdagenn ther nest (19/6) wdj Colldinge giffuitt Dyttløff van Anneffeldt, epther konning^e maiett^{is} beffalling, som hand haffde fortherritt, ther rustning stoed wdj Lantheholstenn, thisligeste nu wdj Colldinng, beløff tiilsamen:
- D. V. A.
- 2 daller ..... Same dag betalldis wdj min frues naadis herberge y Hadersløff for, hues som henndis naadis wogn driffuere haffde fortherritt ther wdj husett, beløff:
- W. D.

Suma lateris: 4 mr. 4 alb.
Daller ..... 80 daller 4½ s. lub.

/Fol. 118r/

- 7 mr. 2 s. .... Jtem same dag epther Jens `Truedsens' marskallckis beffalling betaltt Søffrenn `Do'senn, borgere wdj Colldinng, for hues mad och øll, som Philipus van Anneffeldt ther haffde fortherritt, beløff:
- P. H.
- 5½ daller 2½ s. lub. .... Same dag betaldtt Matz Jtallianer for hues mad, øll, winn och heste foder, som Bartrum van Anneffeldt haffde nu fortherritt, handd wor her mett hertug Olff, beløff:
- B. V. A.
- 17 daller 10 s. lub. .... Same tiid betaltt Søffrenn Christennsenn, borgere wdj Colldinng, for hues mad, øll, winn och heste foder, som Keye Randsou, Bartrum Sestedt och Adrian* Stennberck haffde fortherritt wdj hans huss, nu the worre mett hertug Olff, beløff:
- 11 daller 1 alb. .... Same tiid betaldt Peder Chlemitzen, borgere wdj Colldinnde,** for hues mad, øll och heste foder, som hertug Olffs folch fortherritt ther wdj husett, beløff:
- H. A.

Suma lateris: 7 mr. 2 s. 1 alb.
Daller ..... 33½ daller 12½ s. lub.

/Fol. 118v/

- 12 daller 23 s. 1 album .... Ennd same tiid betaltt for^{ne} Peder Chlemitzenn for hues mad, øll och heste foder, som Breyde Randsou och Syuert Randsou haffde poo same tiid ther forther-
- B. S.

---

* andrian

** Sic: **-de** (i stedet for -ge; en sjalden forveksling ved dette bynavn)

ritt, oc for 50 stobe win oc 26 kannder
kackerbille, beløff tiilsamen:

- 13 daller 5 s. danske ..... Same dag betalt Søffrin Schriffuere,
burgemester wdj Colldinng, for hues
G. V. A. mad, øll, winn oc heste foder, som Gre-
gorius van Annefeldt haffde ther for-
therritt, som beløff tiilsamen:
- 2 daller 4 s. .... Same tiid betalt Lauris Raffnn wdj Coll-
dinng for hues mad, øll och heste fo-
K. S. der, som Keye Sestedt haffde ther for-
therritt, som beløff:
- 10 daller 20 s. danske ..... Same dag betalldt Jørgenn Berger for
hues mad, øll, win och heste foder, som
hertug Olffs candzellerij ther haffde
fortherrid, som beløff:
- 4 daller ..... Onssdagenn epther Stj. Botolphj dag
(20/6) epther Anthonj beffalling gif-
fuit Hans Baroth, enspennder, som hand
H. B. haffde fortherrid frän Bramstede och
hiid oc tilbage jgienn.

Suma lateris: 3 mr. 4 s. 1 alb.
Daller ..... 42.*

/Fol. 119r/

- 20 daller ..... Torsdagenn ther nest (21/6) wdj Coll-
dinnde giffuit Lauris Bud epther Anthonj
L. B. befallning, som hand skulle haffue tiill
therring tiill hertug Philipus aff Po-
merenn och tiill doctor Jeronimus** wdj
Franckforth.
- 2 daller ..... Fredagenn ther nest (22/6) giffuit Jør-
genn fodbud epther Andris van Eylenous
J. F. befallningh tiill therring mett minn naa-
dige frues breff tiill Kiill tiill her-
tuginnden aff Michelborg.
- 6½ mr. 7 s. 1 alb. .... Same dag betaldt Poffuell Jennsen, bor-
gere wdj Colldinng, for hues mad, øll
H. R. och win, som Henrick Randsou haffde ther
fortherritt, som beløff:
- 3½ daller ..... Same tiid betalldt Lauris Guldsmedt wdj
Colldinng for hues mad, øll och heste
J. R. foder, som Jachim Ransou, amptmand poo
Oldenborg, haffde ther fortherritt, hand
fulde hertug Olff, beløff:

---

* Bemærk, at de 48 s. dansk rent formelt sammentælles som 1 daler

** Der er muligvis tale om juristen Hieronimus Schürff, der også var
en af tidens luthersk-evangeliske autoriteter. Christian 3. kon-
sulterede ham i 1553 om rente/ågerspørgsmålet (se M. Schwarz Lau-
sten: **Religion og politik** (1977) s. 334)

2 daller ..... Jtem mandagenn epher Stj. Hanse dag
(25/6) giffuit ett bud, som Henrick van
H. B. Buchols hustrue haffde skicket hiid
tiill konning^e maiett., som hans naade
gaff hannum tiill therinn, epher An-
thonj beffalling.

Suma lateris: 6½ marck 7 s. 1 alb.

Daller ..... 27½.

/Fol. 119v/

24 daller 2 s. .... Jtem Str^{um} Petrj ett Paulj dag (29/6)
betaltt burgemester Søffrenn Schriiffue-
E. B. re wdj Colldinge for hues mad, øll, winn
och heste foder, som the thuende geskic-
ther aff Lanthemisen, Eriick van Barleps
och hans stalbroder, fortherrid ther wdj
husett poo 5 netthers tiid och en nath
hoes Peder Clemmitzen ther samesteds,
beløff tiilsamen:

2½ mr. 8 alb. .... Same dag betaldt mester Dynis Bardskere
wdj Colldinng for hues mad och øll, som
M. B. thett michelborgis sendebud haffde ther
fortherritt, som beløff, epher Anthonj
befalling:

1 daller ..... Jtem løgerdagenn epher Str^{um} Petrj ett
Paulj dag (30/6) antwordett min naadige
frues dreng, Hans Skeell, som hendis
naade skienckthe Metthe Thueterske tiill
thering tiill Slesswig.

20 daller ..... Jtem Wor Frue dag visitationis (2/7) wdj
Coldinge giffuett konning^e maiett^{is}
dreng Frederick Puch, som hans naade
gaff hannum tiill thering.

2 daller ..... Same dag epher Anthonj beffalling gif-
fuit Claus Weylandt, fodbud, there pen-
H. A. ninge tiill hertug Hans och hertug Olff
mett breffue.

Suma lateris: 2½ mr. 4 s. 2 alb.

Daller ..... 47.

/Fol. 120r/

5 daller ..... Jtem onssdagenn nest epher Wor Frue dag
wisitationis (4/7) wdj Colldinng gif-
H. M. fuit Jørgenn Fodbud, epher Anthonj
befalling, there penninge tiill hertu-
genn aff Michelborg og tiill Rodstock
mett breffue.

- 2 daller ..... Same dag giiffuit Fred`erick'* Trommet-
ther, epher Jens Truedsens befaling,
som hand haffde fortherrid wdj Lanthe-
holstenn hoes Bartrum van Annefeld,
hand wor poo rustning.
- 200 golt g^{ne},
45 rosen nobele ..... Torsdagenn epher Wor Frue dag visita-
tionis (5/7) wdj Colldinge epher kon-
ning^e maiett^{is} befaling antwordet Claus
Dørknecht,** som hand skulle haffue
tiill thering oc tiill nogen andenn
dell, hand skulle bestyrre wden landis
for konning^e maiett.: 45 rosen nobelle,
huer for 10 marck beregnitt, oc 200 golt
gylldene.
- C. F.**
- 2 marck ..... Løgerdagenn ther nest (7/7) wdj Coll-
dinge giffuit Jørgenn Enspender tiill
there penninge met konning^e maiett^{is}
breff tiill Raadet wdj Schonne, epher
Korfitz Wuldfeldis beffalning.

Suma lateris: 2 mr. danske.
Daller ..... 7.
Rosenn nobele .. 45.
Golt gyldene .. 200.

/Fol. 120v/

- 1 marck ..... Same dag giiffuitt Peder Høybeen thering
mett konning^e maiett^{is} breffue tiill
Raadett wdj Nørre Jutland.
- 25 daller ..... Jtem torssdagenn nest epher Stj. Knud
koningis dag (12/7) giiffuitt Andris Bud
epher Anthonj beffalning, som hand
skulle haffue tiill therring jnd wdj
Lanthemisen mett 200 gyldene mønt, som
wor Wulff Deffsletters*** besoldning.
- W. D.
- 300 daller ..... Same tiid epher Anthonj beffalning ant-
wordet Fallenthinn Wildskøtte, riide
budt, som hand skulle førre Casper Fux
wdj Hamborg att betalle ther en kiøp-
mand, som Anders Wacker haffde wdtagegt,
thiill thering wdj Androp.
- W. R.
- 15 daller ..... Same tiid giffuit for^{ne} Fallenthin, som
hand skulle haffue tiill thering poo sa-
me reyse.
- 200 daller ..... Jtem thenn 17. dag julij antwordett Ky-
liann Fux epher Anthonj beffalning, som
Casper Fux skulle haffue att wdgiffue
tiill therring och poo kundskaff.
- C. F.

---

* agenn ('fredagenn') overstreget
** Claus Fonthein
*** Sic, ovenfor s. 85 derimod -stetther

Suma lateris: 1 marck danske.
Daller ..... 540.

/Fol. 121r/

- 40 daller ..... Thenn 19. dag julij wdj Colldinng ephther doctor Bernitt Friise beffalling giffuitt Andris Wacker, som hand skulle haffue tiill therring jnd wdj Lanthemichelborg.
- D. F.
- 7½ daller 11 s. 1 alb. .... Same tiid giffuitt hannum, som hand poo 3 wgers tiid haffde fortherridtt wdj hans herberge y Coldinge for mad, øll och heste foder.
- A. V.
- 14½ mr. 2 s. .... Jtem ephther doctor Bernitz beffallingh betaltt Peder Clemitzen, borgere wdy Colldinng, for hues mad och øll och winn, som thenn rustmester aff Prutzen ther fortherrid, som beløff:
- R. P.
- 5 daller ..... Thenn 28. dag julij ephther Anthonij befalling giffuitt Laurens Bud, som hand skulle haffue tiill therre penning tiill min frues naadis moder, hertugenden* aff Saxenn.
- L. B.
- 2 mr. ,
25 daller ..... Same dag ephther Anthonj befalling betaltt Matz Jtalianer for huis mad, øll, win, som then geskickth aff Lanthemichelborg, Symen Ampoltt, haffde ther fortherritt, som beløff:
- L. M.

Suma lateris: 17 marck 5 s. 1 alb.
Daller ..... 77½.

/Fol. 121v/

- 20 daller ..... Jtem sønndagenn nest ephther Stj. Jacobs dag (29/7) ephther Anthonj beffalling giffuitt Claus Møller, som hand skulle haffue tiill therring tiill greffue van Mansfeldt mett en wogenn.
- C. M.
- 6 daller ..... Same tiid giffuitt thenn romerske konningis bud, som konng^e maiett. skiencthe hannum tiill thering.
- 5 daller ..... End same dag giffuitt Jørgenn fodbud there penninge tiill Olldenborg, ephther Anthonj befalling.
- 3 rosenn nobele ..... Same tiid ephther Jenns Truedsens befalling giffuitt Christopher Møller, Andris van Eyenou och Wulff Hopmand, ty-
- C. A. W.

---

* s overstreget (der er tale om hertuginde Katharina af Sachsen-Lauenburg)

ske schriffuere, som konning^e maiett.
gaff thennum tiill wdquitning aff her-
berge, huer 10 mr., som betalldis met:

1 marck ..... Jtem giffuitt Michell Jude, skøtte, som
hand haffde fortherritt poo enn reyse
tiill Kollldinng met breffue.

20 daller ..... Søndagenn ephther Stj. Laurentij dag
(12/8) wdj Emcloster giffuitt Falthenn
F. W. Wildskøtte, ridebud, som hannd schulle
haffue tiill therre penninge tiill doc-
tor Elling wdj Hald och tiill Lipsig,
epther Anthonj befallinng.

Suma lateris: 1 mr.
Daller ..... 51.
Rosen nobele .. 3.

/Fol. 122r/

10 s. .... Same tiid giffuitt Danniell Lackee, som
hand haffde fortherritt poo en reyse
tiill Kollldinng.

30 daller ..... Jtem thenn 12. dag augustj y Em Closter
epther Anthonj Hannisk befallinng gif-
fuit Casper Bud therre penninge tiill
Spiir mett nogle penninge, hand tiid
førde.

3 daller ..... Thenn 24. dag augustj wdj Alling Clo-
sther ephther konning^e maiett^{is} beffal-
linng giffuitt Jffuer Thømmermand tiill
thering fran Hadersløff oc tiill Ren-
dersborg.

4 mr. 3 s. .... Jtem tiissdagenn nest ephther Stj. Bar-
tholomej dag (28/8) wdj Aarhus giffuitt
Olluff Andersenn, liggere aff Kiøpne-
haffn, som hand haffde fortherritt wdj
nogle konning^e maiett^{is} reyser.

78 mr. .... Torsdagenn ephther Stj. Egedii dag (6/9)
wdj Otthens betaltt borgemestere och
M. F. raadmend aff Medelffar for hues mad, øll
och heste foder, som konng^e maiett., min
naadige frues och hertug Frederickis
folch haffde ther fortheritt, ephther
theris register och quittanses lydellse.

2 daller ..... Same dag antwordett Andriis van Eylenou,
som Lyder Budt skulle haffue tiill ther-
ring mett min naadige frues breff tiill
A. E. Lubeck.

Suma lateris: 82½ mr. 5 s.
Daller ..... 35.

/Fol. 122v/

- 4 daller ..... Jtem manddagenn nest epher Wor Frue dag
natiuitatis (10/9) wdj Otthens epher
C. W. Anthonj befalling giffuitt Claus Wey-
lantt, fodbud, therre penning jnd wdj
Lanthe Saxenn och Meydeburg mett bref-
fue.
- 1 daller ..... Then 13. dag septembris epher Anthonj
P. F. befalling giffuitt hertug Frederickis,
konning^e maiett^{is} broders, bud tiill
therring.
- 84 rosen nobele ..... Jtem onssdagenn nest epher Wor Frue dag
R. N. natuiuitatis (12/9) wthj Otthens epher
konning^e maiett^{is} befalling giffuitt
nogle aff Dannmarckis Raadt, som the
haffue wdlagt oc forherridt poo thenn
herre dage wdj Suerrige tiill Elsborg,
som beløff 280 daller, som betaldis mett
rosenn nobelle, huer nobele for 10 mr.,
er:
- 6 mr. .... Onssdagenn nest epher Stj. Lambertj dag
(19/9) wttj Otthens giffuitt Knud Jude,
skiøtte aff Kiønehaffn Slott, selff an-
denn tiill therre penning tiill Ripe e-
ther 200 øxenn, som skulle tiill Kiøpne-
haffn.
- 17 mr. 2 alb. .... Same dag wdj Otthens betalt Christen
Bjørnekier ther same stedis huis mad,
B. S. øll och winn, som Bartrum Sested haffde
ther forherrid, som beløff seg epher
registers lydellse:
- Suma lateris: 23 mr. 2 alb.
Daller ..... 5.
Rosenn nobele .. 84.

/Fol. 123r/

- 19 rosenn nobele 1 mr. 2 alb. Jtem sønndagenn nest epher Stj. Mathej
apostolj dag (23/9) betalt Willum Kiel-
breckers hustrue wdj Otthens for hues,
som doctor Baltzer Clamer haffde ther
forherritt, som wor 372 moltiid: huert
3 s., 140 kannder danst øll: huer 1 s.,
16 potther prutzing: huer 4 alb., 2
potter miødt: 6 s. 2 alb., 23 potther
luthther* dranck: huer 12 s., oc for 449
potther win: huer 10 alb., beløff tiil-
samen: 191 mr. 2 album, som foruedisle-
dis for:

---

* luth ther (delt, på 2 linier)

- 8 daller 38 s. danske ..... Søndagenn epther Stj. Mathej apostolj dag (23/9) betaltt Knud Jørgennsen wdj Otthens for hues mad, øll och heste foder, som Anders Wacker haffde ther fortherritt, som beløff segh:
- A. W.
- 24 rosenn nobele ..... Ennd same tiid giffuit hannum, som hand skulle haffue tiill therring poo en reyse tiill Halberstadt: 80 daller, epther hans quittanses lydellse, som bleff foruedislede for:
- A. W.
- 5 daller ..... Tiisdagenn ther nest (25/9) epther Anthonj befaling giffuitt Jørgenn Fodbud there penning tiill Bartrum* van Annefeldd och hertugh Ernst aff Brunsuig.
- J. F.
- Suma lateris: 2½ mr. 14 s. 2 album.**
Daller ..... 13.
Rosenn nobele .. 43.

/Fol. 123v/

- 15 daller 8 s. .... Jtem Stj. Michels dag (29/9) wdj Otthens epther doctor Bernitz befalingg bettalt Poffuell Pomerening ther samestedis for hues mad, øll och winn, som Symen Ampoltt, hertugens geskichtt aff Michelborg, haffde ther fortherritt wdj 10 dage, beløff:
- S. A.
- 6 mr. .... Jtem fredagenn epther Stj. Michels dag (5/10) wdj Nyborg giffuitt Walther Wrthegaardis Mand och Anders Fønno, som the skulle haffue tiill therre penninge tiill nogle steder wdj Jutlandd att henthe torne att sette y haffuen for Choldinge.
- 20 s. .... Mandagenn epther Stj. Frandsisj dag (8/10) wdj Nyborg epther Hans Skougaardis befaling giffuett en karll, som kom tiill alle kiøpstederne y Sielland mett konning^e maiett^{is} breff.
- 6 mr. .... Tiisdagenn ther nest (9/10) wdj Nyborg giffuet thuende pefflinge ther same stedis tiill therring och baade løn mett konning^e maiett^{is} breff, thenn enne tiill Riipe, then andenn tiill Aarhus.
- Suma lateris: 13½ mr. 4 s.
Daller ..... 15.

/Fol. 124r/

---

* **bartrup**

** = 3 mr. 6 s. 2 alb.; bemærk valget af skrivemåde med halve mark

- 1 mr. .... Jtem Stj. Gallj dag (16/10) wdj Nyborg giffuitt Jasper Randsous swennnd, som handd haffde fortherritt, ther hann førde then nar hiid.
- 4 daller ..... Jtem Stj. Luce euangeliste dag (18/10) wdj Nyborg epher Christoffer Møllers befallning giffuitt Lyder Bud therre penninge tiill Casper Fux mett breffue: 3 daller, oc som handd fortherritt tiill Lubeck, ther hand henthe then win epher minn naadige frues befallning: 1 daller, er:
- L. B.
- 10 daller ..... Jtem giffuitt the 6 borgere aff Wisby poo Gottland, som konning^e maiett. skiencthe thennum tiill therring wdj Otthens.
- 1½ mr. .... Mandagenn epher Stj. Luce euangeliste dag (22/10) wdj Nyborg giffuitt Claus Weylantt, fodbudtt, epher Korfitz Wulfeldis befallning, there penninge tiill Riipe mett konning^e maiett^{is} breff.
- 10 mr. 4 s. 2 album ..... Stj. Seuerinj dag (23/10) wdj Nyborg epher Christoffer Møllers befallning betaldtt Margrethe Bomels wdj Nyborg for hues mad, øll och heste foder, som thet prudske bud haffde ther fortherritt wdj 10 netther, beløff:

Suma lateris: 12½ mr. 4 s. 2 alb.
Daller ..... 14.

/Fol. 124v/

- 83 daller 4 s. 1 alb. lub. .. Jtem same tiid epher Christoffer Møllers befallning antwordett Andris Riidebud, som hann skulle førre Bartrum van Annefeldt, som hann haffde wdlagt oc giiffuitt konning^e maiett^{is} bud tiill therring, som beløff:
- 35 daller ..... Same dag giiffuet Anders Riidebud, som handd epher same befallning* skulle haffue tiill therre penninge tiill Bartrum van Annefeldt, hertug Olff, Casper Fux, tiill the hamborger, hertuginndenn aff Brunswig och tiill hertug Philipus aff Pomerenn.
- 28 daller 1 mr. .... Jtem fredagenn epher Stj. Seuerinj dag (26/10) epher Iens Truedsens, marskalckis, befallning betaldtt Lauris
- G. T.**

* som hand gentages her

** Sikkert forkortelse af 'greffue Thønnius' el. lgn.; nemlig den i teksten nævnte grev Anthonius v. Oldenburg

Lund, borger wdj Nyborg, for huis mad och øll, som greffue Anthonj van Oll-dennborgis folch haffde ther fortherrid, epther som hans secretere haffde afreg-nitt.

2½ mr. .... Giffuitt juncker Thommes wdj Nyborg, som hannum redstedt aff thenn gyldene, som the andre knecthe wdi Kollidinngge finge tiill therring tiill Krempen.

Suma lateris: 3½ mr.
Daller ..... 146 daller 4 s. 1 alb. lub.

/Fol. 125r/

42 daller ..... Jtem manddagenn epther Str^{um} Simonis ett Jude dag (29/10) wdj Nyborg epther Erick Rosenkrans beffaling giffuitt Henriick Flynder Jser, som hand haffde forther-ritt wdenn lands met nogle smeder, hand førde her jnd tiill konning^e maiett., som hans naade skiencte hannum for hans wmage.

4 daller ..... Jtem alle helgenns dag (1/11) betallt Petther Bomell wdj Nyborg for hues mad, øll och heste foder, som Bartrum Poo Wisk haffde fortherritt ther wdj herber-ge mett 2 heste, som beløff:

36 mr. .... Jtem bleff giffuitt Anders Poske aff Kiøpnehaffn epther Peder Oxes beffal-lingg tiill thering wd poo kundskaff.

12 mr. .... Giffuitt Lauris Tystøll there penning tiill Nye Løse mett breffe, epther Peder Oxes beffaling.

42 daller ..... Jtem fredagenn epther alle helgens dag (2/11) wdj Nyborg epther Christopher Møllers beffaling antworde<t> Hans van Austoch, falckefenger, som handd skulle haffue tiill seg selff fierde och 24 falcke tiill therring jnd wdj Lanthe Misenn, och skall gjøre regenschaff ther forre.

Suma lateris: 48 mr.
Daller ..... 88 daller.

/Fol. 125v/

15 daller ..... Same dag giffuitt 2 aff same personer, som skulle berre same falcke fran Nyborg oc ind wdj Lanthemisen, tiill theris løn.

B

12½ mr. .... Løgerdagenn ther nest (3/11) epther E-rick Rosenkrans, stalmasters, befall-

ning giffuitt tiill wdquitning och ther-
ring, som Flønder Jser och the andre
smeder fortherrid haffde wdj theris her-
berge y Nyborg, før end the komme wdj
thienniste hoes konning^e maiett.

- 2 mr. .... Jtem løgerdagenn epher alle helgens dag
(3/11) epher Christoffer Møllers befal-
ning giffuit Daniell Lachee tiill* ther-
ring fran Nyborg tiill Kollidninge epher
nogen farffue aff Jost Maller tiill kon-
ning^e maiett^{is} behovf att bruge.
- D. L.
- 30 daller .... Torsdagenn ther nest (8/11) epher Jo-
hann Frises, candzellers, befalning gif-
fuit doctor** Peder Palladius, doctor
Machabeus och doctor Christiern,*** som
konning^e maiett. loed giffue thennum
tiill thering tiill bage jgien tiill
Kiøpnehaffn, oc som the nu hiid for-
therridt haffde.

Suma lateris: 14½ mr.
Daller ..... 45.

/Fol. 126r/

- 2½ mr. 5 s.,
16 daller ..... End same tiid giffuitt thill therinn
och wdquitning epher same befalling,
som the haffue fortherritt wdj theris
herberge, epher som Knud Schriiffuere
ther haffde afregnitt tiill her Nielses
och Jesper Stampes hustrue, epher hans
handschrefftis lydellse.
- D. P. C. M.
- 20 daller ..... Same dag epher Johann Frises, candze-
lers, befalning giffuitt Rasmus Schrif-
fuere och Hans Ollsenn, borgere wdj Wis-
by poo Gotland, som konning^e maiett.
skiencthe thennum tiill therring poo
hiem reysen her frann Nyborg.
- R. H.
- 4 daller ..... Stj. Martinj affthenn (10/11) epher
doctor Bernit Frises befalning giffuitt
Jørgenn Fodbud tiill therre penninge aff
landdet.
- J. F.
- 28½ mr. 7 alb. .... Mandagenn epher Sti. Morthenns dag
(12/11) betaltt Petter Bomell wdy Nyborg
for hues mad, øll, heste foder oc an-
dett, som hertugens dreng aff Prutzenn
- H. D. P.

---

* **thiill** gentages

** **macha** overstreget

*** Der er tale om Sjællands superintendent (bisp) Peder Palladius, der ligesom Johannes Machabeus var teologisk professor ved Københavns Universitet. Da er den tredje sikkert Christian Thorkelsen Morsing, professor i medicin og universitetets rektor

haffde ther fortherritt y 11 netther,
beløff seg:

Suma lateris: 31 mr. 7 s. 1 alb.
Daller ..... 40.

/Fol. 126v/

- 30 daller ..... Thenn 18. dag nouembris wdj Nyborg epther doctor Bernit Friises befallning giffuitt Fallenthinn Skytt oc en konning^e maiett^{is} thiennerere tiill therinng mett 2 heste her frann Nyborg og tiill hertug Augustus.
- W. S.
- 100 daller ..... Jtem then 20. dag nouembris epther doctor Bernitt Friises befallning antwordett Christofer Møller, som Matz Sytzwis skulle haffue tiill thering tiill doctor Struben* och anden wdgifft poo konning^e maiett^{is} wegne, huilcket biscop aff Hyl-densenn anligendis er.
- M. S.
- 8 daller 15 s. danske ..... Same dag epther Christoffer Møllers befallning betaldt Petter Bomell wdj Nyborg for huis mad och øll, som Asmus Mauris, hertug Frederickis thiennerere, haffde ther fortherritt, oc tiill Margrete Bomels, beløff:
- A. M.
- 200 daller ..... Thenn 27. dag nouembris wdj Nyborg antwordet Axell Wrne epther doctor Bernitz befallning, som hand oc Jehan Guldsmedt skulle haffue tiill therring jnd wdj Nederlandene att skulle kiøbe klenodie forre konning^e matt., och skall ther forre giøre regenschaff, nar hand hiem kommer.

Suma lateris: 15 s.
Daller ..... 338.

/Fol. 127r/

- 6 daller ..... Thenn 29. dag nouembris epther Christoffer Møllers befallning giffuit et bud wed naffn Jochim Lunou tiill therring oc bode lønn, som worforschickett hiid tiill Nyborg epther the penninge, som Gert Rytther aff Lubeck skulle haffue.
- J. L.
- 4½ daller 1 ortt ..... Jtem Stj. Andree apostolj dag (30/11) epther Godtske Brochenhuses befallning giffuitt Claus, minn naadige frues smedt, som hand haffde wdlagtt tiill therring fran Colldinge och tiill Ha-
- C. S.

---

* Johann Straub. Sagen drejer sig om valget af hertug Frederik til bisp af Hildesheim; jfr. **Rtmrsk. 1551**, note s. 187

dersleff tiill grime penninge, och for
suerthebøser, epher hans sedels lydell-
se.

- 6 mr. 4 s. 2 alb. .... Same tiid fortheritt Niels Schriffuere*
frann Kiøpnehaffn och tiill Kallundborg
N. P.* selff anden met clede och penninge tiill
knechtene, ther liige poo slotthed, oc
6 netther y Korsør, hannd laa ther bør-
løs, beløff tiillsamenn:
- 7 daller ..... Jtem løgerdagenn epher Stj. Nicolauj
dag (8/12) giffuitt Jørgenn Fodbud ep-
ther Christoffer Møllers befalning there
J. F. penning tiill hertug Hans, hertug Olff,
tiill thet Holste Raadt och tiill Bruns-
wig met konning^e maiett¹⁵ breffue.

Suma lateris: 6 mr. 4 s. 2 alb.
Daller ..... 17½ daller oc 1 orth.

/Fol. 127v/

- 2 daller ..... End same tiid antwordett Christoffer
Møller, som keyserens camer bud skulle
haffue tiill therrinngh.
- 76½ daller 11½ s. lub. .... Jtem tiisdagenn ther nest (11/12) epher
Christoffer Møllers befalning giffuitt
J. V. D. Jørgenn van der Wisk tiill Wulpenes,**
som hand poo adskillige tiider haffde
fortheritt, epher hans regiisters ly-
dellse, wdinden kong^e maiett¹⁵ reyser.
- 44 daller 11 s. lub. .... Same dag epher same befalning giffuitt
Benedictus Poo Wisk tiill Marsfeldt, som
B. V. D.*** hand epher hans registers lydelse haff-
de fortherrid wdinden koning^e matt¹⁵ e-
rende, beløff:
- 4 mr. .... Same dag epher Anthonj Hanisk befalning
giffuitt Anders Bud, som hand skulle
A. B. haffue tiill thering tiill Kiøpnehaffn
och tiill Barbj.
- 4 daller ..... Jtem giffuitt Skorff van Vitthenberg ep-
ther Anthonj befalning, som konning^e
S. W. maiett. skiencthe hannum tiill therre
penninge: 3 daller, och en daller, som
hertug Hanses bud fick, er:

Suma lateris: 4 mr.
Daller ..... 127 daller 7 s. lub.

---

* Vist Niels Pedersen skriver (sml. **Rentemesterrsk. 1551 s. 65**)
** = Olpenitz
*** Vist en fejl for **B(endictus) P(oo) W(isk)** (måske tænkt som 'v(an)
d(er Wisk)', sml. posteringen ovenfor)

/Fol. 128r/

- 5 daller ..... Thenn 11. dag decembris wdj Nyborg gif-
fuit Casper Bud epher Anthonj Hanisk
C. B. befalning, som hand schulle haffue
tiill there penninge tiill hertug Hans,
hertug Olff oc Casper Fux.
- 50 daller ..... Jtem fredagenn epher Ste. Lucie wirgi-
nis dag (14/12) wdj Nyborg antwordett
C. D. Claus Dørknect epher konning^e maiett¹⁵
befalning, som hand skulle haffue tiill
thering ind wdj Nederlandene <wdj> kon-
ning^e maiett¹⁵ erinde.
- 60 daller ..... Jtem same tiid poo Nyborg epher Johan
Friises, candzellers, befalning antwordett
Casper Bud, som skulle førre Gu<n>tho*
Norueger tiill Ausborg.
- 4 daller ..... Mandagen epher Stj. Lucie virginis dag
(17/12) wdy Nyborg epher Anthonj befal-
ning giffuit Hampff,** hertugindens aff
Lanthemisens bud, som kong^e maiett.
skiencthe hannum tiill thering.
- 5 mr. 4 s. .... Ennd same tiid giffuit hannum, som hand
haffde fortherritt wdj hans herberge
mett en hest poo 8 dagis tiid.
- Suma lateris: 5 mr. 4 s.
Daller ..... 119.

/Fol. 128v/

- 6 daller ..... Tiisdagenn ther nest (18/12) epher An-
thonj Hanisk befalning giffuit Claus
C. V. Weylanntt, fodbud, som hand schulle haf-
fue tiill thering jnd wdj Lanthehol-
stenn och wdj Tysklandt.
- 30 daller ..... Jtem onsdagenn ther nest (19/12) epher
Anthonj befalning giffuit Willum
W. L. Leest, konning^e maiett¹⁵ dreng, som hand
schulle haffue tiill thering tiill her-
tugen aff Prutzenn.
- 3½ daller ..... Same dag epher minn naadige frues be-
falning giffuit Claus Wogn Driffuer,
C. W. som hand epher hans sedels lydellse
haffde fortherritt wdinden min fruis
naadis errinde.
- 29 mr. 12 s. .... Jtem Stj. Thome apostolj dag wdj Nyborg
(21/12) epher Anthonj Hanisk befalning
bettaldt Petther Bomell ther same stedis

---

* Sml. s. 131 og **Rentemesterregnskab 1551** s. 215: 'Gundi Norueger'
** Henselyn Hampff

for hues mad, øll, winn och miød, som
Wesell van Dockum haffde ther wdj husett
forherritt poo 8 dagis tiidt, beløff:

Suma lateris: 29 mr. 12 s.
Daller ..... 39½.

/Fol. 129r/

5 mr. .... Same dagh bettaltdt Hanns Black, borger
wdj Nyborg, epther Johann Friises bef-
fallning, for hues mad och øll, som Wer-
ner Swale hagde poo fem dagis tiid ther
forherritt, hannd wor forskreffuin att
hørre sager, beløff:

12 daller 8 s. danske ..... Jtem fredagenn epther jule dagh (28/12)
wdj Nyborg betaltdt Jens Truedsenn, mar-
schalch, som hand epther hans regiisters
lydelse haffde gifffuitt nogle enspender
oc bud tiill there penninge, som beløff:

1½ mr. 3 s. .... Jtem nye aars dag (1/1 1555) wdj Nyborg
betaltdt Niels Hansenn, burgemester ther
same stedis, for hues mad, øll, hø och
haffre, som hertug Frederickis staldme-
ster haffde ther forherritt wdj en natt
mett 3 heste, beløff:

Suma lateris: 7 mr. 3 s.
Daller ..... 12.

/Fol. 129v/

Sumarum poo hues som er gifffuett tiill therinnq och wdtquittningg aff
herberge wdy thette aar 1554:

Danske penninge ..... 697 mr. 1 s.
Daller ..... 3810½ daller 2½ s. 1 d. lub.*
Rosenn nobele ..... 175.
Golt gylldene ..... 200.

---

* Skal egentlig være: 3811½ dr. 3½ s. 1 d. lyb. minus 1 styver, men 1 styver er (som 1/30 hollandsk gylden) omtrentligt lig med 1 s. lyb. Sammentællingsfejlen fol. 115r betyder, at daler-sidesummerne ellers er korrekt sammentalt, fraset afrundingen: 1 styver = 1 s. lyb.

/Fol. 130r/

Giffuett for winn, øll och fremmitt drick kjøptt och bettaldtt anno do-
minj 1554

N. 5

16½ daller ..... Jtem aske onsdag (21/3?*) wdj Colldinng
epther Jørgenn Walckenndr<u>ps befa-
ling giffuitt Castenn Chlausen aff
Flensborig for 6 t^{ner} Jsraell, som wor
kjøpt aff hannum, huer td. 2½ daller 1
orth, er:

4 daller 1 mr. d^e ..... Jtem fredagenn nest epther poske (30/3)
wdj Colldinng giffuitt Lauris Knur aff
Egernfiordt for 4 t^r kackerbille, som
kiøfftis aff hannum, the 2 t^r kom wdj
konning^e maiett^{is} kiellere, och the 2 t^r
kom paa Kandzeleri, som konning^e maiett.
skiencthe candzeleren, och** for huer
tønde 1 daller 4 s., er:

4½ daller 8 s. danske ..... Jtem mandagenn nest epther søndagenn
cantate (23/4) betaltt Peder Bage aff
Hadersløff for 4 t^r øll, som Jørgenn
Walckendrup haffde kjøfft aff hannum
tiill konning^e maiett^{is} behoff, for huer
thønde 3½ mr., er:

Suma lateris: 1½ mr.
Daller ..... 25.

/Fol. 130v/

2½ mr. .... Jtem torssdagenn nest epther sönndagenn
cantate (26/4) wdj Colldinng antwordett
Jasper Kiellerknect att betalle ½ ame
win edicke mett.

6 daller 2½ mr. 4 s. .... Jtem mandagenn nest epther søndagenn uo-
cem jocunditatis (30/4) wdj Colldinng
betalt Jens Lauritzenn aff Riipe epther
Jørgenn Walchenndrups befalling for 2 t^r
Hamborger øll, som hand kjøffte aff han-
num tiill konning^e maiett^{is} behoff .

3 daller ..... Jtem løgerdagenn epther Ste. Margrete
dag (14/7) epther skienckenns befa-
ling giffuitt Lauris Knur aff Egern-
fior for 3 t^r kackerbille, kom y kielle-
renn.

---

* Nemlig med 'askeonsdag' som onsdag før påske (fejlagtigt); jfr. s. 124.
Ellers er den korrekte datering: 7/2

** the ij t^r overstreget

13½ daller ..... Jtem thenn 15. dag septembris wdj Otthens epher Jørgenn Walchenndrops, skienckis, befalling giffuitt Hans Pedersenn aff Riipe for 3 t' Hamborger øll, som kom y kiellerenn wdj Otthens, for huer thønde 4½ daller, er:

28 rosen nobele
och 6½ mr. danske ..... Same dag giffuitt Jørgenn Kotthj, borge-
mester y Otthens, for 10½ ame win, som
Jørgenn Walchindrup gaff befalling paa
att betalle, for huer ame 9 daller, be-
løff 95½ daller,* som foruedisledis for
rosenn nobele, er:

Suma lateris: 11½ mr. 4 s.
Daller ..... 22½.
Rosenn nobele .. 28.

/Fol. 131r/

20 daller ..... Jtem thenn 20. dag septembris wdj Otthens giffuitt Peder Nielsenn aff Riipe for 4 t' Hamborger øll, som Iørgenn Walchenndrup, skench, haffde kiøfft aff hannum tiill konning^e matt^{is} behoff.

3 daller ..... Jtem Stj. Luce euangeliste dag (18/10) y Nyborg epher Iørgenn Walchenndrups befalling giffuitt Anders Jonnsenn aff Egernfiord for 3 t' kackerbille, kiøfftis aff hannum och komme y konning^e maiett^{is} kiellere.

26 daller ..... Jtem Stj. Seuerinj dag (23/10) wdj Ny-
borg epher Jørgenn Walckenndrups befalling betaltt Rasmus Koch aff Collding for 6 t' Hamborger øll, hand kiøpthe aff hannum, och komme y konning^e maiett^{is} kiellere, for huer t^e 13 mr., er:

Suma lateris: 49 daller.

Sumarum, som er giffuitt for win oc Hamborger øll:

Danske penninge ..... 13 mr. 4 s.
Daller ..... 96½.
Rosenn nobele ..... 28.

/Fol. 131v/

---

* Efter prisen skal summen være 94½ dr. (= 28 rosenobel 3½ mr.), hvis 1 rosenobel = 10 mr. dansk (som almindeligt i dette regnskab)

/Fol. 132r/

Giffuett for øxenn kjøptt ttiill konning^e maiett^{is} wnderhollinnq poo
Coldinge anno dominj 1554

90 daller	Jtem Stj. Botholphj dag (17/6) wdj Colldinnege betaldt Jesper Kraffse for 18 øxenn, som kjøptis aff hannum tiill konning ^e maiett ^{is} wnderhollinnq poo Colldinnghus, for huert par 10 daller, beløff:
J. K.	
4½ daller	Jtem tiissdagenn nest ephther Stj. Hanse dag (26/6) wdj Colldinge antuordett Michell Slagther att betalle en oxen och en koo mett, hand kjøpthe tiill konning ^e maiett ^{is} behoff.
114 daller 2 mr. 6 s.	Jtem frann søndagenn ephther Wor Frue dag wisitationis (8/7) oc tiill sönndagenn ephther Stj. Jacobj dag (29/7), ther konning ^e maiett. drog aff Colldinnege, er poo adskillige tiider antwordett Michell Slagther att kjøbe 33 øxen och 3 kiør forre tiill konning ^e maiett ^{is} wnderhollinnq poo Colldinnege.
M. S.	
9½ daller 2 album	End wdj medler tiid er och antwordett hannum att kjøffue høns, egh, geldweyre och lam forre.
Suma lateris: 2 mr. 6 s. 2 album.	
Daller	218.

/Fol. 132v/

5 daller	Jtem mandagenn ephther Stj. Bartolomej dag (27/8) wdj Aarhus ephther konning ^e maiett ^{is} befallinnq wed Albret Mus, kjøgemester, kjøptis aff Lauris Fogh, borge-mester ther same steds, 1 stald oxen, som konning ^e maiett. willde haffue jnd poo Løffuen.*
----------------	--

Sumarum, som er giffuitt for staldøxenn tiill konng^e maiett^{is} wnder-
hollinnq thette aar:

Danske penindinge	2 mr. 6 s. 2 alb.
Daller	223.

---

* Kongen afsejlede fra Århus til Fyn med "Løven" d. 30/8 (se s. 111)

/Fol. 133r/

Giffuitt tiill renthe penninge och andenn konning^e maiett^{is} gield bet-
taldtt anno domini 1554

- 300 daller ..... Jtem sönndagenn nest epher Stj. Paulj
conuersionis dag (28/1) wdj Coldinge
S. R. antwordett Claus Smitt vam Zell, minn
naadige frues thienner, som handd skul-
le førre Siffuert Randsou poo Haders-
leff, som minn naadige frue haffde lonth
aff hannum tiill Dronningborgis bygnin-
gis behoff.
- 150 daller ..... Jtem fredagenn nest epher sönndagenn
esto michj (9/2) wdj Colldinge bettaltt
J. K. Iffuer Krabbe renthe penninge aff 1000
daller for 3 aar, som konning^e matt.
hannum skylldig wor.*
- 50 daller ..... Jtem onsdagenn nest epher medfaste sön-
dag (7/3) wdj Colldinng giffuitt Jens
J. B. Brade, som wor renthe penninge aff 1000
daller, som handd haffuer lonth konning^e
maiett. och skulle haffuet same renthe
tiill hellige tre konningers dag (6/1)
nest forledenn.

Suma lateris: 500 daller.

/Fol. 133v/

- 50 daller ..... Jtem mandagenn nest epher søndagenn iu-
bilate (16/4) wdj Colldinng giffuitt
J. R. Jørgenn Rosennkrans poo frue Sophie her
Axell Bradis wegne, som wor renthe pen-
ning aff 1000 daller, som hun skulde
haffue tiill fastelagenn (4/2) nest for-
ledenn.
- 1000 daller ..... Jtem pinse affthenn (12/5) poo Colldinge
anthwordett Iehann Fris, candzeler, som
J. F. hand tiillforrn haffde lont konning^e
maiett.
- 1000 daller ..... End siidenn antwordett hannum och jgienn
anamett thuende konning^e maiett^{is} bref-
fue lydenndis poo 2000 daller.
- 500 daller ..... Jtem Stj. Michels dag (29/9) wdj Otthens
giffuitt Jørgenn Biillde, som hand haff-
de Beckeskou Closter y pant forre.
J. B.

---

* Altså uden rentesrente-beregning

2341½ daller 13½ s. lub. .... Same dag wdj Otthens giffuitt oc fornø-
git her Claus Biillde for 2200 goltt
H. B. gylldene, som hand haffde Wiigenn wdj
pant forre, for huer goltt gylldene 2
mr. 1 s. lub.,* beløff wdj daller:

Suma lateris: 4891½ daller 13½ s. lub.

---

* Bemærk den høje kurs: 1 goltgld. = 33 s. lyb. (ikke 32 s.)

/Fol. 134r/

Giffuitt for enngelst clede, grofftt clede, sardug och leruitt, som er
kiøptt y thette aar, tiisliigeste giffuitt tiill mackerlønn, schreddere
och offuerskerre for arbeyde, anno dominj 1554

N. 6

- 3 mr. .... Jtem hellige thre konningers affthenn
(5/1) poo Coldinge giffuitt hertug Mag-
nus wndertugtemester* tiill mackerlønn
for hans cleningh.
- 2½ mr. 2 s. .... Jtem Stj. Paulj conuersionis dag (25/1)
wdj Colldinge betaldt Hans Offuerskerre,
epther Melcher Sniders befallning, for 42
alne engelst, hannd haffde offuerskor-
ritt.
- 6½ mr. .... Jtem manddagenn nest epther sönndagenn
reminiscere (19/2) poo Colldingge ant-
wordett Casper Mulle, tugtemester, som
hand haffde wdlagt tiill mackerlønn for
fyrbøtherens clenning oc for fastela-
gens clenninger tiill drengene, beløff
tiillsamen:
- C. M.

Suma lateris: 12 mr. 2 s.

/Fol. 134v/

- 8 daller 1 mr. .... Jtem onsdagenn nest epther sönndagenn
iubilate (18/4) wdj Coldingge giffuitt
Ambrosius Fichtmester, trabant, for 9
alne engelst, hand skulle haffdt tiill
poske (25/3) nest forledenn, for huer
alne 2½ mr., oc for bonet 1 g^{ne} y mynth,
er tiill samenn:
- 1½ mr. 4 s. .... Jtem fredagenn nest epther trinitatis
söndag (25/5) antwordet Peder Kycken
Schriffuere att giffue tiill macker lønn
for 4 kocke drenngis cleder, som wor wl-
denskiorter, och hoser; for huer: 7 s.
- 12½ daller 1 orth .... Jtem Wor Frue dag natiuitatis (8/9) gif-
fuitt Niels Mule wdj Otthens for 12½ al-
ne 1 quarther røtt engelst, som bleff
antwordet Claus Søluerpape tiill 2**
skiffue decke, for huer alne 1 daller,
er:
- 60½ mr. .... Jtem løgerdagenn epther Stj. Mathej apo-
stolj dagh (22/9) y Otthenss giffuitt
Knud Hannsenn, borgere y Otthens, for 22

---

* Lucus Backmester (Lucas Bachmeister)

** **stoffle** overstreget

alne huit engelst, som kiøfftis aff han-
num tiill trabantherne, for huer alne 2½
mr. 4 s., er:

Suma lateris: 63 mr. 4 s.
Daller ..... 20½ daller 1 orth.

/Fol. 135r/

- 7½ mr. 4 s. .... Jtem same tiid wdj Otthens giffuitt
thuende offuer skere wed naffn Claus oc
Hans for 3 stycker brune engilst, fyole
farue, som the offuerskaare,* som min
naadige frues jomfruuer skulde haffue
tiill hoff clenning, som wor 124 alne,
for huer alne 1 s., beløff:
- 787½ daller 20 s. d° ..... Jtem fredagenn nest epther Stj. Dionisj
dag (12/10) wdj Nyborg antwordett Oluff
Pedersenn, tollere wdj Riipe, att bet-
talle thenn rest aff hoffclening met wd-
j Hamborg, som hand ther kiøffthe om
Stj. Hans dagis (24/6) tiide.
- 3 mr. .... Jtem mandagenn epther Stj. Dionisj dag
(15/10) wdj Nyborg giffuitt Las Fyrbø-
ther wdj thet Tydske Candzelerj tiill
mackerlønn for hans hoffclening.
- D. B. C. A.
- 2½ mr. .... Same tiid giffuitt Niels Hofdugeswennd
tiill mackerlønn for hans clenning.
- 2½ mr. .... Ste. Luce euangeliste dag (18/10) wdj
Nyborg epther Erick Rosenkrans befal-
ling giffuitt 10 staldrenge tiill ma-
ckerløn for wldenskiorthen, huer 4 s.,
er:

Suma lateris: 17 mr.
Daller ..... 787½ daller.

/Fol. 135v/

- 2½ mr. .... Giffuitt Gorius Harrinsknech, dreng
wdj rust cameritt, tiill mackerløn for
hans clenning.
- 3½ mr. .... Stj. Seuerinj dag (23/10) wdj Nyborg
antwordett Peder Køckenn Schriffuere,
som 7 kocke drenge skullde haffue tiill
mackerløn for hose, trøie, wldenskior-
ther oc skiorthen, huer 8 s., er:
- 6 mr. .... Same dag giffuitt Casper Mule oc Lucas
Batmand,** tugtemestere, huer 3 mr.
tiill macker løn for theris clenning.

---

* som the offuerskaare gentages

** Dobbelt fejl: Navnet skal være Lucas Backmester

- 2½ mr. .... Same tiid giffuitt hertug Magnus fyr-
bøtther tiill macherlønn for hans clen-
ningh.
- 12½ mr. .... Str^{um} Simonis et Jude affthenn (27/10)
wdj Nyborg giffuit Hans Black ther same
stedis for 5 alne ausenbryggerst, for
huer alne 10 s., och Niels Mule aff Ott-
hens for 15 alne ausennbryggerst, for
huer alne 10 s., som 4 min frues naadis
wogn driiffuere fenge tiill caper, er
tiillsamen:
- 8 daller 1 mr. .... Jtem giffuit mester Jost Predicantther
for 10 alne engelst, hans borge clede,
hand skulle haffdt tiill poske (25/3).

Suma lateris: 28 mr.

Daller ..... 8.

/Fol. 136r/

- 2½ mr. .... Jtem giffuitt Jens Harrinsknech, dreng,
tiill mackerløn for hans clenning.
- 15 mr. .... Giffuitt skipper Olluff Søffrennsenn
for 6 allne engelst, hans borge clede,
handd schulde hafftt tiill poske (25/3).
- 32 daller 4 s. .... Jtem tiissdagenn epher Stj. Morthens
(13/11) wdj Kiøpnehaffn giffuitt Peder
Jørgensenn, borgere ther same stedis,
for 7 stycker gyttingist, som kiøptis
aff hannum tiill skiffbygere och sange-
re, for huert stycke 13½ mr. 4 s., er:
- 42½ daller ..... Giffuitt for 17 stycke segelleruitt, som
Theus Prus haffde annamitt jnd poo Brem-
merholm, for huert stycke 2½ daller, er:
- 72½ daller ½ s. .... Jtem fredagenn epher Stj. Morthens dag
wdj Kiøpnehaffn (16/11) betaldt Peder
Offuerskierer ther same steds for huis
hoff clenning, hand haffde offuerskaa-
ritt wdj thette aar, som beløff 3480½
alne engelst, siellanndis maall, for
huer alne 1 s. danske, beløff:

Suma lateris: 17½ mr. 4½ s.

Daller ..... 147.

/Fol. 136v/

- 20 daller ..... Jtem giffuitt Theus Prus for 24 alne
engelst, hans borge clede tiill poske
(25/3), for huer alne 2½ mr., er:
- 2½ mr. .... Stj. Nicolauj dag (6/12) giffuitt Søff-
rinn Pedersenn, wogennknech, tiill ma-

cherlønn for hans clenning, epher
staldmesterens befalingh.

- 6 mr. 4 s. .... Same tiid wdj Nyborg giffuitt Søndag*
for 10 alne graatt ousenbryggerst, som
Peder Fysker** selff andenn fick tiill
winther clenning, epher min naadige
frues beffalning, for huer alne 10 s.,
er:
- 3 mr. .... Jtem mandagenn ther nest (10/12) wdj
Nyborg antwordett Jørgenn Iegere, som
Bertell och Hans skulle haffue tiill
macker lønn for theris clenning, som er-
re jegere dreng.
- 2 mr. .... Giffuit Hans Fyrbøtther, som er hoes
biørnen, tiill mackerlønn for hans
clenning.
- 17 daller ..... Jtem betaltt Sønndag* epher Melcher
Sniders befaling for 16½ alne røtt en-
gelst, hand haffde wdtaget aff hannum,
for huer alne 2½ mr., och for 3 alne 1
quarther røt engelst, alnenn for 3 mr.,
huilcket clede kom poo konning^e maiett¹⁵
camer at drage met, beløff:
- S. S.*

Suma lateris: 13½ mr. 4 s.

Daller ..... 37.

---

* Sikkert Nyborg-kræmmeren Søndag Skomager (se **Rentemesterrsk. 1551**)

** Måske identisk med kongens fisker Peter Jap, som sammen med Hans Swendt fik besoldning i Kolding i 1546 (**Jørgen Pedersens jyske rentemesterrsk. s. 55**). Ovenfor s. 59 nævnes foruden en Peder Fisker også en fisker Peder Mørk, som derfor næppe er identisk med ovenstående, men evt. dog med den anden person i 'selvanden'

/Fol. 137r/

Giffuitt kremmere och kiøpmænd for hues som er wdtagett aff thennum
anno 1554

- 7 daller ..... Jtem onssdagenn nest epher nye aars
1 dagh (3/1) wdj Colldinngē betaldt Arnth
Falckam, kremere, for leruit, som jom-
ffrue Margretthe Breyde haffde epher
minn naadige frues befalningh wdtaget
tiill jomffrue Jnger Landisbergis og
tiill jomfrue Talle Walstrups, epher
thenne sedels lydellse.*
- 10½ mr. 6 s. .... Jtem mandagenn nest epher Stj. Anthonj
2 dag (22/1) wdj Colldinngē betaltt Fa-
lenthinn Engelhartt, kremmere, epher
konning^e maiett^{is} beffalning wed hans
naadis dreng Spedt, for, hues som haf-
fuer werritt wdtaget aff hannum, epher
thenne hans sedell.*
- 11 daller 1 orth ..... Jtem mandagenn nest epher Stj. Paulj
3 conuersionis dag (29/1) wdj Colldinngē
epther Claus Dørknechtis beffalling
giffuitt Loduig Pusementh Macher att be-
talle 9 wndser guld mett, hand haffde
wdtagett for konning^e maiett., for huer
wndse 1 daller 1 ort, er:**

Suma lateris: 10½ mr. 6 s.
Daller ..... 18 daller 1 orth.

/Fol. 137v/

- 17 mr. 4 s. .... Jtem mandagenn epher sønndagenn jnuoca-
4 uit (12/2) wdj Colldinge epher Melcher
Sniders befalning betaldt Loduig Guld-
weffuere for 1 pund 1 lodt stop siden,
som hand haffde faaett aff hannum tiill
konning^e maiett^{is} behoff, oc for 3 lot
langefrøndsenn, konning^e maiett. haffde
faaett selluff, for huer lott 9 s. dan-
ske, er tiillsamen:
- 1½ mr. 2 s. .... Same dag antwordett Melcher Snider att
betalle ett foder skinnd met, hand haff-
de wdtagett tiill konning^e maiett.

---

* Denne post refererer altså - som så mange steder - selve regningen, hvis 'lydelse' blot netop ikke fuldt ud citeres her

** Unsen er muligvis i kølnervægt-systemet; i så fald købes altså 9 unser = 9/16 pd. = 9/8 lødige mr. = 18 lod guld for 1,25 dr. = 2,5 lod sølv (af finhed 14,5/16). Ved en grov bruttoberegning skulle guldets værdi pr. vægtenhed da komme til at ligge på 7,2 gange møntsølvets (ved guld af samme finhed som guldgulden (18 1/3 karat) var forholdet 9 hos møntmester Reynold Junge). Under disse antagelser vil det her nævnte guld have en finhed på omkring 14 2/3 karat

66 daller 23 s. danske ..... Jtem fredagenn nest epher sönndagenn
jnuocauitt (16/2) wdj Coldinge betalt
D. M. S. Dyrick Mumme, kremmere, for hues dell,
som haffde werrit wdtaget aff hannum
tiill konning^e maiett^{is} oc minn naadige
frues behoff, epher hans registers ly-
dellse.

Suma lateris: 20 mr. 5 s.
Daller ..... 66.

/Fol. 138r/

6 mr. .... Jtem mandagenn nest epher sönndagenn
reminiscere (19/2) wdj Colldinge epher
A. F. Jost Apoteckers befalningh betaldt Arnth
Falcham, kremmere ther same stedis, for
6 pund kampfer, Niels Fyrbötther henthe,
och 2 pund, Jost henthe, beløff tiillsa-
men:

19 daller ..... Jtem tiissdagenn nest epher sönndagenn
reminiscere (20/2) poo Coldinge antwor-
det minn naadige frue, som konning^e
maiett^{is} dreng Puch henthe, som hennis
naade wille haffue att kiøffue border
forre tiill skiorte kraffuer tiill kon-
ning^e maiett. och the wnge herrer.

440 daller 10 s. 3 d. danske Same dag wdj Coldinge betaldt Gerth van
Aas, Bernitt Skytmandis thiennerer aff
G. V. AA. Flensborg, for hues deell, som haffde
werrit wdtaget aff hannum tiill konning^e
maiett^{is} och min naadige frues behoff,
som hannum restedt och wor wbetaldt,
epther hans registers lydellse.

Suma lateris: 6½ mr. 2 s. 3 d.
Daller ..... 459.

/Fol. 138v/

12 daller ..... Jtem fredagenn nest epher Stj. Petrij
dag ad chatedra (23/2) wdj Colldinng
epther minn naadige frues beffalling be-
taldt Jørgen Peen for en gulld ring, som
hennis naade haffde kiøpt aff hannum och
skiencth Jacop Sestedt tiill enn wie
ring.

1 mr. .... Jtem manndagenn nest epher sönndagenn
oculj (26/2) wdj Colldinng betaldt Di-
rick Mume for en taske, som hertug Mag-
nus fyck.

24½ daller 20 s. danske ..... Jtem tiissdagenn nest epher sönndagenn
letare (6/3) wdj Colldinng betaldt Dy-
rick Mume epher konning^e maiett^{is} be-
falning for hues wrther, som Albrett
Mus, kiøge mester, haffde wdtagett aff

hannum then tiid, Jacop Sested och
Pouell Huitfeldis brøllup wor.

4 daller ..... Jtem onssdagenn ther nest (7/3) giffuitt
Lauris Rødt, kremere wdj Colldinng, for
enn kurff rusiner, som kiøptis aff han-
num tiill konning^e maiett^{is} behoff, som
Albrett Mus annamett.

Suma lateris: 2 mr. 4 s.
Daller ..... 40½.

/Fol. 139r/

38½ daller 8 s. d^e ..... Same dag betaldt Sønndag Skom<a>ger,
kremere, for 4 pund saffran, huertt
pund 5 daller, for 16 pund jngefer, for
huert pund 2½ mr. danske, och for 4
pund negleckenn, for huer pund 4 mr.,
som Albrett Mus och Jost Apotecker strax
annamede, och beløff seg thet tiillsa-
menn:

6½ daller 4 s. d^e ..... Same dag giffuitt en kremere ther same-
steds wed naffn Hermen Degener for 50
pund mandell oc 4 pund spiiskomen, som
och Albrett Mus wdtog aff hannum, som
beløff:

16 daller 8 s. lub. .... Jtem antwordett min naadige frue, som
jomfrue Riigise Grubbe annamett poo
Colldinnghus, som minn frues naade wille
bettalle Bernitt mett, 31½ mr. lub., er
wdj daller beregnit:

20 daller ..... Jtem fredagenn nest epher medfaste søn-
dag (9/3) poo Coldinng antwordett Erick
Walckenndrup, som frue Margrethe Randsou
skulle haffue for en hue, hun haffde la-
dett sticke for hertugjnden.*

Suma lateris: 12 s.
Daller ..... 81 daller 8 s. lub.

/Fol. 139v/

23 daller 21 s. lub. .... Same dag antwordett minn naadige frues
drenng Jachim, som hennis naade gaff en
M. F. kremere wed naffn Jacop van Andropenn
for flamske 'hiunde', hand haffde be-
stillidt.

1½ daller ..... Same dag epher min naadige frues sni-
ders befallinng** betaltt Hermen Dege-
ner, kremere, for 2½ alne kamelott, som
H. D.

---

* hertug Jnden (delt, på 2 linier)

** sn overstreget

haffde werrid wdtaget aff hannum tiill
jomfrue Riigese tiill ett offuerliff.

16 mr. .... Jtem poske affthenn (24/3) antwordett
Claus Dørknecth poo Colldinng, som hand
haffde wdlagt tiill Androp for en docke,
hannd haffde kiøpt, epther min naadige
frues befallinng, som er dronning Maria
lig: 4 kronner, er:*

70 daller ..... Jtem mandagenn nest epther søndagenn mi-
sericordia (9/4) wdj Colldinge betaltt
F. F. Philipus Follach, jubileer, epther min
naadige frues befallinng, for ett de-
manthe kors, som min naadige frue kiøp-
the aff hannum och wille skiencke hertug
Ølrick aff Michelborg.

Suma lateris: 16 mr.

Daller ..... 95 daller 4½ s. lub.

/Fol. 140r/

6 mr. .... Jtem onssdagenn nest epther søndagenn
misericordia (11/4) wdj Colldinng ant-
wordett Petther Kiøckenn Schriffuere att
betalle 24 alne hordug** mett, hand
haffde wdtagett tiill kiøckenis behoff,
huer alne 4 s., er:

2 daller ..... Jtem løgerdagenn ther nest (14/4) be-
taldtt Marckus Kiøpken, kremere, for
M. K. confecht, som Albrett Mus, kiøgemester,
haffde wdtagett aff hannum, ther brøllup
wor.

2 daller ..... Jtem onssdagenn nest epther søndagenn
cantate (25/4) epther minn naadige frues
befalning antwordett Matz Jtalianer wdj
Colldinng att betalle en wndse søllff
mett, hannd haffde wdtagett, som minn
naadige frue giorde en krans aff tiill
hertug Ølrick.

112½ daller 18 s. danske .... Jtem Str^{um} apostolorum Philipj och Jaco-
bj dag (1/5) wdj Coldinng betaltt `Søn-
dag' Skomager, kremere, for hues som
S. S. haffuer werrid wdtagett aff hannum tiill
konning^e maiett^{is} oc min naadige frues
behoff, epther thuende hans seddels ly-
dellse, som beløff tiillsamenn:

Suma lateris: 7 mr. 2 s.

Daller ..... 116½.

/Fol. 140v/

---

* Altså 1 kr. = 4 mr. dansk = 4/3 dr. = 41 1/3 s. lub.

** Vist d.s.s. haardug, hårdug (ikke hør-)

- 31 daller 7 s. 1 alb. .... Same dag betaldt Hans Lanne kremere for
hues som haffuer werritt wdtageff aff
hannum tiill konning^e maiett^{is} och minn
naadige frues behoff, som beløff:
- H. L.
- 54½ daller 20 s. danske .... Jtem onssdagenn ther nest (2/5) wdj Col-
dinge betaltt Jost Nye Kircke, kremere
aff Flensborge, for hues som haffuer
werritt wdtageff aff hannum tiill kon-
ning^e maiett^{is} och min naadige frues be-
hoff, ephther hans registers lydellse,
beløff:
- J. N.
- 24 rosenn nobele Jtem løgerdagenn nest ephther trinitatis
oc 2 mr. 5½ s. danske ..... søndag (26/5) wdj Colldingge betaldt Dy-
rick Mume for nogett fløyell, som haffde
werritt wdtageff aff hannum, ephther kon-
ning^e <maiett^{is}> befalning, som beløff:
84½ daller 13½ s. danske, som hannum be-
talldis mett:*
- D. M.
- 130 daller ..... Jtem fredagenn nest ephther pinse dag
(18/5) wdj Kiøpnehaffn giffuitt Matz
Lampe poo regenschaff for hues som er
wdtageff aff hannum poo konn^e maiett^{is}
wegne.
- M. L.
- 35 daller ..... Giffuitt Michell Tappettmager ephther
min naadige frues beffallingg poo Coll-
dingge for ett skiffue decke, hennis
naade fick.
- M. T.
- Suma lateris: 4 mr. 10 d.
Daller ..... 250½ daller.
Rosenn nobele .. 24.

/Fol. 141r/

- 26 rosen nobele Jtem thenn 31. dag may betaldt Willum
och 2½ s. danske ..... wan Deffuenther, kremere, som Gert van
Deffuenthenn annamett for, hues som
kong^e maiett. hannum skyllig wor for
kramworre oc sidenn tøy, som haffde
werritt aff hannum wdtagitt, som beløff
seg ephther hans registers lydellse: 91
daller 2½ s. danske, som hannum betall-
dis mett:*
- W. V. D.
- 4 daller ..... Jtem løgerdagenn nest ephther Stj. Erasmj
dag (9/6) betaldtt Hans bonethe mager
wdj Colldingge for thuende bonether, som
hertug Magnus och greffuenn aff Olden-

---

* I så fald er 1 rosenobel = 10½ mr. dansk = 3½ dr. = 108½ s. lyb.
Normalt i dette regnskab sættes 10 mr. = 103 1/3 s. lyb., f.eks.
s. 148. Kursen på 3½ dr. anvendes dog allerede af Ribetolder Oluf
Pedersen i 1546, se **Jørgen Pedersens jyske rentemesterrsk.** s. 25.
Måske er kursen på guldmønt i f.t. sølv mønt netop nu under stig-
ning, sml. de høje kurser på guldgylden og kroner s. 151 og 159

burg finge aff hannum om fastelagenn
(4/2).

- 1 daller ..... Tiissdagenn nest ephther Stj. Bonifacij
dag wdj Colldinng betalt Willum Skoma-
ger, kremmere, for en suort siilcke
hatt, som hertug Magnus fick.
- 3 daller 2 mr. 4 s. .... Jtem Witj et Modestj dag (15/6) wdj
Colldinng betaltt Marckus K pken, krem-
M. K. mere, for 4½ alne skyrdug, som minn naa-
dige frue loed kiøbe aff hannum, for
huer alne 2½ mr., beløff:
- Suma lateris: 2 mr. 6½ s.
Daller ..... 8.
Rosenn nobele .. 26.

/Fol. 141v/

- 18 daller 1 mr. .... Same dag betaldt Loduig Bordeuircker*
epther minn naadige frues befallinng
L. B. for silcke, hannnd haffde wdtagett att om
henge omkrinng senge, som beløff:
- 19½ s. 3 d. d^e, Jtem manddagenn nest ephther Stj. Bothol-
9 rosen nobele ..... phj dag (18/6) wdj Colldinng betaltt**
Dirick Mume for hues som haffde werrid
D. M. wdtagett aff hannum tiill konning^e
maiett^{is} behoff, ephther hanns registers
lydellse, som beløff: 31½ daler 19½ s. 3
d. danske, som hannum betalldis mett:
- 6 rosen nobele, Same tiid bettalddt Marckus Kopkenn kre-
2½ mr. 4 s. danske ..... mere for hues deell, som haffde werritt
wdtagett aff hannum tiill konning^e
M. K. maiett^{is} behoff, som beløff seg ephther
hans registers lydellse: 21 daller 2 mr.
12 s. danske, som hannum betalldis mett:
- 5 rosen nobele, Jtem tiissdagenn ephther Stj. Botholphj
2½ daller 1 mr. danske ..... dag (19/6) betaldt Hans Lannge, kremere,
for hues*** som haffuer werritt wdtagett
H. L. aff hannum tiill konning^e maiett^{is} be-
hoff: 20 daller 1 mr. d^e, som hannum
bettalldis mett:
- Suma lateris: 5½ mr. 7½ s. 3 d.
Daller ..... 20½.
Rosenn nobele .. 20.

/Fol. 142r/

---

* Vist samme person, som også benævnes possementmager og guldvæver,
sml. note s. 69, s. 162 og s. 156
** betaldt gentages
*** hues gentages

- 4 mr. .... Same dag wdj Colldinng antwordett Jacop Søllffuer Pape, som hannd haffde wdlagtt, epher min naadige frues befallning, for 4 border tiill skiorte krafuer, som Noe duerff fick.
- 10 mr. 13 s. 9 d. .... Jtem torsdagenn nest epher Stj. Hanse dag (28/6) wdj Colldinng bettaltdt* Harder Facke, Thomes ther Smedis thienere, for duelck och nogitt ousenbrøggerst, som wor wdtagett aff hannum wdj fastelagenn (4/2) tiill fastelagens cleder, ther hertug Magnus agerede poo sallenn, som beløff seg:
- 20 daller 2 mr. d^e .... Mandagenn epher Ste. Margrete dag (16/7) wdj Colldinng betaltdt Hans Bøse aff Kiøpnehaffn for fenedsk sebe, som hand haffuer ladett sende konning^e maiett., epher Matz Fyrbøthers befallning.
- 7 daller 27½ s. danske ..... Thenn 17. dag julij epher Korfiths Knudzens** befallning bettaltdt Loduig Borde Wircker for posementh, som minn naadige frue haffde faaet aff hannum, epher hans registers lydellse.

Suma lateris: 18½ mr. 1 s. 3 d.
Daller ..... 27.

/Fol. 142v/

- 8 daller ..... End same tiid giffuitt for^{ne} Loduig Pusementt Macker epher min naadige frues befallning, som wor ett aars hus hyre.
- 4 daller ..... Thenn 28. dag julij wdj Colldinng antwordett min naadige frue att betalle nogle becken och kielle mett, hennis naade haffde wdtaget.
- 2½ daller 6½ s. lub. .... Jtem same tiid epher Matz Fyrbøthers befallning antwordett# Hans Lycthemager att betalle 3 mesinngis kielle mett, som konning^e maiett. wille haffue, som weyde 14 pund, for huer pund 6 s. lub., er:
- 3 rosenn nobele ..... Jtem epher Melcher Sniders befallning giffuit Claus Dorcknecht poo regenschaff for nogett leruitt, min naadige
- C. D.

* **bettdalder**

** Ulfeld

*** Sikkert L(oduig) P(osementhmagere) el. lgn. (se note s. 69).
Sml. også den følgende postering

Matz overstreget

frue haffde faaeth, beregnitt for 10 daller:*

- 3½ daller ..... End siidenn giffuitt hannum och ther mett affbetaldt for same leriutt, epther Melcher Sniders befalling.
- 4 daller ..... Thenn 8. oc 20. dag julij wdj Coldinng antwordett min naadige frue at betalle nogle becken och kielle mett, hennis naade haffde wdtagett anddenn gang.
- Suma lateris: 22 daller 6½ s. lub.
Rosenn nobele .. 3.

/Fol. 143r/

- 3½ daller 6½ s. lub. .... Jtem same tiid epther Matz Fyrbøtthers befalling wdj Colldinng antwordett Hans Lycthemager att betalle 2 mesinngis kielle mett, som konning^e maiett. wille haffue, som woughe 14 pund, for huertt pund 6 s. lub.**
- 15½ daller 1 ortt ..... Same tiid wdj Kjøpnehaffnn giffuitt Hans Felthus aff Lubeck for 3 store hundritt alne*** peckelinn, som kiøptis aff hannum, och forsenndis tiill Nyborg att gjørre duge aff, for huert hundritt: 5 daller 1 orth, er:
- 14½ s. danske ..... Stj. Bartholomej affthenn (23/8) wdi Aarhus giffuitt en kremmere ther same stedis for 1½ lott 1 quintinn stich silcke, som konning^e maiett^{is} schredere fick tiill en suort cappe at omstycke mett, for loditt 8½ s., er:#
- 3 daller ..... Jtem torssdagenn nest epther Stj. Egedij dag (6/9) antwordett Petther Køckenschriffuere att giffue en kremere for 1 stycke hordug, kom wdy kiøckenitt.

Suma lateris: 14½ s. danske.
Daller ..... 22, 1 orth 6½ s. lub.

/Fol. 143v/

- 5 mr. .... Jtem manddagenn epther Wor Frue dag natiuitatis (10/9) wdj Otthenns antwordett konning^e maiett^{is} drenng Willum Lest at betalle 5 tasker mett, som konning^e maiett. haffde faaeth.

---

* Kursen er her kun den "sædvanlige", 1 rosenobel = 3 1/3 dr. = 10 mr. dansk, se note s. 160

** Beløbet er sammenregnet 1 dr. for højt (sml. posten ovenfor s. 162)

*** 1 stort hundrede = 180 alen (se **Rentemesterregnskab 1551** s. 272)

Prisen skulle være: 14,875 s. = 14½ s. 4½ d.

- ½ daller ..... Tiissdagenn ther nest (11/9) antwordett minn naadige frues drenng Blome att gif-fue en kremere for 1 time glas, som min naadige frue fick, som wor 4 glas tiill-samenn.
- 9 daller ..... Jtem Stj. Michels dag (29/9) wdj Ot-thenns betaldt Søffrenn Lett, kremmere ther samestedis, for 2 stycker leruitt, som min naadige frue haffde faaett aff hannum.
- 35 daller ..... Same dag giffuitt Jacop Brochennhus wdj Otthenns for enn guld ringg met en tun kaars, som konning^e maiett. skienckte her Otthe Krumpenn, ther hand bleff marsk.
- 4 daller ..... Jtem manddagenn epthe Simonis et Jude dag (29/10) wdj Nyborg antwordett Erick Rosenkranns, staldmester, som hannd gaff en brunsuigis kremere for en bøsse, konning^e maiett. fick.

Suma lateris: 5 mr.
Daller ..... 48½.

/Fol. 144r/

- 17 daller 10½ s. lub. .... Jtem alle helgens affthenn (31/10) wdj Nyborg giffuit Dyrick Gise aff Lubeck, som konning^e maiett. hannum skyllidig wor for sporer, orn, recklingg, och findske gedder, hannd haffde sendt konning^e maiett., beløff:
- 26 daller 26 s. lub. .... End same tiid epther minn naadige frues befalling giffuitt hannum for en kopper bade kar, hannd haffde bestyrett, som woug 154 pd.
- 13 daller 1 mr. .... Jtem Stj. Morthenns dag (11/11) giffuitt Hans Bøse, kremere wdj Kiøpnehaffn, for 4 stycker* huit Wlmers sardug, som kiøp-tis aff hannum och bleff antwordett Jhe-hanne Fadeburdtz Quinde poo Kiøpne-haffn, for huer stycke `10' mr.,** be-løff:
- 3½ daller 10 s. d^e ..... Onssdagenn epther Stj. Morthens dag (14/11) wdj Nyborg antwordet min fruis naadis dreng Jachim Lappenou, som hennis naade sende bud epther, att skulle wdgiffuis: 1 daller for 3 stickedde krauffuer, som hennis naade loed wdtaget tiill hertug Frederick, oc 2½ daller 10

---

* s ('suort?') overstreget
** s. (skilling) overstreget

s. for 3½ g^{ne} y myntt for 7 alne fyne borde, huer alne 12 s. lub., som min naadige frue loedt selff kiøbe aff en frandsoser, er tiillsamenn:*

Suma lateris: 1½ mr. 2 s.
Daller ..... 60½ daller 5½ s. lub.

/Fol. 144v/

216½ daller 1 ort ..... Jtem thenn 14. dag nouembris antwordett Christopher Møller, som bleff epher konng^e maiett^{is} befalling forskicket tiill Gert Rytther y Lubeck, som hand tiilforn haffde wdlagt poo konning^e maiet^{is} wegne, epher hans sedels lydellse.

G. R.

1 daller ..... Same tiid antwordett hertug Magnus, som hans naade sagde att skulle betalle skiellert mett.

7 daller 18 s. danske ..... Stj. Andree apostolj dag (30/11) antwordett Erick Rosennkrans, staldmester, som hand haffde giffuitt Søndag Skomager oc Marckus Kopke, kremere, for suampe, suerthe bøser och andett, som wor komett wdj konning^e maiett^{is} staltd, epher theris sedels lydelse.

2

166 daller 1 orth ..... Then 10. dag decembris wdj Nyborg epher konning^e maiett^{is} befalning antwordett oc betaldt Claus Dorknecth, som hand haffde mere wdlagt oc wdgiffuitt y Neder Landene for huis dell, hand haffde kiøpt there for konning^e maiett., mere end the 200 golt g^{ne} och 45 rosen nobele seg beløffue, epher hans registers lydelse.

C. D.

Suma lateris: 18 s.
Daller ..... 391.

/Fol. 145r/

3 daller ..... Jtem Stj. Thome apostolj dag (21/12) giffuitt Christopher Siluestersenn aff Otthens for 3 døre jern, som kiøptis aff hannum tiill konning^e maiett^{is} behoff, och hans naade thennum selff fick.

½ daller ..... Same dag giffuitt enn kremere wdj Nyborg for 8 taffler bleck, som Hans, konning^e maiett^{is} mallere fick, for huer 3 s., beløff:

---

* 3½ gld. à 24 s. lyb. = ca. 2½ dr. (à 31 s. lyb.) + 10,06 s. dansk

2½ mr. 5 s. .... Jtem epther Melcher Sniders befallningh
bettaldt* Loduig Guldueffuer for 5 lot
L. G. siilcke, hand haffde wdtagett for min
naadige frue, for huer lott 9 s., er:

66 rosen nobele, Jtem betaltt Claus Dorknecth epther minn
2½ mr. danske ..... befallning for hues siiden
tøye och andett, som hand wdj Nederlan-
C. G. dene haffde kiøpt for hennis naade, som
beløff seg: 220 daller 2½ mr. danske,
som foruedisledis for:**

150 rosen nobele, Jtem giffuitt Gert van Aas, kremere wdj
210 daller 2½ mr. 5 s. 1 alb. Nyborg, poo regenschaff for, hues som
haffuer werritt wdtagett aff hannum, som
G. AA. wor for fløyell, skieller oc andet siden
tøye, epther hans regenschaffis lydell-
se, beregnit for 710 daller 2½ mr. 5 s.
1 alb.:**

Suma lateris: 8 mr. 2 s. 1 alb.
Daller ..... 213½.
Rosenn nobele .. 216.

/Fol. 145v/

7 rosen nobele oc Jtem betaltt Diirick Mume, kremere, ep-
2 daller 1 s. danske ..... ther konning^e maiett^{is} befallning for
hues dell, som hans naade haffde ladett
D. M. wdtag aff hannum, som beløff seg epther
hans registers lydelse: 25 daller 1 mr.
1 s., som hannum betaldis mett:**

8 rosen nobele, Same tiid betaltt for^{ne} Dyrick Mume ep-
5½ mr. 5 s. 2 d. danske ..... ther minn naadige frues befallning for
hues dell, som hennis naade haffde ladet
D. M. wdtag aff hannum, epther hans registers
lydelse, beløff: 85 mr. 13 s. 2 d., som
foruedisledis for:**

6 rosenn nobele Jtem epther minn naadige frues befall-
oc 6½ mr. 5 s. danske ..... ning betaldt Welom van Deffuenther,
kremere, for hues som minn naadige frue
haffde ladet wdtag aff hannum, epther
W. V. D. hanns registers lydelse, som beløff seg:
22 daller 13 s. danske, som foruedisle-
dis for:**

Suma lateris: 12½ mr. 3 s. 2 d.
Daller ..... 2.
Rosen nobele .. 21.

* betaltt gentages

** Kursen er 1 rosenobel = 3 1/3 dr. (se note s. 160)

/Fol. 146r/

Giffuit buntmagere for arbejde anno domini 1554

N. 7

- 77 marck ..... Jtem manddagenn nest epher søndagenn
inuocauit (12/2) wdy Coldinng antwordet
C. B. Melcher Snyder, som Casper Buntmager
skulle haffue att betalle reffue oc an-
det foder mett, hannd haffde wdtagett
tiill konning^e maiett^s behoff, epher
thette hans registers lydellse, som be-
løff: 25½ daller 8 s., er wdy dansk
mynth:
- 14 mr. .... Jtem torssdagenn nest epher søndagenn
inuocauitt (15/2) wdj Coldinng bettaltt
A. B. Ambrosius Buntmagher for hues arbejde,
som hand epher hans registers lydellse
haffuer giort for konning^e maiett. oc
minn naadige frue, som beløff:
- 54 marck ..... Jtem fredagenn epher jule dag (28/12)
wdj Nyborg epher Melcher Sniders befal-
ling betaltt* Christopher Bunthmagere
for 2 manthle wulffue buge, som konning^e
maiett. haffde faaett: 18 daller, er:

Suma lateris: 145 marck.

/Fol. 146v/

- 79½ mr. 5 alb. .... Jtem wdy Nyborg betaltt Laurens Buntma-
gere aff Kiøpnehaffnn for hues fodder,
L. B. som haffuer werritt wdtagett aff hannum,
thesligeste for mordt och hermelin, som
hannd oc haffuer tiill giort, beløff
tiillsamenn epher hans regiisters ly-
dellse:

Sumarum, som er giiffuett buntmagere thette aar:

Danske penninge ..... 224½ mr. 5 album.

---

* **betaltt** gentages

/Fol. 147r/

Giffuet for jern kiopt, och giffuet* groffue smeder och cleensmer for arbejde anno 1554

- 73½ mr. 3 s. 2 alb. .... Jtem Stj. Paulj conuersionis dag (25/1) wdj Colldinge epher Iacop Sestedis befalling betaltt Petter Sporemager for hues arbejde, hannd haffue<r> giort for koning^e maiett., min naadige frue och for hertug Magnus wdj thette forledne aar 1554, som beløff epher hanns regiisters lydellse; hannum bettaldis:
- P. P.
- 6 daller 6 s. lub. .... Jtem fredagenn nest epher medfaste sønddagh (9/3) wdj Colldinng antwordet Claus Smitt van Sell, min naadige frues hoffslaere, att betale hestskoo søm met, och som hannd haffde fortherrid wdj Hadersleff.
- C. S.
- 4½ daller ..... Jtem onssdagenn nest epher sønddagenn judica (14/3) giffuitt Michell Seyrmager for en nye brade wender, hand haffde giortt, oc for en gamell brade wennder, ha`nd`** ferdig giorde.
- Suma lateris: 73½ mr. 3 s. 2 alb.
Daller ..... 10½ daller 6 s. lub.

/Fol. 147v/

- 23 daller 15 s. dansk ..... Jtem manddagenn nest epher sønddagenn iubilate (16/4) wdj Colldinng epher Erick Rosenkrandis befalling betaldt Lucus Bøsesmet for hues arbejde, hand haffde giort for konning^e maiett. epher thette hans registers lydellse, som beløff:
- 4 daller ..... Same dag wdj Colldinng giffuitt Michell poo regenschaff for arbejde.
- 2 daller 11 s. lub. .... Jtem Wor Herre hemmelfars dag (3/5) wdj Colldinge antwordett mester Jacop, konning^e maiett^{is} wunth arst, som hand haffde giffuitt for jern stennger och en staall stang, hannd bestillitt for konning^e maiett.: 4 mr. 9 s. lub., er:
- M. J.
- 3 daller ..... End same tiid giffuitt hannum epher konning^e maiett^{is} befallinng, som hannd haffde wdlagtt tiill wogn leye for same jern stennger.

---

* Giffuit gentages

** ffn overstreget

Suma lateris: 15 s. danske.
Daller ..... 32 daller 11 s. lub.

/Fol. 148r/

- 4 mr. .... Jtem thenn 19. dag julij wdj Coldinng
antwortet Barloff Hingstriider att gif-
fue en smedt for hest skoo søm oc skoo
tiill nogle aff konning^e maiett^{is}
heste.
- 3 mr. .... Same dag antwordett Casper Buntmager att
betalle 4 hennge lose met, hand haffde
wdtagett att hennge for the kister, hand
haffuer konning^e maiett^{is} foder wdj.
- 2½ mr. .... Jtem mandagenn nest epher Ste. Marie
Magdalene dag (23/7) wdj Collidinng e-
pher Erick Walchindrups befallning be-
talddt Hans Wabenn Kniffue Smedt for 21
tholle kniffue, som konning^e maiett.
haffde faaet, oc for en kniff poo hans
dagerth.
- 6 mr. .... Torssdagenn nest epher Stj. Jacobj dagh
(26/7) antuor<det> Jost, min naadige
frues smedt, att betalle hestskoo søm
met, epher Pallj Wllfeldis befallning.
- 10 mr. .... Same tiid giffuitt mester Marthinn
Cleinsmedt poo regensschaff for arbejde.
- 30 mr. .... End torsdagenn epher Stj. Michels dagh
(4/10) wdj Nyborg giffuitt hannum poo
regensschaff.

Suma lateris: 55½ mr.

/Fol. 148v/

- 30 mr. .... Jtem Stj.* Jacobj apostolj dag (25/7)
wdj Kiøpnehaffn giffuet mester Hans
Cleensmedtt poo** regensschaff for ar-
beyde.
- 42 daller 8 s. .... End siidenn giffuitt hannum poo thuende
tiider, oc ther met affbetaltt for hues
arbejde, hand haffuer giort for kon-
ning^e maiett. wdj thet aar 1553.
- ½ daller .... Jtem then 22. dag augustj giffuit Jør-
gen Løckis smedt wdj Marriager for nogle
heste, handd beslo ther for konning^e
matt.

---

* paulj overstreget

** poo gentages

- 2 mr. 2 s. .... Manddagenn nest epher Stj. Bartolomej dag (27/8) wdj* Aarhus giffuitt for smaa søm, som konning^e maiett. loed wdtagē wed hans naadis dreng Sped.
- 12½ mr. .... Jtem Wor Frue affthenn natiuitatis (7/9) wdj Otthens antwordet Ølrick Smedt epher Barloffs befaling att betale 44 nye hestsco mett, for huer 4 s., for 34 gamle skoo, huer 1 s., beløff tiillsamen:**
- Ø. S.
- 12 s. .... Jtem wdj Otthens giffuitt for een laaes att henge for et skrinn, som konng^e maiett^{is} penninge er wdj.

Suma lateris: 45½ mr. 6 s.
Daller ..... 42½.

/Fol. 149r/

- 20 daller 20½ s. danske .... Jtem then 15. dag septembris y Otthens epher konning^e maiett^{is} befalingg betaltt doctor Petther Capithenn, som handd haffde wdlagt for iern stennger oc for andett jern fangg, hand haffde kiøpt for konning^e maiett. epher hans registers lydelse, som beløff:
- P. C.
- 76 daller 8 s. lub. .... Jtem Stj. Luce euangeliste dag (18/10) y Nyborg antwordet Christopher Møller epher kong^e maiett^{is} beffallingg, som hans naade loed skicke tiill Casper Fux for nogett jern tøyē, som hand haffde bestyrit wdj Nørenberge oc forsent hiid tiill konn^e maiett.
- C. M.

Mester Hans poo jernhytten***

- 30 mr. .... Jtem fredagenn epher Stj. Barnebe dag (11/6) giffuit hannum poo regenschaff for arbejde.
- 30 mr. .... End torssdagenn epher Stj. Bartholomej dag (30/8) giffuit hannum poo regenschaff.

Suma lateris: 61 mr. 4½ s.
Daller ..... 96 daller 8 s. lub.

/Fol. 149v/

* **Otthens** overstreget

** Prisen passer kun, hvis der i stedet er tale om 24 gamle hestesko

*** I Skåne, jfr. **Rentemesterrsk. 1551 s. 21** och 90

11½ daller 1 ort 2 alb. .... Jtem fredagenn nest epher Ste. Luce e-
uangeliste dag (19/10) betalt Peder Spo-
remager for hues arbejde, hand haffde
giort for konng^e maiett., epher hans
registers lydellse, som beløff:

1½ daller 1 mr. .... End betalt Peder Sporemager epher God-
ske Brochennhuses befalling for alle
honde arbejde, hannd haffde giort tiill
P. P. min naadige frues behoff, epher hans
sedels lydelse, beløff:

Suma lateris: 1 mr. 2 alb.
Daller ..... 13 daller 1 orth.

Sumarum, som er giffuett for jern, och smeder for arbejde:

Danske penninge ..... 238 mr. 5½ s. 1 alb.
Daller ..... 195 dall. 1½ s. 3 d. 1ub.

/Fol. 150r/

Giffuet guldsmeder for arbejde, och antwordet thennum at skulle forarbejde aff anno 1554

30 daller	Jtem Stj. Paulj conuersionis affthenn (24/1) wdj Coldinge antwordet mester Poffuell Predicanth, som Iehann Guldsmedt skulle haffue poo regenschaff for arbejde.
J. G.	
119½ daller 6 s. d ^e	Jtem manddagenn epher Philipj och Jacobj dag (7/5) wdj Coldinge giffuitt forn ^{ne} Jehann Guldsmed, oc ther met affbetalt for hues arbejde, hand haffuer giortt for konning ^e maiett.
J. G.	
3 daller	Jtem tiisdagenn ther nest (8/5) wdj Colldinge antwordett hertug Magnus, som hans naade wille haffue att lade beslae nogle kniffue mett.
147 mr. 4½ s.	Jtem kønndermøse dag (2/2) wdj Colldinge betaltt Jens Mogennsenn, guldsmed, epher konning ^e maiett ¹⁵ beffaling for et handbeckenn och een wand kanne, hand haffde giort for konning ^e maiett., och andet arbejde, epher hans registers lydelse, som beløff: 87 daller 16½ s. danske. Ther emod affquittid mett hannum for 4½ lødige marck, 4½ lot sølff, hand konning ^e maiett. skyllig wor: 38 daller 1 orth, och ther tiill giffuit hannum nu 49 daller 4½ s. danske, och ther met affbetalt er.*
J. M.	
Suma lateris: 147½ mr. 2½ s. Daller ..... 152½.	

/Fol. 150v/

6½ mr. 2 s.	Jtem aske onsdag (21/3?**) wdj Colldinge betaltt Rasmus Guldsmed for arbejde, som hand haffde giort for hertug Magnus, epher hans registers lydelse, beløff:
R. G.	
12 daller	Jtem poske affthenn (24/3) epher min naadige frues befallning antwordet Claus

* Beregningen er: Guldsmeden har udført arbejde for 87 dr. 16½ s. dansk. Herfra trækkes 38 1/4 dr., som han skylder kongen, facit 49 dr. 4½ s. dansk = 147 mr. 4½ s. dansk. De 38 1/4 dr. optræder i form af (4½ x 16) lod + 4½ lod = 76½ lod sølv. Dette sølv omregnes som værende daler-lødigt (af finhed 14½/16), hvor 1 dr. vejer 2 lod kølnervægt

** Hvis der også her (fejlagtigt) menes: onsdag før påske (små. s. 124 m.fl.). Ellers: 7/2

Dorknech poo Colldinng, som hand haffde wdlagt for nogle feysaner, hand haffde ladett giort for minn naadige frue wdj Androp, som Anders Wendzell bestyrett: 6 kronner, er:*

2 daller ..... End same tiid antwordett hannum, som hand haffde giffuit the frandsouske guldsmeder for et arme banth, hand haffde giort for konning^e maiett.

7 mr. 1 s. .... Jtem fredagenn nest epther poske dag (30/3) giffuit oc betaldt Jens Guldsmedt for nogett arbeyde, hannd haffde giort for konning^e maiett., epther hans sedels lydelse, som beløff:

J. G.

Suma lateris: 13½ mr. 3 s.
Daller ..... 14.

/Fol. 151r/

91 daller 6 s. .... Jtem løgerdagenn forre sønndagen quasi-modo genitj (31/3) wdj Colldinng betalt Anders Guldsmed epther minn naadige frues befallinng for hues arbeyde, som hand haffde giortt for hennis naade, som beløff 282½ daler. Ther poo haffde hannd wpborrit tiilfor: 40 daller, aff minn naadige frue: 35 daller, aff Korfitz Wulfelth: 30 daller, aff Jørgen Peder-senn: 40 daller, som beløff tiilsamen 145 daller. Thisligeste affkorthed mett hannum for fettalie, hand haffde faaett her aff Koldinnghus: 33½ daller 2 s. danske. Och fick hand nu 91 daller 6 s., och ther mett affbetaldtt.**

A. G.

4½ mr. .... Jtem løgerdagenn misericordia (7/4) betaldtt Lauris Guldsmedt wdj Coldinng for arbeyde, som hand haffuer giort for konning. maiett. och minn naadige frue, epther thenne hans sedels lydellse, beløff:

L. G.

21 daller ..... Jtem fredagenn nest epther sønndagenn misericordia (13/4) wdj Colldinng epther konning^e maiett^{is} befallinng giffuit Niclaus Siden Binder, guldsmed, for ett gehenge och en ring, som kong^e maiett. fick.

N. S.

Suma lateris: 4½ mr. 6 s.
Daller .... 112.

---

* Kursen 1 kr. = 2 dr. = 62 s. lyb. må indeholde en del af arbejds-lønnen (en normal kurs ligger på omkring 4/3 dr., sml. s. 159)

** Tilsyneladende skulle han have 282,5 dr. - 145 dr. - 33,5 dr. 2 s. = 103 dr. 46 s. Han får da øjensynlig 12 dr. 40 s. dansk for lidt

/Fol. 151v/

- 4 daller 8 s. danske ..... Jtem løgerdagenn jubilate (14/4) gif-
fuit Lauris Guldsmed wdj Colldinng for
10 aff the gamble sølffad, 6 talerckenn
oc 2 liuse stager, hannd wd clappede i-
gien, huis som wor forstødt, och wpsødt
thennum y winstenn. Thesligeste Rasmus
Guldsmed for 3 fadt, hannd lødde j-
gien, som wor sønnder bruth, och wpsød
thennum wdy winstenn. Sameledis Morthinn
Guldsmed for 2 salt fad, hannd lødde
bondene wdj, beløff tiill samenn for sa-
me arbeyde:
- 5½ daller ..... Jtem onssdagenn ther nest (18/4) wdj
Colldinng giffuit Baltzer Luick for
noget, hand haffde wdskaarett for kon-
ning^e maiett. och min naadige frue, ep-
ther hanss handschrefftis lydellse.
- B. L.
- 36 lot sølff ..... Jtem mandagenn epther Stj. Hanse dag
baptiste (25/6) antwordet Hans Wesell,
gulldsmedt, epther min naadige frues be-
fallinng, som hannd skulle gjørre 6 wo-
benn aff, som Peder Geck* skulle haffue.
- H. W.
- Suma lateris: 8 s.
Daller ..... 9½.
Sølff ..... 36 lott.

/Fol. 152r/

- 21 rosenn nobele ..... Jtem onssdagenn nest epther Wor Frue dag
visitationis (4/7) wdj Colldinng gif-
fuit Korfitz Wulfelth, som hannd epther
min naadige frues befaling haffde gif-
fuit thuenne guldsmeder, Anders och
Melcher, epther theris handschreffters
lydelse, som er jgienn mett thennum aff-
regnit: 70 daller, som hannum betaldis
mett rosen nobele, huer for 10 mr., er:
- K. K.**
- 25 s. .... Jtem thenn 27. dag julij epther minn
naadige frues befallinng betaldt Rasmus
Guldsmed wdj Kollidinng for nogle fade
foder och stobe fodder, hannd haffde be-
slaget for min naadige frue.
- 2 daller ..... Stj. Jacobj apostolj affthenn (24/7) poo
Coldinng antwordet hertug Magnus, som
hans naade wille haffue att giffue en
guldsmed, som haffde giort nogle ringe
for hans naade.

---

* D.s.s. Peder Nar. Hans "våben" blev en skildpadde, se s. 175

** Dvs. Korfitz Knudsen (Ulfeld)

30 rosen nobele ..... Jtem søndagenn ther nest (29/7) epher konning^e maiett¹⁵ oc min naadige frues beffalning giffuitt Hans Wesell, guldsmed, poo regensschaff, beregnitt for 100 daller.

H. W.

Suma lateris: 25 s. danske.
Daller ..... 2.
Rosenn nobele .. 51.

/Fol. 152v/

5 daller ..... Jtem søndagenn epher Stj. Jacobs dag (29/7) wdj Kiøpnehaffn giffuit Melcher Guldsmed poo regensschaff for arbejde, hand haffuer att gjørre for minn naadige frue.

60 daller ..... Ennd som hannd haffde annamit aff Frands Tollere oc Lauris Schriiffuere* poo regensschaff for arbejde.

96 lot sølff ..... Jtem torsdagenn epher Stj. Egedij dag (6/9) wdj Otthenns antwordet Jacop Guldsmedt ther same stedis, som hand skulle giøre ett smør kar aff for min naadige frue: 6 lød<ig>e marck sølff, er:

26½ mr. 5 s. .... Jtem tiissdagenn nest epher Stj. Mathej apostolj dag (25/9) betaltt forskreffne Jacop Guldsmedt for 93 lott sølff, hannd gjorde ett smør kar aff, for huer lott 5 s., ther aff bleff affquittid for 1½ løtt sølff, som hannd bleff skyllidig, och bleff affquitted forbrent, ther hand giordett fynth: 1½ lott,** oc fick hand ther tiill mett altingest affregnitt:

Suma lateris: 26½ mr. 5 s.
Daller ..... 65.
Sølff ..... 96 lott.

/Fol. 153r/

6 s. .... Jtem søndagenn nest epher Stj. Dionisj dag (14/10) wdj Nyborg giffuitt Hanns Weesell, guldsmed, som hannum rested for 30 lott sølff, hannd haffde støpt wdj skeellpadde forme, som Peder Nar skall haffue tiill wabenn, ther aff bleff affquittid wdj same arbedtz lønn: 6 lott

---

* Tolder Frands Willomsen og slotsskriver Laurids Hansen, Københavns Slot

** Betegnes ofte som 'afgang' i smeltningen, hvor sølvet 'finbrændes' til større lødighed. Disse 1½ lod indgår altså i regnestykket, således at sølvkarret kun vejer de 91½ lod, og guldsmeden betales med 91½ x 5 s. = 26½ mr. 5 s.

sølf, som hannd merre wpbar end the 30
lott, huer lott for $1\frac{1}{2}$ mr., och fick
hannd ther tiill met nu 6 s., thet er
huert lott 5 s. tiill arbedis lønn.*

- 20 daller ..... Jtem Stj. Nicolauj dag (6/12) wdj Nyborg
epther minn naadige frues beffalning
giffuitt Hans Wesell, guldsmed, poo re-
gensschaff.
- 26 daller 22 s. danske ..... Jtem løgerdagenn forre jule dag (22/12)
wdj Nyborigh giffuitt Loduig Fransous,
guldsmed, poo regensschaff for arbeyde,
epther min naadige frues befalling, och
ther mett affbetaaldt.
- R. G.
- 24 dubelt ducather ..... Same dag forsenndis frann Nyborg met An-
ders Jude aff Kiøpnehaffnn tiill Pouf-
fuell Fettell, mønthemester, som hannd
skulle mønthe 30 contrafeye penninge aff
for konning^e maiett.
- P. F.
- Suma lateris: 28 s.
Daller ..... 46.
Dubeltt ducather .. 24.

/Fol. 153v/

- $1\frac{1}{2}$ daller $1\frac{1}{2}$ s. lub.
och 13 s. danske ..... Jtem thenn 18. dag nouembris antwordet
Christoffer Møller epther hans sedels
lydellse: 3 mr. lub., som Thomes Guld-
smed aff Husum haffue skulde for ett
signett, hannd gjorde for minn frues
naade, och 13 s. danske giffuit budet
tiill dricke penninge, er:
- T. G.
- 27 daller 2 mr. 12 s. danske Thenn 24. dag nouembris epther min naa-
dige frues beffalning giffuitt hennis
naadis guldsmed Andris tiill arbetzlønn
for arbeyde, hannd epther hans sedels
lydellse haffuer arbeydet for hennis
naade.
- A. G.
- 35 daller ..... Jtem annden jule dag (26/12) wdj Nyborg
giffuitt hoffmesterindenn epther min
naadige frues befalling for en sølf-
kannde, som min naadige frue haffde
faaett aff henne oc skienncthe then
hoffmesterinde aff Saxenn, som er hoes
hennis naadis frue moder.
- Suma lateris: $3\frac{1}{2}$ mr. 1 s.
Daller ..... $63\frac{1}{2}$ daller $1\frac{1}{2}$ s. lyb.

/Fol. 154r/

---

* Sølv et regnes altså for daler/mark-lødig (finhed $14\frac{1}{2}/16$), idet 1
lod = $1\frac{1}{2}$ mr. Arbejdslønnen bliver 6 lod 6 s. = 9 mr. 6 s. = 150 s.
= 30 lod x 5 s./lod

60 mr., 90 daller	Jtem manddagenn epher Stj. Luce euangeliste dag (22/10) giffuit Morthinn Guldsmed wdj Nyborg poo regensschaff for arbeyde, hannd haffuer att giorre for kong ^e mtt.
145 mr. 6½ s. 3 d.	End siidenn giffuitt hannum, oc ther met affbetaltt for hues arbeyde, hand haffuer giort for konning ^e maiett. poske (14/4) 1555.*
10 lott sølff	Jtem Stj. Andree apostolj dag (30/11) wdj Nyborg antwordett Morthenn Guldsmedt ther same stedis, som hand skulle giorre marnar oc skiolde aff poo Peder Landis-knectis waben.
52 lott sølff	Jtem fredagenn nest epher jule dag (28/12) antwordett Morthen Guldsmed wdj Nyborg, som hand skulle giorre nog puckell aff for min naadige frue: 3 lod<ig>e marck 4 lot sølff, er:
10 golt g ^{ne}	End same dag antwordet hannum, som hannd skulle giorre een sked aff.
9 engelotther	End antwordett for ^{ne} Morthinn Guldsmed wdj Nyborg, som hand skulle forgylle en sølff kande mett, een kox oc 4 puckell.
Suma lateris: 205 mr. 6½ s. 3 d. Daller ..... 90. Sølff ..... 62 lott. Golt g ^{ne} ..... 10. Engelotther .. 9.	

/Fol. 154v/

Sumarum poo hues som er giffuett guldsmeder, och hues som er thennum leffueritt att skulle forarbejde, epher regiisters lydelse:

Danske pennindinge	410 mr. 8 s.**
Daller	554½ daller 1½ s. lub.
Sølff	193 lott.***
Rosenn nobele	51.
Engelotther	9.
Dubbelt ducather	24.
Golt gyldene	10.

* Bemærk, at dette rentemesterregnskab altså ikke kan være udarbejdet før tidligst medio april 1555

** Skal være: 405½ mr. 5 s. 3 d.

*** Skal være: 194 lod

/Fol. 155r/

Giffuet for bøger, och `boge'bindere for arbejde anno 1554

N. 8

- 2½ mrc. .... Jtem fredagenn nest epher Stj. Anthonj dag (19/1) poo Colldinngge antwordett hertug Magnus tugtemester att betalle 2 bøger mett, som wor Wirgilium och Terentium* poo tydske tiill hertug Magnus.
- 3 mrc. 2 s. .... Jtem Stj. Peders dag ad chatedra (22/2) wdj Colldinngge antwordett Casper Mule, tugtemester, att betalle bøger mett, hannd haffde wdtagett, epher thenne sell.
- 3 mrc. .... Jtem fredagenn ther nest (23/2) antwordett Erick Walckendrop poo Colldinngge, som hannd epher konning^e maiett¹⁵ befalning gaff en bogefører.
- 13½ daller ..... Jtem onssdagenn epher søndagenn iudica (14/3) antwordet Anthonj Hanisk, som skulle forsenndis tiill Wittenberg att betalle bøger mett, som doctor Jonas Justus haffde sendt konning^e maiett.: 11½ daller, och 2 daller, som budett fick, er tiilsamenn:

Suma lateris: 8½ mr. 2 s.
Daller ..... 13½.

/Fol. 155v/

- 10 daller 1 ortt 3 s. lub. .. Jtem palme løgerdag (17/3) wdj Colldinngge antwordett Hans Guldsmedt att bettal-
3 le bøger mett, hannd haffde wdtagett for konning^e maiett., oc for the ere wordenn beslagen, beløff epher hans registers lydellse:
- 6 daller 1½ mr. 3 s. danske . Jtem torsdagenn nest epher poske dag (29/3) wdj Colldinge antwordett Hans
4 Guldsmedt att betalle bøger mett, hannd haffde wdtagett for konning^e matt., epher hans handschrifftis lydellse, beløff:
- 3 daller 1 mr..... Jtem torssdagenn nest epher poske (29/3) antwordett Christopher Møller att
5 giffue en bogebinder for 7 regiister,

---

* Vergilius (måske Æneiden?) og Terentius (formentlig en komediesamling)

hannd haffde bundett, som ere komne wdj
Tydske Candzelerij.

19 s. 1 alb. .... Jtem thenn 11. dag junj wdj Coldinng
antwordett Casper Mule, tugtemester, som
6 hannd hagde wdlagt for bøger tiill her-
tug Magnus, epther hans sedels lydelse.

Suma lateris: 3½ mr. 6 s. 1 alb.
Daller ..... 19 daller 1 ort 3 s. 1ub.

/Fol. 156r/

2 daller ..... Jtem Witj* et Modestj dag (15/6) antwor-
dett Matz Fyrbøtther wdy Colldinng att
betalle enn wbunden postilla Brentij**
mett, som konning^e maiett. loed kiøbe.

1½ daller 1 ortt ..... Same tiid antwordett Casper Mule, tugte-
mester, som hannd haffde wdlagt for bø-
7 ger tiill hertug Magnus, epther hans
registers lydellse, som beløff seg:

22 mr. .... Jtem Stj. Hannse baptiiste affthenn
8 (23/6) wdj Colldinng epther mester Hen-
rick Predicanthers beffalning betaltt
Niels Bogebinnder aff Riibe for hues bø-
ger, hannd haffuer bundett for konning^e
maiett., epther thette hans registers
lydelse, som beløff seg:

12 daller 1 mr. 6 d. .... Jtem Stj. Jacobj apostolj dag (25/7)
9 wttj Kiøpnehaffnn antwordett Hans Golt-
smedt att betalle bøger mett, som hand
haffde wdtgiit for konning^e maiett.,
epther hans sedels lydelse, som beløff:

16 daller ..... Fredagenn ther nest (27/7) wdj Kiøpne-
haffn antwordett Hans Gultsmedt att be-
10 talle bøger mett, hannd haffde wdtage-
tt for konn^e maiett., epther hans sedels
lydellse.

Suma lateris: 31½ daller 1 ortt.
Danske penninge .. 23 mr. 6 d.

/Fol. 156v/

8 s. .... Jtem Stj. Michels affthenn (28/9) wdj
Otthens giffuitt en boge fører for en
bog, frøicken*** fick.

---

* wirj (denne fejl er set før i dette regnskab)

** Sandsynligvis Johannes Brenz: **Postill. Auslegung der Euangelien so
auf die Sontage und fürnemsten Feste durchs gantze Jar gepredigt
werden; ...** (Frankfurt 1554)

*** Evt. frøcken (blækklæt). Dvs. sikkert prinsesse Dorothea

- 2 daller 1½ mr. 4 s. .... Jtem mandagenn epher Stj. Michels dag (1/10) wdj Othens antwordet mester Henrick Predicanther att betalle bøger mett, hand haffde wdtagett for konning^e maiett., epher hans sedels lydelse.
- M. H.
11
- 2 mr. 5½ s. 1 alb. .... Mandagenn epher Stj. Dionisj dag (15/10) wdj Nyborg antwordet Casper Mule, tugtemester att betale bøger mett, hand haffde wdtagett tiill hertug Magnus.
- C. M.
12
- 23 s. .... Same dag antwordett Christopher Møller, som hand haffde wdlagt oc giffuet en boge fører for the 12 apostels figurer oc for 2 formalede breffue, konning^e maiett. fick.
- C. M.
13
- 12 mr. 4 s. .... Jtem Stj. Morthens affthenn (10/11) wdj Kiøpnehaffn betaldt Matz Boge Binnder for hues arbejde, hannd haffde giort for konning^e matt.
- M. B.

Suma lateris: 18 mr. 4½ s. 1 album.
Daller ..... 2.

/Fol. 157r/

- 7½ daller 6 s. .... Jtem same dag antwordett mester Hans Gultsmed att bettalle bøger mett, hand haffde wdtagett for konning^e maiett., och bogebindere for arbejde.
- M. H.
- 37½ daller 1½ s. lub.
och 23 s. danske ..... Same tiid affregnitt mett Lauris Schriiffuere poo Kiøpnehaffnn hues penninge, som hand poo atskillige tiider haffde antwordett Hans Goltsmedtt att betale bøger mett for konning^e maiett., att giffue bogebinnder for arbejde, beløff seg tiillsamenn epher hans seddels lydellser:
- L. S.
- 1 mr. .... Manddagenn epher Stj. Morthens dag (12/11) epher Casper Mules, tugtemesters befalning giffuitt for een bede bog tiill frøcke Dorithe, som Jachim Lape nou annamett.
- 20 daller ..... Thenn 23. dag decembris antworditt doctor Carnelius epher konning^e maiett^{is} och minn naadige frues befalning, som skulle forskickis tiill Lucas Losius wdj Løneborg for nogle bøger, hannd forskickett haffuer, som hertug Frederick, hertug Magnus och hertug Hanns skulle haffue, som hand schreff thennum tiill.

Suma lateris: 2½ mr. 5 s.
Daller ..... 65 daller 1½ s. lub.

/Fol. 157v/

6½ daller 2 s.	Jtem Stj. Nicolauj dag (6/12) antwordett Christoffer Møller att giffue en bogefører wdj Nyborg for bøger, och bogebinner for arbeyde, epther hans sedels lydellse.
C. M.	
8½ mr.	Jtem fredagenn epther juledag (28/12) wdj Nyborg betaldt Jacop Hes, bogefører, for bøger, som worre wdtagne aff hannum tiill min naadige frues behoff.
J. H.	
2 daller	Jtem wdj Nyborg antwordett mester Hans Gultsmett att betale 2 bøger mett, hand haffde wdtaget for konning ^e maiett.
MH.*	
Suma lateris: 8½ mr. 2 s.	
Daller ..... 8½.	

---

* Et sammenflettet MH ('mester Hans')

/Fol. 158r/

Giffuit for hamp, och refslaer, anno 1554

94 daller 1 mr. danske ..... Jtem løgerdagenn nest epther trinitatis
sønndag (26/5) wdj Coldinngge betaldt An-
A. J. ders Jude aff Kiøpnehaffnn for 10½ skip-
pund minus ½ skolle pund hamp, som wor
kiøpt aff hannum tiill konning^e maiett^{is}
behoff, som Theus Prus haffde annamett,
for huer skippund 9 daller, er:*

39 daller 8 s. danske ..... Jtem giffuitt reffslaere poo Bremer Hol-
menn epther Theus Pruses befalningg for
72 skippund hamp, the haffde spundett
wdj kabell garnn, for huert skipund 20
s.; for 10 skippund hamp, the haffde
spundett wdj hysinng, merling oc smo-
tøye, for huert skippund 4 mr., beløff
tiillsamenn: 117½ mr., er:**

Suma lateris: 1½ mr.
Daller ..... 133.

/Fol. 158v/

---

* Heraf fås tilsyneladende 1 skippd. = 27 skålpd. (à ca. 0,5 kg),
hvilket må være en fejl eller blot resultatet af en afrundingsrabat
ved beregningen. Oftest er 1 skippd. = 20 lispd. = 280 eller 320
skålpd. Regnes med det sidstnævnte tal, skulle prisen være i alt
ca. 94 dr. 1 mr. 7 s. 4 d.

** Beregningen er forkert ud fra de opgivne tal (der ville give 130
mr. i alt). F.eks. ville i stedet 72 skippd. à 19,5 s. plus 10
skippd. à 3 mr. give 117,75 mr. - hvis dette nu var fejlene

/Fol. 159r/

Giffuit bøseskøtter til lunthe penninge anno 1554

- 5 s. 1 album ..... Tiisdagenn nest for pinnse dag (8/5) wdj Colldinng giffuitt Claus Seler, bøse skøtte poo Boierthenn, tiill lunthe penninge.
- 1 mr. .... Jtem onssdagenn nest ephther trinitatis løgerdagh (23/5) wdj Colldinng giffuitt 3 bøse skøtter poo Løffuenn, Bonndenn och Pincken huer 5 s. 1 alb. tiill lunthe penning.
- 5 s. 1 album ..... Jtem onssdagenn ephther Johanis (27/6) giffuitt Niels Christennsenn, bøse skøtte poo Brande Jacten, tiill lunthe penninge. Och skulle then tiill Kiøpnehaffnn.
- 10 s. 2 alb. .... Sønddagenn ephther Stj. Jacobs dag (29/7) giffuitt 2 bøseskøtter poo Løffuenn tiill lunthe penninge. Och skulle the segle frann Colldinng tiill Aarhus.
- 10 s. 2 album ..... Jtem onsdagenn ephther Stj. Michels dag (3/10) giffuitt 2 bøseskøtter poo Løffuen tiill lunthe penninge. Oc skulle the frann Nyborg tiill Kiøpnehaffnn ephther wiinn.

Suma lateris: 3 mr.

/Fol. 159v/

- 10 s. 2 alb. .... Jtem giffuitt 2 bøse skøtter poo Boyerthenn tiill lunthe penninge, thenn ene reyse frann Kiøpnehaffnn tiill Colldinng och tiilbage jgienn, thenn anden reyse frann Kiøpnehaffnn tiill Nyborg, er tiillsamen:
- 5 mr. 5 s. 1 album ..... Jtem som Lauris Schriffuere oc Frands Tollere haffde giffuitt bøseskøtter poo adskillige tiider tiill lunthe penninge poo the skiff, som haffue giort reyse fran Kiøpnehaffnn tiill Jslannd, Norige och andenn stedis, beløff:
- 5 s. 1 alb. .... Jtem Stj. Morthens dag (11/11) wdj Kiøpnehaffnn giffuitt gamle Niels Christennsenn, bøseskøtte poo Boierthenn, tiill lunthe penning. Och kom hannd tiill Nyborg.

Suma lateris: 6 mr. 5 s. 1 alb.

/Fol. 160r/

Antwordett Lauris Hannsenn, slotz schriffuere poo Kiøpnehaffnn, att wdtgiffue anno 1554

18.689½ mr. 4 alb. oc 700 daller	Jtem frann poske 1554 (25/3) och tiill Stj. Morthens dag (11/11) wdj same aar er poo attskillige tiider antwordett Lauris Hannsenn, slotz schriffuere poo Kiøpnehaffn Slott, att wdgiffue tiill skipere, styrremendt, bodismend, skiffbyggere, thømermendt, murrermester, snedtkere, stenhuggere och annre arbeetz folck, thisligeste wdj andre maade att wdgiffue tiill slottz behoff.
L. H.	
1000 mr.	Ennd onnsdagenn nest epher jule dag (26/12) anttwordett Lauris Schriffuere att wdgiffue tiill Kiøpnehaffnn Slottz behoff, epher hans quittanse:
Suma lateris: 19.689½ mr. 4 album. Daller ..... 700.	

/Fol. 160v/

/Fol. 161r/

Antwordett Hanns Jffuersenn, slotz schriffuere poo Kolldinnghus, att wdtgiffue anno 1554

- 6555 `mr.' 1 s. 3½ d. .... Jtem frann nie aars 1554 oc tiill St^{orum}
apostolorum Philipj oc Iacobj dag (1/5)
1 er antwordet Hans Jffuersenn, slotz
schriffuere poo Colldinnghus, att wdgif-
fue poo konning^e maiett¹⁵ wegne tiill
slotz behoff, epther Jffuer Krabbis
quittanses lydellse.
- 1700 marck ..... Jtem frann trinitatis sönndag (20/5)
1554 och tiill St^{orum} Petrj ett Paulj
2 dag (29/6) er antwordett* hannum poo
atskillige tiider att wdgiffue tiill
konning^e maiett¹⁵ behoff.
- 410 mr.,
30 rosen nobele ..... Jtem frann Stj. Hannse dag (24/6) 1554
oc tiill Stj. Jacobj apostolj dag (25/7)
3 er poo atskillige tiider antwordet Hans
Schriffuere poo Colldinnghus att wdgif-
fue poo konning^e maiett¹⁵ wegne, epther
hans quittanses lydelse: 710 mr., ther
eblanth wor 30 rosen nobele, beregnitt
for 300 mr.
- Suma lateris: 8665 mr. 1 s. 3½ d.
Rosenn nobele .. 30.

/Fol. 161v/

---

* Antwordett gentages

/Fol. 162r/

Giffuett remesnyder och sadellmagere for arbejde anno dominij 1554

- 2 daller ..... Jtem fredagenn nest ephther Stj. Anthonij dag (19/1) wdj Colldinng giffuitt Falenthinn Sadellmagere aff Hadersleff for hylther tiill røer, som konning^e maiett. haffde faaett aff hannum; relator minn herris drenng Spedt.
- 4½ mr. .... Jtem Stj. Paulj conuersionis dag (25/1) betaldt Jørgenn Remsnyder wdj Colldinng for 2 par stiig leder och 6 grymer, som hertug Magnus haffde ladett wdtage aff hannum.
- 12 mr. .... Jtem løgerdagenn reminiscere (17/2) antwordett Erick Rosennkrandz, staldmester, som hand haffde giffuitt en sadellmagere for 4 kom`p`ther, hand haffde ladett giørre for konning^e maiett.
- 30 daller ..... Jtem løgerdagenn letare (3/3) wdj Colldinng betaldtt Hans Thomslaere* ther same stedis ephther Peder Biilldis befallning for 8 wogen tøye met all sinn tiilbehøring, hand haffde giort for minn naadige frue, for huert: 3 daller, och for 2 thøye, hand haffde offuerdragett met grønt clede, for huert: 3 daller, beløff tilsamen:

Suma lateris: 16½ mr.
Daller ..... 32.

/Fol. 162v/

- 3 daller ..... Jtem løgerdagenn letare (3/3) wdj Colldinng betaldt Christostumus Sadellmager aff Hadersleff for en fløiels sadell, hand haffde giort for konning^e maiett., oc for 2 foldt sadele for min naadige frue, ephther Peder Bilds befaling.
- P. B.
- 2½ daller ..... Jtem mandagenn ther nest (5/3) giffuitt Albrett Sadellmagere wdj Colldinng ephther Peder Bilds befaling for 2 kom`p`ther, hand haffde giortt: 2 daller, och for hand hage offuerdragett thennum mett clede: ½ daller, er tiill samenn:
- P. B.

---

* **tromslaer(er)**, givetvis en fejl for **thomslaer(er)** (tømmeslager), sml. s. 188. Også i **Jørgen Pedersens jyske rentemesterregnskab 1546** optræder en 'Hans thommeslegher', dog i Haderslev (s. 117)

- 2 daller ..... Jtem skertorsdag (22/3) wdj Coldinng
 antwordett Erick Rosennkrands, staldme-
 ster, som kong^e maiett^{is} drenng Willum
 Lest henthe, som hand skulle bettalle
 enn sadell mett, hand kiøpte tiill kon-
 ning^e maiett^{is} behoff.
- 24 s. lub. .... Same dag betaldt Jørgenn Remsnyder aff
 Sleswig for 2 lanng remmer, hand haffde
 giortt for Taske, som kedel tromerne
 skulle hennge wdj.

Suma lateris: 8 daller 8½ s. lub.

/Fol. 163r/

- 6 daller ..... Jtem torsdagenn nest epher søndagenn
 misericordia (12/4) wdj Colldinng ant-
 wordett Erick Rosennkrandis, staldme-
 ster, att betalle 3 sadele mett tiill
 hertug Magnus.
- 2 mr. .... Same dag betaldt Albrett Sadelmagere wdj
 Colldinng for 2 puder, hannd haffde
 giort for Taske, som kedell tromerne
 ligge poo, nar hand riider, for the jcke
 skulle gnaffue hestenn.
- 3 daller 2 mr. 12 s. .... Jtem fredagenn nest epher søndagenn
 misericordia (13/4) wdj Coldinng ant-
 wordett Erick Rosennkrandis, staldme-
 ster, att giffue en remesnyder for ar-
 beyde, hannd haffde giort y winther,
 epher thette registers lydelse, hannd
 ther poo frann seg antwordett.
- E. R.
- 7 daller 2 mr. 3 s. .... End same dag antwordett hannum, som
 hannd skulle giffue enn sadelmager for
 hues arbeide, som hannd haffde giort for
 konning^e maiett., epher thette hans re-
 gisters lydelse, beløff:
- E. R.

Suma lateris: 6½ mr. 7 s.

Daller ..... 16.

/Fol. 163v/

- 2 mr. 4 s. .... Jtem manddagenn nest epher søndagenn
 iubilate (16/4) giffuet en remesnider
 wdj Colldinng for stenger och mund-
 stycker och bedzell tøyle, som Taske
 fick same tiidtt.
- 3 mr. .... Jtem manddagenn nest epher søndagenn
 cantate (23/4) giffuitt en sadelmagere
 wdj Coldinng epher Peder Biilds befal-
 ning for en sadell, frue Margrete Bryde
 fick.
- P. B.

- 11 mr. 7 s. .... Jtem onnsdagenn nest epher St^{orum} apostolorum Philipi och Jacobj dag (2/5) epher Peder Bilds befallning betaltdt Augustinus Sadell Magere wdj Coldinge for hues arbeyde, hannd haffde giortt for konning^e maiett., epher hans registers lydelse, beløff:
- A. S.
- 2 daller 2 mr. 4 s. .... Jtem fredagenn forre pinse dag (11/5) epher Peder Bilds befallning betaltdt Hans Thomslaere aff Collinge for hues arbeyde, som hannd haffuer giort for min naadige frue, epher thenne sedels lydelse, som beløff:
- H. T.

Suma lateris: 18½ mr. 7 s.
Daller ..... 2.

/Fol. 164r/

- 5 daller 2 mr. danske ..... Onnsdagenn nest epher Stj. Hannse dag (27/6) wdj Collinge antwordet Jehann Staldknecht att betale sadele mett, hannd haffde ladet bestyre for hertug Magnus; och som hannd fortherrid wdj Hadersløff, hand thennum bestyrett, er tiillsamenn:
- J. S.
- 7 mr. 3 s. .... Jtem løgerdagenn nest epher Stj. Jacobj dag (28/7) epher Matz Fyrbøtthers befallning betaltdt Hanns Remesnyder wdj Collinge for hues arbeyde, hannd haffde giortt for konng^e maiett., epher thette hans register.
- H. R.
- 3½ mr. 4 s. .... Jtem tiisdagenn nest epher Wor Frue dag natiuitatis (11/9) wdj Otthens antwordett Barloff Hingistrider att betale 6 grimer mett, som hannd haffde wdtagegt tiill konning^e maiett^{is} heste, for huert støcke 10 s., er:
- 2½ mr. .... Jtem løgerdagenn epher Stj. Dionisj dag (13/10) wdj Nyborg giffuitt Matz Remesnyder ther samestedis for 5 huide skinndt, som Kasper Buntmager haffde wdtagegt aff hannum tiill ett mordskindis decke, huert skinnd 8 s., er:

Suma lateris: 15 mr. 7 s.
Daller ..... 5.

/Fol. 164v/

- 10 daller ..... Jtem løgerdagenn epher Stj. Morthens dag (17/11) wdj Nyborg epher minn naadige frues befallning antwordett och giffuitt Jacop Sadelmagere aff Flennsborrhig poo regennschaff for 7 sadele och

14 hinderthøyøe, som hannd skall beslae
for minn naadige frue.

7 mr. $\frac{1}{2}$ s. .... Jtem nye aars affthinn (31/12 1554) ep-
ther Falenthinn Sadelknectis befalning
betaltt Hans van der Nyen Stad, remesny-
der wdj Nyborg, for 25 par grime tøyte,
for huer par $4\frac{1}{2}$ s., beløff:

$2\frac{1}{2}$ daller 12 s. .... Ennd same tiid betaldt for^{ne} remsnyder
for attskillig arbejde, hannd haffde
giort for minn naadige frue, epther
Godtske Brockennhuses befalning, och
hans hand schreftis lydellse.

4 mr. 6 s. .... Jtem giffuitt Hanns Remesnyder wdj Ny-
borg for 5 grimer, 12 førtøgle och ward
tøyte och for ett døsenn top remer, som
wor komitt tiill hertug Magnus heste,
beløff:

Suma lateris: 12 mr. $2\frac{1}{2}$ s.
Daller ..... $12\frac{1}{2}$.

/Fol. 165r/

Sumarum, som er qiiffuet remesnyder och sadellmagere:

Danske penninge ..... $69\frac{1}{2}$ mr. $7\frac{1}{2}$ s.
Daller ..... $75\frac{1}{2}$ daller $8\frac{1}{2}$ s. lub.

/Fol. 165v/

14 hinderthøyøe, som hannd skall beslae
for minn naadige frue.

7 mr. $\frac{1}{2}$ s. .... Jtem nye aars affthinn (31/12 1554) ep-
ther Falenthinn Sadelknectis befalning
betaltt Hans van der Nyen Stad, remesny-
der wdj Nyborg, for 25 par grime tøyte,
for huer par $4\frac{1}{2}$ s., beløff:

$2\frac{1}{2}$ daller 12 s. .... Ennd same tiid betaldt for^{ne} remsnyder
for attskillig arbejde, hannd haffde
giort for minn naadige frue, epther
Godtske Brockennhuses befalning, och
hans hand schreftis lydellse.

4 mr. 6 s. .... Jtem giffuitt Hanns Remesnyder wdj Ny-
borg for 5 grimer, 12 førtøgle och ward
tøyte och for ett døsenn top remer, som
wor komitt tiill hertug Magnus heste,
beløff:

Suma lateris: 12 mr. $2\frac{1}{2}$ s.
Daller ..... $12\frac{1}{2}$.

/Fol. 165r/

Sumarum, som er giiffuet remesnyder och sadellmagere:

Danske penninge ..... $69\frac{1}{2}$ mr. $7\frac{1}{2}$ s.
Daller ..... $75\frac{1}{2}$ daller $8\frac{1}{2}$ s. lub.

/Fol. 165v/

/Fol. 166r/

Giffue<t> for skoo, steffle tiill drennge, fyrbøtther och andre; this-
ligeste skomagere for arbejde anno domini 1554

N. 9

- 10 s. .... Jtem sønndagenn nest epther hellige tre konningers dag (7/1) giffuitt Daniell Lackee tiill ett par skoo wdj Colldinnge.
- 12 s. .... Same dag giffuitt jomfruens fyrbøtther Søffren tiill etth par skoo.
- 3 mr. .... Jtem tiisdagenn nest epther hellige tre konningers dag (9/1) poo Colldinnge giffuitt konning^e maiett^{is} drenng Samuelt tiill 2 skiorthes.
- 12 s. .... Jtem torsdagenn epther hellige thre konningers dag (11/1) giffuitt Hans, børnenis fyrbøtther, tiill et par skoo.
- 4 mr. 6 s. .... Fredagenn ther nest (12/1) giffuitt thisse konning^e maiett^{is} drennge, som ere: Frederick Puch, Gestrup,* Willom Lest, Thønus Sueskou, Hans Spedt, Samuelt och Lappen, huer 10 s. tiill eth par skoo, er:

Suma lateris: 9½ mr.

/Fol. 166v/

- 3 mr. .... Jtem onsdagenn, som wor Stj. Anthonj dagh (17/1), poo Colldinnge giffuit thenn danske lackee** tiill skiorthes, epther konning^e maiett^{is} befalning.
- 12 s. .... Jtem torsdagenn ther nest (18/1) poo Coldinnge giffuet Peder Fiskere tiill eth par skoo.
- 1 mr. .... Mandagenn nest epther Stj. Anthonij dag (22/1) poo Colldinnge giffuitt thuenne aff min frues drennge, som ere Keye och Jachim, huer 8 s. tiill skoo.
- 12 mr. .... Jtem fredagenn nest epther Stj. Paulj conuersionis dag (26/1) antwordett Jehann, min naadige frues staldknecht, epther Peder Biilds befalning, som 4 henndis naadis drennge skulle haffue tiill steffle.
- P. B.

---

* Willum Gestrup (jfr. s. 191)

** Vistnok ved navn Hans (jfr. s. 194)

- 12 s. .... Onsdagenn ther nest (31/1) giffuitt
Niels Hofduge Swend tiill eth par skoo.
- 10 s. .... Jtem fredagenn wdj fastelagenn (9/2) poo
Coldinge giffuitt Danieil Lackee tiill
eth par skoo.

Suma lateris: 18 mr. 2 s.

/Fol. 167r/

- 12 s. .... Jtem onsdagenn nest epther sönndagenn
jnuocaut (14/2) giffuitt Søffren Fyr-
bøtther tiill ett par skoo.
- 10½ mr. .... Same dag antwordet Jens Truedsen, mar-
skalck, som hannd haffde wdlagt for skoo
tiill konning^e maiett^{is} staldrennge.
- 10 s. .... Jtem løgerdagenn reminiscere (17/2) gif-
fuitt then danske lackee tiill ett par
skoo.
- 21 mr. .... Jtem manddagenn nest epther sönndagenn
remeniscere (19/2) wdj Colldinge antwor-
dett Fallenthinn Sadelknecth, som 12
staldrennge wdy konning^e maiett^{is} stald
skulle haffue, huer 12 s. tiill et par
skoo, och huer 1 mr. tiill en skiorth, e,
beløff tiilsamenn:
- 3 mr. .... Jtem onsdagenn ther nest (21/2) antwor-
dett hertug Magnus tugtemester, Casper
Mule, som hand haffde wdlagtt for 2
skiorther tiill hertug Magnus stal-
drenng.

Suma lateris: 35½ mr. 6 s.

/Fol. 167v/

- 5 mr. 2 s. .... Jtem løgerdagenn fore sönndagenn oculj
(24/2) wdj Colldinng giffuitt these
konning^e maiett^{is} <drenge>, som erre
Frederick Puch, Willum Gestrup, Antho-
nius Sweskou huer 12 s., Hans Spedt,
Willom Lest, Henrick Fogelberig huer 10
s., Samuell och Lapenn huer 8 s. tiill
et par skoo, beløff tiilsamenn:
- 6 mr. .... Jtem løgerdagenn letare (3/3) giffuitt
Matz Fyrbøther tiill skoo och skiorth.
- 3½ daller 1 ortt ..... Jtem tiisdagenn ther nest (6/3) epther
Casper Mulis, tugtemesters, befalning
betaldt Hans Søffrensenn, skomager aff
Weyle, for støffle och skoo, som hertug
Magnus och greffuen haffde faaet, epther
hans registers lydelse, beløff:

1½ mr. .... Jtem fredagenn ther nest (9/3) wdj Colldinngge giffuit 3 min naadige fruis drenge, som ere: Jach<i>m, Jacop och Hanns Skeell, huer 8 s. tiill et par skoo, er:

Suma lateris: 12½ mr. 2 s.

Daller ..... 3½, 1 ort.

/Fol. 168r/

3½ mr. .... Jtem palme sønndag (18/3) poo Colldinngge antwordett Borkortt Jegere Mester, som 2 jegere drenge skulle haffue tiill 2 par skoo oc tiill macker lønn for hose och trøie.

10 s. .... Tiisdagenn nest epther palme sønndag (20/3) wdj Colldinngge giffuit* Danniell Lachee tiill ett par skoo.

28 mr. 4 s. .... Jtem løgerdagenn epther poske dag (31/3) wdj Coldinge giffuitt 6 konning^e maiett^{is} drenge, som ere: Frederick Puch, Willum Gestrup, Anthonius Sueskou, Willum Leest, Hans Spedt och Henrick Beluitt, huer 4 mr. tiill 2 skiorther, och huer aff the 4: 12 s. tiill ett par skoo, och the 2 huer 10 s., er tiilsamen:

3½ mr. .... Same tiid giffuitt konning^e maiett^{is} then litle drenng Samuell tiill 2 skiorther oc eth par skoo.

1½ mr. .... Jtem løgerdagenn misericordia (7/4) wdj Colldinngge giffuitt Peder Nar och Ambrosius Harinscknectis drenng** huer 12 s. tiill et par skoo, er:

Suma lateris: 27 mr. 6 s.***

/Fol. 168v/

10 s. .... Same dag giffuitt thenn danske lackee tiill eth par skoo.

10 s. .... Same tiid giffuitt Dorrethe Wadtskers tiill ett par skoo.

10 s. .... Same tiid giffuitt min frues naadis dreng Hans Skeell tiill et par skoo.

---

* **vj konning^e maiett(is) drenge** overstreget - dvs. en fejlafrskrift af den efterfølgende post (hvilket giver endnu ét af beviserne på, at der er tale om afskrift efter enten et kladderregnskab eller en samling løse kvitteringer)

** **-knect(is)** - men Ambrosius kunne evt. selv være 'drenge' (nemlig i rustkammeret, se også fol. 169r)

*** Skal være: 37 mr. 6 s.

- 9 mr. .... Jtem onsdagenn nest ephther sönndagenn misericordia (11/4) giffuitt 10 aff konning^e maiett^{is} staldrennge, huer aff thennum 12 s. tiill ett par skoo, er tiilsamenn: <7½ mr.>, och 2 aff hertug Magnus dreng huer 12 s. tiill et par skoo:
- 24 mr. .... Ennd giffuitt 8 aff same konning^e maiett^{is} staldrennge huer 3 mr. tiill etth par støffle, er:
- 12 mr. .... Ennd giffuitt forsc^{ne} 12 staldrennge huer 1 mr. tiill enn skiorth, er:
- 7 mr. .... Torsdagenn ther nest (12/4) giffuitt 4 minn naadige fruis staldrennge huer 1 mr. tiill enn skiorth, och huer 12 s. tiill ett par skoo, er:

Suma lateris: 53½ mr. 6 s.

/Fol. 169r/

- 12 s. .... Jtem sönndagenn jubilate (15/4) giffuitt Niels Hoffdug Suennd tiill ett par skoo.
- 3 daller ..... Jtem manddagenn ther nest (16/4) antwordett Niels Truedsenn, som hannd haffde wdlagt for 3 par steffle tiill falckefenggere.
- N. T.
- 7 mr. 4 s. .... Same dag antwordett Casper Mulle, tugtemester, att bettalle steffle och skoo mett for the wng herr.
- 1 mr. .... Jtem onsdagenn nest ephther sönndagenn reminiscere (21/2)* giffuitt Ambrosius Harinsknectis** dreng wdj rust kamere tiill en skiorth.
- 12 s. .... Torsdagenn ther nest (22/2) giffuitt Søffrenn, jomfruernis fyrbøtther, tiill ett par skoo.
- 10 s. .... Fredagenn ther nest (23/2) giffuitt Danniell Lachee tiill eth par skoo.

Suma lateris: 10 mr. 6 s.

Daller ..... 3.

---

* Dateringerne ud fra søndagen reminiscere (18/2) virker mistænkelige på dette sted, hvor posterne ellers står i kronologisk rækkefølge. Måske er der tale om en fejlskrift for søndagen jubilate (15/4).

** -knect(is) (sm). ovenfor). Men 'dreng udi rustkammer' kunne blot være et indskud, som beskriver A. harniskknægts virkefelt, således at A. selv er 'drenge' (og at man da skal se bort fra 'is'-kontraktionen).

/Fol. 169v/

- 12 s. .... Jtem tiisdagenn nest epher sönndagenn cantate (24/4) giffuitt Hans Fyrbøtther, som er hoes børnen, tiill ett par skoo.
- 1½ mr. .... Jtem løgerdagenn forre sönndagenn exaudj (5/5) giffuitt minn naadige frues drennge, som ere: Keye, Jachim och Hans Skeell, huer 8 s. tiill ett par skoo, er:
- 1½ mr. 4 s. .... Mandagenn ther nest (7/5) giffuitt Hanns Jegerdrenng tiill eth par skoo och enn skiorthe, epher Borckort Jege<r>masters befalinng.
- 8 mr. 2 s. .... Tiisdagenn nest epher sönndagenn exaudj (8/5) wdj Coldinng giffuitt 13 minn naadige frues quind folck, huer 10 s. tiill ett par skoo, er:
- 1½ mr. 6 s. .... Jtem pinse affthenn (12/5) giffuitt 3 konn^e maiett^{is} drennge, som ere: Hans Puch:* 12 s., Hans Sped: 10 s. och Samuel: 8 s., huer tiill ett par skoo, er:

Suma lateris: 14 marck.

/Fol. 170r/

- 20 s. .... Jtem trinitatis løgerdag (19/5) wdj Col-dinng giffuitt Daniell Lackee och Hanns, thenn danske lackee, huer aff thennum 10 s. tiill eth par skoo, er:
- 1½ mr. 8 alb. .... Same dag giffuitt enn kremere wdj Col-dinng for 16 alne leruitt, som 4 kocke drennge skulle haffue tiill skiorther, som Peder Køckensschriffuere annamett, for huer alne 5 alb., beløff:
- 2½ daller .... Same tiid giffuitt Mas Fyrbøtther tiill skiorther och skoo for ½ aar, epher konning^e maiett^{is} beffalninngh.
- 1½ mr. 4 s. .... Jtem giffuitt enn jegere drenng tiill en skiorthe och eth par skoo.
- 12 s. .... Thenn første sönndag epher trinitatis (27/5) wdj Colldinng giffuitt Niels Fyrbøtther tiill ett par skoo.
- 15 mr. .... Jtem thenn 28. dag maye giffuitt Lasarus, Jacop Støre och Petther Liffleender, Dauitt och Ernth huer 3 mr. tiill

---

* Vel en fejl for Frederik Puch?

ett par steffle, ephther marskalckenns
befalning, er:

Suma lateris: 20 mr. 6 s. 2 album.

Daller ..... 2½.

/Fol. 170v/

- 1 mr. 2 s. .... Jtem løgerdagenn ephther Stj. Erasmj dag
(9/6) wdj Colldinng giffuitt Daniell
Lackee tiill ett par skoo, och Lappenn
tiill ett par.
- 10 s. .... Tiissdagenn nest ephther Stj. Bonifacij
dag (12/6) giffuitt Hans, thenn tydske
lackee, tiill 1 par skoo.
- 1 daller ..... Same dag giffuett minn naadige fruis
drenng Jacop tiill ett par støffle, ep-
ther minn naadige fruis befallning.
- 1 daller 10 s. .... Jtem Vitj* ett Modestj dag (15/6) gif-
fuit hertug Magnus staldrenng tiill 2
skiorther och 1 par skoo.
- 2 mr. .... Løgerdagenn ther nest (16/6) giffuitt
Hans Skeell, Key, Jachim och Klene Mar-
ckus** huer 8 s. tiill ett par skoo,
er:***
- 12 s. .... Same tiid giffuitt Søffrinn, jomfruernis
fyrbøtther, tiill ett par skoo.
- 1 daller ..... Same tiid antwordett Hans Dreyer att
skulle betale 2 skiorther mett tiill
Lappenn.

Suma lateris: 5 mr. 2 s.

Daller ..... 3.

/Fol. 171r/

- 10 s. .... Jtem onnsdagenn nest ephther Stj. Bo-
tolphj dag (20/6) wdj Colldinng gif-
fuit Peder nar tiill etth par skoo.
- 7 mrc. .... Jtem St^{orum} Petrj ett Paulj dag (29/6)
wdj Coldinng antwordet Jehann, minn
naadige fruis stald knecth, ephther Pallj
P. W. Wlffeltz befallning, att giffue for 4
skiorther och 4 par skoo tiill minn
fruis naadis staldrenng.
- 4½ mrc. 4 s. .... Jtem Wor Frue dag visitationis (2/7) wdj
Colldinng giffuitt Frederick Puch, kon-

---

* Virj (denne fejl er set før)

** En af dronningens dværge (også kaldet Lille Marcus)

*** same tiid giffuit overstreget

- ning^e maiett^{is} drenng, tiill 2 skiorther och 1 par skoo.
- 6 daller 2 s. .... Torsdagenn ther nest (5/7) giffuitt 5 sanngerre drennge epther konning^e maiett^{is} befaling huer 1 daller tiill 2 skiorther, oc 10 s. tiill ett par skoo.
- 12 s. .... Onssdagenn nest epther Wor Frue dag visitationis (4/7) giffuitt Petther fiske-re tiill ett par skoo.
- 2 mr. 2 s. .... Same tiid giffuitt Hans, thenn danske lachee, tiill ett par skoo oc en skiorthe.
- 10 s. .... Jtem Stj. Knud konningis dag (10/7) giffuitt Daniell Lachee tiill ett par skoo.

Suma lateris: 16 mr.
Daller ..... 6.

/Fol. 171v/

- 8 mr. 2 s. .... Same dag giffuitt konning. maiett^{is} drenng Samuell tiill 2 skiorther: 3 mr., och 8 s. tiill ett par skoo, och Hans Spedt 4 mr. tiill 2 skiorther och 10 s. tiill ett par skoo, er tiillsamenn.
- 4½ mr. 4 s. .... Same tiid giffuitt Willom Lest, konn^e maiett^{is} drenng, tiill 2 skiorther och ett par skoo.
- 12 s. .... Torsdagenn nest epther Stj. Knud konningis dag (12/7) giffuitt Niels Hoffduge
- 12 s. .... Swend tiill ett par skoo. 12 s. Och Hans, børnes fyrbøther, tiill 1 par skoo.
- 10 s. .... Jtem thenn 19. dag julij giffuitt Hans, thenn tydske lachee, tiill ett par skoo.
- 4½ mr. .... Jtem fredagenn epther Ste. Marie Magdalene dag (27/7) epther Borchort Jegemesters befaling giffuitt Rasmus Jegere tiill 2 skiorther oc 1 par skoo, er tiillsamenn: Och Hans Jegere Dreng tiill en skiorte och 1 par skoo.

Suma lateris: 19½ mr.

/Fol. 172r/

- 3½ mr. .... Jtem sönndagenn epther Stj. Jacobj apostolj dag (29/7) epther Erick Walchenn-drops befalning giffuitt Peder Pofuellsenn, staldrenng, som hand skulle haffue tiill 2 skiorther och 2 par skoo,

och kom hannd same tiid tiill greffue
van Manfelth mett enn wogenn.

- 2 mr. .... Thenn 19. dag augustj wdj Rann ders gif-
fuitt* Daniell Lachee, Hans Lachee och
then danske lachee,** huer tiill ett
par skoo: 10 s. Och 12 s., er:
- 1½ mr. 3 s. .... Jtem thenn 23. dag augustj poo Dronning-
borg giffuitt konning^e maiett^{is} drennge
Spedt, Wilhelm*** och Samuel tiill
skoo.
- 20 s. .... Jtem torsdagenn# ephther Stj. Egedij dag
(6/9) wdj Otthens giffuitt Daniell La-
chee oc Hans Lachee thiill skoo, huer 10
s., er:
- 12 s. .... Wor Frue dag natiuitatis (8/9) wdj Ot-
thens giffuitt Hans Fyrbøtther tiill ett
par skoo.
- 12 mr. 4 s. .... Jtem thenn 15. dag septembris giffuitt
Willom Lest och Hans Sped, konning^e
maiett^{is} dreng, 20 s. tiill skoo, och
huer 4 mr. tiill skiorth, och Samuel
3½ mr. tiill skoo och skiorth, er
tiillsamenn:##

Suma lateris: 21 mr. 7 s.

/Fol. 172v/

- 12 s. .... Jtem thenn 15. dag septembris giffuitt
Søffren Fyrbøtther, som er hoes jom-
fruerne, tiill ett par skoo.
- 4 mrc. .... Same tiid ephther konning^e maiett^{is} dreng
Spetz befallning giffuitt Casper Tra-
banther tiill ett par### steffle att fii-
ske mett.
- 3 mr. .... Jtem Stj. Mathej apostolj dag (21/9) wdj
Otthens antwordett Erick Walckenndrop,
som hannd haffde giffuitt enn skomager
aff Hindsehou ephther konning^e maiett^{is}
befalning.
- 3 mr. 6 s. .... Løgerdagenn ther nest (22/9) antwordett
min naadige frues drenng Blome wdj Ot-

---

* **giffuitt** gentages

** Den tyske lakaj Hans hlv. den danske lakaj Hans, jfr. s. 194-196

*** Hans Spedt hlv. måske Willum Gestrup, eller snarere Willum Lest,
der også nedenfor bliver betalt sammen med Hans Spedt

Rettet fra tiis-

Altså: Willom og Hans får i alt 20 s. plus hver 4 mr., i alt 9 mr.
4 s., der sammen med de 3½ mr. skulle give 12½ mr. 4 s.

skoo overstreget

thenns att betale 2 par skoo mett tiill
hertug Magnus aff karduuans leder: 3
mr., och for ett par tiill hertug Hans:
6 s., er:

- 12 s. .... Jtem giffuitt Niels Hofdugesuend tiill
eth par skoo.
- 10 s. .... Torsdagenn nest epther Stj. Mathej gif-
fuitth thenn dannske lachee tiill ett par
skoo wdj Otthens.
- 3 mr. 7 s. .... Stj. Michels dag (29/9) giffuitt 6 minn
naadige fruis drenge huer 8 s. tiill 1
par skoo, och naae 7 s., er:

Suma lateris: 15½ mr. 7 s.

/Fol. 173r/

- 12 s. .... Same tiid giffuitt hertug Magnus fyr-
bøtther wdj Otthens tiill ett par
skoo.
- 1½ mr. .... Same tiid antwordett Jørgenn Jegere att
giffue 2 drenge tiill skoo.
- 20 s. .... Fredagenn epther Stj. Michels dag (5/10)
giffuitt Daniell Lachee tiill ett par
skoo, och hertug Magnus drenng Wulffis-
tand, huer 10 s., er:
- 10 s. .... Jtem fredagenn nest epther Stj. Dionisj
dag (12/10) giffuitt Hans Lachee tiill
ett par skoo wdy Nyborg.
- 19 mr. .... Same dag giffuitt 4 minn naadige fruis
staldrenge epther Pallj Wulffeltz befa-
linng, huer 3 mr. tiill ett par steffle,
huer 1 mr. tiill enn skiorte, och huer
12 s. tiill ett par skoo, er tiilsamen:
- 10 s. .... Same tiid giffuitt Dorretthe Waskers wdj
Nyborg tiill ett par skoo.
- 2½ daller .... Same tiid giffuitt Matz Fyrbøtther tiill
skoo och skiorter, epther Erick Walck-
endrops befalling.
- 3½ mr. 4 s. .... Giffuitt Niels Fyrbøtther wdj Nyborg
tiill ett par skoo och skiorter.

Suma lateris: 27½ mr.

Daller ..... 2½.

/Fol. 173v/

- 6½ mr. 2 s. .... Jtem Stj. Gallj dag (16/10) wdj Nyborg
giffuitt min naadige frues quindfolck,

som ere: Barbra, Rinecke Snider,* Gertrudt, Karrinne, Dorethea, Mette Waskers, Karine Waskers, galne Kirstine och thenn store duerfffinde, huer 10 s. tiill et par skoo, och the 2 smaa duerfffinder huer 8 s., beløff tiillsamenn:

- 10 s. .... Same tiid giffuitt thenn danske lachee epther Erick Walchendrops beffalning tiill eth par skoo.
- 24 mr. 6 s. .... Jtem giffuitt Mogens Juell, Henrick van Biluitz och Samuell huer 8 s. tiill ett par skoo och 3 mr. tiill skiorther, giffuitt Gestrup, Willwm Lest och Spedt huer 10 s. tiill skoo och 4 mr. tiill skiorther, beløff tiillsamenn:
- 21 mr. .... Ennd same tiid epther Erick Rosenskandis, staldmesters, befallning giffuitt 4 kong^e maiett^{is} drenge, som ere: Peder Godtske och Jehann Ollenburg och 2 drenge, som kiorre min herris wogone, huer tiill 3 skiorther oc tiill 3 par skoo, beløff:

Suma lateris: 52½ mr. 2 s.

/Fol. 174r/

- 21 mrc. .... Ennd giffuitt 6 staldrenge wdj konning^e maiett^{is} staalld, huer tiill 2 par skoo oc 2 skiorther, epther same befallning, er:
- 12 s. .... Jtem onnsdagenn epther Stj. Seuerinj dag (24/10) wdj Nyborg giffuid Peder Nar tiill ett par skoo.
- 1 mr. .... Jtem wdj Kiøpnehaffnn giffuett Barthell Jegere Drenng tiill enn** skiorthe.
- 3½ mr. 4 s. .... Jtem Stj. Andree apostolj dag (30/11) wdj Nyborg giffuitt minn naadige frues drenge, som ere: Keye van Anfeldt, Hans Skeyll, Jachim Lapenou, Casper Pomer, Magnus van Saxenn och Kleyne Marckus, huer 8 s. tiill ett par <skoo>, och Peder Landisknecht 12 s., er tiillsamenn:
- 10 s. .... Torsdagenn epther alle helgens dag (8/11) wdj Nyborg giffuitt Daniell Lachee tiill ett par skoo, ther handd kom fran Koldinng.

---

* = Katrine Sniders?

** dre overstreget

- 10 s. .... Tiissdagenn ephther Stj. Morthinj dag
(13/11) giffuitt Hanns Lachee tiill ett
par skoo.
- 10 s. .... Torsdagenn ther nest (15/11) giffuitt
Søffrinn, jomfruernis fyrbøtther, tiill
ett par skoo.

Suma lateris: 28 mr. 6 s.

/Fol. 174v/

- 4 mr. .... Fredagenn ephther Stj. Nicolauj dag
(7/12) wdj Nyborg giffuitt these kon-
ning^e maiett^s dreng, som erre Mogens
Juell, Henrick Beluitz och Samuel, huer
8 s. tiill eth par skoo, och Gestrup,
Willum Lest, Hans Sped och Jacop Sestedt
huer 10 s. tiill eth par skoo, er tiil-
samenn:
- 10½ mr. 4 s. .... Thenn 22. dag nouembris ephther minn naa-
dige frues beffalning giffuet Peder Fi-
skere tiill 3 par støffle tiill fiskere
swennen, som kiøptis wdj Nyborg.
- 7 daller 18 s. danske ..... Løgerdagenn ephther Sti. Anndree apostolj
dagh (8/12) antwordett Erick Rosennkran-
dis, staldmesther, som hannd haffde wdt-
laggt for 5 par støffle och 5 par skoo
tiill staldreng, och for 2 suerd ske-
der.
- 3 daller 1 orth ..... Jtem antwordett min naadige frues dreng
Jachim Lappenou, ephther hennis naadis
befalning, som skulle giffuis for 6
skiorther tiill 3 min naadige frues
drenge, Jachim Lappenou, Keye van An-
feldtt och Magnus van Saxenn.

Suma lateris: 15½ mr. 6 s.
Daller ..... 10 daller 1 orth.

/Fol. 175r/

- 10 s. .... Viigilia Lucie (12/12) wdj Nyborg gif-
fuitt Hans Lachee tiill ett par skoo.
- 10 s. .... Giffuitt thenn danske lachee tiill ett
par skoo.
- 26 s. 2 alb. .... Same tiid antwordett Fallennthinn Sadel-
knecht att giffue tiill mackerløn for 8
stalddrengis wuldenskiorthes och for 4
foder secke.
- 1½ mr. 4 s. .... Same tiid giffuitt 1 jegere dreng wed
naffn Hans tiill en skiorthe och 1 par
skoo.

3½ mr. .... Jtem løgerdagenn epther Stj. Lucie dag
(15/12) giffuit Peder Landisknect tiill
eth par steffle.

10 s. .... Fredagenn forre jule dag (21/12) gif-
fuit Daniell Lachee tiill eth par
skoo.

13 daller ..... Jtem andenn jule dag (26/12) antwordett
minn naadige frue, som hennis naade wil-
le betalle 13 par skoo met tiill jomfru-
erne.

Suma lateris: 8½ mr. 4 s. 2 alb.
Daller ..... 13.

/Fol. 175v/

7 mr. .... Jtem same tiid epther Godtske Brochen-
huses beffallning giffuit 4 minn naa-
dige frues staldrennge huer 1 mr. tiill
G. B. enn skiorthe, och huer 12 s. tiill ett
par skoo, er:

Sumarum poo hues som er giffuett for skiorther, skoo, steffle, och
skomagere for arbeyde, epther registers lydellse:

Danske penninge ..... 420 mr. 5 s. 1 alb.*
Daller ..... 44.

---

* Sidesummerne er korrekt sammentalt, men summen af posteringerne skal dog være: 430 mr. 5 s. 1 alb. (pga. fejlen på fol. 168r, s. 192)

/Fol. 176r/

Giffuit Falenthin Hattemagere anno 1554

33 daller	Jtem torsdagenn nest epher nye aars dag (4/1) wdy Colldinng giffuitt hannum poo regensschaff for hatthe, hannd haffuer giort y thette forledne aar 1553 tiill konning ^e maiett ^{is} behoff.
29 daller	End siidenn wdj Nyborg giffuitt hannum och ther mett affbetalddt for hues hatte, hannd haffde giortt for konning. matt. y thette forledne aar 1553.
F. H.	
2 mrc.	Jtem sönndagenn epher Stj. Jacobs dag (29/7) epher Erick Walckenndrups befalning giffuitt hattemagerenn wdy Colldinng for een hatt, hertug Magnus fick.
22 daller	Jtem anden jule dag (26/12) wdy Nyborg giffuitt Fallenthinn Hattemager poo regensschaff for hatte, hannd haffuer giort wdj thette aar 1554 for konning ^e maiett.
Suma lateris: 2 mrc.	
Daller ..... 84.	

/Fol. 176v/

/Fol. 177r/

Giffuit platenslaere anno 1554

- 5 daller ..... Jtem* tiissdagenn nest epher Stj. Paulj
conuersionis dag (30/1) wdj Colldinge
epther Claus Dorknectis befalning giffuitt
Henrick Plathenslaere aff Slesuig
poo regenschaff for nogle been wobenn,
hand skall giørre for konning^e maiett.
- 23 daller ..... Sønndagenn epher Stj. Jacobs dag (29/7)
wdj Coldinge epher konning^e maiett^{is}
egenn befalling giffuitt same plathenn-
slaere for arbeyde, handd haffde giortt
for konning^e maiett.
- 2 daller ..... Ennd giffuitt hans suenne tiill dricke
penninge, epher same befalling.
- 6 daller ..... Jtem onsdagenn ther nest (1/8) giffuitt
Symenn Plathennslaere aff Otthens, wdj
Coldinge epher konning^e maiett^{is} befa-
ling wed hanns naadis drenng Wilum
Lest, for the slette beenn harnisk,
handd haffde giort konning^e maiett.

Suma lateris: 36 daller.

/Fol. 177v/

---

* **løgerdagenn reminiscer(er)** (17/2) overstreget

/Fol. 178r/

Adskillig wdtqit wdy smploch anno 1554

5 daller	Jtem onnsdagenn nest epher nye aars dag (3/1) poo Colldinng antwordett Anthonj Hanisk att betalle 3 riis papiir mett, och som konning ^e maiett. skiencthe thuenne bud tiill nye aars gaffue: 2 daller, er tiilsamen:
A	
1 daller	Same dag giffuitt Dyrick Mume for eth riis papiir, kiøptis wdj Coldinng tiill konning ^e maiett ^{is} behoff.
1 daller	Hellige thre konningers affthenn (5/1) poo Coldinge antwordett Michell Seyrma-ger epher konning ^e maiett ^{is} befallinng, som hannd skulle giørre en stund feder aff wdj thet werck, som wender seg.
14 s. danske	Same dag antwordett Albreth Mus, kiøgemesther, att betalle 1 pund annis och 1 pund danst kommen mett, hannd haffde wdtagitt tiill kockens behoff.
Suma lateris: 14 s.	
Daller	7.

/Fol. 178v/

6 mr.	Jtem fredagenn nest epher Stj. Anthonij dag (19/1) antwordett Christoffer Møller att <betale> 2 riis papir met, hand haffde wdtagitt tiill candsellerij behoff.
B	
6 mr.	Jtem Stj. Paulj conuersionis dag (25/1) wdj Colldinng antwordett Christopher Møller att betalle 6 pund bleck puluer* mett.
C	
48 mr.	Same dag antwordett Rasmus Holst, sann-ger, som mester Jørgenn Sangemesthers hustrue skulle haffue, som hand pleyde att faae aff Kameritt: 16 daller, er:
2½ mr. 4 s.	Jtem fredagenn nest epher Stj. Paulj conuersionis dag (26/1) antwordett Jehann, min naadige frues stald knecht, epher Peder Biildis befalninng, att kiøbe swampe och swerthe forre att haffue wdj stallenn.
1 mr.	Jtem manndagen ther nest (29/1) antwordett hertug Magnus drenng Blome, som

---

* Rettet fra pupuer

hannd schulle giffue enn swerfeyer for
ett swerd, hand* haffde beredtt for
hertug Magnnus.

Suma lateris: 63½ mr. 4 s.

/Fol. 179r/

- 22 s. 2 alb. .... Jtem tiissdagenn ther nest (30/1) ant-
wordett hertug Magnus att bettalle nogle
kniffue mett, som hanns naade haffde la-
dett giortt.
- 6½ mr. 4 s. .... Jtem kynndermøse affthenn (1/2) antwor-
dett hertug Magnus poo Coldinng, som
hans naadis drenng Holger Wulfstandd
henthe: En engelott, wpborrenn for 2
daller 1 ort,** som hans naade wille la-
de forgyllle nogett mett.
- 12 mr. .... Jtem kynndermøse dag (2/2) antwordet An-
thonj Hanisk att betale 3 riis papiir
D mett tiill candzellig behoff, och en
daller, som ett bud haffde faaett tiill
dricke penninge, epher konning^e
maiett^{is} befalning, beløff:
- 95½ mr. 6 s. .... Same dag wdj Coldinng antwordett Erick
E Rosenkranddis, staldmesther, som hannd
haffde wdtlagtt for sale och annden dell
kiøpt tiill att haffue y konning^e
maiett^{is} stald poo Colldinng, beløff
epther hanns registers lydelse 31½ dal-
ler 22 s., er:

Suma lateris: 116 mr. 2 alb.

/Fol. 179v/

- 8 mr. 4 s. 2 album .... Jtem løgerdagenn jnuocauit (10/2) ant-
wordett Casper Mule, tugthemester, poo
Coldinge, som hannd haffde wdlagtt tiill
hertug Magnus, beløff epher thenne hans
seddels lydellse:
- 3 mr. .... Same dag antwordett min naadige frues
drenng Skeell, som hennis*** naade wille
haffue att kiøffue pantofell fore.
- 2½ mr. 4 s. .... Jtem manddagenn nest epher sønddagenn
reminiscere (19/2) wdj Colldinng gif-
fuett en bonde, som haffde hieppe wed
Snoghe Høy, for 22 alne secke leruitt,

---

* hannd gentages

** Kursen bliver altså 1 engelot = 69,75 s. lyb. ligesom i **Renteme-
sterregnskab 1551** (fol. 178v, s. 169), men lidt højere end i **Jørgen
Pedersens jyske rentemesterregnskab 1546**: 68 s. lyb.

*** dreng overstreget

som Fallenthinn Sadell Knecth fick wdj kong^e maiett^{is} stald att gjørre foder secke aff, for huer alne 2 s., er:

9 mr. .... Same dag antwordett Henninng Smitt epther staldmesterens befalinng att bettalle hest sko søm mett, hannd haffde ladett slae: 3 daller, er:

23 daller ..... Same dag antwordett frue Margretthe Breyde, som hun haffde wdtlagtt for the kielle, minn naadige frue kiøpthe wdj Andworskow.

Suma lateris: 23 mr. 2 album.
Daller ..... 23.

/Fol. 180r/

30 mr. .... Tiisdagenn nest epther sønndagenn remi- nischere (20/2) poo Colldinng antwor- dett Michell Slagthere epther Albrett Muses, kiøgemesters befallinng, som hannd schulle kiøbe hønns, eg och kalffue fore.

3 mr. .... Jtem løgerdagenn fore sønndagenn oculj (24/2) antwordett Lappen, som ligger skorrenn, som hand schulle haffue tiill fortherrinng, epther Erick Walchenndrups befallinngh.

3 mr. 4 s. .... Jtem same dag giffuitt Sønndag Skomager, kremere wdj Kollidinng, for 1 riis pa- pir, som hertug Magnus fick, epther tugthemesterens befallinng.

12 s. .... Same dag antwordett Fallenthinn Sadel Knecth att bettalle 2 hampe reff mett, som hannd haffde ladett bestille wdj Hadersleff att lade hennge bomme wp met y stallen.

5 s. 1 alb. .... Same tiid antwordet hannum att giffue for 4 fodder secke, bleff giortt.

Suma lateris: 37 mr. 5 s. 1 alb.

/Fol. 180v/

3 mr. .... Jtem onsdagenn nest epther sønndagenn o- culj (28/2) wdj Coldinng giffuitt Hen- rick Malere for en wogn, hannd haffde offuer strugitt for min naadige frue.

1½ mr. .... Same dag antwordett Albrett Mus, kiøge- mester, att betalle 6 thin saltzeer mett, hannd haffde wdtagett y byenn tiill att haffue senop wdj.

- 1 mr. 5 s. 1 alb. .... Same tiid giffuitt for 16 alne secke
leruit, som Michell Slagther kjøpthe y
lanndett aff bønnder, som skulle tiill
foder secke tiill min naadige frues wogn
driffuere, for huer alne 4 alb., er:
- 3 mr. 4 s. .... Jtem løgerdagenn letare (3/3) giffuitt
Søndag Skomagers broder wdj Colldinng
for etth riis papiir tiill konning^e
maiett^{is} behoff.
- 4½ daller 13½ s. lub. .... Jtem tiisdagenn ther nest (6/3) wdj Col-
dinge betaldt Annecke Bastinn Stabbels
aff Hadersleff, epher minn naadige fru-
es befallinng, for bradt perer, eble,
walnøder, oc for skiorthen, hun haffde
syet, beløff tiillsamenn 9 mr. 9 s. lub.
- A. B.

Suma lateris: 9 mr. 4 alb.
Daller ..... 4½ daller 13½ s. lub.

/Fol. 181r/

Søffrenn Wognmagere

- 18 mr. .... Jtem onsdagenn forre palme sønndag
(14/3) giffuitt hannum poo regensschaff.
- 15 mr. .... Same tiid giffuitt hans swend Søffrenn
Greersenn hans lønn for eth aar.
- 24 mr. .... Jtem tiisdagenn epher Wor Frue dag wi-
sitationis (3/7) giffuitt Søffrenn Wogen
Magere wdj Coldinng poe regensschaff.

Suma lateris: 57 mr.

/Fol. 181v/

- 2 mr. .... Jtem manddagenn nest epher sønndagen
judica (12/3) antwordet hertug Magnus
drenng Blome att betalle 2 hose skindt
mett.
- 1 daller ..... Skertorsdag (22/3) poo Colldinng ant-
wordett hertug Magnus, som hans naade
wille kjøbe nogle knappe fore tiill sin-
ne skiorthen och cleder.
- 2 mr. .... Poske afthenn (24/3) antwordett hertug
Magnus drenng Blome att bettalle 2 pund
substancie met, hand wdtog y Coldinng.
- 12 daller ..... Jtem tredie poske dag (27/3) epher min
naadige frues befallinng giffuitt Hans
Snedtker aff Flennsborg for thenn wo-
genn, hand gjorde, som frue Margrethe
Breyde fiick.

5 mr. .... Jtem fredagenn ther nest (30/3) wdj Coldinngē giffuitt Geert van der Busk for nogle skinnd, som Casper Buntmager haffde wdtagett aff hannum tiill koning^e maiett^{is} behoff.

½ daller ..... Antwordet Melcher Snider att giffue for 2 fodde fell tiill konning^e maiett.

Suma lateris: 9 mr.

Daller ..... 13½.

/Fol. 182r/

2 daller ..... Same dag antwordet Fallennthinn Sadell Knecth att betale nogle skinnd mett att drage the fløyels sadele mett.

38½ daller 13½ s. lub. .... Jtem løgerdagenn quasimodo genitj (31/3) wdj Coldinngē giffuitt och betaldt mester Giert Bøseskøtther aff Flenn<s>borg epther Erick Walchenndrups befallinng for 2 morthere, som wor kommit wdj køck-enitt.

M. G.

2 daller ..... Jtem mandagenn nest epther sönndagen quasi modo genitj (2/4) antwordett Christophe<r> Møller att giffue en snedtker for en kiste och ett skrinn, handd haffde giort tiill candzelerij behoff.

C. N.*

7 mr. 4 s. .... Tiisdagenn ther nest (3/4) antwordett Christopher Møller att betalle 2 riis papiir mett och for binth troed oc bleck puluer, beløff tiilsamenn:

C. M.

7 daller ..... Jtem onsdagenn ther nest (4/4) antwordett skipper Søffrenn Greersenn poo Bonndenn atth giffue for en thierre kiedell tiill skiffuene att brade, som Jørgenn Grøn hafde bestyrett.

Suma lateris: 7 mr. 4 s.

Daller ..... 49½ daller 13½ s. lub.

/Fol. 182v/

1 daller ..... Jtem løgerdagenn misericordia dominj (7/4) wtj Coldinngē antwordett Erick Walchenndrop, som handd sagde att minn naadige frue wor begerinndis.

1 daller ..... Same dag antwordett Jørgenn Finncke Fennger att betalle en hønse hame mett.

---

* Sikkert fejl for C. M. N'et er - som så ofte hos denne skriver - spejlvent

- 8 mr. .... Jtem onsdagenn nest ephther sönndagenn misericordia (11/4) wdj Colldinngge betaldt Henrick Kanndestöber for 4 liispund thinn, hannd omstøbte, ephther Jens Truedsens, marskalkis, befallning, for huer mr. 4 alb., er:*
- 3 mr. .... Torsdagenn nest ephther sönndagenn remiscere (22/2**) poo Colldinngge antworditt Erick Rosenkrandis, staldmester, att giffue for 3 fadt, hannd kiøpthe att packe sadele och andet tøy wdj.
- 29 mr. 8 alb. .... Fredagenn ther nest (23/2) antwordett Erick Rosenkrandis att bettalle 50 swerthe bøser mett, stycket 4 s., 30 swampe, for huer 8 s., oc 20 man kame, huer 4 alb., beløffuer tiilsamenn:

Suma lateris: 40 mr. 2 s. 2 alb.
Daller ..... 2.

/Fol. 183r/

- 3½ daller 22 s. danske ..... Jtem løgerdagenn nest forre jubilate sönndag (14/4) antwordett Casper Mule, som hand haffde wdtlagt for hertug Magnus.
- 4 daller 1 orth ..... Same dag antwordett thennum wdj Tydske Candzelerij att betale papiir och bleck pulffuer mett.
- W. H.
- 8 mr. 5 s. 1 alb. .... Jtem onsdagenn nest ephther sönndagenn jubilate (18/4) antwordett Jesper Kielerknecht att betale 100 dricke glas mett, hand*** haffde wdtagett her y Colldinge tiill konning^e maiett^{is} behoff, for huer stycke 4 huide, beløff:
- 1 mr. .... Jtem løgerdagenn cantate (21/4) ephther Albrett Muses, kiøgemesthers, befallning giffuitt Lauris Kock, som hannd haffde wdlagtt for guld tiill nogle retther, ther thenn fremmede første wor poo Colldinngge.
- 2 mr. 2 s. .... Jtem onsdagenn ephther sönndagenn cantate (25/4) antwordett Casper Mulle, tugtemester, som hannd haffde wdtlagt tiill hertug Magnus behoff.

---

* Heraf fås: 1 lispund = 24 mark. (Når en mark er halvdelen af et (stort) pund på 16 unser, kan lispundet netop komme til at udgøre de normale 16 pd. à 12 unser)

** Bemærk bruddet i den kronologiske rækkefølge - der kan derfor være tale om en fejlskrift for *misericordia*, så datoen ville blive 12/4 og tilsvarende 13/4 for den næste post i stedet for 23/2

*** **hannd** gentages

Suma lateris: 12½ mr. 5 s. 1 album.

Daller ..... 7½ daller 1 orth.

/Fol. 183v/

- 18 mr. .... Jtem sönndagen vocem jocunditatis (29/4) poo Coldinng antwordett Albrett Mus, kiøgemester, som handd schulle lade kiøbe eg, høns oc lam fore tiill konning^e maiett^{is} behoff.
- 8 mr. 5 s. 1 alb. .... Mandagenn ther nest (30/4) antwordet Jasper Kiellerknecht att betalle 100 dricke glas mett, hand haffde wdtagett y byen, for huert stycke 4 alb., er:
- 2 daller ..... Jtem same dag antwordett doctor Carnelius, som hand sagde, att konning^e maiett. skiencte hans wertt wdy Hamborg, wed naffn Claus Barberer, tiill `2' windue* att lade giørre wdj hans hus, som skulle werre konning^e maiett^{is} wobenn oc min naadige frues.
- 12 s. .... Same tiid betaldt Magdalene Holstis wdj Coldinng epher Jost Apoteckers befaling for eth wrthe solld, som hann fick aff henne.
- 9 mr. .... Jtem Wor Herre himmelfars dag (3/5) wdj Coldinge antwordett Michell Slagther, som hand skulle kiøbe høns och lam fore.

Suma lateris: 36 mr. 4 alb.

Daller ..... 2.

/Fol. 184r/

- 1 mr. .... Jtem giffuitt for bleck pulffuer tiill konning^e maiett^{is} behoff.
- 5 daller ..... Jtem fredagenn nest epher pinns dag (18/5) giffuitt Jachim Snedtker aff Kiøpnehaffn, som hannum rested for enn spegell, hand haffde giortt for min naadige frue wdj thette forledne aar 1553.
- 6 s. .... Ennd same tiid giffuitt for søm att slae wdj nogle fierdinger, som lagdis penn-dinge wdj.
- 4 daller ..... Jtem fredagenn nest epher trinitatis sönndag (25/5) antwordett Christoffer Møller att betale 4 riis papiir mett, hand haffde wdtagitt tiill canndzelerij behoff.
- C. M.

---

* widnue

6 mr. .... Jtem mandagenn nest epher thenn første
sønndag trinitatis (28/5) betaldt Hen-
rick Mallere wdy Coldinge for konninge^e
maiet^t wogenn, hand haffde farnesett
och mett sortt farue offuersmurtt.

Suma lateris: 7 mr. 6 s.
Daller ..... 9.

/Fol. 184v/

5 mr. .... Same dag antwordett Jesper Kiellerknecht
att bettale 60 glas mett, hand hagde wd-
tagett tiill konninge^e maiet^t behoff,
for huer stycke 4 alb., beløff:

1 mr. .... Same dag antwordett Søffrenn Wogenn Ma-
gere att giffue for en wognkurff giort
tiill minn naadige fruis wogenn.

2½ daller ..... Thenn 1. dag junij antwordett min naadi-
ge frue att betalle nogle rug for handd
mett, som hennis naade haffuer ladett
giortt.

1 mr. .... Same dag antwordett Melcher Sniider, som
handd haffde wdtlagtt for eth foder
skinnd tiill hertug Magnus hoser.

2 s. .... Ennd same tiid antwordett hannum, som
handd haffde wdlagtt for smo søm att
slae the 4 rende fennicker poo stagene
mett.

3 mr. 4 s. .... Thenn 4. dag junjj giffuitt Dyrick Mume
for eth riis papiir tiill konge^e maiet^t
behoff.

Suma lateris: 10 mr. 6 s.
Daller ..... 2½.

/Fol. 185r/

8 daller ..... Jtem torsdagenn nest epher Stj. Erasmj
dag (7/6) wdj Colldingge giffuitt Mattis
Suan, falcke fennger, som handd haffde
giffuitt for en skiude Hund* wdj Enge-
lanndt, som konninge^e maiet^t. fiick, ept-
her Niels Truedsens befaling.

18 daller 13 s. d^e ..... Jtem løgerdagenn ther nest (9/6) giffu-
itt Dirick Diricksenn, skeffuerdeckers,

---

* P. Colding (**Studier i Danmarks politiske Historie**, 1939) kender først "Hunden" i 1559, men "Den sorte Hund" i 1556, og han er i tvivl, om det er samme skib. Imidlertid bygges der faktisk et nyt skib "Hunden" i 1556 (**Rentemesterregnskab 1556** s. 103(n)), så der er altså tale om mindst to forskellige skibe. Men måske drejer det sig her om en hund, jfr. også prisen.

swendt, som hannum jgien stoad aff hans besoldinng.

- 1½ daller 6 s. danske ..... End same tiid giffuitt for^{ne} Dyrick Dy-
ricksenn, som hand haffde mere wdlagtt
D. D. och forherritt y Hollandtt, hand wor
epther skeffuerstenn och en swend, end
hand wpbar.
- 1 mr. 7 s. .... Jtem Stj. Botolphj dag (17/6) giffuett
Casper Mule, tugthemesther, som hand
C. T. haffde wdlagtt for swampe, swerthe bøser
och skoo tiill hertug Magnus behoff.
- Suma lateris: 2½ mr. 2 s.
Daller ..... 27½.

/Fol. 185v/

- 46 daller 14 s. 2 album ..... Jtem fredagenn nest epther Stj. Botolphi
dag (22/6) epther min nadige fruis be-
H. L. falling wid Korfitz Wulfeldt poo Col-
dinninge betaltt Hans Lychemager for hues
arbejde, som hand haffde giort for kong^e
maiett. oc min naadige frue, som beløff
epther hans registers lydelse, hand same
tiid fran seg antworde:
- 4 daller ..... Jtem torsdagenn nest epther Wor Frue dag
visitationis (5/7) antwordett Peder Køc-
kenn Schriffuere att giffue for en kurff
rusinner.
- 2 daller 6 s. lub. .... Fredagenn ther nest antwordett Niels
Fyrbøtther epther min naadige fruis*
`befaling' att bettalle nogen marmj ka-
ger, røffuen faath, oc manj, saadt
mett.
- 4 daller ..... Same dag epther Anthonj Hanisk befalling
betaltt Hermenn Degener, kremere, for 4
H. D. riis papiir, wor komitt wdy Tydtske
Candselerij.
- 13 s. 1 album ..... Torsdagenn epther Stj. Knnud konningis
dag (12/7) giffuitt konning^e maiett^{is}
dreng Spedt att kiobe swamp oc swerthe
fore.

Suma lateris: 1½ mr. 4 s.
Daller ..... 56 daller 6 s. lub.

/Fol. 186r/

- 6 mr. 4 s. .... Same dag antwordet thennum wdj Tydske
Candzelerij att betale bleck puluer
W. H. mett.

---

* **wegne** overstreget

- 6 mr. 4 s. .... End same tiid epther Christoffer Møllers befaling giffuitt thennum wdj Tydtske Candzelerij att betale røtt wox mett.
- C. M.
- 3½ daller ..... Mandagenn epther Stj. Margrethe dag (16/7) antwordett Peder Køckennschriif- fuere att betale en wect och wey skolle mett, som min naadige <frue> fick att weye krudt* mett, oc att betalle en krud seck mett.
- 1½ daller ..... Same dag epther Matz Fyrbøthers befa- linn giffuitt 2 mend aff Arre for 1½ t^{ne} kirseber, som konng^e maiett. loed kiøbe aff thennum.
- 2 mr. 4 alb. .... Jtem torsdagenn epther Stj. Jacobj dag (26/7) antwordett Peder Køckenschriifue- re at betalle 10 alne hordug mett, hand haffde wd`taget!* tiill køckenitt, for huer alne 10 alb., er:
- 12 mr. .... Same dag epther Korfitz Knudzens befa- ling poo Colding giffuitt Henrich Ham- borg och Jep Brod, ferge mend aff Asens, som konning^e maiett. gaff thennum for theris wmage, the fore fran Asens oc tiill Coldinge met theris skuder.
- Suma lateris: 26½ mr. 4 album.
Daller ..... 5.
- /Fol. 186v/
- 1½ mr. .... Same dag antwordett Barloff att kiøffue swamp och suerthe fore att haffue wdj konning^e maiett^{is} staldt.
- 4 mr. 6 s. .... Same dag antwordett Palli Wlfeldt att giffue for swampe, merling och man komme att haffue wdj min naadige fruis stald.
- P. V.
- 15 mr. .... Fredagenn epther Stj. Jacobj dag (27/7) wdj Colldinge epther Erick Walchendrops befaling giffuitt en piige wed naffn Ma- rine, som wor Oluff Eyluffsens festemø, som bygde the smo bode for konning^e maiett., som wor hans besoldinn, hand haffde forthient, før hand døde.
- 4 daller 11 s. d^e ..... Jtem thenn 28. dag julij antwordett thennum wdy Tydtske Canndzelerij att be- tale 4 riis papir mett, epther Christof- fer Møllers befaling.
- C. M.
- 8 s. .... Jtem thenn 24. dag augustj wdj Randers antwordett Jens Wnger att betale en

---

* giffuitt overstreget

komther met tiill konning^e maiett^{is} wogenn.

Suma lateris: 22 mr. 1 s.
Daller 4

/Fol. 187r/

- 1 mr. lub. .... Søndagenn ephther Stj. Bartolomej dag (26/8) wdj Aarhus giffuitt Hanns Fugle Fennger for en sten vgle tiill konng^e maiett^{is} fincke fenger.
- ½ daller ..... Tiisdagenn ther nest (28/8) antwordet Matz Fyrbøtther att betalle nogenn becken met, hand wdtog for konning^e maiett.
- 1 daller ..... Same dag antwordett Jacop Brochennhus wdj Aarhus att giffue en quinde for nogle federe, som haffde werritt wdtagne aff hende `tiill' konning^e maiett.
- 12 s. .... Onsdagenn ephther Stj. Egedij dag (5/9) antwordet Albret Mus, kiøgemester, som hand hagde wdlagtt y Aarhus for ferske machreler, konning^e maiett. fick met seg jnd poo skiffuitt.*
- 1½ mr. .... Same dag antwordet min naadige fruis drenng Blome, som bleff giffuit en løbere, som fulde hertug Hanses hest fran Medelfar tiill Otthens.

Suma lateris: 2 mr. 4 s.
Daller ..... 2 daller ½ s. lub.**

/Fol. 187v/

- 5½ daller ..... Torsdagenn ther nest (6/9) wdj Otthens ephther*** Albrett Muses, kiøgemesters, beffalning giffuitt Oluff Kielle Smedt ther same stedis for 5 kielle, som kom y kiøckenitt.
- 3½ mr. .... Same dag wttj Otthens ephther Melcher Sniders beffalning giffuitt Ge`r`rth Feldt Berider for 2 par skinnd, thet enne for hertug Magnus tiill hoser och thet andet greffuen tiill fodder.

---

* Nemlig "Løven", som kongen sejlede til Fyn med (jfr. s. 111)

** Bemærk, at den (sikkert faktisk udbetalte) mark lybsk forsvinder helt og sammentælles, som om den var en brøkdæl af en 'daler'. Sidesummernes møntsorter modsvarer ikke nødvendigvis de faktisk udbetalte møntsorter

*** **epth(er)** gentages

7½ daller ..... Jtem mandagen nest epher Wor Frue dag
natiuitatis (10/9) wdj Otthens anthuor-
P. S. dett Peder, min naadige fruis snider,
att betale 9 hose skind met, hand*
haffde wdtagett, epher min naadige
fruis befalling.

4 s. .... Same dag wttj Otthens giffuitt en guld-
smed for ett offuerbanth, bleff ferdig
giort poo konning^e maiett^{is} weymes.

100 daller ..... Jtem tiisdagenn nest epher Wor Frue dag
natiuitatis (11/9) wdj Otthens epher
M. L. Johan Frises, candzellers, befalling
giffuit mester Lauris Bøsestøber aff
Kiøpnehaffnn poo regenschaff.

Suma lateris: 3½ mr. 4 s.
Daller ..... 113 daller.

/Fol. 188r/

6½ mr. .... Jtem thenn 12. dag septembris wdj Ot-
thens giffuitt thennum wdy Tydtske Cand-
W. H. zelerj att betale 2 riis papiir mett.

7 mr. .... Same dag epher Melcher Sniders befal-
ning betaldt Peder, hertug Frederickis
fyrbøtther, for 2 par hose skinnd, som
Melcher haffde tagett aff hannum tiill
konning^e maiett.

3 mr. 2 s. .... Same dag antwordet Casper Mule att beta-
le nogenn deel met, hand haffde wdtagett
0. for hertug Magnus, och som hans naade
haffde lonth.

13 daller ..... Same tiid epher minn naadige frues be-
faling antwordett Pallj Wulfeldt, som
P. W. hand poo atskillige tiider haffde wd-
lagt for minn naadige frue.

12 s. .... Jtem giffuitt konning^e maiett^{is} dreng
Hans Sped att kiøbe swamp och swerthe
forre tiill konning^e maiett^{is} støffle.

1 daller ..... Same tiid antwordett Jørgenn Walchenn-
drop, skench, som hand epher konning^e
maiett^{is} befalling haffde giffuitt en
malere for en fisk, hand wdt contrafey-
de.

Suma lateris: 17 mr. 6 s.
Daller ..... 14.

/Fol. 188v/

---

* hand gentages

- 1 daller ..... Jtem Stj. Lambertj dag (17/9) wthj Otthens antwordett min naadige frues dreng Blome, som hertug Magnus gaff for en pu- stere.
- 13 daller 1 alb. .... Jtem onsdagenn ther nest (19/9) wdj Otthens antwordet Erick Rosenkrandis, staldmester, som hand haffde wdlagtt for skoo och skiorther tiill staldrengene och for annden dell komitt wdj kong^e maiett^{is} stald, epther hans registers lydelse:
- E. R.
- 20½ mr. .... Same dag wdj Otthens anthuordett Melcher Snyder att betale nogle hose skind mett, som hand haffde wdtaget, epther thette registers lydellse, beløff:
- M. S.
- 11½ mr. 4 s. .... Same tiid wdj Otthenns giffuitt Albret Mus, kiøgemester, som handd epther hans registers lydellse haffde wdlagtt tiill køckenis behoff som beløff:
- A. M.
- 4½ daller ..... Jtem løgerdagenn nest epther Stj. Mathej apostolj dag (22/9) antwordett Peder Køckenschriffuere att betalle 4½ pund husblas mett, hand hafde wdtagitt tiill kiøckenitt.

Suma lateris: 32 mr. 4 s. 1 alb.
Daller ..... 18½.

/Fol. 189r/

- 2 mr. .... Same tiid antwordett Melcher Snider wdj Otthens att giffue for en prus kiste att legge noget foder wdj, som konning^e maiett. loed forschicke jnd wdj Lanthe- misenn.
- 3 mr. .... Onsdagenn ther nest (26/9) wdj Otthens giffuitt en federmagere for en huid lang feder, som hertug Magnus fick.
- 7½ mr. .... Same dag giffuit gamle Peder Jegere et- ther Matz Fyrbøtthers befalning for 6 daa hiorte huder, som konning^e maiett. fick, for huer 20 s., er:
- 3 mr. .... Same tiid epther Matz Fyrbøtthers befal- lingh giffuet en remsnyder for nogle clede secke, hand haffde bøtt for konng^e matt. y Otthens.
- 12 mr. .... Same dag giffuit Jørgenn Malere epther kiøgemesterens befalling for nogle skou esen, hand formalede wdj Jørgen Berna- chous brøllup.
- 12 mr. .... Stj. Michels affthenn (28/9) wdj Ott-

A. E. henns giffuit thenum wdj Tydske Canse-
lerj tiill 3 riis papir och 3 pund bleck
puluer, epther Anndris van Eylenous be-
falling.

Suma lateris: 39½ mr.

/Fol. 189v/

3 mr. .... Same dag wdj Otthenns giffuitt for ett
fyrbeckenn, minn naadige frue fick.

5 mr. 6½ s. .... Jtem giffuitt Niels Mule wdj Otthens for
39 bast lyner, huer stycke 5½ alb., och
for 30 hamble reff, som kom tiill the
250 øxen att binde mett, som kom frann
Riipe.

3 mr. .... End giffuitt wdj Nyborg for reff tiill
same øxenn.

12 s. .... Jtem giffuitt en bødtker y Otthens for 3
fadt att legge swesker wdj, epther Jost
Apoteckers befallning.

3 mr. .... Mandagenn epther Stj. Michels dag (1/10)
antwortett Peder Køckenn Schriffuere att
betalle 3 t' eble mett.

3 mr. .... Mandagen epther Stj. Franscitj dag
(8/10) wdj Nyborg giffuitt then karll,
som henger jact dugene wp, epther Bor-
ckort Jege<r>mesters befallning.

6 daller 6 s. lub. .... Tiisdagenn ther nest (9/10) epther An-
dris van Eylenous befalling y Nyborg
giffuitt Jeronimus Boldeck, som hand
haffde wdtlagtt wdj Hadersleff for minn
naadige frue for skiorther: 12 mr. lub.,
er:

Suma lateris: 18 mr. 2½ s.

Daller ..... 6 daller 6 s. lub.

/Fol. 190r/

22½ mr. 2 s. .... Jtem sönndagenn nest epther Stj. Dioni-
si dag (14/10) wdj Nyborg antwordett
E. R. konning^e maiett^{is} staldmester Erick Ro-
sennkrandis, som hand haffde wdtlagt for
skoo, stefle, remesnidere, sadelmagere
och bardskeere for arbejde, epther
hanns registers lydellse.

5½ mr. 4 s. .... Manndagenn ther nest (15/10) wdj Nyborg
giffuitt Hans Black och Søndag Skomagere
for 2 riis papiir, som ther kiøptis aff
thennum, thet ene fick køcken schriffue-
ren, och thet andit tiill att schriffue
konning^e mat^{is} erinde. poo.

- 6 mr. .... Same dag antwordett Albrett Mus, kiøge mester, wdj Nyborg, som køcken schrif- fueren haffde wdlaggt wdj forgangne aar for 2 riis papiir.
- 4½ mr. .... Stj. Luce euangeliste dag (18/10) antwordet Jost Apoteker ephther doctor Carnelius befallinng att kiøbe 2 krudt soldt forre.
- 2 mr. 2 s. .... Jtem antwordett Falenthinn Sadell Knecth att betale 34 mankame mett, hand haffde wdtagitt att bruge j stallenn.

Suma lateris: 41 mr.

/Fol. 190v/

- 8 s. .... Løgerdagenn ephther Stj. Luce euangeliste (20/10) antworditt Gorius Harinnsknech, som hand haffde giffuitt for hertug Magnus rende tøye, bleff ferdiig giortt.
- 1 mr. .... Jtem vigilia Simonis et Jude (27/10) giffuitt mesther Pouell Predicanth, som hand haffde wdlagt tiill wogn leye fran Otthens och tiill Nyborg for 1 t^{ne} øl, konn^e maiett. fick.
- 1 daller .... Jtem mandagenn ther nest (29/10) wdj Nyborg anthwordett konning^e maiett^{is} dreng Spedt, som hand fick mester Pofuell att kiøbe potther forre tiill konning^e <maiett.>.
- 20 daller .... Jtem giffuitt Lauris Malere wdy Kiøpnehaffn poo regenschaff for arbeyde poo Markuriu och poo Skytt.
- 6 mr. .... Giffuitt Hans Harinnsknech att kiøbe forre hues, som behoff er tiill att bruge wdy rust cameritt.

Suma lateris: 7½ mr.

Daller ..... 21.

/Fol. 191r/

- 4 daller .... Thenn anddenn dag nouembris wdj Nyborg ephther Christoffer Møllers befallinng giffuitt thennum wdj Tydske Candzelerij tiill 4 riis papiir.
- C. M.
- 9½ mr. .... Jtem Stj. Morthenns affthenn (10/11) ephther Albrett Muses befallinng antwordett Peder Fiiskere, som hand skulle wdgiffue y Medelfar for en hame eller kalff tiill thenn nye storre woodt, tiill the halffandenn marck, som tiil-
- A. M.

forn wor ther poo wdtgiffne aff Hans
Schriffuere poo Coldingge.

- 1 daller ..... Manddagenn epher Stj. Morthens dag
(12/11) antwordett Peder Landisknech,
som min naadige frue sennde bud epher
att skulle giffuis for ett skiørth, som
hennis naade loed wdtage y Nyborg wed
jomfrue Englicke Landisberge.
- 9 s. .... Ennd same tiid antwordett Peder Landis-
knech epher minn naadige fruis beffal-
lingg, som skule wdgiffuis for en kiede
tiill hennis naadis markath.
- 6 daller ..... Thenn 22.* dag nouembris antwordett Mel-
cher Snider, som hand skulle betale 6
par hose skind mett, hand haffde wdta-
gitt tiill konng^e matt^{is} behoff aff en
kiøpmand, hedt Jørgenn Holst.

Suma lateris: 10 mr. 1 s.
Daller ..... 11.

/Fol. 191v/

- 1 daller ..... Thenn 13.** dag nouembris epher Jør-
genn Walchenndrops befalling antwordett
Christopher Kiellersuenn tiill att kiø-
be suaffuell forre tiill att temperere
och att tiillgiørre winn mett.
- 7 mr. 1 s. .... Jtem thenn 24. dag nouembris antwordet
Casper Mule. tugthemesther, som hand
hagde wdtlagtt for alle honnde smoo
thingist tiill hertug Magnus behoff,
epther hans sedels lydelse.
- H. M.
- 1 daller ..... Thenn 25. dagh nouembris epher Chri-
stoffer Møllers befalling antwordett
B. P. fyrbotheren wdy Tydske Candzelerj tiill
3 pund bleck pulffuer tiill candzeleries
behoff.
- 10 daller ..... Same tiid epher minn naadige frues be-
faling giffuitt Hans Lyctemager poo re-
genschaff for hues arbeyde, hand haffuer
giort for konning^e maiett. och min naa-
dige frue thette aar.
- 9 s. .... Giffuitt for 3 bøger papiir, som Søffrin
Schiiffuer kiøpthe.***

---

* Rettet fra xij til xxij

** Datoen er formentlig en fejlskrift for 23. nov., der ville passe i den kronologiske rækkefølge (jfr. rettelsen ovenfor)

*** -ther skrevet fuldt ud

Suma lateris: 7½ mr. 3 s.*
Daller ..... 12.

/Fol. 192r/

- 2 mr. .... Manndagenn ephther Stj. Nicolauj dag
(10/12) anthworditt Niels Fyrbøtther att
giffue for eth lam skindis foder, ep-
ther minn naadige frues befallinng, som
skulle wnder hans kiorthell.
- 4 daller ..... Same tiid antwordet Melcher Snider att
betale 2 `par' foder feell met tiill
hertug Magnus, 2 par stroper, och for 2
par foder skinnd tiill greffuen; end for
1 par strope skinnd och 1 par røde
skinnd tiill hanum, beløff tiilsamen:
- 1 mr. .... Jtem Ste. Lucie afthenn (12/12) antwor-
dett Jachim Popenou,** minn naadige fru-
es drenng, som hand sagde att skulle
giffue for eth bredt spell och 2 ther-
ninng, som frøckenn haffde faaeth.
- 2½ mr. 5 s. 1 alb. .... Same dag wdj Nyborg giffuitt Rasmus Laa-
licke aff Malmø for 24 bast lyner, som
Falenthin Sadelknecht fick wdj stallen
att hennge bome mett, och for 8 truff,
kom och y stallen, for huer 8 alb., be-
løff tiilsamenn:
- 20 daller ..... Stj. Thome apostoli dag (21/12) wdy Ny-
borg giffuitt mesther Henrick Predican-
ther ephther konng^e maiett^{is} befallinng,
som wor 2 aars huss hyre.
- M. H.

Suma lateris: 5½ mr. 5 s. 1 alb.
Daller ..... 24.

/Fol. 192v/

- 18 daller ..... Same dag ephther minn naadige frues be-
fallinngh betaldt Anders Jude aff Kiøb-
nehaffnn for 1 skippund hør, som Jehanne
Fadiburdis Quinne haffde wdtagitt aff
hannum och for sent tiill Roschylde
Gord, ephther min naadige frues befal-
ninng.
- 2 mr. .... Jtem betaldt Jens Truedsenn, marschalch,
som hand hagde wdlagtt for 2 liuse sta-
ger, som kom poo salen poo Nyborg.
- 2 mr. .... Jtem løgerdagenn ephther jule dag (29/12)
wdj Nyborg giffuit Michell Finckefennger
att betale en wgle mett.

---

* Skal være: 7 mr. 10 s. = 7½ mr. 2 s.

** Sikkert en fejlskrift for **Jachim Lapenou**

- 14 mr. 4 s. .... Same dag giffuitt Casper Buntmagere ep-
ther konning^e maiett^{is} befalinng, som
hannd hagde wdtlagt y fior winther y
Coldinng for 30 les wed, huert les 6
s., oc for 1 t^{ne} kridt, beløff:
- 5½ mr. 4 s. .... Jtem anthwordeth Franndis Brochennhus,
som hand eptther hans sedels lydelse
F. B. haffde wdlagt for hertug Magnus, be-
løff:

Suma lateris: 24 mr.
Daller ..... 18.

~Her mangler Blade!*

---

* Moderne anmærkning; dvs. den er dog påført inden eller i forbindelse med bladnummereringen på Rigsarkivet. Formentlig indeholder de manglende sider alt i alt kun småbeløb (afdelingen 'småpluk' er utvivlsomt den sidste del af pengeregnskabet). Noget kunne endda tyde på, at alle pengeposter er medtaget, da den sidste dato ovenfor er 29/12. Det manglende udgør sandsynligvis da "Summa summarum på al forskrevne udgift anno 1554", "Lignet og lagt forskrevne udgift imod samme indtægt .." samt indledningen til klæderegnskabet, hvor der dog næppe mangler mere end én side med "Først beholdendes af sidste regnskab", idet posten på fol. 193r er "Item end beholdendes ..". (Små. også opstillingen i **Rentemesterregnskab 1551** s. 231f)

<REKONSTRUKTION:>

<Summa summarum på al forskrevne udgift anno 1554:>

Danske penge	43.469 mr. $\frac{1}{2}$ s. $3\frac{1}{2}$ d. dansk.
Daler	28.799 $\frac{1}{2}$ dr. 7 s. 7 d. lyb. minus 1 sty- ver hollandsk.*
Sølv	194 lod.**
Goltgld.	211.
Engelotter	10.
Dobbeltdukater	24.
Rosenobel	2.302.
Kroner	1.

<Lignet og lagt forskrevne udgift imod samme indtægt, da beholdes på regnskab:>

Danske penge	2.152 $\frac{1}{2}$ mr. $5\frac{1}{2}$ s. 2 d. dansk.
Daler	1.241 dr. 7 s. 3 d. lyb.***
Svensk mønt	1.849 mr. 5 s. 5 d. svensk.
Sølv	3.635 lod 3 kvintin sølv.
Payement	13 lod.
Guld	9 $\frac{1}{2}$ lod $1\frac{1}{2}$ kvintin guld.
Stemplede gylden	23.
Goltgld.	13 $\frac{1}{2}$.
Ungarske gylden	1.
Engelotter	65 $\frac{1}{2}$.
Dobbeltdukater	4 $\frac{1}{2}$.
Portugaløser	$\frac{1}{2}$.
Rosenobel	12.
Kroner	4.
Købmandsgylden	1.
Små klippinge	773 mr.

---

* Denne regnskabsfører afrunder dog blot denne styver til 1 s. lyb., så der ville have stået "6 s. 7 d. lyb."

** Her ville den forkerte sammentælling "193 lod" dog have stået. Sammentællingsfejlene er iøvrigt også rettet i denne rekonstruktion af udgifterne og restbeholdningen nedenfor.

*** Når man regner 1 styver = 1 s. lyb. - og Eskild Oxe kan af naturlige årsager ikke have beholdt "minus 1 styver" på regnskab

TEKST:

/Fol. 193r/

<Register poo clede>

<Jndtegt anno 1554m> '

Jtem ennd behollenndis aff sidste regensschaff*

Enngelst	126 alne lub. maall.
2 støcker hølsk, holt	30 alne.*
Gøttingist	35 støcker 7** alne 1** quarther.
Sardug	4 støcker 2 alne.
Leruiitt	19½ bolth 1½ alne.
Jslandis wadmell	90½ alne.

Jtem fredagenn nest epther Stj. Vilhelmi dag (1/6) annamett aff Jesper Friis aff Agershus poo regensschaff
..... 150 støcke nersk.

Same tiid annamett aff Claus Huitfeldtt poo regensschaff aff Skee Leen
..... 20 støcker nersk.

Jtem kiøptis aff Matz Lampe, borgere wdj Kiøpnehaffnn, tiill hoffclen-
ningis behoff ..... 48 støcker gyttingist.

Kiøptis aff Peder Jørgensenn, borgere wdj Kiøpnehaffnn, tiill
skiffbygere och sangere ..... 7 støcker gyttingist.

Jtem kiøptis aff Jørgenn Hannsenn y Otthens tiill trabanther
..... 22 alne huit engelst, sellandis maall.

Suma lateris:

Engelst	22 alne siellandis maall.
och	126 alne lub. maall.
Hølsk, 2 støcker, holt	30 alne.
Gyttingist och nersk	260 støcker 7** alne 1 quarther.
Sardug, 4 støcker	2 alne***.
Leruit	19½ bolth 1½ alne.
Jslandis wadmell	90½ alne.

---

* Altså 1 stykke hølsk = 15 alen. Fra **Rentemesterregnskab 1551** (s. 247, 252, 255, 266-267) samt nedenfor s. 237 fås flg. relationer: 1 stykke gøttingst = 18 al., 1 stk. sardug = 24 al. og 1 bolt lærred = 18 al. sjæll. (sml. dog **Rtmrsk. 1556** s. 214-217: 20 al. lyb.). Opmålingen sker ofte enten i den sjællandske alen på ca. 63 cm eller i den lybske (og jyske) på ca. 57,5 cm; nederlandsk klæde måske dog i Brabanteralen på 10/9 sjæll. al. og sydtysk klæde måske i Nürnbergeralen på 21/20 sjæll. al. (se Poul Rasmussenn: **Mål og vægt** (1975) s. 55ff og 71)

** Rettet fra (?)

*** Fejlafskrift for '4 stk. og 2 alen' (dvs. 98 alen i alt)

/Fol. 193v/

Jtem* løgerdagenn forre sønndagenn exaudj (5/5) wdj Coldinng annamitt aff Søffrinn Swenndzen, Jørgenn Pedersens, renthemesters, schriiffuere, som hannd haffde kiøpt och bestyrirt tiill lanndisknecthe: 24 stycker engelst, som holt thetthe ephtherschreffnne:

1 stöcke blaat, holt	35 alne	}	siellandis alne
1 stöcke røthh, holt	35½ alne		
1 stöcke aske farffue, holt	39 alne		
1 stöcke røthh, holt	38 alne		
1 stöcke swort, holtt	38 alne		
1 stöcke røtt, holt	36 alne		
1 stöcke huitt, holtt	35 alne		
1 stöcke blaat, holt	37 alne		
1 stöcke gult, holt	34 alne		
1 stöcke huitt, holtt	37 alne		
1 stöcke huit, holt	38 alne		
1 stöcke blaat, holt	37 alne		
1 stöcke blaat, holt	38 alne		
1 stöcke røth, holt	35 alne		
1 stöcke røth, holt	37 alne		
1 stöcke swort, holt	35 alne		
1 stöcke røth, holtt	36 alne		
1 stöcke grønt, holt	36 alne		
1 stöcke huit, holtt	33 alne		
1 stöcke gult, holtt	34½ alne		
1 stöcke grønt, holtt	35 alne		
1 stöcke blaatt, holt	38 alne		
1 stöcke blaat, holt	37 alne		
1 stöcke swort, holtt	36 alne		

Suma lateris: 870 alne engelst.

Hele stöcker: 24**.

/Fol. 194r/

Ennd same tiid annamett aff for^{ne} Søffrenn Swenndzenn tiill att giiffue lanndis knecthe, som hauffde ligett y Riipe
..... 82½ alne enngelst.

Summarum poo clede annamett aff Søffrenn Swenndzenn:

952½ alne engelst

---

* **forre** overstreget

** Som naturligvis er identisk med de 870 alen; ikke som normalt, hvor alle linierne under 'summa lateris' skal regnes sammen

/Fol. 194v/

Thette epherschreffne clede bleff annamett aff Olluff Pedersenn, konning^e maiett¹⁵ thollere wdj Riipe, och Søffrenn Swenndsenn, som the haffde* kiøpt poo koning^e matt¹⁵ wegne tiill hoffchlening och anden wdtgiftt, som wor 80 <støcker> sworth, 24 stycker aske farue, 3 stycker fiole farffue, 6 støcker tanetth brun oc 54 støcker allehonnde farffue, som er tiilsamenn 167 stycker engelst. Och bleff wpschorne thisse epherschreffne støcker:

1 støcke swort, holt	40 alne	}	siellandis alne
1 støcke swort, holttt	37 alne		
1 støcke swort, holt	40 alne		
1 støcke swort, holt	43 alne		
1 støcke swort, holt	43 alne		
1 støcke swort, holt	38 alne		
1 støcke swort, holttt	39½ alne		

1 støcke swort, holt	42 alne	}	lub. alne
1 støcke swort, holt	43 alne		
1 støcke swort, holt	45 alne		
1 støcke swort, holt	45 alne		
1 støcke swort, holt	41 alne		
1 støcke swort, holt	44 alne		
1 støcke swort, holt	44 alne		
1 støcke swort, holt	45 alne		
1 støcke swort, holt	43 alne		
1 støcke swort, holt	42 alne		
1 støcke swort, holt	44 alne		
1 støcke swort, holttt	37 alne		
1 støcke swort, holt	42 alne		
1 støcke swort, holt	43 alne		
1 støcke swort, holt	44 alne		

Suma lateris: 280½ alne siellandis maall.

Lub. .... 644 alne.

Hele støcker: 22.

/Fol. 195r/

1 støcke swort, holt	43 alne	}	lub. alne
1 støcke swort, holt	44 alne		
1 støcke swortt, holt	43 alne		
1 støcke swortt, holt	43 alne		
1 støcke swortt, holt	43 alne		
1 støcke swort, holt	42 alne		
1 støcke swort, holttt	42 alne		
1 støcke swort, holttt	44 alne		
1 støcke swort, holttt	39½ alne		
1 støcke swort, holttt	41 alne		
1 støcke swortt, holt	39 alne		
1 støcke swortt, holttt	40 alne		
1 støcke swort, holt	42½ alne		
1 støcke, holttt	44 alne		
1 støcke, holt	40 alne		

* the haffde gentages

1 støcke swort, holt	42 alne
1 støcke suort, holt	43 alne
1 støcke swort, holt	42 alne
1 støcke swort, holt	44 alne
1 støcke swort, holt	43½ alne
1 støcke swort, holt	43 alne
1 støcke swort, holt	42½ alne
1 støcke swort, holt	40½ alne
1 støcke, holt	42½ alne
1 støcke, holt	44 alne
1 støcke swort, holt	43 alne
1 støcke swort, holt	44 alne
1 støcke swort, holt	45 alne
1 støcke, holt	40 alne

Suma lateris: 1229 alne lub. maall.

Hele støcker: 29.

/Fol. 195v/

1 støcke swort, holt	45 alne
1 støcke swort, holt	44 alne
1 støcke swort, holt	43 alne
1 støcke swortt, holt	43 alne
1 støcke swort, holt	44½ alne
1 støcke swort, holt	41 alne
1 støcke swort, holt	45 alne
1 støcke swort, holt	43 alne
1 støcke swort, holt	41 alne
1 støcke swort, holt	43 alne
1 støcke swort, holt	41½ alne
1 støcke swort, holt	46 alne
1 støcke swort, holt	41 alne
1 støcke swort, holt	42 alne
1 støcke swort, holt	40 alne
1 støcke swort, holt	44 alne
1 støcke swort, holt	46 alne
1 støcke swort, holt	46 alne
1 støcke swort, holt	41 alne
1 støcke swort, holt	42½ alne
1 støcke swort, holt	43 alne
1 støcke swort, holt	43 alne
1 støcke swort, holt	45½ alne
1 støcke swort, holt	41 alne
1 støcke swort, holt	43 alne

lub. maall

Suma lateris: 1078 alne lub..

Hele støcker: 25 støcker.

/Fol. 196r/

Askefarue

1 støcke askefarue, holt	41½ alne
1 støcke, holt	37 alne
1 støcke, holt	41 alne
1 støcke, holt	41 alne
1 støcke, holt	40 alne

1 støcke, holt	40 alne	}	lub. maall		
1 støcke, holt	41½ alne				
1 støcke, holt	43 alne				
1 støcke, holt	40 alne				
1 støcke, holt	39½ alne				
1 støcke, holt	42 alne				
1 støcke, holt	40 alne				
1 støcke, holt	43 alne				
1 støcke, holt	40 alne				
1 støcke, holt	41½ alne				
1 støcke, holt	39 alne				
1 støcke, holt	41 alne				
1 støcke, holt	41 alne				
1 støcke, holt	41 alne				
1 støcke, holt	41 alne				
1 støcke, holt	40 alne				
1 støcke, holt	41 alne			}	siellandis alne
1 støcke, holt	39 alne				
1 støcke, holt	39 alne				

Suma lateris: 119 alne siellandis
och ..... 854 <alne> lub. maall.

Hele støcker: 24.

/Fol. 196v/

Alle hannde farue

1 støcke brunt, holt	38 alne	}	siellandis alne	
1 støcke brunt, holt	42½ alne			
1 støcke swort, holt	38 alne			
1 støcke swort, holt	39 alne			
1 støcke blaat, holt	37 alne			
1 støcke blaat, holt	36 alne			
1 støcke brunt, holt	43 alne			
1 støcke brunt, holt	38 alne			
1 støcke brunt, holt	38 alne			
1 støcke brunt, holt	39 alne			
1 støcke brunt, holt	38 alne			
1 støcke brunt, holt	37 alne			
1 støcke fiale farue, holt	40 alne			} tiill jomfru- erne
1 støcke fiale farue, holt	40 alne			
1 støcke fiale farue, holt	41 alne			
1 støcke swort, holt	35 alne			
1 støcke røt, holt	35½ alne			
1 støcke røt, holt	35 alne			
1 støcke røt, holt	37 alne			
1 støcke grønt, holt	35 alne			
1 støcke swort, holt	36 alne			
1 støcke røtt, holt	37½ alne			
1 støcke blaat, holt	36½ alne			
1 støcke swort, holt	35½ alne			

Suma lateris: 907½ alne engelst, siellandis maall.

Helle støcker: 24.

/Fol. 197r/

Jtem annamett aff Melcher Snider att wdtgiffue poo konning^e maiett^s
wegne:

Engelst	4 alne siellandis.
Gyttingist	14 støcker 12 alne.
Sardugh	2 støcker.
Leruiith	1 bolth.

Jtem annamet aff Oluff Pedersenn och Søffrenn Swendsenn tiill hoff
ch<lenning att wdgiffue wdj thette aar 1554:

Sardug	250 støcker.
Leruith	150 bolthe.

Jtem wdj Nyborg annamett aff Søffrenn Kneffuell, byfogett, som handd
haffde wpborrit tiill sageffaldt, epther hans regensschaffis lydellse:

Engelst	15 alne siellandis maall.
Hollanndis leruitt	20 alne.

Suma lateris:

Engelst	19 alne siellanndis maall.
Sardug	252 støcker.
Bolthe leruit	151 bolt.
Hollanndis leruitt	20 alne.
Nersk*	14 støcker 12 alne.

/Fol. 197v/

Sumarum poo all indtegt aff clede 1554:

Engelst	4382½ alne siellandis maall
och	3921 alne lub. maall.
Helle støcker engelst, som ick bleff wpskorne	45 støcker.
Hølsk	30 alne.
Sardug	256 støcker 2 alne.
Bolthe lerffuit	170½ bolth 1½ alne.
Hollandis leruit	20 alne.
Gøttingist och nersk	175 støcker 1 alne 1 quarter.
Jslands wadmell	90½ alne.

‡

---

* D.s.s. gøttingst ovenfor (gøttingst og nersk optræder ofte sammen i
én post og til samme pris)

/Fol. 198r/

Wdtgiffuit poo clede, sardug och leruit anno 1554

Giffuit skytterne y porthen poo Kiørnehaffn

Mauris Jude	6½ alne engelst	}	1 støcke nersk*
Michell Jude	6½ alne engelst		
Peder `Jensen' Jude	6½ alne engelst		
Peder Winther	6½ alne engelst		
Morthenn Jude	6½ alne engelst	}	1 støcke nersk
Jens Diennsenn	6½ alne engelst		
Knud Giøe	6½ alne engelst		
Hans Lauritzenn	6½ alne engelst		
Jens Haslingg	6½ alne engelst	}	1 støcke nersk
Christenn Jude	6½ alne engelst		
Matz Jude	6½ alne engelst		
Peder Jørgennsen	6½ alne engelst		
Jacop portherner	6½ alne engelst	}	1 støcke nersk
Søffrenn Jude	6½ alne engelst		
Peder Siellindisfar	6½ alne engelst		
Peder Fønno	6½ alne engelst		
Niels Jude	6½ alne engelst	}	1 støcke nersk
Lauris Jude	6½ alne engelst		
Gamble Niels Jude	6½ alne engelst		
Rasmus Angordt	6½ alne engelst		
Suma lateris: 130 alne engelst, siellandis maall. Nersk	5 støcker.		

/Fol. 198v/

Christenn Jennsenn	6½ alne engelst	}	1 støcke nersk
Søffrenn Jennsenn	6½ alne engelst		
Olluff Seffrensenn	6½ alne engelst		
Mauris Matzenn	6½ alne engelst		
Mogens Raffn	6½ alne engelst	}	½ støcke 4½ alne nersk
Søffren Pouelsen	6½ alne engelst		
Hans Schredere	6½ alne engelst		
Mester Matz Hestelege	6½ alne engelst		
Suma lateris: 51½ alne engelst. Nersk	1½ støcke 4½ alne.		

Sumarum poo clede giffuitt skyttherne tiill poske (25/3) 1554:

Engelst ..... 181½ alne siellandis maall.
Nersk ..... 6½ støcke 4½ alne.

---

* Altså nersk ud over det anførte engelst - ikke en sammenregning

/Fol. 199r/

Giffuit skipere och styremend

Theus Prus*	1 støcke nersk		
Och fick hand penninng for	24 alne engelst		
Skipper Peder Holst	6 alne	}	
Skipper Thomes**	6 alne		
Niels Michelsen, skipper	6 alne		
Jens Skaubo, styremand	6 alne		
Skipper Chlemit	6 alne		
Skipper Matz Mørck	6 alne		
Skipper Jørgen Michelborg	6 alne		
Skipper Swend Skonning	6 alne		
Skipper Peder Hinckelsen	6 alne		
Skipper Hans Jgstedt	6 alne		
Skipper Hans Grunde	6 alne		
Olluff Oelsenn, styremand	6 alne		
Johan Hallindisfar, styremand	6 alne		engelst
Lauris Børnnsenn, styremand ..	6 alne		
Skipper Matz Husum	6 alne		
Skipper Christen Staffensen ...	6 alne		
Skipper Morthenn Thønder	6 alne		
Knud Hallindisfar, styremand ..	6 alne		
Skipper Matz Mønbo	6 alne		
Skipper Arnth Oldenslo	6 alne		
Skipper Geyster Lauritzen	6 alne		
Olluff Pouelsen, styremand	6 alne		
Peder Blancke, styremand	6 alne		
Olluff Børgersenn, styremand ..	6 alne		

Suma lateris: 144 alne engelst, siellandis maall.
Nersk ..... 1 støcke.

/Fol. 199v/

Niels Wrkoch, styremand	6 alne	}	
Morthenn Prus, styremand	6 alne		
Jens Gins, styremand	6 alne		
Swend Hallinndisfar, styrremand	6 alne		
Skipper Meynert	6 alne		
Niels Christensen, styremand ..	6 alne		
Anders Hallindisfar, styremand	6 alne		
Bernitt Bagge, skipper	6 alne		
Peder Fønbo, skipper	6 alne		engelst
Biørn Jensen, styremand	6 alne		
Søffren Greersen, skipper	6 alne		
Peder Nielsenn***	6 alne		
Skipper Henrick Hollennder	6 alne		

-
- * Han synes efter en lang række posteringer at dømme (også i **Rentemesterregnskab 1551**) snarest at have været en embedsmand på Holmen ('Bremerholmen'), som sørgede for skibenes forsyninger m.v., mens han hverken nævnes med titlen 'skipper' (navigatoren) eller dennes overordnede, 'skibshøvedsmand' (befalingsmanden), men altid får en væsentlig højere løn end skipperne
- ** Kaldes også 'Thonnis' (efternavn ukendt). Var i 1551 på "Falken"
- *** Vist identisk med skipperen på "Peder Hvitfelds pinke" 1558, se **Rentemesterregnskab 1557-58**

Skipper Oluff Søffrennsenn	
fick pennindinge for hans clede	
Skipper Matz Riibere	6 alne
Skipper Frederick	6 alne
Hans Krabbe, styremand	6 alne
Jens Kiildsen, prammand	6 alne
Gerbranth Re`ff'slaere	6 alne

Suma lateris: 108 alne engelst, siellandis maall.

Sumarum poo clede giffuett skippere och styremend 1554:

Engelst	252 alne engelst, siellandis maall.
Nersk	1 støcke.

/Fol. 200r/

Giffuet bøsekøtter theris clede anno 1554

Mester Hermen, arckeliemester .	12 alne engelst	
Mester Frederick, krudtmager ..	6 alne	
Christen Jennsenn Jude	6 alne	} engelst
Peder Gagge	6 alne	
Walther van Deffholt	6 alne	
Niels Lundby	6 alne	
Niels Ebbeltofft*	6 alne	
Jacop Hallindisfar	6 alne	
Jacop van Kiill	6 alne	
Anders Ølender	6 alne	
Hermen Krøger	6 alne	
Dyrick van Hamborg	6 alne	
Heming Oelsenn	6 alne	
Hans Fogell	6 alne	
Petther Lifflander	6 alne	
Carstenn Prus	6 alne	
Petther Smitt	6 alne	
Hans Meyer	6 alne	
Knudtz Potthemager	6 alne	
Tønus Lifflander	6 alne	
Jacop Remroth	6 alne	
Christoffer Prus	6 alne	
Engelhorert Oelsen	6 alne	
Søffren Hallindisfar	6 alne	
Claus Theme	6 alne	
Dynis Frandsous	6 alne	
Henning Holst	6 alne	
Thames Jude	6 alne	
Thøge Jude	6 alne	

Suma lateris: 180 alne engelst, siellandis maall.

---

* Unge N. E. (se nedenfor: gamle N. E.)

/Fol. 200v/

Lauris Jude	6 alne	}	engelst
Niels Gode Rede	6 alne		
Bertell Lifflander	6 alne		
Søffren Matzenn	6 alne		
Hans Skonning	6 alne		
Hans van Lochum	6 alne		
Abraham Heyll	6 alne		
Lauris Otzing	6 alne		
Erick Jeger	6 alne		
Oluff Bagge	6 alne		
Jochem Jgstede	6 alne		
Rasmus Skaubo	6 alne		
Wnge Niels Christensen	6 alne		
Thames Alexander	6 alne		
Oluff Swenske	6 alne		
Gamle Niels Ebbeltofft	6 alne		
Claus van Rostock	6 alne		
Thames Watthermand	6 alne		
Henrick Høgyer	6 alne		
Jacop Pomerening	6 alne		
Hans van der Becke	6 alne		
Augustinus Pomerening	6 alne		
Knudze Beme	6 alne		
Hermen Meyr	6 alne		
Gamle Niels Christensen	6 alne		
Jørgenn Michelsenn	6 alne		
Lauris Swenske	6 alne		
Henrick van Minden	6 alne		
Jacop Witthe	6 alne		

Suma lateris: 174 alne engelst, siellandis.

/Fol. 201r/

Søffrenn Jensenn	6 alne	}	engelst
Jørgenn Kielldsenn	6 alne		
Niels Glenndse	6 alne		
Jachim Snedtker for 2 aar	12 alne		
Frederick van Dyren	6 alne		
Eyller Pape	6 alne		
Matz Himelskøtthe	6 alne		
Annders Ramse	6 alne		
Dauith Falch	6 alne		
Claus Seler	6 alne		

Suma lateris: 66 alne engelst.

Sumarum poo clede giffuit bøseskøtterne thette aar 1554:

Enngelst ..... 420 alne siellandis maall.

Giffuet skifbygere theris clede 1554

Henrick Kolthermand ..... 17½ alne engelst
Nersk ..... ½ støcke
Sardug ..... 7 alne siellandis

Mester Anders Skiffbyger ..... 17½ alne engelst
Nersk ..... ½ støcke
Sardug ..... 7 alne siellandis

Rasmus Klincker	6 alne	} engelst
Per Michelsenn	6 alne	
Per Welatzenn	6 alne	
Per Fiinde	6 alne	
Knud Fønno	6 alne	
Trugels Temermand	6 alne	
Niels Fønno	6 alne	
Hans Pomerening	6 alne	
Jacop Pomerening	6 alne	
Matz Arnezenn	6 alne	
Dominicus	6 alne	
Anders Blocke Dreyer	6 alne	
Niels Persen	6 alne	

Suma lateris: 113 alne enngelst, siellandis.

Nersk ..... 1 støcke.

Sardug ..... 14 alne siellandis.

/Fol. 202r/

Giffuit skifby`q'ere till Micaelis (29/9) 1554

Hans Buthoff
Rasmus Klincker
Trugels Themermand] 1 stöcke nersk

Peder Welatzenn
Las Jnguorsen
Peder Skonning] 1 stöcke nersk

Hans Pomerening
Jonn Bagge
Niels Fønno] 1 stöcke nersk

Mattis Arnesen for 2 aar
Peder Michelsenn] 1 stöcke nersk

Knud Fønno for 2 aar
Anders Blockedreyer] 1 stöcke nersk

Dominicus Themermandt
Perder Findue
Niels Pedersenn] 1 stöcke nersk

Suma lateris: 6 stöcker gøttingist*.

---

* Bemærk, at endnu engang sættes gøttingist lig med nersk (sml. s. 228)

Giffuet landsknechte och trabanther theris clede anno 1554

Jtem pinnse dag (13/5) wdj Coldinngge giffuitt alle landisknec-
J. V.V. the, som haffue liiget wdj Nørre Jutland, theris clede for $\frac{1}{2}$
aar, som the haffue forthient tiill Philipj och Jacobj dag
(1/5) nest forledenn for $\frac{1}{2}$ aar, som beløff ephther muster regii-
ster ..... 671 alne engelst.

Jtem fredagenn ther nest (18/5) wdj Kiøpnehaffnn giffuitt alle
the landisknecthe, som haffue liigett wdj Kiøpnehaffnn, Siel-
land och Schonne, theris clede for eth helt aar, som the haffue
forthient nu tiill Philipj och Jacobj dag (1/5) nest forledenn,
som beløff ephther muster sedelen ..... 897 alne engelst.

Ennd same tiid antworditt Jacop Winds att giffue the knechte,
J. W. som liige poo Kallundborg, theris clede for $\frac{1}{2}$ aar tiill Philipj
och Jacobj dag (1/5), som beløff ..... 157 $\frac{1}{2}$ alne engelst.

End same tiid wor giffuitt en knecth wed naffn Hans van Ytthen
J. W. hans clede, som hand haffde forthient tiill Stj. Morthens dag
(11/11), och haffde tha faaeth forloff .. 3 alne engelst.

Suma lateris: 1728 $\frac{1}{2}$ alne engelst, siellandis maall.

Jtem Stj. Jacobj apostolj dag (25/7) wdj Kiøpnehaffnn giffuitt
alle Jacop Winndzes knechte, som haffue liggitt wdj Kiøpne-
haffn, Siellandt och Schonne, theris clede, som the haffue for-
thient fran Philipj och Jacobj dag (1/5) nest forledenn 1554
J. W. och tiill Stj. Jacobj dag wdj same aar, som er for 1 fierding
aars thienniste, och finge same knechte forloff, beløff offuer
alt ephther musther register ..... 222 $\frac{1}{2}$ alne engelst.

Jtem Stj. Mathej apostolj dag (21/9) wdj Otthens giffuit alle
konning^e matt^{is} trabanther theris clede, som the haffue for-
thient tiill juell nest forledenn 1553, som wor poo 30 perso-
ner, huer 9 alne* engelst, beløff ..... 270 alne engelst.
A. H. Nersk ..... 10 støcker 12 alne.

Jtem thenn 21. dag novembris giffuitt alle the landisknecthe,
som liigge poo Kallundborg, theris clede for $\frac{1}{2}$ aar, som the
S. H. haffue forthient fran Philipj och Jacobj dag (1/5) 1554 och
tiill Stj. Morthens dag (11/11) wdj same aar, som beløff seg
tiillsamenn ..... 157 $\frac{1}{2}$ alne engelst.

Ennd same tiid giffuitt 10 trabanther, som waare poo konning
Christiernn**, huer 3 alne engelst ..... 30 alne engelst.
Sardug 2 støcker ..... 2 alne.***

---

* nersk overstreget

** En ekstrabetaling for besværet med at bevogte Christian 2.

*** Dvs. '2 stykker og 2 alen' - en ubetænksom afskrift efter en kladde

Suma lateris: 680 alne engelst, siellandis maall.

Sardugh ..... 2 støcker 2 alne.

Nersk ..... 10 støcker 12 alne.

Sumarum poo clede, som er giffuitt landisknecthe och trabanther:

..... 2408½ alne engelst.

Sardugh ..... 2 støcker 2 alne.

Nersk ..... 10 støcker 12 alne.

/Fo1. 203v/

/Fol. 204r/

Giffuit sangere theris clede for thete anno 1554

Rasmus Heynssen, sangemester 8 alne engelst.
Tiill vldennskiorther ..... 1½ alne engelst.
Sardug ..... 5 alne.
Leruitt ..... 5 alne.
Gyttingist ..... 8 alne.

Mester Hans Goltsmedt ..... 10 alne engelst.
Sardug ..... 5 alne
Leruitt ..... 5 alne
Gyttingist ..... 10 alne.

Niels Lauritzenn ..... 7½ alne engelst.
Sardug ..... 5 alne.
Leruit ..... 5 alne.
Gyttingist ..... 7 alne.

Melcher Anndersenn ..... 7½ alne engelst.
Sardug ..... 5 alne.
Leruitt ..... 5 alne.
Gyttingist ..... 7 alne.

Samuell Meyer ..... 7½ alne engelst.
Sardug ..... 5 alne.
Leruit ..... 5 alne.
Gyttingist ..... 7 alne.

Suma lateris: 42 alne enngelst.
Sardug ..... 1 stöcke 1 alne.*
Leruitt ..... 1 bolt 7 alne.**
Nersk ..... 2 stöcker 3 alne.***

/Fol. 204v/

Alexander Willomsenn ..... 7½ alne engelst.
Sardug ..... 5 alne.
Leruitt ..... 5 alne.
Gyttingist ..... 7 alne.

Olluff Knudtzenn ..... 7½ alne <engelst>.
Sardug ..... 5 alne.
Leruit ..... 5 alne.
Gyttingist ..... 7 alne.

Offue Lauritzenn ..... 7½ alne engelst.
Sardug ..... 5 alne.
Leruit ..... 5 alne.
Gyttingist ..... 7 alne.

---

* = 25 alen, dvs. 1 stykke sardug = 24 alen (sml. note s. 223)
** = 25 alen, dvs. 1 bolt lærred = 18 alen (sml. note s. 223)
*** = 39 alen, dvs. 1 stykke nersk (gøttingst) = 18 alen (sml. note s. 223). Bemærk, at gøttingst endnu engang opføres som nersk

Jacop Skotte ..... 7½ alne engelst.
 Sardug ..... 5 alne.
 Leruitt ..... 5 alne.
 Gyttingist ..... 7 alne.

Peder Hansen ..... 7½ alne engelst.
 Sardug ..... 5 alne.
 Leruit ..... 5 alne.
 Gyttingist ..... 7 alne.

Frederick Søffrennsenn ..... 7½ alne engelst.
 Sardug ..... 5 alne.
 Leruit ..... 5 alne.
 Gyttingist ..... 7 alne.

Suma lateris: 45 alne engelst, siellandis alne.
 Sardug ..... 1 stöcke 6 alne.
 Leruit ..... 1½ bolt 3 alne.
 Gyttingist .. 2 stöcker 4 alne*.

/Fol. 205r/

Auffue Pedersenn ..... 6 alne engelst 1 quarther.
 Sardug ..... 4 alne.
 Leruitt ..... 4 alne.
 Gyttingist ..... 5½ alne.

Jacop Skotte** ..... 7½ alne engelst.
 Sardug ..... 5 alne.
 Leruitt ..... 5 alne.
 Gyttingist ..... 7 alne.

Staffen Pedersenn ..... 7½ alne enngelst.
 Sardug ..... 5 alne.
 Leruit ..... 5 alne.
 Gyttingist ..... 7 alne.

Søffren Jacopsen ..... 7½ alne engelst.
 Sardug*** ..... 5 alne.
 Leruitt ..... 5 alne.
 Gyttingist ..... 7 alne.

Sacarias Lauritzenn ..... 7 alne engelst.
 Sardug ..... 4½ alne.
 Leruitt ..... 4½ alne.
 Gyttingist ..... 6 alne.

Ferdinandus Lauritzenn ..... 6 alne enngelst 1 quarther.
 Sardug ..... 3½ alne.
 Leruit ..... 3½ alne.
 Gyttingist ..... 5½ alne.

---

* Skal være: 42 alen = 2 stykker 6 alen (ellers bliver 1 stykke gøttingst nu 19 alen i stedet for 18 alen, sml. s. 237 og 239)

** Som allerede havde fået én gang (ovenfor) - eller der er tale om en fejlpostering

*** **Sardugug**

Suma lateris: 42 alne engelst, siellandis alne.
 Sardug ..... 1 stöcke 3 alne.
 Leruit ..... 1½ bolt.
 Gyttingist och
 nersk ..... 2 stöcker 2 alne.*

/Fol. 205v/

Cleofas Lauritzenn ..... 4½ alne engelst.
 Sardug ..... 3 alne.
 Leruit ..... 3 alne.
 `Nersk'** ..... 4 alne.

Jørgenn Morthennsen ..... 4½ alne engelst.
 Sardug ..... 3½ alne.
 Leruit ..... 3½ alne.
 Gyttingist ..... 4 alne.

Lauris Pedersen ..... 4 alne enngelst.
 Sardug ..... 3 alne.
 Leruit ..... 3 alne.
 Gyttingist ..... 4 alne.

Anastatius Wandalus, som konning^e maiett. skiencthe hannum tiill
 en ckening ..... 7½ alne engelst.
 Sardug ..... 5 alne.
 Leruit ..... 5 alne.
 Nersk ..... 7 alne.

Suma lateris: 20½ alne engelst.
 Sardug ..... 24½ alne.
 Leruitt ..... 24½ alne.
 Nersk ..... 1 stöcke 1 alne.

Sumarum poo clede, som er giffuit sangere:

Engelst ..... 149½ alne siellandis maall.
 Sardug ..... 4 stöcker ½ alne.***
 Leruit ..... 5 bolthe 6½ alne.#
 Gyttingist oc nersk ..... 7½ stöcke 1 alne.##

---

* 1 stykke gøttingst/nersk = 18 alen

** **Gytting(is)t** overstreget

*** Skal være: 106½ alen = 4 stykker 10½ alen sardug

Skal være: 106½ alen = 5 bolte 16½ alen lærred

Sammentællingen er formelt korrekt, når der tælles i stykker og alen hver for sig; bemærk dog fejlen på s. 238. Den korrekte sum ville derfor blive 7½ stk. 3 al. gøttingst og nersk

/Fol. 206r/

Giffuitt tiill hoffclenning 1554

Niels Siellindisfar, mester smedt:	
Engelst	7½ alne.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gyttingist	7 alne.
Bernth Hoffslarer	6½ alne engelst.
Sardug	5½ alne, wor 1 stuff.
Leruit	5 alne.
Gyttingist	6 alne.
Mester Arilld Cleensmed	7½ alne enngelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gyttingist	6 alne.
Michell Pouelsenn, 'søm slaer'	1½ alne engelst.
Nersk	1 alne.
Heming Rasmusen, mestersmede swend ..	1½ alne engelst.
Nersk	1 alne.
Frands Jensen, mester swend	1½ alne engelst.
Nersk	1 alne.
Poffuell Oelsen, mester swend	6 alne engelst.
Rasmus Søm Slaere, for hand schreff wdj smeden tiill poske (25/3):	
Engelst	1½ alne.
Nersk	1 alne.
Suma lateris: 33½ alne engelst.	
Sardug	15 alne.*
Leruit	15 alne.
Nersk	1 stöcke 5 alne.**

/Fol. 206v/

Jacop wan Meydeburg***	12 alne engelst.
Michell Wiiborg***	7 alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gyttingist	6 alne.
Jacop Jude***	7 alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Nersk	6 alne.

---

* Skal være: 15½ alen

** = 23 alen nersk og gøttingst; 1 stykke = 18 alen

*** Er en skibshøvedsmand

Esbern Wrager	6½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Nersk	6 alne.
Matz Wragere	6½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Nersk	6 alne.
Pouell Wintapper	6½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gyttingist	6 alne.
Truels Thememand	6 alne enngelst.
Mattis Huilmand*	7½ alne enngelst.
Gyttingist	1 alne.
Suma lateris: 59 alne enngelst.	
Sardug	1 støcke 1 alne.
Leruit	1 bolt 7 alne.
Gyttingist och nersk	1½ støcke 4 alne.**

/Fol. 207r/

Jørgenn Jserrsnider	6½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gyttingist	6 alne.
Annders Jude, salthere	6½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gyttingist	6 alne.
Matz Pedersenn, salthere	6½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gyttingist	6 alne.
ˆBlasius Schriffuer	6½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gøtingist	6 alne.'***
Mester Lydicke Kunst Mester	7½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Nersk	7 alne.

---

* huilmand

** = 31 al.; 1 stk. = 18 al.

*** Hele posten er tilføjet i margen til højre for den forudgående

Giffuitt wnge Hans Tornmand epther Lauris Schriffuers beffalningg, som hand schall thienne forre fran thenne poske (14/4) nu først komendis 1555 och tiill poske (5/4) 1556 ..... 6 alne engelst.

Suma lateris: 39½ alne engelst.
Sardug ..... 1 stöcke 1 alne.
Leruit ..... 1 bolt 7 alne.
Nersk ..... 1½ stöcke 4 alne.

/Fol. 207v/

Peder Godtske poo 6 personer ..... 30 alne engelst.
Tiill hoser ..... 9 alne engelst.
Sardug ..... 1 stöcke 6 alne.
Leruit ..... 1 bolt 6 alne.
Nersk ..... 2 stöcker.

Christoffer Mogennsenn, foget ..... 13 alne engelst.
Sardugh ..... 10 alne.
Leruit ..... 10 alne.
Gyttingist ..... 12 alne.

Søffrenn `Stald'swend, fogit poo
Abramstrup ..... 6½ alne engelst.
Sardug ..... 5 alne.
Leruit ..... 5 alne.
Gyttingist ..... 6 alne.

Eskell Oxe poo 6 personer ..... 30 alne engelst.
Tiill hoser ..... 9 alne engelst.
Sardug ..... 1 stöcke 6 alne.
Leruit ..... 1 bolt 6 alne.
Gyttingist ..... 2 stöcker.

Niels Pedersenn, schriffuere ..... 6½ alne engelst.
Sardug ..... 5 alne.
Leruit ..... 5 alne.
Gyttingist ..... 6 alne.

Giffuitt 2 konning^e mat^{is} pefflinge, som gaa tiill scholle wdj Kiöpne-
haffn, tiill hoser ..... 2 alne 1 quarther engelst.

Suma lateris: 106 alne 1 quarther engelst, siellandis alne.
Sardug ..... 3 stöcker 8 alne.
Leruit ..... 3½ bolt 5 alne.
Nersk ..... 5 stöcker 6 alne.

/Fol. 208r/

Jørgenn Walle* ..... 6½ alne engelst.
Sardug ..... 5 alne.
Leruit ..... 5 alne.
Gyttingist ..... 6 alne.

---

* Toldskriver i Helsingør

Marckus Kopper Decker	6½ alne engelst.	} Kom y* tienste tiill Io- hanis (24/6)
Sardug	5 alne.	
Leruit	5 alne.	
Gyttingist	6 alne.	

Korth Koch	6½ alne engelst, lub.
Sardug	5 alne.
Leruitt	5 alne.
Gyttingist	6 alne.

Gorius Steenhugger	6½ alne engelst.	} Kom y thieniste tiill Barto- lomej (24/8)
Sardug	5 alne.	
Leruitt	5 alne.	
Gyttingist	6 alne.	

Søffrenn Swendsenn, schriffuere** ...	6½ alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruit	5 alne.
Gyttingist	6 alne.

Mester Niels Muremester	8 alne engelst.
Sardug	5 alne.
Leruitt	5 alne.
Gyttingist	7½ alne, wor 1 stuff.***

Suma lateris: 27½ alne engelst, siellandis.
 och ..... 13 alne engelst, lub. maall.#
 Sardug ..... 1 støcke 6 alne.
 Gyttingist .. 2 støcker 1½ alne.
 Leruit ..... 1½ bolt 3 alne.

/Fol. 208v/

Sumarum poo clede, som er wdgiffuitt tiill hoffclening:

Engelst	265½ alne 1 quarter siell.,
och	13 alne lub.
Sardug	7 støcker 7 alne.##
Leruit	8 bolthe 19 alne.###
Nersk	12 støcker 2½ alne.

* **thiill** overstreget

** Ribe-rentemesteren Jørgen Pedersens skriver Søren eller Severin. Jørgen Pedersen havde ikke siden sit 1546-regnskab haft noget fast geografisk eller sagmæssigt område som rentemester, men anvendtes i særlige opgaver som f.eks. afregning med landsknægte stationeret i Jylland. Han afregnede også kun med kongen for længere perioder ad gangen, således første gang efter 1546-regnskabet for perioden 27/2 1547-6/3 1552. Jørgen Pedersen døde nu netop i 1554 (inden 22/2). (Se J. P.s jyske rentemesterregnskab 1546 s. v-viii)

*** **skuff**

Yderligere én af posterne på 6½ al. må altså være i lybsk mål

Korrekt sammentalt (med fejlen fol. 205r, s. 238, rettet skulle summen dog have været ½ alen højere)

= 9 bolte 1 alen(!) (men det anførte er korrekt)

/Fol. 209r/

Antwordet Melcher Snider att wdqiffue tiill hoff clenning 1554

Swort engelst	3051* alne lub. maall.
Askefarffue	854 alne lub. maall.
Gyttingist	201 støcke.
Sardugh	225 støcker.
Leruith	145 bolthe.

Anthwordett Peder, minn naadige frues snyder, att wdqiffue tiill jomf-
fru clenning: 3 støcker brune fiole farffue engelst,

holtt ..... 121 alne engelst, siellandis.

Anthwor<det> Lauris Schriiffuer poo Kiøpnehaffn att wdqiffue tiill

slotz thienere	119½ alne engelst, siellanndis.
Gyttingist	16 støcker.

---

* $ii^M v^C j$ (i stedet for $ii^M v^C j$ eller $ii^M lj$)

/Fol. 209v/

Giffuet sauskerrer therris clede 1554

Giffuitt Helli Anndersenn och Niels Andersenn, sauskerrer:

ˆEngelst	3 alne.'
Sardug	10 alne.
Leruit	10 alne.
Gyttingist	1 stöcke.

Giffuit Niels Orm och Morthenn Jude, sauskerre:

ˆEngelst	3 alne.'
Sardug	10 alne.
Leruit	10 alne.
Gyttingist	1 stöcke.

Giffuit Erick Jensen och Hans Pedersen, sauskerre:

ˆEngelst	3 alne.'
Sardug	10 alne.
Leruit	10 alne.
Gyttingist	1 stöcke.

Giffuit Jørgenn Fønbo och Knud Jennsen, sauskerrer:

ˆEngelst	3 alne.'
Sardug	10 alne.
Leruit	10 alne.
Gøttingist	1 stöcke.

Sumarum:

Engelst	12 alne siellandis maall.
Sardug	1½ stöcke 4 alne.
Leruit	2 bolthe 4 alne.
Gyttingist	4 stöcker.

---

* Igen med 1 stykke engelst = 24 al. og 1 bolt lærred = 18 al.

/Fol. 210r/

Adskyllig poo clede wdtgiff 1554

Jtem wdj Coldinng giffuitt 4 kocke drenge tiill poske (25/3) tiill
hoser och wuldenskiorther ..... 12 alne gyttingist.

Giffuit Rasmus Kusow, fiskere, som handd haffde forthient tiill Micae-
lis (29/9) ..... 6 alne nersk.

Giffuitt Jørgenn Festemann, liiggere, for hans wmage, hand tager ware
poo kong^e matt^s enghaffue om somerenn,
tiill hoser ..... 1½ alne engelst.
Gyttingist ..... 1 alne.

Giffuitt Jenns Laalindisfar, skytthe, som wor hoes arbedtzfolcket poo
murenn for hans wmage, epther Peder Godskis beffalling
..... 1½ alne enngelst.

Giffuet Gundell Fadeburs Piige tiill brøllups cleder, epther minn naa-
dige frues beffalling ..... 12 alne engelst.

Sardug tiill foder wnder en sayens kiorthell .... 2 alne.

Giffuitt mesther Jost Predicanth tiill hans clenning:
Sardug ..... 6 alne.
Leruit ..... 6 alne.
Gyttingist ..... 10 alne.

Suma lateris: 15 alne engelst.
Sardug ..... 8 alne.
Leruit ..... 6 alne.
Göttingist .. 1½ stöcke 2 alne.

/Fol. 210v/

Jtem antwordet Petther Køckenschriiffuere poo Nyborg, som 6 kocke
drenge schulle haffue tiill wulden skiorther, buxer och hoser
..... 2 stöcker nersk.

Giffuitt 4 wogn driuere tiill wuldenskiorther, huer 2 alne göttingist,
er ..... 8 alne göttingist.

Jtem giffuitt Jehane Fadeburs Quinde tiill seg oc 2 piiger:
Tiill kiortle ..... 17 alne grofft engelst.
Tiill hoser ..... 1½ alne göttingist.

Giffuitt Olluff Enspennder, som ager y wognen,
tiill een wuldenskiorthen ..... 2 alne hølsk, forderuitt.
Tiill hoser ..... 1½ alne göttingist.

Giffuitt her Anders Wrthegaardis Mand
tiill kiortell ..... 6 alne grofft engelst.
Tiill foder och wuldenskiorther ..... 6 alne hølsk.

Søffren Tegellgaardis Fogitt, som hannum bleff skiencth for hans wma-
ge, hand haffde warit tegellgaardis arbejde
..... 3 alne engelst, forderffuit.
Göttingist ..... 3 alne.

Antwordet Henrick Harinsknech tiill wiske duge y harinskameret och tiill anden y harinsk kamerit at bruge:

Gøttingst ..... 6 alne.
Sardug ..... 3 alne.
Leruitt ..... 2 alne.

Suma lateris: 26 alne engelst.

Sardug ..... 3 alne.
Leruit ..... 2 alne.
Hølsk ..... 8 alne.
Nersk* ..... 3 støcker 2 alne.

/Fol. 211r/

Jtem antwordet Peder Michelsenn, skomager y Kiøpnehaffn, som hand skul-
le wnderdrage en clede seck met, hannd haffuer at giørre for konninge
maiett. .... 15 alne nersk.

Jtem nye aars affthenn (31/12 1554) poo Nyborg antwordet Melcher Snyder
att slae om poo sallen ther samestedis
..... 5 alne 1 quarther røtt engelst.

Ennd siidenn antvordet hannum ..... 14 alne røtt engelst.

Antwordet Jehann Staldknech tiill stryge duge
..... 5 alne gøttingst.

Giffuitt Karl Skotte** foder tiill sinn cleningsh***
..... 12 alne nersk.

Och gaff Melcher hannum thet andett clede.#

Jslanndis wadmell

Tiissdagen nest epher sønndagenn reminiscere (20/2) wdj Coldingge ant-
wordet `Eggert'## Wogn Driffuere tiill wiske duge
..... 15½ alne wadmell.

Antwordett Hans Harinsknech at packe konninge maiett¹⁵ forgylthe rende
thøy wdy ..... 20 alne wadmell.

Torsdagenn epher quasimodo genitj (5/4) wdj Colldinngge antwordet Hen-
rick Harrinnsknech tiill at wiiske met och giørre enn seck aff offuer
eth konge maiett¹⁵ harinnsk
..... 12 alne wadmell.

Fredagenn nest epher sønndagenn misericordia (13/4) anthwordeth Niels
Frithoff wdj Coldingge tiill heste decke wdj konng^e maiett¹⁵ stald
..... 44 alne jslanndis wadmell.

---

* Nersk og gøttingst (som sædvanlig regnet sammen)

** En skibshøvedsmand

*** cleningsh (kiorthell overstreget)

Nemlig (resten af) det, han skulle have som skibshøvedsmand

erick overstreget

Suma lateris: 19 alne 1 quarther engelst.
Gøttingist* ..... 1½ støcke 5 alne.
Jslandis wadmell .. 91½ alne.

/Fol. 211v/

Sumarum poo adskiilligt wdtgiffit aff clede:

Engelst	60 alne 1 quarther siellandis.
Sardug	11 alne.
Lerffuitt	8 alne.
Hølsk	8 alne.
Gøttingist oc nersk	6½ støcker.
Jslandis wadmell	91½ alne.

---

* Og nersk

/Fol. 212r/

Sumarum offuer all wdtgiff t aff clede 1554:

Engelst	4103 alne siellandis maall
och	3918 alne lub. maall.
Sardug	251 stöcke 2½ alne.
Hølsk	8 alne.
Leruit	162 bolthe 1½ alne.
Gøttingist och nersk	272½ stöcke 2 alne.
Jslanndis wadmell	91½.
Helle støcker engelst	1 stöcke.

#Lignet och laugt forschreffne wdtgiff t emodt same jndtegt och wpbyring epther register och regenskaffs lydelse, tha bleff Eskell Ox kong^e mtt. skyldig och igen hoes seg behollendis tiill nye aars dag 1555, ther met indregnit hues hand af neste formere aars* regenskaff skyldig bleff:

Engelst	279½ alne siellandis maall
och	12 alne lybsk maall.
Helle støcker engelst	44 støcker.
Hølsk	22 alne.
Sardug	4½ stöcke 11½ alne.
Lerffuit	8½ bolth.
Gøttingist	2½ stöcke 1½ alne.#

---

* Dvs. næst-forudgående år (vist fra en plattysk vending), altså pr. 1/1 1554. Dette har formentlig netop stået på de manglende sider, se s. 223. Ligningen af regnskabet kan derfor ikke kontrolleres, men omvendt kan klædemængderne på de manglende sider rekonstrueres ud fra det ovenstående, hvis man forudsætter, at regnskabet er korrekt (men forskellige små regnefejl vil gøre en helt præcis beregning umulig)

#..# Tilføjet i en anden skriverhånd

PERSONREGISTER 1554

Opstillet efter fornavn. Der krydshenvises fra efternavn. Der krydshenvises kun fra erhvervet, når intet efternavn kendes. Bemærk, at et 'erhvervsnavn' opføres som efternavn, når ikke navnet efter tekstsammenhængen uden tvivl angiver erhvervet. Moderne bogtitler og forfatternavne anføres ikke.

Aa, se å

abbeden af Reinfeld 126

abbedissen af Maribo 112

Abraham Heyel (bøsseskytte) 40, 42, 232

adelige i Skåne 38

Adolf, hertug af Gottorp (kongens halvbror, f. 1526) 81n, 86n, 94, 105-106, 108-109, 115, 126-128, 130-134, 140, 144-145

Adrian Stenberck 132

Ahlefeld, Bertram van (til Limkule, kgl. holstensk råd, lensmand på Nordborg, statholder i Hertugdømmerne 1553-56)

Ahlefeld, Ditlev van (kgl. holstensk råd, lensmand på Møgeltønder Slot)

Ahlefeld, Gregorius van

Ahlefeld, Hans van

Ahlefeld, Keige van (dronningens dreng)

Ahlefeld, Philip van

Albrecht, hertug af Preussen, se Preussen, hertugen af

Albret Gøje (lensmand på Skanderborg Slot og Voer Kloster) 6

Albret Mus (køgemester) 18, 110, 149, 157-159, 204, 206, 209-210, 214, 216, 218

Albret sadelmager (Kolding) 186-187

Albret urtegårdsmand (Dronningborg) 114

Albritze, Claus (harniskknægt)

Alexander, Thomas (bøsseskytte)

Alexander Willomsen (sanger) 237

Alfsen, Knud (enspænder)

Ambrosius buntmager 167

Ambrosius Fichtmester (drabant) 152

Ambrosius harniskknægt (dreng i rustkammeret) 192-193

Ampolt, Simon (geskickt af Mecklenburg)

Amund, skipper 100

Anastatius Wandalus (sanger) 239

Anders (Mikkel Pommerennings dreng) 62-63

Anders Barby, se Andreas Barby (tysk kansler)

Anders Becker(s) 61, 113

Anders blokkedrejer 233-234

Anders bud (se også Anders Tordsen, Anders Fynbo) 58, 84-85, 93, 127-128, 135, 140, 144

Anders Eriksen (byfoged, Nakskov) 23

Anders Fynbo <bud> (sml. Anders bud) 46, 58n, 93n, 105, 139

Anders guldsmed <= Anders Wenzel?> (dronningens guldsmed) 173-174, 176

Anders Hallandsfar (bøsseskytte 1556 el. bådsmænd 1557-58?) 230

Anders Jonsen (Eckernförde) 148

Anders (<Madsen>) Jyde (kongens salter, Nibe) 26, 46, 241

Anders Jyde (København) 176, 182, 220

Anders Knudsen (sisemester, Skelskør) 21

Anders Pedersen (vognknægt) 64

Anders Poske (København; 'spion') 141

Anders Ramse <Skotte> (bøsseskytte) 41-42, 232

Anders ridebud, se Anders bud

Anders skibsbygger 233

Anders Skriver (Landskrone?) 38

Anders Tordsen (ridebud) (sml. Anders bud) 58n, 93n

Anders urtegårdsmand, hr. 246
 Anders van Møllen (smed) 55
 Anders Wenzel <guldsmed?> 173
 Anders Ølænder (bøsseskytte) 40-41, 231
 Andersen, Helli (savskærer)
 Andersen, Laurids (borgmester, Vordingborg)
 Andersen, Melcher (sanger)
 Andersen, Niels (savskærer)
 Andersen, Oluf (ligger, København)
 Andreas Baner van Eulenow (skriver i Tyske Kancelli) 59, 66, 99, 103, 106, 113, 117, 120, 130, 133, 136-137, 217
 Andreas Barbild (student) 111
 Andreas (Anders) Barby (tysk kansler) 87, 98, 144
 Andreas Wacker (bud) 101, 120, 125, 135-136, 139
 Andropen, Jacob van (kræmmer)
 Angordt, Rasmus (portsvend)
 Anna, hertuginde af Sachsen/Meissen (kongens datter, f. 1532) 91, 99 (får søn), 121, 145
 Annefeld, se Ahlefeld
 Anneke (Anne?) Bastin Stabels (Haderslev, syerske) 207
 Anthonius, greve af Oldenburg 13, 87n, 88, 101, 103, 128, 130, 140n, 141
 Anthonius Hanisk (Hanisch) (sekretær i Tyske Kancelli) 54, 66, 83-86, 89, 96, 98-99, 101-108, 118, 120-131, 133-139, 144-145, 178, 204-205, 212
 Anthonius, sml. Thønius m.v.
 Anthonius van Oldenburg (hovedsmand for drabanterne) 76, 83
 Anthonius van Waldeck (hovedsmand) 83
 Antwerpen, se Andropen
 apostelsfigurer 180
 apoteker, Jost
 arbejdsfolk 184, 246
 Arenfeld, Axel Nielsen (til Palsgård)
 Arenfeld, Torbern Nielsen, se Torbern Nielsen
 Arild klejnsmed (mester) 240
 arkelimester, Herman
 Arnbøster, Helias
 Arnesen, Mads (Mattis) (skibsbygger)
 Arnoldus Benedictus (student) 107
 Arnt (mester Rubers svend) 114
 Arnt Falkenkam (kræmmer, Kolding) 126-127, 130, 156-157
 Arnt kræmmer, se Arnt Falkenkam
 Arnt Oldesloe (skipper) 230
 Arnt van Elverfeld <grev Anthonius af Oldenburgs tjener> 87
 Askenborg, Otte van (hertugen af Preussens tjener)
 Asmus Friis 61-63
 Asmus Kousou (fisker?) 59
 Asmus Mauris (hertug Frederiks tjener) 143
 Auffue, se Ove
 August, hertug/kurfyrste af Sachsen 15n, 75, 91n, 99 (får søn), 113, 120, 124, 131, 143
 Augustinus Pommerenning (bøsseskytte) 40, 42, 232
 Augustinus sadelmager (Kolding) 188
 Austoch, Hans van (falkefænger), se Hans van Oustoch
 Axel Brahes frue Sophie (Rosenkrans) 150
 Axel Nielsen (Arenfeld) (til Palsgård) 18
 Axel Urne (til Søgård) 143
 Axel Valkendorf (dronningens tjener) 72
 Backmester (Bacmeister), Lucas (Lucas) (undertugtemester)
 Bage, Peder (Haderslev)
 bager, sml. becker

Bagge, Bernit (skipper)
 Bagge, Jon (skibsbygger)
 Bagge, Oluf (bøsseskytte)
 Baltzer Clammer, dr. (lüneburgsk kansler) 84, 87, 102, 112, 118, 126, 138
 Baltzer Luick (<Lorck?>, billedsnider) 174
 Baner van Eulenow, Andreas (skriver i Tyske Kancelli)
 Bang, Peder (byfoged, Randers)
 Bang, Poul (borgmester og tolder, Assens)
 Banner, Erik (rigsråd, lensmand på Kalø, død 28/3 1554)
 Banner, Frands <Eriksen> (til Kokkedal, lensmand på Kalø 1554 og Børglum Kloster 1557)
 Barbara (se også kvindfolk, dronningens) 199
 Barber, Claus (vært i Hamburg)
 Barbild, Andreas (student)
 Barby, Andreas (Anders) (kansler i Tyske Kancelli)
 Barby, greven af 99
 Barleps, Erik van (geskickt af Meissen)
 Barloff (<Albret?>) hingsterider 51, 169-170, 188, 213
 barn, skipper Amunds 100
 Barnekow, Hans (rigsråd, stiftslensmand på Roskildegård 1552-57, d. 1559)
 Barnekow, Jørgen (lensmand på Åkær Slot fra 1553)
 Barnisk, Morten (skriver)
 Bartrum, se Bertram
 bartskær, Dinis (Kolding)
 bartskær, Poske (Poske barber)
 bartskærere 217
 Baruth, Hans (van) (enspænder)
 bassist, Melcher (bassanger)
 Bastin Stabels, Anneke (Anne?)
 Becke, Hans van der (bøsseskytte)
 becker (Bäcker), sml. bager
 Becker, Bent
 Becker(s), Anders (Andreas)
 Beloff, Ewald
 Belwitz, Henrik (kongens dreng) (= Beluitt, Biluitz)
 Bemme, Kundse (bøsseskytte)
 Benedictus, Arnoldus (student)
 Benedikt Pogwisch (til Marsfeld, kgl. holstensk råd) 88, 144
 Bent Becker 61
 Berger, Jørgen (bager, Kolding)
 berider, den fransouske
 Bernhard, se Bernit
 Bernit 158
 Bernit Bagge (skipper) 230
 Bernit Wigbolt Friis (dr., kgl. råd, diplomat) 66, 100, 102, 111, 113, 115-117, 125-126, 136, 139, 142-143, 158?
 Bernt hovslager 240
 Bernt Skytmand (Flensborg) 157
 Bertel Jensen (byfoged, Simrishavn) 24, 38
 Bertel jægerdreng 155, 199
 Bertel kok 63
 Bertel Lauridsen (byfoged, Skelskør) 26, 37
 Bertel ligger (København) 108
 Bertel Livlænder (bøsseskytte) 40-41, 232
 Bertelsen, Hans (byfoged, Vordingborg)
 Bertelsen Svale, Verner (landsdommer, Fyn)
 Bertram Pogwisch 141
 Bertram Sehested (lensmand på Brundlund Slot, Åbenrå, senest 1560) 132, 138
 Bertram van Ahlefeld (til Limkule, kgl. holstensk råd, lensmand på Nordborg, stat-

holder i Hertugdømmerne 1553-56) 13, 122, 128-132, 135, 139-140

Beske, Jørgen (byfoged, Kerteminde)

Beyer, Jørgen (Georg) (hertug Hans den Ældres sekretær 1547-80)

Bild, Evert (lensmand på Stenvigsholm Slot (Trondhjems Len), Norge, 1553)

Bild, Peder (dronningens tjener, lensmand på Riberhus 1554-57)

Bild, Søren (hingsterider)

Bilde, Claus (til Lyngsgård, rigsråd, lensmand på Bahus (til 1555) og Viken (til 1554) Len, Norge)

Bilde, Erik (til Lindved, lensmand i Salling Hd., Fyn)

Bilde, Frands (til Søholm, lensmand på Silkeborg 1548-57)

Bilde, Jørgen (lensmand på Bækkeskov Kloster 1552-57)

Bilde, Steen (til Vandås, Skåne, vist kancellisekretær)

Bilwitz, Henrik van, se Henrik Belvit

Binder, Niclaus Siden (guldsmed)

biskop af Hildesheim (sml. Frederik, kongens halvbror) 143

bispen af Magdeburg 124

Bjørn Jensen (styrmand) 230

Bjørnekær, Christian (Odense)

Bjørnsen, Laurids (styrmand)

Black, Hans (Nyborg)

Blancke, Peder (styrmand)

Blanckebiel, Herman

Blasius skriver 71, 241

blokkedrejer, Anders

Blome (dronningens dreng) 164, 197, 214, 216

Blome (hertug Magnus' dreng) 105, 117, 204, 207

Blomendal, Joachim (<hertug Magnus' dreng?>)

Bo Siersen (byfoged, Heddinge) 23

Bodel skriver (Skårup, Fyn) 20

bogbinder 178 (bandt registre til Tyske Kancelli), 180-181

bogbinder, Mads

bogbinder, Niels (Ribe)

Bogbinder, Hans <Meissenheim> (mester/magister <af Antwerpen>, d. ca. 1564)

bogfører 178-181

Boldigk, Jeronimus (hertug Hans den Ældres sekretær 1544)

Bomel, Peter (herberg, Nyborg)

Bomels, Margrethe (herberg, Nyborg)

bonde, sml. bønder

bonde ved Snoghøj (solgte sækkelærred) 205

Bonde, Jep (byfoged, Nykøbing M.)

bonnetemager, Hans

Borckort jægermester 56, 112, 118, 192, 194, 196, 217

borgere af Visby (sml. Rasmus Skriver og Hans Olsen) 140

borgmesteren i Middelfart 131, 137

borgmester i Nyborg, den gamle 117

borgmester i Nyborgs stedsøns hustru, den gamle 117

borgmesteren, Vordingborg 26

bortevirker, Ludvig, se L. possementmager

Boynelberg, Reynolt van (hingsterider)

Brade, se Brahe

Brahe, Axel (rigsråd, til Krogholm, d. 24/2 1551)

Brahe, Jens (til Vidskøfle og Hamar, lensmand på Bækkeskov Kloster, d. 1561)

Brahe, Jørgen (lensmand på Vordingborg 1552-57)

Brahe, Lauge (rigsråd 1552, til Vidskøfle og Krogholm, lensmand i Froste Hd.)

Brahes, Sophie (Rosenkrans), Axel

Braunschweig, hertug Ernst af

Braunschweig, hertug Henrik af

Braunschweig, hertug Wilhelm af

Braunschweig, hertugen af 87n, 116, 128

Braunschweig, hertuginde af 140
 Braunschweig, se også Brunswick
 Breckenfelder, Peter
 Breide, Margrethe, jomfru (hofdame)
 Breide Rantzau (til Bollingsted, Nienhus) 123, 132
 Brentius, se Johannes Brenz
 Brenz, Johannes: Postil
 Breuning, dr., se Wolfgang Brüning
 Brixen, Christian (byfoged, Varde)
 Brock, Lauge <Nielsen?> (hofsinde, <d. 1565?>)
 Brockenhus, Frands (til Egeskov og Bramstrup, lensmand på Nyborg 1545 og Tranekær 1553)
 Brockenhus, Godske (dronningens tjener)
 Brockenhus, Jacob (til Damsbo, lensmand på Ålborghus 1552-55)
 Brod, Jep (færgemand i Assens)
 brolæggere (Slesvig) 120
 Bruning, dr., se Wolfgang Brüning
 Brunswick, Hans van (enspænder)
 bryggersvenden (Nyborg Slot) 118
 Brüning, Wolfgang, dr. (prokurator ved Kammerretten)
 Brünings substitut 87
 Bucholt, Henrik van
 Buck, Hans (portsvend)
 Bucken, Dønus (hertuginde Elisabeths tjener)
 bud, Anders (se også Anders Tordsen, Anders Fynbo)
 bud, Andreas Wackers
 bud, Baltzer Clammers 102
 bud, Casper
 bud, der bar kongen nogle breve 102
 bud, Falentin, se Falten Vildtskytte
 bud fra Deventer 102
 bud fra dr. Justus Jonas 113-114
 bud fra dr. Johan Rudell 106, 124
 bud fra Hamburg 126
 bud fra Henrik van Bucholts hustru 134
 bud fra hertug Henrik af Braunschweig 129
 bud fra hertug Wilhelm af Braunschweig 127
 bud fra Itzehoe 113
 bud fra Johan Utthermarck 124
 bud fra Lübeck 107
 bud fra Lüneburg 116
 bud fra Mecklenburg 103, 108, 113, 117, 134
 bud fra Oldenburg 130
 bud fra Preussen 125, 140
 bud fra Segeberg 101
 bud fra Sverige 131
 bud fra Wittenberg 178
 bud fra Zell fra Baltzer Clammer 126
 bud, grev Anthonius af Oldenburgs 103
 bud, greven af Barbys 99
 bud, grevinden af Oldenburgs 99, 106
 bud, hertug Adolfs 105, 108-109, 115
 bud, hertug Frands af Sachsens 99
 bud, hertug Frederiks (kongens brors) 103, 109?, 114, 138
 bud, hertug Hans' 144
 bud, hertug Otto af Lüneburgs 105
 bud, hertug Philip af Pommerns 105
 bud, hertugen af Braunschweigs 116
 bud, hertuginde Elisabeths 96, 117

bud, Jesper Rantzaus 101
 bud, Jørgen, se Jørgen fodbud
 bud, kejserens ("den romerske konges") 103, 124, 136, 144
 bud, kongens 140
 bud, Laurids
 bud, Lyder, se Lyder fodbud
 bud til bispem af Magdeburg 124
 bud til Claus Rantzau 128
 bud til Meissen 112
 bud til Wittenberg 104
 bude 146, 204-205
 buntmager, Ambrosius
 buntmager, Casper
 buntmager, Christoffer
 buntmager, Laurens (Laurids?)
 Burgund, Maria af, dronning (statholder i Nederlandene)
 Busk, Gert van der (skindhandler)
 Buthoff, Hans (skibsbygger)
 Butling, Casper van (landsknægt)
 Bye Svendsens hustru 116
 Byggemester, Jacob (kongens bygmester)
 bødker i Odense 217
 bønder (solgte sækkelærred) 207
 bønder, sml. bonde
 bønder: rejsning.9
 Børge Jensen 100
 Børgersen, Oluf (styrmand)
 børnene (<prinserne og prinsesse Dorothea?>) 155, 190, 194, 196
 Bøse, Hans (kræmmer, København)
 bøsseskytte, Gert (Flensborg)
 bøsseskytter på skibe 183
 bøssesmed (fadderpenge) 117
 bøssesmed, Lucus
 bøssesløber, Laurids (København)
 bådsmand 184
 Camelberg, Henrik van (bud af Lübeck)
 Capeteyn (Capiteen), Peter (dr., medicinsk professor Kbh. 1546, livlæge for hertug Frederik (2.) 1547, d. 6/1 1557))
 Carsten Prus (bøsseskytte) 40, 42, 231
 Casper bud/ridebud 58, 86-87, 120, 126-128, 131, 137, 145
 Casper buntmager 68, 167, 169, 188, 208, 221
 Casper drabant 197
 Casper Fuchs (Bramstedt (Holsten), sekretær i Tyske Kancelli, diplomat) 122-123, 135, 140, 145, 170
 Casper Mule (hertug Magnus' tugtemester) 67, 70, 152-153, 178-180, 191, 193, 205-206, 209, 212, 215, 219
 Casper Pommer (dronningens dreng) 199
 Casper van Butling (landsknægt) 76
 Casten Clausen (Flensborg) 147
 Christen, se Christian
 Christensen, gamle Niels (bøsseskytte)
 Christensen Jyde, Niels (portsvend)
 Christensen, Mads (slotsskriver, Akershus)
 Christensen, Niels (Kolding)
 Christensen, Niels (styrmand)
 Christensen, Søren (Kolding)
 Christensen, unge Niels (bøsseskytte)
 Christian 2. 235
 Christian 3. (personlig) 81n, 86n, 87n, 90n, 91, 95-118, 120-123, 125, 127-131,

133n, 134-145, 147-150, 156-182, 185-188, 190-193, 195-197, 199-200, 202-220,
 225, 228, 239, 243, 246-247, 249
 Christian Bjørnekær (Odense) 138
 Christian Brixen (byfoged, Varde) 23
 Christian, dr., se Christian Thorkelsen Morsing (professor i medicin)
 Christian Jensen (portsvend) 44, 229
 Christian Jensen Jyde (bøsseskytte) 231
 Christian Jyde (byfoged, Assens) 19, 21-22
 Christian Jyde (portsvend) 44, 229
 Christian Kjeldsen (Kolding) 123
 Christian Mikkelsen (styrmand på "Løven") 111
 Christian Munk (lensmand på Hamar Len, Norge, 1549-56) 28
 Christian Plegisfoged (portsvend) 45
 Christian Remmesnider (Malmø?) 37
 Christian Skram (hertug Magnus' dreng) 106-107
 Christian staldknægt 55
 Christian Steffensen (skipper) 230
 Christian Thorkelsen Morsing (dr., professor i medicin 1537) 142(n)
 Christian Tømmermand (rådmænd, Århus) 25
 Christoffer buntmager 167
 Christoffer Hvitfeld (rigsråd 1552, lensmand på Bergenhus 1542-56) 11, 29
 Christoffer Hvitfelds skriver, Thomas Sørensen
 Christoffer kælderknægt 219
 Christoffer Mogensen (foged) 242
 Christoffer Mølner 15n
 Christoffer Møller (skriver i Tyske Kancelli) 66, 84, 88, 100, 103, 113-117, 122,
 125-126, 128-130, 136, 140-144, 165, 170, 176, 178, 180-181, 204, 208, 210, 213,
 218-219
 Christoffer Prus (bøsseskytte) 41-42, 231
 Christoffer Semelbager 61
 Christoffer Silvestersen (Odense) 165
 Christoffer Stygge Rosenkrans, se Stygge Rosenkrans (?)
 Christoffer Sørensen (styrmand på "Løven") 111
 Chrysostomos sadelmager (Haderslev) 186
 Clammer, Baltzer (dr., lüneburgsk kansler, den unge)
 Clappenborg (kongens dreng) 115
 Claus Albritze (harniskknægt) 46
 Claus Barber (vært i Hamburg) 210
 Claus Bilde (til Lyngsgård, rigsråd, lensmand, Bahus (til 1555) og Viken (til 1554)
 Len, Norge) 29, 151
 Claus Eggertsen Ulfeld (lensmand, Elmelunde Len, Møn, d. 1566) 29
 Claus Eriksen (harniskknægt) 46
 Claus Fonthein (kongens dørnknægt/herold, Farum Len) 47, 121, 125, 135, 145, 156,
 159, 162, 165-166, 172, 203
 Claus Hvitfeld (lensmand på Skien Len og Gimsø Kloster, Norge) 223
 Claus Møller 136
 Claus overskærer 153
 Claus Rantzau (af Steinburg, høvedsmand) 17, 74, 128
 Claus Seler (bøsseskytte) 40, 42, 183, 232
 Claus smed (dronningens smed) 72, 121, 143
 Claus Smit vam Zell (dronningens hovslager) <= C. smed?> 150, 168
 Claus Sølverpape 73, 107, 152
 Claus Themme (Thømme) (bøsseskytte) 40-41, 231
 Claus trompeter 78
 Claus van Rostock (bøsseskytte) 40, 42, 232
 Claus vognknægt 64, 145
 Claus Vriholt (foged på Segeberg) 13
 Claus Weylant (fodbud) 58, 122-123, 125, 129-130, 134, 138, 140, 145
 Claus Winsen (amtmand på Segeberg) 125

Clausen, Casten (Flensborg)
 Cleengem, Melcher (bud)
 Clemensen, Niels (Sakskøbing?)
 Clemit, skipper 230
 Clemitsen, Peder (Kolding)
 Cleofas Lauritzen (sanger) 239
 Cornelis Floris de Vriendt (billedhugger og arkitekt, Antwerpen) 125n
 Cornelius Hamsfort, den Ældre (dr.med., kongens livlæge, apoteker) 65, 91, 95, 100,
 113-114, 180, 210, 218
 Cörper, Georg (sekretær i hertug Adolfs Kancelli på Gottorp 1544-59)
 Daniel lakaj 57, 137, 142, 190-199, 201
 David Falch (bøsseskytte) 40, 42, 232
 David trompeter 77, 194
 Deffholt, Walther van (bøsseskytte)
 Deffstetter, Wulf (eller: Deffsletter)
 Degener, Herman (kræmmer)
 Degn, Søren (styrmand på "Løven")
 degne uden for Århusgård 110
 de Meer, se Hans de Meer (bøsseskytte)
 Demstrup, Johan
 Deventer, Gert van (kræmmer?)
 Deventer, Willom van (kræmmer)
 Diensen, Jens (portsvend)
 Dincken, Hans (maler), se Hans maler
 Dines (Dinis) bartskær (Kolding) 121, 134
 Dines (Dinis) kælderknægt 60
 Dinesen?, se Diensen
 Dirick Diricksen skiferdækkers svend 211-212
 Dirick Gise (Lübeck) 164
 Dirick Mumme (kræmmer) 157, 160-161, 166, 204, 211
 Dirick (<Diricksen>) Skiferdækker (bestalling 14/2 1553 som skifer- og blytækker i
 5 år) 73(n), 211-212
 Dirick van Hamborg (bøsseskytte) 40-41, 231
 Diricksen, Dirick, se Dirick Skiferdækker
 Diricksen, Hans (buntmager, Kolding?)
 Ditlev van Ahlefeld (lensmand på Møgeltønder) 85, 132
 Ditlev van Eventyr (hovedsmand) 98
 Dockum, Wesel van
 Dominicus tømmermand (skibsbygger) 233-234
 Domstrup, Johan
 Dorethe =< Dorethe vaskerske el. fadeburskvinde?> 199
 Dorethe fadeburskvinde (Koldinghus) 97
 Dorethe vaskerske 69, 192, 198
 Dorothea (Christian 3.s dronning) 67, 71, 91, 93-97, 99-108, 112-114, 116-118, 121-
 122, 124, 126-127, 132-134, 136-137, 140, 143, 145, 150, 153-169, 171-177, 180-
 181, 186, 188-190, 192-195, 197-201, 204-208, 210-217, 219-220, 244, 246
 Dorothea, frøken (dansk prinsesse, kongens datter, 1546-1617) 179-180, 220
 Dosen, Søren (Kolding)
 drabanter 75-76, 153, 223, 235
 drabant, Casper
 Drejer, Hans
 dreng (søn af vicarius, Slesvig) 117
 dreng, Hans Stygges 108
 dreng, hertug Hans af Mecklenburgs 117
 dreng, hertug Magnus', se Ulfstand
 drenge 152 (=prinserne?), 190f
 drenge, dronningens 190, 198
 drenge, hertugen af Preussens 116, 142
 drenge, Johannes Machabæus' 121

Due, Hans (Albret Gøjes foged <i Voer Kloster?>)
 dværg, Noe
 dværginde, den store (dronningens) 199
 dværginder, de 2 små (dronningens) 199
 Dynis, se også Thønnius, Dines m.fl.
 Dynnis Fransous (bøsseskytte) 40-41, 231
 Dyren, Frederik van (bøsseskytte)
 Dønus Bucken (hertuginde Elisabeths tjener) 90
 dørnægt, Claus <Fonthein>
 Då, Jørgen (hingsterider)
 Ebeltoft, Niels, gamle (bøsseskytte)
 Ebeltoft, Niels, unge (bøsseskytte)
 Ebert Møller (Baltzer Clammers sekretær) 87, 112
 Eggert (kongens dreng) 95
 Eggert vognknægt 64, 124, 247
 Eggertsen, Claus (Ulfeld) (lensmand, Elmelunde Len, Møn)
 Eisenberg, Wulf van
 Ejler (Bertel koks dreng) 63
 Ejler Hardenberg (rigsråd, lensmand på Dragsholm 1551-54, hofmester for hertug Frederik (2.) 1551) 14, 98
 Ejler Pope (bøsseskytte) 41-42, 232
 Elias, se Helias
 Elisabeth, hertuginde af Mecklenburg (kongens halvsøster, f. 1524) 90, 96, 117, 129, 131, 133, 158?
 Elline <Gøje> Maurids Olsens (Krogno's) (lensmand, Skjoldenæs) 30
 Elline <Bilde> Maurids Skaves (lensmand, Fredsgård og Halsnæs) 28
 Elline natvågerske (Koldinghus) 102
 Eling, dr. (Hald) 137
 Elverfeld, Arnt van <grev Anthonius van Oldenburgs tjener>
 Engelbret Olsen (bøsseskytte) <= Engelhart?> 40, 42
 Engelhart, Falentin (kræmmer, Kolding)
 Engelhart Olsen (bøsseskytte) <= Engelbret?> 231
 Engliche, Hans (bud fra greven af Oldenburg)
 Engliche Landsbergs, jomfru (hofdame) 219
 enspænder, Jørgen (landsknægt)
 enspænder, Oluf (landsknægt)
 enspænder, Theme, se Themme Portfelder (enspænder)
 enspændere (landsknægte) 146
 Erik Banner (rigsråd, marsk, lensmand på Kalø, d. 28/3 1554) 15n
 Erik Bilde (til Lindved, lensmand i Salling Herred, Fyn) 18
 Erik Jensen (savskærer) 245
 Erik Jæger (bøsseskytte) 40, 42, 232
 Erik Krabbe (til Bustrup, rigsråd, lensmand på Lundenæs og Åstrup) 117
 Erik (Ottesen) Rosenkrans (staldmester) 55, 73, 95, 99, 101, 141, 153, 155, 164-165, 168, 186-187, 199-200, 205-206, 209, 216-217
 Erik Rud (lensmand på Vestervig Kloster 1547-57) 4
 Erik Valkendorf (kongens kammertjener, lensmand på Højstrup) 17, 69-70, 97, 105, 107-108, 110, 112, 114-115, 125, 158, 169, 178, 196-199, 202, 206, 208, 213
 Erik van Barleps (geskickt af Meissen) 134
 Eriksen, Anders (byfoged, Nakskov)
 Eriksen, Claus (harniskknægt)
 Eriksen, Jørgen (byfoged i Ystad?)
 Ernst, hertug af Braunschweig (se også B.) 139
 Ernt trompeter 77, 194
 Ersten, Jørgen (greven af Oldenburgs tjener)
 Esbern vrager 241
 Esbernsen, Jacob (byfoged, Fåborg)
 Eskild (Henriksen) Gøje (hofsinde) 49, 93
 Eskild Oxe (til Løgismose, rentemester 1/1 1548 - 20/6 1557) 3, 15n, 50, 87n, 112n,

222n, 242, 249
 Eulenow, Andreas Baner van (sekretær i Tyske Kancelli)
 Eventyr, Ditlev van (høvedsmand)
 Evert Bild (til Ravnholt, lensmand på Stenvigsholm, Norge, 1553-64) 11
 Evert Bilds skriver Søren 11
 Evert kok 61-62
 Evert ('Effuert') Løg (byfoged, Halmstad) 23
 Evert Olsen (Helsingør?/Helsingborg?) 36-37
 Evert van Hamershussen (staldknægt) 55
 Ewalt Beloff (hofsinde) 49
 Facke <Vake>, Harder (Thomas ter Smeds tjener)
 fadeburskvinde, Dorethe (Koldinghus)
 fadeburskvinde, Gundel
 fadeburskvinde, Johanne (Københavns Slot)
 Falch, David (bøsseskytte)
 Falentin bud, se Falten Vildtskytte hhv. Falentin Hermen
 Falentin Engelhart (kræmmer, Kolding) 156
 Falentin hattemager 202
 Falentin Hermen (bud fra?/til dr. Johan Rudell) 124
 Falentin sadelknægt 54, 189, 191, 200, 206, 208, 218, 220
 Falentin sadelmager (Haderslev) 186
 Falentin Skytt 143
 falkebærere (fra Nyborg til Meissen) 141
 falkefængere 193
 Falkenkam, Arnt (Kolding)
 Falten vildtskytte (skytte) 57n
 Falten Vildtskytte (ridebud) 57, 116, 123, 135, 137
 fattig pige: bryllup 96
 fattige, de 95-97, 103-105, 107-111
 Fechtel, Poul (møntmester 1541-65)
 feltbereder, Gert (<feltbereder = garver?>)
 Felthus, Hans (klædehandler, Lübeck)
 Ferdinandus Lauritzen (sanger) 238
 Fetthel, Poul, se Poul Fechtel
 Fichtmester, Ambrosius (drabant)
 Fincke, Peter (dr. Johan Straubs bud)
 Finde, Peder (skibsbygger)
 finkefænger, Hans, se Hans fuglefænger
 finkefænger, Jacob
 finkefænger, Jørgen
 finkefænger, kongens 214
 finkefænger, Mikkel
 finkefænger, sml. fuglefænger
 fiskebløderen (<Niels?>) 62
 fisker, Peder (se Peder fisker hhv. Peder Mørk (2 forskellige pers.))
 fiskersvende 200
 fjermager (Odense) 216
 Floris, Cornelis, de Vriendt, (billedhugger og arkitekt, Antwerpen)
 Flønderiser, Henrik (smed)
 fodbud, Jørgen
 fodbud, Lyder
 Fog, Laurids (borgmester, Århus)
 Fogelberg, Henrik (kongens dreng)
 folk, dronningens 137
 folk, grev Anthonius af Oldenburgs 141
 folk, hertug Adolfs 132
 folk, hertug Frederiks (kongens halvbror) 128
 folk, hertug Frederiks (kongens søn) 137?
 folk, hertuginde af Mecklenburgs 129

folk, husarme 114
 folk, kongens 131, 137
 Follach, Philip (juveler)
 Fonthein, Claus (dørknægt/herold)
 fourer, Hans (hertug Augusts)
 Frands Banner (lensmand på Holbæk til 1554, på Kalø fra 11/6 1554) 7
 Frands Bilde (til Søholm, lensmand på Silkeborg 1548-57) 6
 Frands Brockenhus (til Egeskov, lensmand på Nyborg 1545 og Tranekær 1553) 221
 Frands Friis (Hamburg) 125
 Frands, hertug af Sachsen 99
 Frands Ibsen (Varde?) 34
 Frands Jensen (mestersvend) 240
 Frands Jensen (Sæby?) 33
 Frands Livlænder (bøsseskytte) 42
 Frands Rotloff (hofsinde?) 50
 Frands van Husum (hertug Adolfs bud) 106
 Frands Willomsen (tolder, København) 22, 175, 183
 Frandsen, Hans (Ribe, student i Wittenberg 1551-56, dr.med. 1559, digter)
 fransoser (kræmmer) 165
 Fransous, Dynniss (bøsseskytte)
 Fransous, Ludvig (guldsmed)
 fransouske berider 47
 fransouske guldsmede 173
 Frederik 1.s gravmæle i Slesvig 125(n)
 Frederik, hertug (Fr. 2., kongens søn, f. 1534) 63?, 95, 97-98, 109?, 116?, 137?,
 146?, (157), 164, 180, 193?, 215
 Frederik, hertug (kongens halvbror, f. 1529, d. 1556) 63?, 81, 103, 109?, 114, 116?,
 120, 127?, 128, 138, 143(n), 146?
 Frederik krudtmager 40, 42, 231
 Frederik Puch (kongens dreng) 97, 99, 105, 134, 157, 190-192, 194n, 195
 Frederik, skipper 231
 Frederik Sørensen (sanger) 238
 Frederik trompetter 79, 135
 Frederik van Dyren (bøsseskytte) 41-42, 232
 fremmede fyrste på Koldinghus 209
 Friborg, Karl Skorff van
 Friis, Asmus
 Friis, Bernit Wigbolt, dr.
 Friis, Frands (Hamburg)
 Friis, Jesper (lensmand på Akershus 1551-56, d. 1558)
 Friis, Johan (rigsråd, kongens kansler, Danske Kancelli)
 Frithoff, Mads (enspænder)
 Frithoff, Niels (staldknægt)
 Fritholt, se Claus Vritholt
 frøkenen, se Dorothea, frøken (dansk prinsesse)
 Fuchs, Casper (Bramstedt (Holsten), sekretær i Tyske Kancelli, diplomat)
 Fuchs, Kilian
 Fugl, Hans (bøsseskytte)
 fuglefænger 97
 fuglefænger, Hans
 Furster, Johan (lüneburgsk kansler, den gamle)
 Fynbo, Anders <bud>
 Fynbo, Jørgen (savskærer)
 Fynbo, Knud (skibsbygger)
 Fynbo, Niels (skibsbygger)
 Fynbo, Peder (portsvend)
 Fynbo, Peder (skipper på "Falken")
 Fynbo, Peder (skipper)
 fyrbøder (Mariager) 110

fyrbøder, Hans (hos børnene)
 fyrbøder, hertug Magnus' 154, 198
 fyrbøder, Las (i Tyske Kancelli)
 fyrbøder, Niels <i dronningens kammer>
 fyrbøder, Peder (hertug Frederiks)
 fyrbøder, Søren (jomfruernes)
 Fyrbøder, Mads
 fyrbødere 152, 190f
 fyrste, den fremmede, på Koldinghus 209
 Fytting, Jacob (bøsseskytte) <= Witte?>
 Fæstemand, Jørgen (ligger)
 Gabriel Gyldenstjerne (rigsråd, til Restrup, lensmand på Ørum Slot) 116
 Gagge, Peder (bøsseskytte)
 gathener af Preussen 102
 Georg Beyer, se Jørgen Beyer (hertug Hans den Ældres sekretær)
 Georg Cörper (sekretær i hertug Adolfs kancelli på Gottorp 1544-59)
 Gerbrand rebslager 231
 Gert bøsseskytte (Flensborg) 208
 Gert feltberider (<feltbereder = garver?>) 214
 Gert Henriksen 86
 Gert Rytter (Lübeck) 143, 165
 Gert van der Busk (skindhandler) 208
 Gert van Deventer (kræmmer?) 160
 Gert van Aas (Bernt Skytmands tjener; kræmmer i Nyborg) 157, 166
 Gertrud (se også kvindfolk, dronningens) 199
 Gertrud Hans Hjorts enke (Århus) 5
 gesandt, se geskickt
 geskickt af Mecklenburg, se Simon Ampolt
 geskickt, svensk 123
 geskickter af Meissen (sml. Erik van Barleps) 93, 134
 geskickter, livlandske 128
 Gestrup, Willom (kongens dreng)
 Geyster Lauritzen (skipper) 230
 Gins, Jens (styrmand)
 Gise, Dirick (kræmmer?, Lübeck)
 Glendse, Niels (bøsseskytte)
 Gode Rede, Niels (bøsseskytte)
 Godskalk Rinckelkraade (i Livland) 116
 Godske Brockenhus (dronningens tjener) 71, 143, 171, 189, 201
 Godske, Peder (kongens dreng)
 Godske, Peder (lensmand på Københavns Slot, d. 23/2 1556)
 Godske Rantzau (<1501-64, til Deutsch Nienhof, lensmand i Haderslev?>) 130
 Golt, Johan (dr., Leipzig)
 Gorius harniskknægt (dreng i rustkammeret) 153, 218
 Gorius stenhugger 243
 Greger snedker 69
 Gregersen, Søren (skipper på "Bonden")
 Gregersen, Søren (Søren vognmagers svend)
 Gregorius van Ahlefeld 133
 greven (den lille greve, vist Johan af Oldenburg) 101, 107, 191, 214, 220
 Gris, Morten
 Grubbe, Regitse (Regise), jomfru (hofdame)
 Grunde, Hans (skipper)
 Grøn, Jørgen (skibshovedsmand)
 guldsmed (i Kolding?) 174
 guldsmed, Anders (dronningens guldsmed)
 guldsmed i Odense 215
 guldsmed, Jacob (Odense)
 guldsmed, Jens, se Jens Mogensen

guldsmed, Johan
 guldsmed, Laurids (Kolding)
 guldsmed, Melcher
 guldsmed, Morten
 guldsmed, Oluf (byfoged, Kalundborg), se Oluf Jensen
 guldsmed, Rasmus
 guldsmed, Thomas (Husum)
 Guldsmed, Hans <Thomesen?> (kgf. bibliotekar 1547-69, professor ca. 1557)
 Guldsmed, Hans (sanger) 237
 guldsmede, fransouske 173
 guldvæver, Ludvig, se L. possementmager
 Gundel fadeburskvinde 246
 Gundi Norveger 131 (Nederlandene), 145 (Augsburg)
 Gyldenstjerne, Gabriel (rigsråd, til Restrup, lensmand på Ørum, d. 1555)
 Gyldenstjerne, Knud (<Henriksen, til Ågård>)
 Gyldenstjerne, Mogens (rigsråd, lensmand på Malmøhus, fra 13/3 1554 på Laholm Slot)
 gæk, Peder, se Peder nar
 Gøje, Albret (lensmand på Skanderborg Slot og Voer Kloster, d. 1558)
 Gøje, Eskild (Henriksen) (hofsinde)
 Gøje, Knud (portsvend)
 Gøricke, Henrik (harniskknægt)
 Gøswin, Johan (hofsinde)
 Hallandsfar, Anders (styrmand)
 Hallandsfar, Jacob (bøsseskytte)
 Hallandsfar, Johan (styrmand)
 Hallandsfar, Knud (styrmand)
 Hallandsfar, Svend (styrmand)
 Hallandsfar, Søren (bøsseskytte)
 Hamborg, Dirick van (bøsseskytte)
 Hamborg, Henrik (færgemand i Assens)
 hamburgere 140
 Hamershussen, Evert van (staldknægt)
 Hampff, Henselyn (hertuginde Annas bud)
 Hamsfort, Cornelius, den Ældre (kongens livlæge)
 Hanip (hertuginde Anna af Meissens bud) 121
 Hanisk (Hanisch), Anthonius (sekretær i Tyske Kancelli)
 Hans fourer, hertug Augusts 99, 124, 131
 Hans Barnekow (rigsråd, stiftslensmand på Roskildegård 1552-57) 14
 Hans Bertelsen (byfoged, Vordingborg) 20
 Hans Black (Nyborg) 146, 154, 217
 Hans Bogbinder <Meissenheim>, (mester/magister <af Antwerpen>, d. ca. 1564) 83
 Hans bonnetemager 160
 Hans Buck (portsvend) 45
 Hans Buthoff (skibsbygger) 234
 Hans Bøse (kræmmer, København) 162, 164
 Hans de Meer (bøsseskytte) 41-42
 Hans Dincken, se Hans maler
 Hans Diricksen (Kolding?) 34
 Hans Dreyer 70, 195
 Hans Due (Albret Gøjes foged) 6
 Hans Englicke (bud fra greven af Oldenburg) 101
 Hans Felthus (klædehandler, Lübeck) 163
 Hans Frandsen (Ribe, student i Wittenberg, 1551-56, dr.med. 1559, digter) 111
 Hans Fugl (bøsseskytte) 41-42, 231
 Hans fuglefænger 214
 Hans fyrbøder (hos børnene) 155, 190, 194, 196-197
 Hans Grunde (skipper) 230
 Hans Guldsmed (sanger) 237
 Hans Guldsmed <Thomesen> (kgf. bibliotekar 1547-69, professor ca. 1557) 178-181

Hans harniskknægt 46, 218, 247
 Hans Henriksen, hr. (<kannik ved Århus Domkapitel?>) 114
 Hans, hertug, den Yngre, af Sønderborg (kongens søn, f. 1545) 113n, 180, 198, 214?
 Hans, hertug, den Ældre, af Haderslev (kongens halvbror, f. 1521) 15n, 81n, 86n,
 127-128, 130, 134, 144-145, 214?
 Hans, hertug af Mecklenburg 117, 122, 127
 Hans Hesse (enspænder) 53
 Hans Hjort (fhv. borgmester, Århus) 5
 Hans Hjorts enke Gertrud (Århus) 5
 Hans Holm (landsknægt) 76
 Hans Isted (skipper) 230
 Hans Iversen (slotsskriver, Koldinghus) 185, 219
 Hans Jensen (Stig Pors' skriver) 10
 Hans Johansen (Lindenov) (lensmand på Hindsgavl 1546-60) 28
 Hans jægerdreng 155, 194, 196, 200
 Hans klejnsmed (mester) 169
 Hans knivsmed (våbenknivsmed) 169
 Hans Knudsen (Heddinge?) 36
 Hans Knudsen (student) 106
 Hans kok (Asmus Friis' svend) 61
 Hans Krabbe (styrmand) 231
 Hans kælderknægt 60
 Hans lakaj (den danske) (sml. lakaj, den danske) 194, 196, 197n
 Hans lakaj (den tyske) 195-196
 Hans lakaj <den tyske?> 57, 197-198, 200
 Hans Lange (kræmmer) 160-161
 Hans Lauritzen (portsvend) <= Hans Sjællandsfar?> 229
 Hans lygtemager 127, 162-163, 212, 219
 Hans maler <= Hans Dincken?> (kongens maler) 71, 165
 Hans, mester (på jernhytten i Skåne) 170
 Hans Meyer (bøsseskytte) 40, 42, 231
 Hans Mogensen (student) 111
 Hans Nielsen (Kerteminde?) 35
 Hans Olsen (Visby) (140?), 142
 Hans overskærer 152-153
 Hans Pedersen (bager, Kolding) 122
 Hans Pedersen (borger, Ribe) 148
 Hans Pedersen (savskærer) 245
 Hans Pommerening (skibsbygger) 233-234
 Hans Puch (kongens dreng) <fejl for Frederik Puch?> 194
 Hans Pusbach (Pusberch) (tårnmand) 79, 242
 Hans remmesnider <= Hans van der Nyenstad?> 188-189
 Hans salter (kongens salter) 63
 Hans Sjællandsfar <Lauritzen?> (portsvend) 44-45
 Hans Skeel (dronningens dreng) 67, 96-97, 134, 192, 194-195, 199, 205
 Hans Skovgård (sekretær i Danske Kancelli 1549-73, d. 1580) 15, 17, 82, 96, 104, 139
 Hans skriver (Koldinghus), se Hans Iversen
 Hans Skrædder (portsvend) 44-45, 229
 Hans Skåning (bøsseskytte) 41-42, 232
 Hans snedker (vognmager) 207
 Hans Snedker (bøsseskytte) 40, 42
 Hans Spedt (kongens dreng) 95-96, 97n, 98-100, 113, 118, 130, 156, 170, 186, 190-
 192, 194, 196-197, 199-200, 212, 215, 218
 Hans Sperling (bud fra grevinden af Mansfeld) 115
 Hans Stensnider, mester 65
 Hans Stygge (Rosenkrans) (lensmand på Dronningborg) 4, 18n, 34, 108
 Hans Suer (trompeter) 78
 Hans Svend (fisker) 155n
 Hans, Swarte ('sorte') (<høvedsmanden for knægte på Kalundborg?>) 76n

Hans Sørensen (skomager, Vejle) 191
 Hans Tilezen (vognknægt) 64
 Hans tømme­slager (Haderslev: 1546) 186n
 Hans tømme­slager (Kolding) 186, 188
 Hans van Ahlefeld 123
 Hans van Baruth (enspænder) 53, 133
 Hans van Brunswig (enspænder) 53, 93
 Hans van der Becke (bøsseskytte) 41-42, 232
 Hans van der Nyenstad (remmesnider, Nyborg) 189
 Hans van Lochum (bøsseskytte) 40, 42, 232
 Hans van Lusum (hingsterider) 99
 Hans van Oustoch (Austoch) (falkefænger) 141
 Hans van Urset (falkefænger) 56
 Hans van Weimar (mønsterskriver) 75
 Hans van Yttin (landsknægt) 75, 235
 Hans vognknægt 120
 Hans Wesel (guldsmed) 94, 174-176
 Hansen, Hemming (Stubbekøbing?)
 Hansen, Jørgen (klædehandler, Odense)
 Hansen, Knud (Odense)
 Hansen, Laurids (slotsskriver, København)
 Hansen, Laurids (Stege? Byfoged i Sakskøbing?)
 Hansen, Niels (borgmester, Nyborg)
 Hansen, Niels (byfoged, Vordingborg)
 Hansen, Peder (Kolding)
 Hansen, Peder (sanger)
 Hardenberg, Ejler (rigsråd 1543 eller 1544, lensmand på Dragsholm og hofmester for hertug Frederik 1551, lensmand på Malmøhus 1554-65)
 Harder Facke (<Vake>) (Thomas ter Smeds tjener) 162
 harniskknægt, Ambrosius
 harniskknægt, Gorius (dreng i rustkammeret)
 harniskknægt, Hans
 harniskknægt, Henrik
 harniskknægt, Jens (dreng)
 Hartvig Høcken (dronningens tjener, hofsinde til 1572) 72
 Hartvig Thomsen Juel (lensmand på Lund, Øster-Assels S., Mors) 18
 Hartvigsen, Jørgen
 Hasebart, Jacob, se Jacob wundarzt
 Hasling, Jens (portsvend)
 hattemager, Falentin
 Heinsen (Heynsen, Heensen, <Heidtmann, Hedemann>), Rasmus (sangmester)
 Heide (Heyde), Jørgen (trompeter)
 Helffman, Johan (dr./licentiat, jurist, prokurator ved Kammerretten)
 Helias Armbøster 70
 Helli Andersen (savskærer) 245
 Hemming Hansen (Stubbekøbing?) 35
 Hemming (Henning) Olsen (bøsseskytte) 40, 42, 231
 Hemming Rasmusen (mestersmedesvend) 240
 Henning Holst (bøsseskytte) 40-41, 231
 Henning smed 55, 206
 Henrik (søn af mester Albret, urtegårdsmand på Dronningborg) 114
 Henrik Belwitz (kongens dreng) 192, 199-200
 Henrik Flønderiser (smed) 141-142
 Henrik Fogelberg (kongens dreng) 191
 Henrik Gøricke (harniskknægt) 46
 Henrik Hamborg (færgemand i Assens) 213
 Henrik harniskknægt 247
 Henrik, hertug af Braunschweig (se også Braunschweig, hertugen) 129
 Henrik Hinckelmand (harniskknægt) 46

Henrik Hollænder (skipper) 230
 Henrik Honhorst 88
 Henrik Højer (bøsseskytte) 41, 232
 Henrik kandestøber 209
 Henrik Kolthermand (skibsbygger) 233
 Henrik maler 206, 211
 Henrik platenslager (Slesvig) 121, 203
 Henrik prædikant (=Henrik Buscoducensis, kgl. hofprædikant) 65, 107, 179-180, 220
 Henrik Rantzau (kongelig statholder i Hertugdømmerne? se Rtmr. 1556, s. 158n) 126, 133
 Henrik trompeter 77
 Henrik van Bilwitz, se Henrik Belwitz
 Henrik van Bucholt (<høvedsmand>) 134
 Henrik van Bucholts hustru 134
 Henrik van Camelberg (bud af Lübeck) 100
 Henrik van Minden (bøsseskytte) 40-41, 232
 Henrik vildtskytte 56
 Henriksen, Gert
 Henriksen, Hans, hr.
 Henselyn Hampff (hertuginde Annas bud) 145(n)
 Herman arkelimester 40-41, 231
 Herman Blanckebiel 87
 Herman Degener (kræmmer) 158, 212
 Herman Krøger (bøsseskytte) 40, 42, 231
 Herman Meyer (bøsseskytte) 232
 Herman Wecke (Hamburg) 28
 Hermen, Falentin (bud)
 Hersfeld (Hyrselfeldt), Paul (høvedsmand)
 hertuginde =< Elisabeth?> 158
 Hes, Jacob (bogfører)
 Hes, Lubber (landsknægt)
 Hesse, Hans (enspænder)
 Hestelæge, Mads (portsvend)
 Heyel, Abraham (bøsseskytte)
 Hieronimus Schürff (jurist) 133(n)
 Himmelskytte, Mads (bøsseskytte)
 Hinckelmand, Henrik (harniskknægt)
 Hinckelsen, Peder (skipper)
 hingsterider, Barloff
 Hjort, Hans (Århus)
 Hjorts, Gertrud Hans
 hjulmand, Mads (Mattis)
 hofdamer, se jomfruer
 hofdugesvend, Niels
 hofmesterinden 106n, 176
 hofmesterinden af Sachsen 176
 Holger Thønnesen (Viffert) (hofsinde, staldmester?) 48
 Holger Ulfstand (hertug Magnus' dreng) 198, 205
 Hollænder, Henrik (skipper)
 Holm, Hans (landsknægt)
 Holst, Henning (bøsseskytte)
 Holst, Joachim
 Holst, Jørgen (bøsseskytte)
 Holst, Jørgen (købmand)
 Holst, Peder (skipper)
 Holst, Rasmus (sanger)
 Holstes, Magdalene (Kolding)
 Holtt, Johan (dr.)
 Honhorst, Henrik (kongens dreng)

Hopmand, Wulf (kancelliskriver)
 hovslager, Bernt
 Hude, Kort van der
 husarme folk 114
 Husum, Frands van (hertug Adolfs bud)
 Husum, Mads (skipper)
 Hvid, Iver (Holstebro?)
 Hvitfeld, Christoffer (rigsråd 1552, lensmand på Bergenhus 1542-56)
 Hvitfeld, Claus (lensmand på Skien og på Gimsø Kloster, Norge)
 Hvitfeld, Poul
 Høcken, Hartvig (dronningens tjener, hofsinde til 1572)
 Højben, Peder (bud)
 Højer, Henrik (bøsseskytte)
 Hågen Knut (Rodneby?) 38
 Ibsen, Frands (Varde?)
 Inger Landsbergs, jomfru (hofdame) 156
 Ingvarnsen, Las (skibsbygger)
 Isernsnider, Jørgen (København)
 Isted, Hans (skipper)
 Isted, Joachim (bøsseskytte)
 Italiener, Mads (Mattis)
 Iver Hvid (Holstebro?) 33
 Iver Krabbe (til Krabbesholm, rigsråd, lensmand på Koldinghus 1544-55 og på Skivehus 1550-61, d. 1561) 34, 94, 150, 185
 Iver Lykke (lensmand på Vrejlev Kloster fra påsken 1554, død før 5/4 1555) 18
 Iver tømmermand 137
 Iversen, Hans (slotsskriver, Koldinghus)
 Jachim, se Joachim, Jacob
 Jacob (dronningens dreng) (sml. Jacob/Joachim Lapenou) 192, 195
 Jacob Brockenhus (til Damsbo, lensmand på Ålborghus 1552-55) 164, 214
 Jacob Byggemester (kongens bygmester) 130
 Jacob Esbernsen (byfoged, Fåborg) 19, 21
 Jacob finkefænger 46
 Jacob Fytting (bøsseskytte) <= Witte?> 40
 Jacob guldsmed (Odense) 175
 Jacob Hallandsfar (bøsseskytte) 41-42, 231
 Jacob Hasebart, se Jacob wundarzt
 Jacob Hes (bogfører) 181
 Jacob Jyde (skibshøvedsmand) 46, 240
 Jacob krudtmager (<= Jacob Gosebruer i Rtmr. 1551, 1556, 1557-58?>) 41
 Jacob Lapenou (se Joachim) 117, 192?
 Jacob Pommerenning (bøsseskytte) 41-42, 232
 Jacob Pommerenning (skibsbygger) 233
 Jacob Portner (portsvend) 44-45, 229
 Jacob Remroth (bøsseskytte) 231
 Jacob Righ (landsknægt) 76
 Jacob sadelmager (Flensborg) 188
 Jacob Sehested (staldmester?) (hans bryllup:) 91-92, 157-158 (øvrigt:) 168, 200
 Jacob Sinckelmager 25
 Jacob Skinder (Præstø?) 37
 Jacob Skotte (bøsseskytte) 40-41
 Jacob Skotte (sanger) 97, 238
 Jacob skriver (på Koldinghus) 91
 Jacob Støre (trompet) 79, 194
 Jacob Sølvperpe 117, 162
 Jacob trompet (se også Jacob Støre) 77
 Jacob Unthart, mester 65
 Jacob urtegårdsmand 104
 Jacob van Andropen <Antwerpen> (kræmmer) 158

Jacob van Kiel, se Joachim van Kiel
 Jacob van Meydeborg (skibshøvedsmand) 46, 118, 240
 Jacob Winds (landsknægtshøvedsmand) 74-75, 235
 Jacob Witte (bøsseskytte) <= Fytting?> 41, 232
 Jacob wundarzt <Hasebart?> (kongens sår læge) 168
 Jacob: identificeres undertiden med Joachim
 Jacobsen, Søren (sanger)
 Jacobsen, Walther (borgmester, Næstved)
 Jap, Peter (fisker)
 Jens Brahe (til Vidskøfle og Hamar, lensmand på Bækkeskov Kloster, d. 1561) 150
 Jens Diensen (portsvend) 45, 229
 Jens Gins (styrmand) 230
 Jens harniskknægt (dreng) 154
 Jens Hasling (portsvend) 44-45, 229
 Jens Jonsen (Kolding) 122
 Jens Juel (lensmand på Århusgård) 7
 Jens Jyde (Holbæk?) 36
 Jens Kjeldsen (prammand) 231
 Jens Kjeldsen (toldskriver, Malmø) 22
 Jens Krabbe (Thisted) 34
 Jens Kås (hingsterider) 52
 Jens Lauritzen (Ebeltoft) 111
 Jens Lauritzen (Ribe) 147
 Jens Lålandsfar (skytte) <= Lålicke?> 44?, 246
 Jens Lålike (portsvend) <= Jens Lålandsfar?> 44, 246?
 Jens Madsen (byfoged, Rudkøbing) 25
 Jens Madsen (Kolding) 123
 Jens Mogensen (guldsmed) 172-173
 Jens Nielsen (byfoged, Århus) 21, 33
 Jens Skagbo (styrmand) 230
 Jens Skriver (byfoged, Thisted) 26
 Jens Truidsen Ulfstand (til Vemmetofte, hofmarskal 1552-60, lensmand på Saltø) 49,
 59, 70, 93-94, 122-123, 125, 127, 129, 132, 135-136, 140, 146, 191, 195, 209, 220
 Jens Unger (staldknægt) 54, 213
 Jensen, Bertel (byfoged, Simrishavn)
 Jensen, Bjørn (styrmand)
 Jensen, Børge
 Jensen, Christian (portsvend)
 Jensen, Christian, Jyde (bøsseskytte)
 Jensen, Erik (savskærer)
 Jensen, Frands (mestersvend)
 Jensen, Frands (Sæby?)
 Jensen, Hans (Stig Pors' skriver)
 Jensen, Jep (byfoged, Søborg)
 Jensen, Jørgen, Sadolin (superintendent/biskop, Fyns Stift)
 Jensen, Jep (Nykøbing S.?)
 Jensen, Knud (savskærer)
 Jensen, Laurids (Ebeltoft)
 Jensen, Mads (Ringsted?)
 Jensen, Maurids (byfoged, Landskrone)
 Jensen, Mikkil (byfoged, Horsens)
 Jensen, Mogens (<borgmester, Skanør?>)
 Jensen, Oluf (guldsmed; byfoged, Kalundborg)
 Jensen, Peder (Roskilde?)
 Jensen, Peder, Jyde (portsvend)
 Jensen, Poul (Kolding)
 Jensen, Søren (bøsseskytte)
 Jensen, Søren (portsvend)
 Jep Bonde (byfoged, Nykøbing M.) 22

Jep Brod (færgemand i Assens) 213
 Jep Jensen (byfoged, Søborg) 24
 Jep Jensen (Nykøbing S.?) 36
 Jep Stauning (Kolding) 20
 Jeronimus Boldigk (hertug Hans den Ældres sekretær fra 1544) 15n, 217
 Jeronimus, dr. (Frankfurt), se Hieronimus Schürff
 Jeronimus Rantzau 122
 Jesper (Rasmus koks dreng) 62
 Jesper Friis (lensmand på Akershus 1551-56, d. 1558) 11, 223
 Jesper jæger 56
 Jesper Krafse <Hansen> (til Basnæs, lensmand på Riberhus) 5, 149
 Jesper kælderknægt (Koldinghus) 60, 147, 209-211
 Jesper Rantzau (til Smøl, kgl. råd, lensmand på Flensborghus) 101, 114, 140
 Jesper Stamps hustru 142
 Jesper Sørensen (Væ?) 38
 Jesper Thomsen (Ringkøbing?) 34
 Joachim (dronningens dreng) (se også Joachim Lapenou hhv. Popenou) 113, 158, 190, 192, 194-195
 Joachim Blomendal (<Hertug Magnus' dreng i 1551>) 105n
 Joachim Holst (hovedsmanden 1556?) 88
 Joachim Isted (bøsseskytte) 40-41, 232
 Joachim Lapenou (dronningens dreng) 96, 116-117 (= Jachim, Jochim, Jacop), 164, 180, 190?, 192?, 199-200, 220n
 Joachim Lunow (bud) 143
 Joachim Popenou <fejl for Lapenou?> 220
 Joachim Rantzau (lensmand på Oldenburg) 133
 Joachim snedker (København) 210
 Joachim Snedker (bøsseskytte) 41-42, 232
 Joachim Utthermarck (hovedsmand) 83
 Joachim van Kiel (bøsseskytte) 41-42, 231 (= Jacob)
 Joachim: identificeres undertiden med Jacob
 Johan Demstrup (Domstrup) 50, 94
 Johan Friis (rigsråd, kongens kansler, Danske Kancelli) 16, 98, 103, 111, 116-117, 142, 145-147, 150, 215
 Johan Furster (den gamle lüneburgske kansler) 87
 Johan Fursters hustru (<enke>) 87
 Johan Goltt (doktor af Leipzig) 70n, 100, 126
 Johan, greve af Oldenburg (søn af grev Anthonius af O.?) 101n, 107, 160
 Johan guldsmed 143, 172
 Johan Gøswin (hofsinde) 48
 Johan Hallandsfar (styrmand) 230
 Johan Helffman (dr./licentiat, jurist, prokurator ved Kammerretten) 86
 Johan Holtt, dr. 70
 Johan Oldenburg (kongens dreng) 199
 Johan Rantzau 126
 Johan Rudell (dr., <syndicus i Lübeck>) 85, 106, 124
 Johan staldknægt (dronningens tjener) 72, 188, 190, 195, 204, 247
 Johan Straub, dr. (Strube) (kongens udsending, diplomat) 84, 116, 143
 Johan Utthermarck 124
 Johan van der Lunde (greven af Oldenburgs tjener) 130
 Johanne fadeburskvinde (Københavns Slot) 164, 220, 246
 Johannes Brenz: Postil 179
 Johannes Machabæus (teologisk professor i København) 121, 142
 Johansen, Hans (Lindenov) (lensmand på Hindsgavl 1546-60)
 jomfruerne (hofdamerne) 100, 102, 118, 153, 190, 193, 195, 197, 200-201, (244)
 Jon Bagge (skibsbygger) 234
 Jonas, Justus, dr. (Wittenberg-teolog)
 Jonsen, Anders (Eckernförde)
 Jonsen, Jens (Kolding)

Jost apoteker (kongens apoteker) 157-158, 210, 217-218
 Jost kontrafejer (<de Laval, fra Lübeck?>) 67
 Jost maler 142
 Jost Nyekircke (kræmmer, Flensborg) 160
 Jost prædikant 154, 246
 Jost smed (dronningens smed) 169
 Juel, Hartvig Thomsen (lensmand på Lund, Øster-Assels S., Mors)
 Juel, Jens (lensmand på Århusgård)
 Juel, Mogens (kongens dreng)
 Junge, Reynold (fhv. møntmester 1534-40 og 1546, d. 1546)
 junker Thomas (landsknægt)
 Justus Jonas (Jobst Koch; Wittenberg) 104, 113-114, 178,
 Jyde, Anders <Madsen> (kongens salter, Nibe)
 Jyde, Anders (København)
 Jyde, Christian (byfoged, Assens)
 Jyde, Christian <Mikkelsen?> (portsvend)
 Jyde, Christian Jensen (bøsseskytte)
 Jyde, Jacob (skibshøvedsmand)
 Jyde, Jens (Holbæk?)
 Jyde, Knud (skytte, Københavns Slot)
 Jyde, Las (bøsseskytte)
 Jyde, Laurids (bøsseskytte)
 Jyde, Laurids (Las) (portsvend)
 Jyde, Mads (portsvend)
 Jyde, Maurids (portsvend)
 Jyde, Mikkel (portsvend)
 Jyde, Morten (portsvend)
 Jyde, Morten (savskærer)
 Jyde, Niels (portsvend) <ikke den samme som Niels Christensen Jyde>
 Jyde, Niels (staldknægt)
 Jyde, Niels Christensen (portsvend)
 Jyde, Niels, gamle (bøsseskytte) <= Christensen?>
 Jyde, Niels, unge (bøsseskytte) <=Niels Christensen?>
 Jyde, Oluf (portsvend)
 Jyde, Peder Jensen (portsvend)
 Jyde, Poul (Trelleborg?)
 Jyde, Søren Nielsen (portsvend)
 Jyde, Thomas (bøsseskytte)
 Jyde, Tyge (bøsseskytte)
 Jürgen Winckler (kurfyrst Augusts fuldmægtig) 15n
 jæger, Jesper
 jæger, Jørgen
 jæger, Peder, gamle
 jæger, Rasmus
 Jæger, Erik (bøsseskytte)
 jæger: karl, der hænger jagtdugene op 217
 jægerdreng, Bertel
 jægerdreng, Hans
 jægerdrenge 192, 194, 198?
 jægere 113
 jægermester, Borckort
 Jørgen Barnekow (lensmand på Åkær Slot fra 1553) 93, 131, 216 (bryllup)
 Jørgen Berger (bager, Kolding) 122, 124, 129, 131, 133
 Jørgen (Georg) Beyer (hertug Hans den Ældres sekretær 1547-80) 15n
 Jørgen Beske (byfoged, Kerteminde) 22
 Jørgen Bilde (lensmand på Bækkeskov Kloster 1552-57) 29, 30n, 150
 Jørgen Brahe (lensmand på Vordingborg 1552-57) 14, 26
 Jørgen Då (hingsterider) 52
 Jørgen enspænder (landsknægt) 54, 93, 127-128, 135

Jørgen Eriksen (<byfoged, Ystad?>) 38
 Jørgen Ersten (grevnen af Oldenburgs tjener) 103
 Jørgen finkefænger 208
 Jørgen fodbud 58, 88, 121-123, 126, 130, 133-134, 136, 139, 142, 144
 Jørgen Fynbo (savskærer) 245
 Jørgen Fæstemand (ligger) 246
 Jørgen Grøn (skibshovedsmand) 46, 107, 111, 208
 Jørgen Hansen (klædehandler, Odense) 223
 Jørgen Hartvigsen (hofsinde) 50
 Jørgen Heide (Heyde) (trompeter) 77
 Jørgen Holst (bøsseskytte) 41
 Jørgen Holst (købmand) 219
 Jørgen Isersnider (stempelskærer, København) 46, 112, 241
 Jørgen jæger 155, 198
 Jørgen Kjeldsen (bøsseskytte) 41-42, 232
 Jørgen Knudsen (Ålborg?) 33
 Jørgen Kotthi (borgmester, Odense) 148
 Jørgen Lykke (rigsråd, lensmand på Skanderborg Slot og Mariager Kloster) 6, 101, 169
 Jørgen Lykkes smed i Mariager 169
 Jørgen maler 216
 Jørgen Marsvin (hofsinde) 47, 125
 Jørgen Mechelborg (skipper) 230
 Jørgen Mikkelsen (bøsseskytte) 232
 Jørgen Mortensen (sanger) 239
 Jørgen Pedersen (jysk rentemester, Ribe, d. 1554) 4, 15n, 16, 173, 186n, 224, 243n
 Jørgen Pein (Peen) (solgte guldring til dronningen) 157
 Jørgen Putkamer 120
 Jørgen remmesnider (Kolding) 186
 Jørgen remmesnider (Slesvig) 187
 Jørgen Rosenkrans (hofsinde, lensmand på Koldinghus) 150
 Jørgen Sadolin (<Jensen>) (Fyns superintendent/biskop) 35
 Jørgen sangmesters (<Presten, Preston>) hustru 107, 204
 Jørgen Sitzwitz (hofsinde/hovedsmand?) 49
 Jørgen Skinkel (lensmand på Næsbyhoved/Odensegård) 8
 Jørgen Skåning (bøsseskytte) 40-41
 Jørgen Vale (tolddrager i Helsingør) 242
 Jørgen Valkendorf (kongens skænk, lensmand på Holbæk 1555) 48, 147-148, 215, 219
 Jørgen van der Wisch (til Ulpenæs/Olpenæs, kgl. holstensk råd) 88, 144
 Jørgen van Stettin (på "Bonden") 35
 Jørgen Wulf (finkefænger) 59
 Jørgensen, Knud (Odense)
 Jørgensen, Peder (klædehandler, København)
 Jørgensen, Peder (portsvend, København)
 Jørgensen, Rasmus (Søborg?)
 Kallreiter, Wilhelm (fra hertug August)
 kammerbud, kejserens 144
 kandestøber, Henrik
 Karine (se også kvindfolk, dronningens) 199
 Karine vaskerske 199
 karl, der bragte et vildsvin 95
 karl, der hænger jagtdugene op 217
 karl, der lærte Peder nar at fange vagtler 104
 karl, sendt til alle sjællandske købstæder med kongens brev 139
 Karl 5., kejser (abdiceret 1556, d. 1558) 86n, 98n, 103n, 124, 136, 144
 Karl, dr. (af Mecklenburg) 131
 Karl Skorff van Friborg (hertugen af Preussens bud) 96, 121
 Karl Skotte (<skibshovedsmand>) 247
 Katharina, hertuginde af Sachsen-Lauenburg (dronningens moder) 136, 176

Katrine Sniders 199n
 kedelsmed, Oluf (Odense)
 Keige Rantzau (hertug Hans den Ældres lensmand) 130, 132
 Keige Sehested 133
 Keige van Ahlefeld (dronningens dreng) 190, 194-195, 199-200
 kejseren, se Karl 5.
 Kiel, Joachim (Jacob) van (bøsseskytte)
 Kielbrecker, Willom (Odense)
 Kilian Fuchs 86, 135
 kirkeherre af Åbenrå 113
 Kirstine, galne 199
 Kjeldsen, Christian (Kolding)
 Kjeldsen, Jens (prammand)
 Kjeldsen, Jens (<borgmester?>, toldskriver, Malmø)
 Kjeldsen, Jørgen (bøsseskytte)
 Kjeldsen, Peder (Falsterbo?)
 Kjær, Søren (borgmester, Kolding; =Søren skriver)
 Klammer, se Baltzer Clammer
 Klappenborg, se Clappenborg
 Klein van Stottell (landsknægt) 76
 klejnsmed, Arild (mester)
 klejnsmed, Hans (mester)
 klejnsmed, Morten (mester)
 Klincker, Rasmus (skibsbygger)
 Knevel, Søren (byfoged, Viborg)
 knivsmed, Hans
 Knofflog (hertugen af Preussens dreng) 103
 Knud Alfsen (enspænder) 53
 Knud Fynbo (skibsbygger) 233-234
 Knud Gyldenstjerne (<Henriksen, til Estrup og Ågård?>) 114
 Knud Gøje (portsvend) 44, 229
 Knud Hallandsfar (styrmand) 230
 Knud Hansen (borger i Odense) 152
 Knud Jensen (savskærer) 245
 Knud Jyde (skytte, Københavns Slot) 138
 Knud Jørgensen (Odense) 139
 Knud Madsen (Næstved) 26
 Knud skriver (Nyborg) 142
 Knud Steensen (lensmand på Island) 48
 Knudsen, Anders (sisemester, Skelskør)
 Knudsen, Hans (Heddinge?)
 Knudsen, Hans (student)
 Knudsen, Jørgen (Ålborg?)
 Knudsen, Korfits Ulfeld (til Kogsbølle, kongens sekretær)
 Knudsen, Oluf (sanger)
 Knur, Laurids (Eckernförde)
 Knut, Hågen (Rodneby?)
 kobberdækker, Marcus
 Koch, Jobst, se Justus Jonas
 Koch, Rasmus (Kolding)
 kok (Koldinghus) 204
 kok (Mariager) 110
 kok, Bertel
 kok, Evert
 kok, Hans (Asmus Friis' svend)
 kok, Kort
 kok, Laurids (Laurens)
 kok, Lydke (Asmus Friis' svend)
 kok, Niels

kok, Rasmus
 kokkedrenge (Koldinghus) 152, 194, 246
 kokkedrenge (Nyborg Slot) 118, 153, 246
 Kolhøgers, Kundse (bøsseskytte)
 Kolthermand, Henrik (skibsbygger)
 kontrafejer (havde malet Martin Luther) 115
 kontrafejer, Jost
 Korfits Knudsen Ulfeld (til Kogsbølle, kongens sekretær) 94, 106, 123, 135, 140,
 162, 173-174, 212-213
 Kort kok 243
 Kort van der Hude (<hovedsmand?>) 88
 Kotthi, Jørgen (borgmester, Odense)
 Kousou, Asmus (fisker?)
 Krabbe, Erik (til Bustrup, rigsråd, lensmand på Lundenæs og Åstrup, d. 1564)
 Krabbe, Hans (styrmand)
 Krabbe, Iver (til Krabbesholm, rigsråd, lensmand på Koldinghus 1544-55 og Skivehus
 1550-61, d. 1561)
 Krabbe, Jens (Thisted)
 Krafse, Jesper <Hansen> (til Basnæs, lensmand på Riberhus)
 Krognos', Elline <Gøje>, Maurids Olsen
 krudtmager, Frederik
 krudtmager, Jacob
 Krummedige, Sitsel (lensmand på Hønborg)
 Krumpen, Otte (rigsråd, rigsmarsk 1554, lensmand på Hald)
 krømmer, Arnt, se Arnt Falkenkam
 krømmer fra Braunschweig 164
 krømmer i Nyborg 165
 krømmer i Århus 163
 Krøger, Herman (bøsseskytte)
 Kraade, Godskalk Rinckel, se Godskalk Rinckelkraade
 Kunds (Knudtz?) Pottemager (bøsseskytte) 231
 Kundse Bemme (bøsseskytte) 40, 42, 232
 Kundse Kolhøgers (bøsseskytte) 41-42
 kunstmester, Lydicke
 Kusow, Rasmus (fisker)
 kvinde (solgte fjer) 214
 kvinde af Haderslev (armod) 106
 kvinde af Preetz 103
 kvinde, der bar høns op 102
 kvinde, gal 109
 kvinde, sagde at være af adel 103-104
 kvinder af Varde, brændt for 103, 108
 kvindfolk, dronningens 194, 198 (m/navne)
 kælderdreng 60
 kælderknægt, Christoffer
 kælderknægt, Dinis
 kælderknægt, Hans
 kælderknægt, Jesper
 kælderknægt, Peter
 kældersvend (Mariager) 110
 købmand i Hamburg 135
 køkkenskriver, Peder (Peter)
 køkkenskriveren 217-218
 Köpke, Marcus (krømmer)
 Köppen (Kiøpping), Thomas (Hamburg, død 1553 før 21/2)
 Kådt, Mikkel (tolder, Rudkøbing)
 Kås, Jens (hingsterider)
 lakaj, Daniel
 lakaj, den danske <= Hans?> 190-192, 197-200

lakaj, Hans (den tyske)
 lakaj, Hans (den danske)
 lakaj, Hans <= Hans, den tyske lakaj?>
 lakaj, Morten
 Lampe, Mads (købmand, borger i København)
 Landsbergs, Englicke, jomfru (hofdame)
 Landsbergs, Inger, jomfru (hofdame)
 landsknægt, junker Thomas
 Landsknægt, Peder (sendebud for dronningen)
 landsknægte 74, 109, 141, 224, 235f
 landsknægte, Kalundborg 76, 144, 235
 Lange, Hans (kræmmer)
 Lange, Niels (til Kærgård, rigsråd, lensmand på Dueholm Kloster, fra 1554 på Trøj-
 borg)
 Lapenou, Joachim (= Jacob) (dronningens dreng)
 Lappen (kongens dreng) 190-191, 195, 206
 Las fyrbøder (i Tyske Kancelli) 153, 219
 Las Ingvarsen (skibsbygger) 234
 Las Jyde (bøsseskytte) 41
 Las Jyde (portsvend), se Laurids Jyde
 Las Svenske (bøsseskytte) 40-41
 Lasarus trompeter 78, 194
 Lauge Brahe (rigsråd 1552, til Vidskøfle og Krogholm, lensmand i Froste Hd. 1551)
 29, 114
 Lauge Brock <Nielsen?> (hofsinde <d. 1565?>) 49
 Laurens buntmager 167
 Laurens, se Laurids
 Laurids Andersen (borgmester, Vordingborg) 37
 Laurids Bjørnsen (styrmand) 230
 Laurids bud <= Tystøl?> 58, 130, 133, 136
 Laurids bøssesløber (København) 215
 Laurids Fog (borgmester, Århus) 25, 149
 Laurids guldsmed (Kolding) 133, 173-174
 Laurids Hansen (slotsskriver, København) 36n, 175, 180, 183-184, 242, 244
 Laurids Hansen (Stege? byfoged i Saksøbing?) 36
 Laurids Jensen (Ebeltoft) 111
 Laurids Jyde (bøsseskytte) 232
 Laurids Jyde (portsvend) 44, 229
 Laurids Knur (Eckernförde) 147
 Laurids kok (Laurens) 63, 209
 Laurids Lund (Nyborg) 140-141
 Laurids Madsen (byfoged, Nysted) 24, 35
 Laurids maler 218
 Laurids Mikkelsen (Lund?) 38
 Laurids Otsing (bøsseskytte) 40-41, 232
 Laurids Ravn (Kolding) 133
 Laurids Rødt (kræmmer, Kolding) 158
 Laurids skriver (København), se Laurids Hansen
 Laurids Skriver (Slagelse?) 36
 Laurids Svenske (bøsseskytte) 232
 Laurids Tystøl <bud> (sml. Laurids bud) 46, 58n, 141
 Lauridsen, Bertel (byfoged, Skelskør)
 Lauritz Pedersen (sanger) 239
 Lauritzen, Cleofas (sanger)
 Lauritzen, Ferdinandus (sanger)
 Lauritzen, Geyster (skipper)
 Lauritzen, Jens (Ebeltoft)
 Lauritzen, Jens (Ribe)
 Lauritzen, Niels (sanger)

Lauritzen, Ove (sanger)
 Lauritzen, Sacharias (sanger)
 Leest, Willom (kongens dreng)
 Lett, Søren (kræmmer, Odense)
 ligger (på Københavns Slot) 123
 ligger, Bertel (København)
 ligger, Oluf, se Oluf Nielsen hhv. Oluf Andersen
 Lindenov, Hans Johansen (lensmand på Hindsgavl 1546-60)
 Livlænder, Bertel (bøsseskytte)
 Livlænder, Frands (bøsseskytte)
 Livlænder, Peter (bøsseskytte)
 Livlænder, Peter (tromslager = lutenist?)
 Livlænder, Thønius (bøsseskytte)
 Lochum, Hans van (bøsseskytte)
 Lollik, se Lålike
 Lorck, se Baltzer Luick?
 Losius, Lucas (Lüneburg, <superintendent?>)
 Lubber Hes (landsknægt) 76
 Lucas Losius (Lüneburg, <superintendent?>) (bøger) 180
 Lucas, se også Lucus
 Lucus Backmester (Lucas Bachmeister) (undertugtemester) 70, 152(n), 153
 Lucus Batmand <fejlskrift for Backmester> 153
 Lucus bøssesmed 168
 Lucus Møller (hertug Frederiks, kongens brors, tjener) 120, 128
 Ludvig Fransous (guldsmed) 176
 Ludvig possementmager (bortevirker, guldvæver) 69, 156, 161-162, 166
 Ludvig væver 69n
 Luick (<Lorck?>), Baltzer (guldsmed?)
 Lund, Jacob, se Jacob skriver (på Koldinghus)
 Lund, Laurids (Nyborg)
 Lundby, Niels (bøsseskytte)
 Lunde, Johan van der (greven af Oldenburgs tjener)
 Lunge, Vincent(ius) (hofsinde; lensmand på Krogen fra 1555)
 Lunow, Joachim (bud)
 Lusum, Hans van (hingsterider)
 Luther, Martin
 Lyder fodbud 59, 115, 121, 123, 127, 137, 140
 Lyder fodbuds barn (fadderpenge) 115
 Lyder fodbuds hustru 115
 Lyders, Mette (dronningens vaskerske)
 Lydicke kunstmester 241
 Lydke kok (Asmus Friis' svend) 62
 lygtemager, Hans
 Lykke, Iver (lensmand på Vrejlev Kloster fra påsken 1554, d. før 5/4 1555)
 Lykke, Jørgen (rigsråd, lensmand på Skanderborg Slot og Mariager Kloster)
 Lykke, Niels (hingsterider)
 Lüneburg, hertug Otto af
 læge (livlæge: mediciner), se Cornelius Hamsfort, Peter Capeteyn
 læge (sår læge: kirurg), se Jacob wundarzt
 løber (fulgte hertug Hans' hest) 214
 Løg, Evert ('Effuert') (byfoged, Halmstad)
 Lålike, Jens (portsvend) <= Lålandsfar?>
 Lålike, Rasmus (Malmø)
 Machabæus, Johannes (teologisk professor i København)
 Mads Arnesen (skibsbygger) (Mattis A.) 233-234
 Mads bogbinder 180
 Mads Christensen (slotsskriver, Akershus) 11, 28
 Mads Frithoff (enspænder) 52, 128
 Mads Fyrbøder 118, 162-163, 179, 188, 191, 194, 198, 213-213, 216

Mads Hestelæge (portsvend) 44-45, 229
Mads Himmelskytte (bøsseskytte) 40, 42, 232
Mads hjulmand 46, 241
Mads Husum (skipper) 230
Mads Italiener 69, 123, 128, 130, 132, 136, 159
Mads Jensen (Ringsted?) 36
Mads Jyde (portsvend) <= Mads Pedersen?> 44, 229
Mads Lampe (købmand, borger i København) 160, 223
Mads Mønbo (skipper) 230
Mads Mørk (skipper) 230
Mads Pedersen (salter) 241
Mads Pedersen, dansk karl (portsvend) <= Mads Jyde?> 45
Mads remmesnider (Nyborg) 188
Mads Riber (skipper) 231
Mads Sitzwitz (bud til dr. Straub) 143
Mads skriver (Akershus), se Mads Christensen (slotsskriver, Akershus)
Mads Sørensen (byfoged, Vejle) 19
Mads vrager 241
Madsen, Anders, Jyde, se Anders Jyde
Madsen, Jens (byfoged, Rudkøbing)
Madsen, Jens (Kolding)
Madsen, Knud (Næstved)
Madsen, Laurids (byfoged, Nysted)
Madsen, Maurids (portsvend)
Madsen, Niels (byfoged, Trelleborg)
Madsen, Niels (Hjørring?)
Madsen, Søren (bøsseskytte)
Magdalene Holstes (Kolding) 210
Magdalene, Thomas Köppens enke (Hamburg) 28
Magdeburg, bispen af
Magdeburg, se Meydeborg
Magirus, dr. 102
Magnus, hertug (kongens søn, f. 1540) 95-96, 98, 100, 102, 104-108, 115, 117-118, 152, 154, 157, 160-162, 165, 168, 172, 174, 178-180, 186-189, 191, 193, 195, 198, 202, 204-207, 209, 211-212, 214-216, 218-221
Magnus, hertug af Mecklenburg (d. 1550; gift med Elisabeth 1543) 90n
Magnus van Sachsen (dronningens dreng) 199-200
maler (billede af fisk) 215
maler, Hans <Dincksen?> (kongens maler)
maler, Henrik
maler, Jost
maler, Jørgen
maler, Laurids
malere til Ryd Kloster 126
mand af Reval 111
mand af Varde, brændt for 108
Mansfeld, greven af 136, 197
Mansfeld, grevinden af 116
Marck, ut der, se Utthermarck
Marcus kobberdækker 46, 243
Marcus Köpke (kræmmer) 159, 161, 165
Marcus, lille (klene) (dronningens dreng; en dværg) 67, 126, 195, 199
Margrethe Bomels (herberg, Nyborg; sml. Peter Bomels) 140, 143
Margrethe Breide, jomfru (hofdame) 156, 187, 206-207
Margrethe Rantzau (<Brockdorf til Vindeby?>) 158
Maria af Burgund, dronning (statholder i Nederlandene) 159 (en dukke)
Marine, Oluf Ejlufsens fæstemø 213
Marsvin, Jørgen (hofsinde)
Martin, se også Morten

Martin Luther 115
 Martin Sander (enspænder) 52, 120, 129
 Mattis, se også Mads
 Mattis Swan (falkefænger) 56, 211 (købte skødehund(?) i England)
 Maurids Jensen (byfoged, Landskrone) 23
 Maurids Jyde (portsvend) 44, 229
 Maurids Madsen (portsvend) 44, 229
 Maurids Olsens (Krognos), Elline <Gøje> (lensmand på Skjoldenæs) 30
 Maurids Skaves, Elline (lensmand, Fredsgård og Halsnæs) 28
 Maurids Sørensen (Grenå) 33, 113
 Mauris, Asmus (hertug Frederiks tjener)
 Mechelborg, Jørgen (skipper)
 Mechelborg, Peter (kok)
 Mecklenburg, hertug Hans af
 Mecklenburg, hertug Magnus af (d. 1550, gift med Elisabeth 1543)
 Mecklenburg, hertug Ulrik af (1556 gift med Elisabeth)
 Mecklenburg, hertugen af 134, 139
 Mecklenburg, hertuginde Elisabeth af (kongens halvsøster)
 Meer, Hans de (bøsseskytte)
 Meinert (Meynert) Pein (Peyn, Pam) 122
 Meinert (Meynert), skipper 230
 Meissen (Sachsen), hertug August af
 Meissen (Sachsen), hertuginde Anna af
 Meissen, geskickter af
 Melcher Andersen (sanger) 237
 Melcher bassist (<= Melcher Andersen?) (bassanger) 100
 Melcher Cleengem (bud) 115
 Melcher guldsmed 174-175
 Melcher snider (sniderkammeret) 68, 94, 96, 108, 127, 152, 155-156, 158?, 162-163, 166-167, 208, 211, 214-216, 219-220, 228, 244, 247
 mester Thomas (fhv. slotsskriver, Koldinghus)
 Mette Lyders (dronningens vaskerske) 73, 134, 199
 Meydeborg, Jacob van (skibshøvedsmand)
 Meyer, Hans (bøsseskytte)
 Meyer, Herman (bøsseskytte)
 Meyer, Samuel (sanger)
 Mikkel, hr. (den gamle præst, Kolding) 95
 Mikkel <sejermager?> 168
 Mikkel finkefænger 46, 220
 Mikkel Jensen (byfoged, Horsens) 22, 33
 Mikkel Jyde (portsvend, skytte) 44, 137, 229
 Mikkel Kådt (tolder, Rudkøbing) 25
 Mikkel Pommerenning (kok) 62-63
 Mikkel Poulsen (sømslager) 240
 Mikkel sejermager 168, 204
 Mikkel slagter 63, 149, 206-207, 210
 Mikkel tapetmager 104, 160
 Mikkel Viborg (skibshøvedsmand) 46, 240
 Mikkelsen, Christian (styrmand på "Løven")
 Mikkelsen, Jørgen (bøsseskytte)
 Mikkelsen, Laurids (Lund?)
 Mikkelsen, Niels (skipper)
 Mikkelsen, Niels (Vejle?)
 Mikkelsen, Oluf (byfoged, Roskilde)
 Mikkelsen, Peder (skibsbygger)
 Mikkelsen, Peder (skomager)
 Mikkelsen, Rasmus (byfoged, Falkenberg)
 Minden, Henrik van (bøsseskytte)
 Mogens Gyldenstjerne (rigsråd, lensmand på Malmøhus, fra 13/3 1554 på Laholm Slot)

og Len) 10
 Mogens Jensen (borgmester, Skanør?) 38
 Mogens Juel (kongens dreng) 199-200
 Mogens Ravn, ladegårdsfoged (portsvend) 44, 229
 Mogensen, Christoffer (foged)
 Mogensen, Hans (student)
 Mogensen, Jens (guldsmed)
 Molner, Christoffer
 Morsing, Christian Thorkelsen (dr., professor i medicin 1537, universitets rektor 1556-57)
 Morten Barnisk (skriver) 84
 Morten Gris 50, 94
 Morten guldsmed 174, 177
 Morten Jyde (portsvend) 44-45, 229
 Morten Jyde (savskærer) 245
 Morten klejnsmed (mester) 169
 Morten lakaj 57
 Morten Prus (styrmand) 230
 Morten Tønder (skipper) 230
 Mortensen, Jørgen (sanger)
 Mortensen, Rasmus (byfoged, Holbæk)
 Mule, Casper (hertug Magnus' tugtemester, senere domprovst i Ribe)
 Mule, Niels (Odense)
 Mumme, Dirick (kræmmer)
 Munk, Christian (lensmand på Hamar Len, Norge, 1549-56)
 murermester, Niels
 murermestre 184
 Mus, Albret (køgemester)
 Münster, Plock van (landsknægt)
 mænd, to, af Ærø (solgte kirsebær) 213
 Møllen, Anders van (smed)
 møller ved Kolding (bragte 4 ænder til kongen) 108
 Møller, Christoffer (skriver i Tyske Kancelli)
 Møller, Claus
 Møller, Ebert (Baltzer Clammers sekretær)
 Møller, Lucus (hertug Frederiks, kongens brors, tjener)
 Mønbo, Mads (skipper)
 Mørk, Mads (skipper)
 Mørk, Peder (fisker)
 målsmand (møls mend) 25
 nar (ført fra Jesper Rantzau til Nyborg) 114, 140
 nar, Peder
 natvågerske, Eline (Koldinghus)
 Neukirchen, se Nyekircke
 Neustadt, se Nyenstad
 Niclaus Sidenbinder (guldsmed) 173
 Niels Andersen (savskærer) 245
 Niels bogbinder (Ribe) 179
 Niels Christensen (Kolding) 129
 Niels Christensen (styrmand) 230
 Niels Christensen, gamle (bøsseskytte) 40, 183, 232
 Niels Christensen Jyde (portsvend) 44, 229? (gl. Niels Jyde)
 Niels Christensen, unge/gamle? (bøsseskytte) 183
 Niels Christensen, unge (bøsseskytte) 40, 183?, 232
 Niels Christiansen, se her Niels Christensen
 Niels Clemensen (Sakskøbing?) 36
 Niels Ebeltoft, gamle (bøsseskytte) 40, 42, 232
 Niels Ebeltoft, unge (bøsseskytte) 41-42, 231
 Niels Frithoff (staldknægt) 55, 247

Niels Fynbo (skibsbygger) 233-234
 Niels fyrbøder <i dronningens kammer> 157, 194, 198, 212, 220
 Niels Glendse (bøsseskytte) 40-41, 232
 Niels Gode Rede (bøsseskytte) 40-41, 232
 Niels Hansen (borgmester, Nyborg) 146
 Niels Hansen (byfoged, Vordingborg) 20
 Niels hofdugesvend 70, 153, 191, 193, 196, 198
 Niels' hustru, hr. 142
 Niels Jyde (portsvend) 44, 229
 Niels Jyde (staldknægt) 54
 Niels Jyde, gamle (portsvend) <= Niels Christensen Jyde?> 229
 Niels Jyde, gamle (bøsseskytte) <= Niels Christensen?> 41
 Niels Jyde, unge (bøsseskytte) <= Niels Christensen?> 42
 Niels kok 62
 Niels Lange (til Kærgård, rigsråd, lensmand på Trøjborg fra 1554) 5
 Niels Lauritzen (sanger) 237
 Niels Lundby (bøsseskytte) 40, 42, 231
 Niels Lykke (hingsterider) 52
 Niels Madsen (byfoged, Trelleborg) 21
 Niels Madsen (Hjørring?) 33
 Niels Mikkelsen (skipper) 230
 Niels Mikkelsen (Vejle?) 33
 Niels Mule (Odense) 152, 154, 217
 Niels murermester 243
 Niels Orm (savskærer) 245
 Niels Pedersen (skibsbygger) 233-234
 Niels Pedersen (skriver) 67, 144n, 242
 Niels Sjællandsfar (mestersmed) 240
 Niels skriver (små. Niels Pedersen) 144
 Niels Thomsen (byfoged, Bogense) 21
 Niels Trolle (hofsinde) 49
 Niels Truidsen (Ulfstand) (hofsinde) 193, 211
 Niels Urkoch (styrmand) 230
 Nielsen, Axel (Arenfeld) (til Palsgård)
 Nielsen, Hans (Kertemind?)
 Nielsen, Jens (byfoged, Århus)
 Nielsen, Oluf (ligger, København)
 Nielsen, Peder (byfoged, Åhus)
 Nielsen, Peder (Ribe)
 Nielsen, Peder (skipper)
 Nielsen, Søren (Jyde) (portsvend)
 Nielsen, Torbern <Arenfeld> (hofsinde)
 Noe dværg 162
 Norveger, Gundi
 Noviomagus, Poul, mester (kgå. hofprædikant)
 Nyekircke (Nyenkarcke, Neukirchen), Jost (kræmmer, Flensborg)
 Nyenstad, Hans van der (remmesnider, Nyborg)
 Oldenburg, Anthonius van (høvedsmand for drabanterne)
 Oldenburg, grev Anthonius af
 Oldenburg, grev Johan af, se Johan hhv. greven
 Oldenburg, grevinden af 99, 106
 Oldenburg, Johan (kongens dreng)
 Oldermænd i Nyborg 114
 Oldermænd trompeter 78
 Oldesloe, Arnt (skipper)
 Olff, hertug, se Adolf
 Olrick, se Ulrik
 Olsen, Engelbret (bøsseskytte)
 Olsen, Engelhart (bøsseskytte)

Olsen, Evert (Helsingør?/Helsingborg?)
 Olsen, Hans (Visby)
 Olsen, Hemming (Henning) (bøsseskytte)
 Olsen, Oluf (styrmand)
 Olsen, Poul (mestersvend)
 Olsens, Elline, Maurids (Krognos)
 Oluf Andersen (ligger, København) 137
 Oluf Bagge (bøsseskytte) 40, 42, 232
 Oluf Børgersen (styrmand) 230
 Oluf Ejlufsens fæstemø Marine 213
 Oluf enspænder (som ager i vognen) 246
 Oluf Jensen (guldsmed; byfoged, Kalundborg) 23, 36
 Oluf Jyde (portsvend) <= Oluf Sørensen?> 44
 Oluf Knudsen (sanger) 237
 Oluf kedelsmed (Odense) 214
 Oluf Mikkelsen (byfoged, Roskilde) 24
 Oluf Nielsen (ligger, København) 121, 130
 Oluf Olsen (styrmand) 230
 Oluf Pedersen (borgmester og tolder, Ribe) 31, 33, 153, 160n, 225, 228
 Oluf Poulsen (styrmand) 230
 Oluf Stud (hr., <præst>, Odense) 112
 Oluf Svenske (bøsseskytte) 41-42, 232
 Oluf Sørensen (portsvend) <= Oluf Jyde?> 44, 229
 Oluf Sørensen (skipper) 154, 231
 Orm, Niels (savskærer)
 Otsing, Laurids (bøsseskytte)
 Otte Krumpen (rigsråd, rigsmarsk, lensmand på Hald) 5, 7, 15n, 164 (blev marsk)
 Otte Stigsen <Ulfeld> (admiral, lensmand på Lister Len) 29
 Otte van Askenborg (hertugen af Preussens tjener) 113
 Otto, hertug af Lüneburg 105
 Oustoch, Hans van (falkefænger)
 Ove Lauritzen (sanger) 237
 Ove Pedersen (sanger) 238
 Ove Rantzau (hofsinde) 13
 overskærer, Claus
 overskærer, Hans
 overskærer, Peder
 Oxe, Eskild (til Løgismose, rentemester 1/1 1548 - 20/6 1557)
 Oxe, Peder (rigsråd 1552, lensmand på Ravnsborg)
 Palladius, Peder (Sjællands superintendent/biskop, d. 1560)
 Palli Ulfeld (dronningens tjener) 71, 104, 169, 195, 198, 213, 215
 Pam, Meinert, se Meinert Pein
 Pape, se Pope
 Paul Hersfeld (høvedsmand) 83
 peblinge i København 242
 peblinge i Nyborg 115, 118, 139
 Peder Bage (Haderslev) 147
 Peder Bang (byfoged, Randers) 20
 Peder Bild (dronningens tjener, lensmand på Riberhus 1554-57) 71, 100, 124, 186-188, 190, 204
 Peder Blancke (styrmand) 230
 Peder Clemitsen (Kolding) 121, 123, 132, 134, 136
 Peder Finde (skibsbygger) 233-234
 Peder fisker (sml. Peder Mørk) 59, 155, 190, 196, 200, 218
 Peder Fynbo (portsvend) 44-45, 229
 Peder Fynbo (skipper på "Falken") 129
 Peder Fynbo (skipper) 230
 Peder fyrbøder (hertug Frederiks) 215
 Peder Gagge (bøsseskytte) 231

Peder Godske (kongens dreng) 199
 Peder Godske (lensmand på Københavns Slot, d. 23/2 1556) 242, 246
 Peder gæk, se Peder nar
 Peder Hansen (Kolding) 129
 Peder Hansen (sanger) 238
 Peder Hinckelsen (skipper) 230
 Peder Holst (skipper) 230
 Peder Højben (bud) 135
 Peder Jensen (Roskilde?) 37
 Peder Jensen Jyde (portsvend) 44-45, 229
 Peder jæger, gamle 216
 Peder Jørgensen (klædehandler, København) 154, 223
 Peder Jørgensen (portsvend) 44, 229
 Peder Kjeldsen (Falsterbo? borgmester?) 38
 Peder køkkenskriver (Nyborg) 62, 91, 152-153, 159, 163, 194, 212-213, 216-217, 246
 Peder Landsknægt (sendebud for dronningen) 116, 177, 199, 201, 219
 Peder Mikkelsen (skibsbygger) 233-234
 Peder Mikkelsen (skomager) 247
 Peder Mørk (fisker) 59, 155n
 Peder nar (Peder gæk) 104, 112, 174-175 (skildpadde som våben), 192, 195, 199
 Peder Nielsen (byfoged, Åhus) 24, 38
 Peder Nielsen (Ribe) 148
 Peder Nielsen (skipper) 230
 Peder overskærer 154
 Peder Oxen (rigsråd 1552, lensmand på Ravnsborg) 125, 141
 Peder Palladius (Sjællands superintendent/biskop) 46, 142
 Peder Poulsen (stalddreng) 196
 Peder Sjællandsfar (portsvend) 44-45, 229
 Peder skriver (Skanderborg Slot?) 6
 Peder Skrifer (Lemvig?) 34
 Peder Skrifer (sisemester, Kerteminde) 22
 Peder Skåning (portsvend) 45
 Peder Skåning (skibsbygger) 234
 Peder snider (dronningens) 72, 215, 244
 Peder Thomsen (portsvend) 45
 Peder Tuesen (byfoged, Ringkøbing) 23
 Peder Villadsen (Welatzenn) (skibsbygger) 233-234
 Peder Willomsen (byfoged, Helsingør) 24
 Peder Winther (portsvend) 44-45, 229
 Pedersen, Anders (vognknægt)
 Pedersen, Hans (bager, Kolding)
 Pedersen, Hans (borger, Ribe)
 Pedersen, Hans (savskærer)
 Pedersen, Jørgen (jysk rentemester, Ribe, d. 1554)
 Pedersen, Lauritz (sanger)
 Pedersen, Mads (kongens salter)
 Pedersen, Mads, dansk karl (portsvend)
 Pedersen, Niels (skibsbygger)
 Pedersen, Niels (skriver)
 Pedersen, Oluf (borgmester og tolder, Ribe)
 Pedersen, Ove (sanger)
 Pedersen, Steffen (sanger) 238
 Pedersen, Søren (vognknægt)
 Peen, se Pein
 Pein, Jørgen (Peen)
 Pein (Peyn), Meinert (Meynert)
 Perlestikker, Peter
 Peter Bomel (herberg, Nyborg; sml. Margrethe Bomel) 141-143, 145
 Peter Breckenfelder 85

Peter Capeteyn (Capiteen) (dr., medicinsk professor Kbh. 1546, livlæge for hertug
 Frederik (2.) 1547, d. 6/1 1557) 170
 Peter Fincke (dr. Johan Straubs bud) 116
 Peter Jap (fisker) 155n
 Peter kælderknægt 60
 Peter Livlænder (bøsseskytte) 40, 42, 231
 Peter Livlænder (tromslager = lutenist?) 79, 194
 Peter Mechelborg (kok) 62
 Peter Perlestikker 69
 Peter postejbager 62
 Peter sadelmager 126
 Peter Smit (Smet) (bøsseskytte) 40, 42, 231
 Peter (Peder) sporemager 168, 171
 Peter Strichmand (Baltzer Clammers bud) 118
 Peter trompeter 78
 Philip Follach (juveler) 159
 Philip, hertug af Pommern 105, 133, 140
 Philip van Ahlefeld 132
 platenslager, Henrik (Slesvig)
 platenslager, Simon (Odense)
 Plegisfoged, Christian (portsvend)
 Plock van Münster (landsknægt) 76
 Pogwisch, Benedikt (til Marsfeld, kgl. holstensk råd)
 Pogwisch, Bertram
 Pommer, Casper (dronningens dreng)
 Pommerenning, Augustinus (bøsseskytte)
 Pommerenning, Hans (skibsbygger)
 Pommerenning, Jacob (bøsseskytte)
 Pommerenning, Jacob (skibsbygger)
 Pommerenning, Mikkel (kok)
 Pommerenning, Poul (Odense)
 Pommern, hertug Philip af
 Pope, Ejler (bøsseskytte)
 Popenou, Joachim <fejl for Lapenou?>
 Pors, Stig (lensmand på Lundegård)
 Portfelder, Themme (enspænder)
 Portner, Jacob (portsvend)
 portnerne (Nyborg) 118
 portsvende (København): benævnes også skytter
 Poske, Anders (København)
 Poske bartsvær (Poske barber) 65
 possementmager, Ludvig
 postejbager, Peter
 Pottemager, Kunds (Knudtz?) (bøsseskytte)
 Poul Bang (borgmester og tolder, Assens) 31
 Poul Fechtel (møntmester 1541-65) 176
 Poul Hvitfeld (lensmand på Snedstrup, Halland) 92 (bryllup), 125, 158 (bryllup)
 Poul Jensen (Kolding) 133
 Poul Jyde (Trelleborg?) 37
 Poul Noviomagus, mester (kgl. hofprædikant) 100, 110, 121, 172, 218
 Poul Olsen (mestersvend) 240
 Poul Pommerenning (Odense) 139
 Poul prædikant, se Poul Noviomagus
 Poul vintapper 241
 Poulsen, Mikkel (sømslager)
 Poulsen, Oluf (styrmand)
 Poulsen, Peder (stalddreng)
 Poulsen, Søren (teglgårdsfoged, portsvend)
 Preetz, kvinde af 103

Presten (Preston), se Jørgen sangmester
 Preussen, hertugen af (<Albrecht>) af 96, 103, 113, 116, 142, 145
 Prus, Carsten (bøsseskytte)
 Prus, Christoffer (bøsseskytte)
 Prus, Morten (styrmand)
 Prus, Theus (på Bremerholmen)
 prædikant, Henrik (<Henrik Buscoducensis, kgl. hofprædikant?>)
 prædikant, Jost
 prædikanterne på Koldinghus 102
 præst, Mikkil, hr., den gamle (Kolding)
 Puch, Frederik (kongens dreng)
 Pusbach, Hans (tårnmand) (= Pusberch)
 Putkamer, Jørgen
 Ramse, Anders, <Skotte> (bøsseskytte)
 Rantzau, Breide (til Bollingsted, Nienhus)
 Rantzau, Claus (af Steinburg, høvedsmand)
 Rantzau, Godske
 Rantzau, Henrik (kongelig statholder i Hertugdømmerne 1556-98)
 Rantzau, Jeronimus
 Rantzau, Jesper (til Smøl, kgl. råd, lensmand på Flensborghus)
 Rantzau, Joachim (lensmand på på Oldenburg)
 Rantzau, Johan (1492-1565, dansk-holstensk feltherre)
 Rantzau, Keige (hertug Hans den Ældres lensmand)
 Rantzau, Margrethe (<Brockdorf til Vindeby?>)
 Rantzau, Ove
 Rantzau, Sivert (hertug Hans den Ældres lensmand på Haderslevhus)
 Rantzau, Thønus
 Rasmus Angordt (portsvend) 44, 229
 Rasmus guldsmed 172, 174
 Rasmus Heinsen (Heynnsen, Heensen, <Heidtmann, Hedemann>) (sangmester) 46, 105, 237
 Rasmus Holst (sanger) 204
 Rasmus jæger 196
 Rasmus Jørgensen (Søborg?) 37
 Rasmus Klincker (skibsbygger) 233-234
 Rasmus Koch (Kolding) 148
 Rasmus kok 62
 Rasmus Kusow (fisker) 246
 Rasmus Lålike (Malmø) 220
 Rasmus Mikkelsen (byfoged, Falkenberg) 24
 Rasmus Mortensen (byfoged, Holbæk) 24
 Rasmus Skagbo (bøsseskytte) 40-41, 232
 Rasmus Skriver (Visby) (140), 142
 Rasmus sømslager 240
 Rasmus Sørensen (borger i Kolding) 129
 Rasmus Sørensen (student) 111
 Rasmus Willomsen (Slangerup?) 36
 Rasmusen, Hemming (mestersmedesvend)
 Ravn, Laurids (Kolding)
 Ravn, Mogens, ladegårdsfoged (portsvend)
 rebslager, Gerbrand
 rebslagere (på Bremerholm) 182
 Rede, Niels Gode (bøsseskytte)
 Regitse (Regise) Grubbe, jomfru (hofdame) 103, 106, 158-159
 remmesnider, Hans (Kolding?)
 remmesnider, Hans (Nyborg), se Hans van der Nyenstad
 remmesnider i Odense 216
 remmesnider, Jørgen (Kolding)
 remmesnider, Jørgen (Slesvig)
 remmesnider, Mads (Nyborg)

Remmesnider, Christian (Malmø?)
 remmesnidere 186ff, 217
 Remroth, Jacob (bøsseskytte)
 Reynold Junge (fhv. møntmester 1534-40 og 1546, d. 1546) 156n
 Reynolt (kongens kammerjunker) 115
 Reynolt van Boynelberg (hingsterider) 51, 97
 Riber, Mads (skipper)
 ridebud, Anders, se Anders bud
 ridebud, Casper, se Casper bud
 rigsråder 138
 Righth, Jacob (landsknægt)
 Rinckelkraade, Godskalk (i Livland)
 Rinecke Snider (se også kvindfolk, dronningens) 199
 romerske konge, se Karl 5.
 Rosenkrans, Erik (Ottesen) (staldmester, foged på Ålholm)
 Rosenkrans, Hans Stygge (lensmand på Dronningborg)
 Rosenkrans, Jørgen (hofsinde, lensmand på Koldinghus)
 Rosenkrans, Stygge (<Christoffer, lensmand på Sæbygård?>)
 Rosensparre, Steen (lensmand på Kalundborg siden 1552)
 Rostock, Claus van (bøsseskytte)
 Rotloff, Frands
 Ruber, mester 114
 Rud, Erik (lensmand på Vestervig Kloster 1547-57)
 Rudell, Johan (dr. <syndicus i Lübeck>)
 rustmester af Preussen 136
 Rytter, Gert (Lübeck)
 Rødt, Laurids (kræmmer, Kolding)
 rådmænd i Middelfart 131, 137
 Sacharias Lauritzen (sanger) 238
 Sachsen (Meissen), hertug August af
 Sachsen (Meissen), hertuginde Anna (kongens datter, f. 1532) af
 Sachsen, hertug Frands af
 Sachsen, hertuginde af (dronning Dorotheas mor, Katharina af Sachsen-Lauenburg)
 136, 176
 Sachsen, Magnus van (dronningens dreng)
 sadelknægt, Falentin
 sadelmager, Albret (Kolding)
 sadelmager, Augustinus (Kolding)
 sadelmager, Chrysostomos (Haderslev)
 sadelmager, Falentin (Haderslev)
 sadelmager, Jacob (Flensborg)
 Sadelmager, Peter
 Sadelmager, Willom (Viborg)
 sadelmagere 186ff, 217
 Sadolin, Jørgen <Jensen> (Fyns superintendent/biskop)
 salter, Anders, se Anders <Madsen> Jyde
 salter, Hans (kongens salter)
 salter, Mads, se Mads Pedersen
 Samuel (kongens den lille dreng) 95, 100, 102-103, 107, 118, 190-192, 194, 196-197,
 199-200
 Samuel Meyer (sanger) 237
 sandemænd (betalt 64 daler til landsdommeren på Fyn for oprejsning) 8
 Sander, Martin (enspænder)
 sangerdreng (se også peblinge) 106, 196
 sangere 105, 154, 223
 sangmester, Jørgen (<Presten, Preston>)
 Schürff, Hieronimus (jurist)
 Sehested, Bertram (lensmand på Brundlund Slot, Åbenrå, senest 1560)
 Sehested, Jacob (staldmester? <kongens dreng 1556>)

Sehested, Keige
 sejermager, Mikkel (urmager)
 sejermager, Steffen (urmager)
 sekretær, grev Anthonius' 141
 Seler, Claus (bøsseskytte)
 Semelbager, Christoffer
 Sidenbinder, Niclaus (guldsmed)
 Siersen, Bo (byfoged, Heddinge)
 Silvestersen, Christoffer (Odense)
 Simon Ampolt (geskickt af Mecklenburg) 136, 139
 Simon platenslager (Odense) 203
 Sinckelmager, Jacob
 Sitsel Krummedige (lensmand på Hønborg) 106
 Sitzwitz, Jørgen (hofsinde)
 Sitzwitz, Mads (bud til dr. Straub)
 Sivert Rantzau (hertug Hans den Ældres lensmand på Haderslevhus) 121, 132, 150
 Sjællandsfar, Hans (portsvend)
 Sjællandsfar, Niels (mestersmed)
 Sjællandsfar, Peder (portsvend)
 Skagbo, Jens (styrmand)
 Skagbo, Rasmus (bøsseskytte)
 Skaves, Elline <Bilde>, Maurids (lensmand, Fredsgård og Halsnæs)
 Skeel, Hans (dronningens dreng)
 Skerff van Wittenberg, se Skorff
 skibsbygger, Anders
 skibsbygger, Dominicus
 skibsbyggere 154, 184, 223
 skiferdækker, Dirick (<Diricksen>) (bestalling 14/2 1553 som skifer- og blytækker i
 5 år)
 skiferdækkersvend, hollandsk 212
 Skinder, Jacob (Præstø?)
 Skinkel, Jørgen (lensmand på Næsbyhoved)
 skipper Amund
 skipper Clemit (Clement)
 skipper Frederik
 skipper, førte jagt-lærred fra Århus til Fyn 99
 skipper Meinert (Meynert)
 skipper Thomas
 skippere 184
 skolemesteren af Lüneburg 116
 skolemesteren i Nyborg 115, 118
 skomager af Itzehoe (?) ('Hindsehou') 197
 Skomager, Søndag (kræmmer)
 Skomager, Willom (kræmmer)
 skomagere 190f
 Skomagers bror, Søndag
 Skorff, Karl, van Friborg (hertugen af Preussens bud)
 Skorff van Wittenberg (bud) 100, 144
 Skotte, Anders Ramse (bøsseskytte)
 Skotte, Jacob (bøsseskytte)
 Skotte, Jacob (sanger)
 Skotte, Karl (<skibshøvedsmand>)
 Skotte, Thomas (urtegårdsmand)
 Skotte, Walther (urtegårdsmand)
 Skovgård, Hans (kongens sekretær)
 Skram, Christian (hertug Magnus' dreng)
 skriver, Bodel (Skårup, Fyn)
 skriver, Hans (Koldinghus), se Hans Iversen
 skriver, Jacob (<Lund>) (på Koldinghus)

skriver, Knud
 skriver, Laurids (Københavns Slot), se Laurids Hansen
 skriver, Mads (Akershus), se Mads Christensen (slotsskriver, Akershus)
 skriver, Niels
 skriver, Peder
 skriver, Søren
 skriver, Søren (Evert Bilds)
 skriver, Søren (Jørgen Pedersens), se Søren Svendsen
 skriver, Søren (borgmester i Kolding), se Søren Kjær
 Skriver, Anders (Landskrone?)
 Skriver, Blasius
 Skriver, Jens (byfoged, Thisted)
 Skriver, Laurids (Slagelse?)
 Skriver, Peder (Lemvig?)
 Skriver, Peder (sisemester, Kerteminde)
 Skriver, Rasmus (Visby)
 skrædder, hertuginde Elisabeths 129
 Skrædder, Hans (portsvend)
 Skytmand, Bernt (Flensborg)
 Skytt, Falentin
 skytter: omfatter også svendene i porten (København)
 Skåning, Hans (bøsseskytte)
 Skåning, Jørgen (bøsseskytte)
 Skåning, Peder (portsvend)
 Skåning, Peder (skibsbygger)
 Skåning, Svend (skipper)
 slagter, Mikkel
 smed, 169
 smed, Henning
 smed, Jost (dronningens smed)
 smed, Jørgen Lykkes (Mariager) 169
 smed, sml. Smit
 smed, Ulrik
 Smed, Thomas ter (<Thorsmede>) (kræmmer)
 smede, hentet i udlandet 141-142
 Smit, Claus, vam Zell (dronningens hovslager)<= Claus, dronningens smed?>
 Smit (Smet), Peter (bøsseskytte)
 Smit (Smeet, Smed), Stumme (dronningens tjener)
 snedker 208
 snedker, Greger
 snedker, Hans (vognmager)
 snedker, Joachim (København)
 Snedker, Hans (bøsseskytte)
 Snedker, Joachim (bøsseskytte)
 snedkere 184
 snider, dronningens <= Peder?> 158
 snider, Melcher (sniderkammeret)
 snider, Peder (Peter) (dronningens snider)
 Snider, Rinecke
 Sophie (Rosenkrans) Axel Brahes (lensmand på Everdrup Len, Bårse Hd.; enke 1551) 150
 Spedt, Hans (kongens dreng)
 Sperling, Hans (bud fra grevinden af Mansfeld)
 sporemager, Peter (Peder)
 Stabels, Anneke, Bastin
 Stad, Hans van der Nyen (remmesnider, Nyborg)
 stalddreng, hertug Magnus' 191, 193, 195
 stalddreng, syg 99, 117
 stalddrenge 153, 191, 193, 199-20, 216
 stalddrenge, dronningens 193, 195, 198, 201

staldknægt, Christian
 staldknægt, Johan (dronningens tjener)
 staldmester <Erik Rosenkrans> 55, 155, 206
 staldmester, hertug Frederiks 146
 Staldsvend, Søren (foged på Abrahamstrup)
 Stampe, Jesper
 Stauning, Jep (Kolding)
 Steen Bilde (til Vandås, Skåne, vist kancellisekretær) 99
 Steen Rosensparre (lensmand på Kalundborg 1552-65) 16
 Steensen, Knud
 Steffen Pedersen (sanger) 238
 Steffen sejermager (urmager) 68
 Steffensen, Christian (skipper)
 Stenberck, Adrian
 stenhugger, Gorius
 stenhuggere 184
 Stensnider, Hans, mester
 Stettin, Jørgen van (på "Bonden")
 stif søns hustru, den gamle borgmester i Nyborgs 117
 Stig Pors (lensmand på Lundegård) 10
 Stigsen, Otte (admiral, lensmand på Lister Len fra 1542, Island 1542-47 og 1551-)
 Stottell, Klein van (landsknægt)
 Straub, Johan, dr. (Strube) (diplomat)
 Strichmand, Peter (Baltzer Clammers bud)
 Stud, Oluf (hr., præst i Odense)
 student (søn af vicarius, Slesvig) 117
 Stumme Smit (dronningens tjener) 73, 115
 Stygge, Hans (Rosenkrans) (lensmand på Dronningborg)
 Stygge Rosenkrans (<Christoffer Eilersen R., til Lynderupgård, d. 1565>) 51
 styrmænd 184
 Støre, Jacob (trompet)
 substitut, dr. Brünings
 Suer, Hans (trompet)
 Svale, Verner Bertelsen (landsdommer, Fyn)
 svend, abbedissen af Maribos 112
 svend, Dirick Diricksen skiferdækkers
 svend, Erik Krabbes 117
 svend, fru Sitsel på Hønborgs 106
 svend, Gabriel Gyldenstjernes 116
 svend, Jesper Rantzaus 114, 140
 svend, Jørgen Lykkes 101
 svend, Knud Gyldenstjernes 114
 svend, Lauge Brahes 114
 Svend Hallandsfar (styrmand) 230
 Svend, Hans (fisker)
 Svend Skåning (skipper) 230
 svende, Henrik platenslagers 203
 svende (i porten på København: benævnes også skytter)
 Svendsen, Bye
 Svendsen, Søren (Jørgen Pedersens skriver)
 svensk geskicht 123
 Svenske, Las (bøsseskytte)
 Svenske, Laurids (bøsseskytte)
 Svenske, Oluf (bøsseskytte)
 sværdfejer 205
 Swan, Mattis (falkefænger)
 Swarte Hans 76n
 Sweskow, Thønus
 Sølvverpape, Claus

Sølvpape, Jacob
 Sølvpape, Werner
 sømslager, Rasmus
 søn, Børge Jensens 100
 Søndag Skomager (kræmmer) 155(n), 158-159, 165, 206-207, 217
 Søndag Skomagere bror 207
 Søren (Evert Bilds skriver) 11
 Søren Bild (hingsterider) 51
 Søren Christensen (Kolding) 120, 125, 128, 131-132
 Søren Degn (styrmand på "Løven") 111
 Søren Dosen (Kolding) 132
 Søren fyrbøder (jomfruernes) 190-191, 193, 195, 197, 200
 Søren Gregersen (skipper på "Bonden") 208, 230
 Søren Gregersen (Søren vognmagers svend) 207
 Søren Hallandsfar (bøsseskytte) 40, 42, 231
 Søren Jacobsen (sanger) 238
 Søren Jensen (bøsseskytte) 41-42, 232
 Søren Jensen (portsvend) 44, 229
 Søren Jyde (portsvend) <= Søren Nielsen?> 229
 Søren Kjær (skriver og borgmester i Kolding) 32, 133-134, 219?
 Søren Knevel (byfoged, Viborg) 25, 34, 228
 Søren Lett (kræmmer, Odense) 164
 Søren Madsen (bøsseskytte) 40, 42, 232
 Søren Nielsen Jyde (portsvend) 44-45, 229?
 Søren Pedersen (vognknægt) 64, 154
 Søren Poulsen, teglgårdsfoged (portsvend) 44-45, 229, 246
 Søren skriver (borgmester i Kolding), se Søren Kjær
 Søren skriver (Evert Bilds) 11
 Søren skriver (Jørgen Pedersens), se Søren Svendsen
 Søren skriver 219
 Søren Staldsvend (foged på Abrahamstrup) 242
 Søren Svendsen (rentemester Jørgen Pedersens skriver) 15n, 224-225, 228, 243
 Søren teglgårdsfoged, se Søren Poulsen
 Søren vognmager 207, 211
 Sørensen, Christoffer (styrmand på "Løven")
 Sørensen, Frederik (sanger)
 Sørensen, Hans (skomager, Vejle)
 Sørensen, Jesper (Væ?)
 Sørensen, Mads (byfoged, Vejle)
 Sørensen, Maurids (Grenå)
 Sørensen, Oluf (portsvend)
 Sørensen, Oluf (skipper)
 Sørensen, Rasmus (borger i Kolding)
 Sørensen, Rasmus (student)
 Sørensen, Thomas (Christoffer Hvitfeldts skriver)
 tapetmager, Mikkel
 Taske (trommeslager på kedeltrommerne på en hest) 79, 187
 teglgårdsfoged, Søren, se Søren Poulsen
 Terents (en bog; tysk oversættelse af 'M. Terentii comoedia unacum scholiis ex do-
 nati asperi (operibus), 1538'(?) 178(n)
 Thalle Walstrups, jomfru (hofdame) 156
 Themme, Claus (bøsseskytte)
 Themme Portfelder (enspænder) 54, 93, 127
 Theus Prus (på Bremerholmen) 154, 182, 230
 Thomas Alexander (bøsseskytte) 41, 232
 Thomas guldsmed (Husum) 176
 Thomas, junker (landsknægt) 141
 Thomas Jyde (bøsseskytte) 41-42, 231
 Thomas Köppen (Kiøpping) (Hamburg, lensmand på Færøerne, død før 21/2 1553) 28

Thomas, mester (fHV. slotsskriver, Koldinghus) 19
 Thomas, skipper 230
 Thomas Skotte (urtegårdsmand) 46
 Thomas Sørensen (Christoffer Hvitfelds skriver) 11, 29
 Thomas ter Smed <Thorsmede, kræmmer> 162
 Thomas Watthermand (bøsseskytte) 232
 Thomsen (Juel), Hartvig
 Thomsen, Jesper (Ringkøbing?)
 Thomsen, Niels (byfoged, Bogense)
 Thomsen, Peder (portsvend)
 Thorkelsen Morsing, Christian (professor i medicin siden 1537, rektor 1556-57)
 Thorsmede, se Thomas ter Smed
 Thøge, se Tyge
 Thømme, Claus (bøsseskytte), se Claus Themme
 Thønius Livlænder (bøsseskytte) 40-41, 231
 Thønius Rantzau 128
 Thønius, sml. Anthonius
 Thønius Sweskow (kongens dreng) 101, 190-192
 Thønius Wolthermand (bøsseskytte) 41-42
 Thønnesen, Holger (Viffert) (hofsinde, staldmester?)
 Tilesen, Hans (vognknægt)
 tjener, hertug Hans af Mecklenburgs 122
 tjener, hertug Wilhelm af Braunschweigs 101
 tjener, kongens 143
 Torbern Nielsen <Arenfeld> (hofsinde) 48
 Tordsen, Anders (ridebud)
 Troels tømmermand (skibsbygger) 233-234, 241
 Trolle, Niels (hofsinde)
 trommeslager, Taske (på kedeltrommerne på en hest)
 trompeter, Claus
 trompeter, David
 trompeter, Ernt
 trompeter, Frederik
 trompeter, Henrik
 trompeter, Jacob
 trompeter, Lasarus
 trompeter, Oldermann
 trompeter, Peter
 Truidsen, Jens (Ulfstand) (til Vemmetofte, hofmarskal, lensmand på Saltø)
 Truidsen (Ulfstand), Niels (hofsinde)
 Tuesen, Peder (byfoged, Ringkøbing)
 tvætterske, Mette, se Mette Lyders
 Tyge Jyde (bøsseskytte) 40, 42, 231
 Tystøl, Laurids (bud)
 tyv (hængt) 117
 tømmermand af Zell (faldt ned) 112
 tømmermand, Dominicus (skibsbygger)
 tømmermand, Iver
 tømmermand, Troels (skibsbygger)
 Tømmermand, Christian (rådmann, Århus)
 tømmermands hustru af Zell 112
 tømmermænd (flåden) 184
 tømme-slager, Hans (Kolding)
 Tønder, Morten (skipper)
 Tønius, se Thønius, Anthonius, Thomas
 tårnmand, Hans, se Hans Pusbach
 udsending, se geskickt
 Ulfeld, Claus Eggertsen (lensmand, Elmelunde Len, Møn)
 Ulfeld, Korfits Knudsen (til Kogsbølle, kongens sekretær)

Ulfeld, Otte Stigsen (admiral, lensmand på Lister Len)
 Ulfeld, Palli (dronningens tjener)
 Ulfstand, Holger (hertug Magnus' dreng)
 Ulfstand, Jens Truidsen (til Vemmetofte, hofmarskal, lensmand på Saltø)
 Ulfstand, Niels Truidsen (hofsinde)
 Ulrik, hertug af Mecklenburg 90n, 127, 159
 Ulrik smed 170
 Ungarn, kongen af 128
 unge herrer, se Magnus hhv. Frederik (2.)
 Unger, Jens (staldknægt)
 Unno, Willom (apoteker, København)
 Unthart, Jacob (mester)
 Urkoch, Niels (styrmand)
 Urne, Axel (til Søgård)
 Urset, Hans van (falkefænger)
 urtegårdsmand, Albret (Dronningborg)
 urtegårdsmand, Anders, hr.
 urtegårdsmand, Jacob
 Utthermarck, Joachim (høvedsmand)
 Utthermarck, Johan
 Vake, se Harder Facke
 Vale, Jørgen (toldskriver i Helsingør)
 Valkendorf, Axel (dronningens tjener)
 Valkendorf, Erik (kongens kammertjener)
 Valkendorf, Jørgen (kongens skænk)
 vaskerske, Dorethe
 vaskerske, Karine
 vaskerske, Mette, se Mette Lyders
 Vergil (en bog; tysk oversættelse af 'Publii Vergilii bucolica georgica et aenais, 1507'(?)) 178(n)
 Verner Bertelsen Svale (landsdommer, Fyn) 8-9, 146
 Vetthel, Poul, se Poul Fechtel
 Viborg, Mikkel (skibshøvedsmand)
 vicarius' søn (Slesvig) 117
 Viffert, Holger Thønnesen (hofsinde, staldmester?)
 vildtskytte, Falten
 vildtskytte, Henrik
 Vildtskytte, Falten (ridebud)
 Villadsen, Peder (skibsbygger)
 Vincentius (<Vincentz>) Lunge (hofsinde; lensmand på Krogen fra 1555) 47, 109
 vintapper, Poul
 vogndrivere, dronningens 132, 154, 207, 246
 vogndrivere, kongens (2 drenge som kører kongens vogne) 199
 vognknægt, Claus
 vognknægt, Eggert
 vognknægt, Hans
 vognmager, Søren
 vognsvend, abbeden af Reinfelds 126
 vrager, Esbern
 vrager, Mads
 Vrritholt, Claus (foged på Segeberg)
 vægterne (Nyborg Slot) 118
 værtinden (Langskov) 110
 væver, Ludvig
 våbenknivsmed, Hans, se Hans knivsmed
 Wacker, Andreas (bud)
 Waldeck, Anthonius van (høvedsmand)
 Walstrups, Thalle, jomfru (hofdame)
 Walther Jacobsen (borgmester, Næstved) 37

Walther Skotte (urtegårdsmand, Koldinghus) 46, 139
 Walther van Deffholt (bøsseskytte) 231
 Waltherdom, Wilhelm <von> (høvedsmand, ridder)
 Wandalus, Anastatius (sanger)
 Wathermand, Thomas (bøsseskytte)
 Wecke, Herman (Hamburg)
 Weimar, Hans van (mønsterskriver)
 Welatzenn, se Villadsen
 Wenzel, Anders
 Wenzel Wulf (hingsterider) 51, 115
 Werner Swalle, se Verner Bertelsen Svale (landsdommer, Fyn)
 Werner Sølvperpe 68
 Werner Sølvperpes hustru 68
 Wesel, Hans (guldsmed)
 Wesel van Dockum (ritmester eller høvedsmand?) 89, 146
 Weylant, Claus (fodbud)
 Wigbolt Friis, dr. Bernit
 Wilhelm (kongens dreng) <= Willom Gestrup el. Leest?> 197
 Wilhelm, hertug af Braunschweig (se også Braunschweig, hertugen) 101, 127
 Wilhelm Kallreiter (fra hertug August) 113
 Wilhelm <von> Waltherdom (høvedsmand, ridder) 83, 102, 123, 128, 130
 Willom apoteker, se Willom Unno (apoteker, København)
 Willom Gestrup (kongens dreng) 190-192, 197n, 199-200
 Willom Kielbreckers hustru (Odense) 138
 Willom Leest (kongens dreng) 99, 110, 145, 163, 187, 190-192, 196, 197(n), 199-200,
 203
 Willom Sadelmager (Viborg) 25
 Willom Skomager (kræmmer) 160
 Willom Unno (apoteker, København) 91
 Willom van Deventer (kræmmer) 160, 166
 Willomsen, Alexander (sanger)
 Willomsen, Frands (tolder, København)
 Willomsen, Peder (byfoged, Helsingør)
 Willomsen, Rasmus (Slangerup?)
 Winckler, Jürgen (kurfyrst Augusts fuldmægtig)
 Winds, Jacob (landsknæghøvedsmand)
 Winsen, Claus (på Segeberg)
 Winther, Peder (portsvend)
 Wisch, Jørgen van der
 Witte, Jacob (bøsseskytte) <= Fytting?>
 Wittenberg, Skorff (Skerff) van (bud)
 Wolfgang Brüning, dr. (Breuning) (prokurator ved Kammerretten) 86-87
 Wolthermand, Thønus (bøsseskytte)
 Wulf Deffstetter (el. Deffsletter) 85, 135
 Wulf Hopmand (tysk skriver) 67, 136
 Wulf, Jørgen (finkefænger)
 Wulf van Eisenberg 84, 114
 Wulf, Wenzel (hingsterider)
 Wulffeld, se Ulfeld
 wundarzt, Jacob <Hasebart?> (kongens sår læge)
 Yttin, Hans van (landsknægt)
 Æneiden (Vergil) 178n
 Ølrick, se Ulrik
 Ølander, Anders (bøsseskytte)
 Ås, Gert van (Bernt Skytmands tjener)

STEDREGISTER 1554

Der henvises også til adjektiviske former; dog ikke f.eks. mønt eller klæde. Stednavne, der indgår i et personnavn, søges i personregisteret.

Aa, se å
 Abrahamstrup (= Jægerspris) 242
 Akershus (Norge) 11, 28, 223
 Alling Kloster (Svostrup sogn, Lysgård herred) 108n, 109-110, 110n, 137
 Androp, se Antwerpen
 Antvorskov 206
 Antwerpen 83n, 135, 158-159, 173
 Arre, se Ærø
 Assens 19, 21-22, 31 (told), 32, 35, 213
 Augsburg 120, 125, 145
 Barby (grevedømme) 89
 Bedstrup, se Bidstrup
 Bergen 130
 Bergenhus 11
 Bidstrup (hovedgård, Granslev sogn, Hovlbjerg herred) 109
 Blekinge 10
 Bogense 21, 35
 Bohus, se Båhus
 Brabanteralen 223n
 Bramstedt 127, 133
 Braunschweig 87n, 101, 116, 122n, 127-129, 139-140, 144, 150, 164
 Bremerholm (flådens leje) 154, 182, 230n
 Bækkeskov Kloster 29-30, 150
 Celle (Hannover), se Zell
 Danmark (dansk) 45, 84n, 86n, 138, 204
 Danske Kancelli 204-205, 208, 210
 Deventer 102
 Dragsholm 14
 Dronningborg 34, 107, 114, 150, 197
 Ebeltoft 34, 111
 Eckernförde 147-148
 Eckernförde-øl (Kakebille) 147-148
 Elmelunde (Møn) 29
 Elsborg, se Älvsborg
 Endelave(?) (Engelauge) 113
 England 211
 Eskebjerg 111
 Falkenberg 24
 Falster 35
 Falsterbo 38
 fenedisk, se veneziansk
 finsk 164
 Flandern (flandersk, flamsk) 158
 Flensborg 120, 123, 126, 129, 147, 157, 160, 188, 207-208
 Frankfurt 133, 179n
 Frankrig (fransk) 47, 165
 Fredsgårds Len (Ringsted Hd.) 28
 Froste Herred 29
 Fyn 8-9, 20, 35, 111, 121, 124, 149n, 214n
 Fyns Stift 32n, 103n
 Færøerne 28
 Fåborg 19, 21, 35
 Gotland 140, 142

Gottorp 94n
 Grenå 33, 113
 Göttingen (gøttingst) 154, 223n
 Haderslev 106, 117, 121, 124, 127, 132, 143-144, 147, 168, 186, 188, 206-207, 217
 Haderslevhus 150
 Hadsten 110n
 Halberstadt 139
 Hald 110n, 137?
 Hald Len 7, 15n
 Halland 10
 Halle 137?
 Halmstad 23, 37
 Halsnes Len (Strø Hd.) 28
 Hamar Len (Norge) 28
 Hamburg 28, 125-127, 135, 140, 153, 210
 Hamburg-øl 128, 147-148
 Hans Kloster, se Horsens hhv. Odense Skt. H. K.
 Heddinge 23, 36
 Helsingborg 37
 Helsingør 24, 36, 242n
 Helsingørtold, se Øresundstold
 Hennebjerg, se Hønborg
 Hevring 110n
 Hildesheim Bispedømme 81n, 143
 Hindsehou, se Itzehoe
 Hindsgavl 28
 Hjørring 33
 Hobro 34
 Holbæk By 24, 36
 Holbæk Len (Sjælland) 7
 Holbækgård (Rougsø Herred, Jylland) 7n
 Holland (sm. Nederlandene) 125n, 146n, 212, 223n, 228
 Holmen (København), se Bremerholm
 Holstebro 33
 Holsten 81n, 86n, 121, 122n, 123, 124n, 128, 130, 132, 135, 144-145
 Horsens 22, 33
 Horsens Skt. Hans Kloster 4, 18
 Husum 176
 Hyldensenn, se Hildesheim
 Hønborg (Hønborg Slot, Tavlov sogn, Elbo herred) 106
 Island 183, 223, 228, 247-249
 Israel (ølsort) 147
 Itzehoe 113, 197
 jernhytten i Skåne 170
 Jylland, se Nørrejylland
 Kalundborg 23, 36, 75-76, 144, 235
 Kalø Len 15n
 Kancelliet, se Danske Kancelli hhv. Tyske Kancelli
 Kerteminde 22, 35
 Kiel 122, 127, 133
 Kolding 4-8, 10-11, 13-16, 18-20, 28-29, 31-32 (told), 34, 47-48, 50-61, 64-72, 74, 83-86, 87n, 90-91, 93-94, 96-108, 112, 120-137, 142-143, 147-150, 152, 155n, 156-163, 167-169, 172-174, 178-179, 182-183, 186-188, 190-192, 194-195, 199, 202-211, 213, 221, 224, 235, 246-247
 Kolding Kirke 19, 95-96, 101-102, 104
 Koldinghus 19-20, 46-47, 69, 81-82, 84, 91, 95-100, 102, 107-108, 120, 122, 125, 139, 149-150, 152, 157-160, 173-174, 178, 185, 190-192, 204-207, 209-210, 212-213, 219
 Koldinghus, kongens kammer 17, 82, 112n

Korsør 144
 Krempe 74, 141
 København 22-24, 28, 36 (byskat), 50, 56, 73-75, 91, 108, 112, 121, 129-130, 137,
 141-142, 144, 154, 160, 162-164, 167, 169, 175-176, 179-180, 182-183, 199, 210,
 215, 218, 220, 223, 235, 242, 247
 København, kongens kammer 112n
 Københavns Slot 22, 34, 36n, 44, 112n, 123, 138, 164, 175n, 180, 184, 244
 Københavns Universitet 142n
 Landskrone 23, 37
 Langeland 8
 Langskov 110
 Lauenburg 136n
 Laurbjerg 98
 Leipzig 70n, 100, 137
 Lemvig 34
 Letland, se Livland
 Lifland, se Livland
 Lister Len 29
 Livland 116, 128
 Lolland 35
 Lund By (Skåne) 38
 Lunde (Mors) 18
 Lundegård (Skåne) 10
 Lübeck 85n, 100, 106-107, 110, 125, 137, 140, 143, 163-165
 Lüneburg 84n, 87n, 105, 116, 180
 Lödöse, Ny 141
 Magdeburg Stift 124, 138
 Malmø 24, 37, 220
 Malmøhus 10
 Mansfeld (grevedømme) 116, 136, 197
 Mariager 110, 169
 Maribo 112
 Marsfeld 144
 Mecklenburg 90, 96, 108, 113, 117, 122, 127, 129, 131, 133, 134, 136, 139, 159
 Meissen Land (Sachsen) 91, 93, 112, 121-122, 125, 132, 134-135, 141, 145, 216
 Merløse Herred 7n
 Middelfart 131, 137, 214, 218
 Mors 18
 Naskov 23, 35
 Nederlandene (sml. Holland) 105, 115, 131, 143, 145, 165-166
 Nibe 26, 46
 Nordborg 13
 Norge 11-12, 28-29, 183
 Nyborg 8-9, 22-23, 25-26, 30-31, 33, 35, 48-52, 54-55, 58-59, 61, 65-66, 69, 71-73,
 76, 87-90, 94, 113-118, 124, 139-143, 145-146, 148, 153-154, 155(n), 163-167,
 169-170, 175-177, 180-181, 183, 188-189, 198-200, 202, 217-220, 228
 Nyborg Slot 22, 116, 145, (163), 220, 246-247
 Nykøbing Mors 22, 33
 Nykøbing Sjælland 36
 Nyløse, se Lödöse, Ny
 Nysted 24, 35
 Nürnberg 170
 Næsbyhoved (Odensegård) 112n
 Næsbyhoved Len 8
 Næstved 26, 37
 Nørlyng Herred 110n
 Nørrejylland (= Jylland) 4, 7, 7n, 15n, 33, 74, 135, 139, 235, 243n
 Odense 7, 10, 14, 18, 21-22, 29, 31, 33, 35, 49, 53, 66, 70, 75, 87, 94, 111-113,
 117, 137-140, 148, 150-154, 163-165, 170, 175, 179-180, 188, 197-198, 203, 214-

218, 223, 235
 Odense, kongens kammer 112n
 Odense Skt. Hans Kloster 8
 Odensegård, se Næsbyhoved
 Ods Herred 36
 Oldenburg 13, 99, 103, 106-107, 128, 130, 133, 136, 140n, 141, 160-161
 Olpenitz, se Ulpenæs
 Palsgård 18
 Pommern 105, 133, 140
 Preetz 103
 Preussen 96, 102-103, 113, 116, 121, 125, 136, 140, 142, 145
 Præstø 37
 Randers 20, 34, 70, 110n, 197, 213
 Reinfeld Kloster 126
 Rendsburg 15, 137
 Reval 111
 Ribe 31 (toId), 33, 138-140, 146n, 147-148, 153, 160n, 179, 217, 224, 243n
 Ribe Stift 5
 Riberhus 5
 Rig (= Riga?) 26
 Ringkøbing 23, 34
 Ringsted 36
 Rodneby 38
 Ronneby, se Rodneby
 Roskilde 25, 37
 Roskildegård 14, 220
 Rostock 134
 Rougsø Herred 7n
 Rudkøbing 25, 35
 Rugård 8
 Ryd Kloster 126
 Rønneby, se Rodneby
 Rådneby, se Rodneby
 Sabro Herred 110n
 Sachsen (se også Meissen) 15n, 91n, 99, 136, 138, 176
 Saksøbing 35
 Salling Herred (Fyn) 18
 Seell, se Zell
 Segeberg 13, 15n, 101, 123, 125, 127
 Sell, se Zell
 Silkeborg Slot 109
 Silkeborg Len 6
 Simrishavn 24, 38
 Sjælland 7n, 14, 36, 74-75, 139, 142n, 235
 Sjællands Stift 142n
 Skagen 34
 Skanderborg Len 6
 Skanør 38
 Skelskør 21, 26, 37
 Skien Len (Norge) 223
 Skive 34
 Skivehus 34
 Skjoldenæs 30
 Skt. Hans Kloster, se Horsens hhv. Odense
 Skåne 10, 37-38, 75, 135, 170n, 235
 Skårup (Fyn) 20
 Slagelse 36
 Slangerup 36
 Slesvig (Sønderjylland) 81n, 86n, 124n

Slesvig bispedømme 81n
 Slesvig By 117, 120-121, 125, 134, 187, 203
 Slesvig Domkirke 125n
 Smålandene (se også Lolland og Falster) 35
 Snoghøj 205
 Speyer 86-87, 137
 Stade 125
 Stege 36
 Steinburg 17
 Steinviksholm (Norge) 11
 Store Heddinge, se Heddinge
 Stubbekøbing 35
 Sundet, se Øresund
 Svendborg 35
 Sverige (svensk) 123, 131, 138
 Sæby 33
 Søborg 24, 37
 Sønderhald Herred 110n
 Sønderjylland, se Slesvig
 Thisted 26, 34
 Trelleborg 21, 37
 Tuse Herred 7n
 tyrkerskat 124
 Tyrsting Herred 6,
 Tyske Kancelli 13, 153, 179, 209, 212-213, 215, 217-219
 Tyske Riges Kammerret 86(n),
 Tyskland 125, 137, 145, 178
 Ulm-sardug 164
 Ulpenæs (Olpenitz) 144
 Ungarn 128
 Varde 23, 34, 103, 108
 Vejle 19, 33, 191
 veneziansk (fenedisk) 162
 Vestervig Kloster 4
 Viborg 25, 34
 Viken Len (Norge) 29, 151
 Vinding 109
 Visby 140, 142
 Voer (Vore) Kloster (Vorladegård sogn, Tyrsting herred) 6
 Vordingborg 20, 37
 Vordingborg Len 14, 26
 Vrejlev Kloster 18
 Væ 38
 Wittenberg 104, 111, 178
 Ydzhou, se Itzehoe
 Ystad 38, 75
 Zell (eller Celle?) 112, 126, 150, 168
 Ærø 213
 Älvsborg 138
 Øm Kloster 86, 109, 137
 Øresundstold 112n
 Åbenrå 113
 Åhus 24, 38
 Ålborg 33
 Århus 5, 7, 21, 25, 33, 98, 108, 110-111, 113, 137, 139, 149, 163, 170, 183, 214
 Århusgård 7, 110

SKIBSREGISTER 1554

Aa, se å

"Bonden" (en jagt) 35, 183, 208

"Brandjagten" 183

"Bøjerten" 183

"Den sorte Hund" (<="Hund" eller "Hunden">?) 211n

"Falken" 129, 230n

"Hund" (skude købt i England eller en hund ??) 211

"Hunden" (bygget 1556) 211n

"Løven" (kgs. eget skib) 111, 149, 183, 214n

"Mercurius" 218

"Peder Hvitfelds pinke" (1558) 230n

"Pinken" 183

"Skytte" 218

ISBN 87-7500-174-8